הארץ

1.30 כ"ח יום ה' י"ד באדר תשמ"ח, 3 במרס 1988 VOL.69/20927 MARCH 3 1988

שולץ עשוי להיפגש מחר במצרים עם משלחת פלשתינית שחבריה נבחרו מרשימה שהכין אש"ף

שולץ יוצא לפגוש שוב את חוסיין ויבוא לישראל; מביע תקווה זהירה

מזכיר המדינה יציג מחר לשמיר ופרס את הנוסח הכתוב של תוכניתו וידרוש תשובות מפורטות מראש הממשלה בביקורו בארה"ב, בעוד שבועיים ● נראה כי חוסיין נוטה להסכים להערכות שולץ בדבר הסכנה לירדן נוכח התחזקות מעמד אש"ף עם המשך המהומות בשטחים — ולא פסל המשך המגעים

מאת גדעון אלון, דניאל בן, יואב גוזקי, שאול צדקא ועודד זראי כתבי "הארץ"

וכתבי סוכנויות הידיעות

עוזרים של שר החוץ האמריקאי אמרו אמש בבריסל, כי ג'ורג' שולץ ספגין אופטימיות זהירה ביחס לסיכויי שליחותו. שר החוץ האמריקאי ייצא היום שוב למזרח התיכון, על פי הוראותיו של הנשיא רונאלד רייגן.

לפני צאתו למזה"ת, ייקרא היום מזכיר המדינה האמריקאי ללונדון, לפגישה עם המלך חוסיין. משקיפים רואים בפגישה זו, השניה תוך שתי יממות, אות כי התהליך המדיני נכנס לשלב חדש וכי שני המנהיגים מתאמים ביניהם עמדות אחרונות לקראת נסיעתו של שולץ לפגישה עם שמיר ופרס.

ההחלטה להפגש עם חוסיין בלונ־

(סוף בעמוד 7)

רמאללה, אתמול: חיילי צה"ל הולמים בנער ערבי שיידה אבנים. הצעיר מגונן על ראשו, בעת שהחייל הרוכן עליו הולם בו באלה. (תצלום אי.פי.)

חדש בצה"ל: אלה מרובעת

קשיחה יותר מאלת העץ הנשברת בעת השימוש

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

חיילי צה"ל בשטחים החלו באחרונה להשתמש באלה חדשה. זו אלת פיברגלאס קשיחה, המצופה פלסטיק שחור. האלה מוחזקת על־ידי החייל באמצעות רצועת עור. האלה החדשה, בניגוד לאלת העץ העגולה, היא מלבנית.

הכנסת האלה החדשה לשימוש מבצעי באה לאחר שרבות מאלות העץ נשברו, כאשר החיילים השתמשו בהן בעת פיזור הפגנות. במספר מקרים נחבלו חיילים בידים כשנשברה האלה. סגן מפקד חטיבה שהשתתף בפיזור הפגנה, ואשר אלת העץ שבה היכה נשברה — נחתך בצורה קשה בידו, ונזקק לטיפול רפואי.

מאות אלפים יצפו היום בעדלאידע בת"א

מאת חיים הנדוורקר

בעיריית תל אביב מעריכים כי החל מהבוקר ינהרו לתל אביב מאות אלפים של ילדים ומבוגרים כדי לצפות בעדלאידע. העדלאידע תחל בשעה עשר וחצי ותעבור לאורך הרחובות בן יהודה ואלנבי. כל האזור שבמלבן של שדרות רוקח, רחוב אבן גבירול, יהודה הלוי ורחוב הירקון ייסגר לתנועה החל מהשעה שבע וחצי בבוקר.

עיריית תל אביב ממליצה לבאים להשתמש בתחבורה הציבורית כדי להגיע למוקדי השימחה.

נעצרה אניה ישראלית באיטליה: נתגלה בה נשק

הקברניט: הקלשניקובים — להגנה; המשטרה חושדת: הנשק מיועד לפושעים

מאת תולדה ליברמנה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). אניית הסוחר הישראלית "יטה", הרשומה בחיפה, שהגיעה אתמול לנמל פורטו אמפדוקלא שבדרום סיציליה נעצרה שם על־ידי שלטונות הנמל, שמצאו בארון חבוי קלשניקוב מתוצרת סובייטית.

הקברניט טוען, כי הנשק מיועד להגנה עצמית של הצוות.

המשטרה חושדת כי הנשק מיועד לפושעים איטלקים, שכן ישראלים משתמשים בדרך כלל בנשק מתוצרת ישראלית או אמריקאית.

שוק ההון

עליות שערים

מאת אריה לביא

עליות שערים במרבית ענפי המניות נרשמו אתמול בסיומו של שבוע המסחר בבורסה שהיה קצר מהרגיל, בגלל חג הפורים ובגלל השביתה בת יום אחד שהכריזו עובדי הבורסה.

בבורסה סבורים שהשינוי הינו טכני בעקבות הירידות החדות שהיו בימים האחרונים ולא בגלל שינוי המצב הבסיסי בשוק המניות. במרבית ענפי המניות נרשמו עליות של עד 5 אחוז בממוצע.

שמיר: בחירות — לא לפני 29 ביולי; שרי הליכוד יתכנסו להחליט ביום א'

שמיר הבהיר כי הליכוד לא יסכים לתוכניתו המדינית של שולץ אולם הוא מבקש לקיים את הבחירות רק לאחר שייכנס לתוקף ספר הבוחרים החדש ובו 70 אלף בעלי זכות בחירה חדשים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

לליכוד אין כל כוונה להסכים לתוכניתו המדינית של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ, כפי שהוגשה לראש הממשלה. כך הבהיר אתמול באוזני תה־מסמעי, בפגישתם השבועית של שרי הליכוד, בתמיכה פה־אחד בעמדות שהציג ראש הממשלה יצחק שמיר, ובהתנגדותו לסעיפי התוכנית המדינית.

שרי הליכוד הללו את הדיון בנושא הקדמת הבחירות, לאחר שסגן ראש הממשלה, דוד לוי, דרש לקבל הכרעה. שמיר, נוכח הודעת שולץ על שובו לאזור הערב, הציע לכנס דיון נוסף ומיוחד לנושא זה של שרי הליכוד ביום א', לאחר ישיבת הקבינט.

אתמול הבהיר כי רה"מ מתנגד בכל תוקף להקדמת הבחירות לפני 29 ביולי — המועד שבו ייכנס לתוקף ספר הבוחרים החדש, ובו 70 אלף בעלי זכות בחירה חדשים.

הנושא נדון אתמול בפגישה בין השר חיים קורפו לשמיר, הודיעה על כך הדוברה לידי סיעת המערך, רפי אדרי, הדורש למצוא מועד של פשרה ביניי.

במהלך ישיבת שרי הליכוד הוכנס לרה"מ פתק, שבו נמסר על הולדת

(סוף בעמוד 7)

צמרת העבודה נגד הקדמת הבחירות אם מטרתה היא "רציחת התהליך המדיני"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בצמרת מפלגת העבודה קיימת התנגדות להקדמת הבחירות כל עוד לא ברור כי נכשלה יוזמת שולץ. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול, כי הוא מתנגד להקדמת הבחירות, אם מטרתה היא "רצח התהליך המדיני".

שר הביטחון, יצחק רבין, הדגיש, כי אין להוביל להקדמת הבחירות בשעה שהמצב בשטחים טרם נרגע.

בפורום "שריגי" שהתכנס אמש בשעת לילה מאוחרת בביתו של פרס בירושלים, תקפו שרי העבודה קשות את שמיר וראשי הליכוד, על נסיונותיהם להוביל להקדמת הבחירות כדי לסכל את תוכניתו של שולץ. שרים אחדים אמרו כי יש להשיג רוב מיידי בכנסת להקדמת הבחירות למאי, ואם הדבר לא יצלח, לפרוש לאלתר מהממשלה אם יתברר כי תוכנית שולץ נכשלה.

אתמול אחר הצהריים כינס פרס בירושלים ברחיפות את הוועדה למדיניות חוץ וביטחון של מפלגת העבודה, שקיבלה החלטה המחזקת את ידיו של פרס ומגנה את "תכסיסי האשליה של שמיר ומגמתו לבלום על ידי הקדמת הבחירות את תנופת השלום".

בפני כששים חברי הוועדה שנכנסו בראשותו של ח"כ מיכה חריש בבית אלישבע בירושלים, התייחס פרס בזילזול מופגן לדברי ראש

(סוף בעמוד 7)

חייל שהיכה באלה ללא הצדקה רותק ל־28 יום; קצין שירה באוויר הודח

חייל שנכנס לחנות בשטחים ונטל חפיסת סיגריות נידון ל־35 ימי מחבוש ● שוטר מג"ב שהיכה עציר הורחק מתפקידו ● חייל שהיכה עציר בניגוד לפקודות נידון ל־35 ימי מחבוש

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

"בשיחותי עם החיילים, אני מגדיר להם את מעמדם של מיידי אבנים לאחר שנתפסו כמעמד של שבויי מלחמה". כך אומר קצין בכיר המשרת בשטחים. לדבריו, הגדרה זו נועדה לבטל את התחום האפור, שהפך על־ידי חיילים רבים כבד עורפל, ושאפשר קיומן של תופעות כמו הכאת שני הצעירים בכפר, שצולמה על־ידי רשת סי־בי־אס.

בחמשת השבועות האחרונים נשפטו במרחב בנימין, החטיבה אחת משלושת האזורים בחלוקה הפיקודית של יו"ש, ארבעה חיילים ושוטר משמר הגבול, על התנהגות חריגה. חייל שהיכה עציר בניגוד לפקודות נידון ל־35 ימי מחבוש. קצין שירה באוויר בלא שהיתה לכך הצדקה, הורחק מתפקידו — סגן מפקד פלוגה. חייל אחר שהיכה באלה ללא כל הצדקה, רותק למחנהו ל־28 יום. חייל שנכנס לחנות ונטל חפיסת סיגריות, נידון ל־35 ימי מחבוש. שוטר מג"ב שהיכה עציר הורחק מתפקידו ומפעילות בשטחים.

קצין המבצעים של פיקוד המרכז הפיץ לא מכבר, בקרב כל החיילים המשרתים ביו"ש, קובץ של פקודות המתייחסות להתנהגות בזמן פעילות בשטחים.

דף הפקודות, שהוא מודגש בצבע אדום, מחולק לחיילים, ועל כל אחד מהם להחתם שקיבל אותו, ולהחזיקו באופן קבוע בכיסו. זאת בנוסף ל"נוהל פתיחה באש" המצוי גם הוא בכיסו של כל חייל.

בפקודות, שהופצו על־ידי קצין המבצעים של הפיקוד, מושם דגש על המותר והאסור במהלך פעולות לפיזור הפגנות. כן מפורטים הנהלים לתגובה על אלימות מצד התושבים, וההבחנה בין שימוש באבנים, בקבוקי תבערה, נשק חם.

על־פי פקודות אלה, נחשב בקבוק תבערה לנשק קר, דוגמת אבן, ואין לירות לעבר משליך הבקבוק.

תוגבר השמירה על הרכבת; נעצר ילד ערבי שהניח עץ על המסילה

"ארגון שחרור" נרשם על שולחן ב"סטייקיית הטייסים" בו היתה הצתה ● נעצר מורה בן 35 מהכפר ג'ת כחשוד בזריקת אבנים

מאת נחמיה אמיתי
כתב "הארץ"
וסוכנויות קה"ים

הצתה, כריתת עצים, השלכת אבנים, והתנכלות לרכבת ישראל על־ידי ערבים אזרחי ישראל — אירעו אתמול.

משטרת חיפה החליטה להגביר את הפיקוח על מסילת הרכבת מחיפה לתל־אביב, בעקבות נסיונות לפגוע במסילה שאירעו בשבועות האחרונים. אתמול אחר הצהריים נעצר ילד ערבי בן 10, שהניח בתנות בול־עץ על מסילת הרכבת באזור חדרה. הרכבת העיפה את בול העץ והמשיכה בדרכה, ונהג הקטר דיווח למשטרה.

(סוף בעמוד 7)

הנשיא רייגן ושר החוץ שולץ, בהתייעצות בבריסל אתמול. (תצלום אי.פי.)

חבר פרלמנט איטלקי ושני חבריו כבלו עצמם בשרשראות לעמוד חשמל בכניסה למחנה הפליטים אל־אמערי, נעצרו ושוחררו

ביה"ח ברמאללה: צה"ל לא נזהר בשימוש בגז בקרבתנו

מאת אודי ביר

שקט שרר אתמול בעיירת אזורי הגדה המערבית ורצועת עזה למעט תקריות מקומיות.

חבר פרלמנט איטלקי ושני חברי

(סוף בעמוד 7)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: מאיר אינדור
על: התנהותו לקצין מילואים כדי לשמן פת לכתב המלוויה איתן אדרן

(עמ' 2)

★

רופאי קופ"ח הכריזו סכסוך עבודה

(עמ' 2)

★

עיראק ירתה טילים על העיר הקדושה קום — איראן הפגיזה 6 ערים בעיראק

(עמ' 4)

★

"טריבונה לודו" על האנטישמיות בפולין ב־68: היו שגיאות חמורות

(עמ' 4)

★

חולות נפש כלואות ב"נוה־תרצה" בבידוד — כמה מהן ניסו להתאבד

(עמ' 5)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית. תחול ירידה בטמפרטורות. גשם יירד בצפון ומדי פעם גם במרכז.

● ירושלים: 17־8.
● תל־אביב: 22־13.
● חיפה: 18־10.
● באר־שבע: 25־11.
הגולן 15־7, צפת 13־6, טבריה 20־10, שומרון 20־10, נתב"ג 21־12, עזה 22־15, אילת 27־16.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5815	+0.0009
נוסעים	1.8797	+0.0010
שחור	1.6500	+0.0010

שער הסל

יציג	1.7170	+0.0019

בגליון זה 14 עמודים

עורך את העמוד: בועז שפירא

חדש ורווחי

השקל המצטבר

פקדון שקלי חדש ובלעדי

■ לתקופה של עד 24 חודש. אפשרות משיכת הכסף כבר אחרי 6 חודשים. בתום כל חודש.
■ הצמדה מלאה לריבית ה"פריים" ותוספת ריבית מיוחדת (תשואה מתואמת שנתית 18.98%*)
■ הפקדות חודשיות בהוראת קבע

* נכון ליום הפרסום.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר — בנק הפועלים

صكنا من الاهل

هكذا من الأصل

שומרון: אם יצא צה"ל מהשטחים נחזור למצב של תחילת המהומות

שמיר: ירושלים, יפו, חיפה, העמק והגליל — גם הם בעיני הערבים שטחים מוחזקים ● רבין: ההוראות לחיילים הן: תחילה רימוני גאז, אחר־כך כדורי גומי. ואם גם זה לא עוזר — להיכנס בהם באגרסיוויות, במכות ● ישעיהו ליבוביץ': יש לסרב לשרת בשטחים

מאת סופרי "הארץ" וסוכנות עת"ים

"הרגיעה בשטחים היא בזכות כוחות צה"ל הגדולים הנמצאים בהם. אם יצא צה"ל מהשטחים, נחזור למצב שהיה בתחילת המהומות. ליציבות והרגיעה בשטחים אפשר יהיה להגיע לאחר זמן ממושך וסבלנות, ורק באמצעות הבנת כוחות גדולים של צה"ל והפעלת כוח נגד מתפרעים". כך אמר אתמול הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, במהלך ביקור שערך ברצועת עזה.

להלן דברים שנאמרו אתמול בכאומים ברחבי הארץ:

● ראש הממשלה, יצחק שמיר בפני חברי ועידת הנשיאים בירושלים: "אלה המאשימים אותנו בישיבה בשטחים המוחזקים, אסור שישכחו שירושלים, יפו, חיפה, העמק והגליל, הם בעיני הערבים גם כן שטחים מוחזקים. זוהי אמונתם ומטרת מאבקם של הערבים".

בתדריך התייחס שמיר עוד לסיקור התקשורתי של האירועים בשטחים, ואמר כי יש לנקוט צעדים לבלימת הנזק שהתקשורת מסיבה לישראל בדיווחים לא מדויקים.

● שר החוץ שמעון פרס בפני באי הכנס העולמי השמיני לחיילים משוחררים: "אם תתקיים ועידה בינלאומית, הרי שביום הראשון לקיומה תוגש ההצעה את היהודים והפלסטינים עם ישראל... איננו מוכנים לראות במשלחת לפו"מ נציגים של אש"ף... איננו מוכנים לשבת עם אנשים שבכיסיהם סכינים ואקדחים".

● שר הביטחון יצחק רבין באותו פורום: "משמעות היציאה מן השטחים מיד ועכשיו היא הנציגות גב הבריתה... ההוראות לחיילים בשטח הן: תחילה רימוני גאז, אחר־כך ירי בכדורי גומי. אם גם זה לא עוזר — להיכנס בהם בכוח, באגרסיוויות, להיכנס בהם בידיים, במכות... אבל ברגע שהאיש נכנע ומוסר עצמו — כל רע לא יאונה לו".

● פרופסור ישעיהו ליבוביץ' בעצרת "קו אדום" מול משרד ראש הממשלה בירושלים: "יש לסרב לשרת בשטחים. זו קריאתי אל הצעירים היהודים... שרות צבאי בשטחים הופך את צעירינו לפושעים בעל כורחם... צריכה להיות הכרה שרק סירוב עשוי להציל את מדינת ישראל מהדרדרות למצבה של מדינה פאשיסטית שתנהל מלחמת נצח עם כל הארצות הערביות".

● עו"ד אהרון פאפו, בשם חברי עמותת משפטנים למען ארץ ישראל, במסיבת עיתונאים בתל־אביב: "מטרת ההתפרעויות בשטחים הרג והרס — ולא הפגנה — ושותר לנקוט בכל האמצעים כדי לדכאן... חברי העמותה סבורים שמדינת ישראל נתונה במלחמה, ובמלחמה יש לנהוג כמו במלחמה... לא ייתכן שהעם היהודי יגורש מישראל באבנים... פרס מעוניין שהטלוויזיה תפעל כדי שניסוג מיהודה שומרון ועזה".

תלמידי "בצלאל" בהפגנתם אתמול. (צילום: ירון קמינסקי, "חדשות")

27 תלמידי בצלאל נעצרו בתהלוכת פורים שהפכה להפגנה פוליטית

(ע). 27 תלמידי בית הספר "בצלאל" בירושלים נעצרו אתמול על־ידי המשטרה, לאחר שתהלוכת מסכות שערכו הפכה להפגנה פוליטית, בניגוד להוראות המשטרה.

לפי הרשיון שנתנה המשטרה לתלמידי מגמת הגרפיקה בבית הספר, אמורה היתה התהלוכה לצאת מבניין ביה"ס דרך המדרחוב וכיכר ציון אל שער יפו בעיר העתיקה, ולחזור אל בית הספר בצלאל.

כשהגיעה התהלוכה אל רחבת "המשביר" במרכז העיר, הוציאו התלמידים כרזות, שעליהן היה כתוב "לא לאבד צלם אנוש".

המשטרה הבהירה לתלמידים המפגינים כי להפגנה פוליטית זו לא ניתן להם רשיון. יחד עם זאת התירו השוטרים למספר תלמידים להישאר ברחבה ולערוך עצרת מחאה, שעה שיתר התלמידים ימשיכו בתהלוכה.

תלמידי בצלאל לא נשמעו להוראות המשטרה, ונשארו במקום, תוך שהם מניפים את הכרזות שבידיהם. לאחר כמחצית השעה פיזרה אותם המשטרה בכוח ועצרה 27 מהם לחקירה.

2 החיילים שהואשמו בכיסוי ערבים בעפר — נעצרו עד תום ההליכים

חייל שהיה במקום העיד כי שמע את דנינו נותן את ההוראה לנהג הדחפור לכסות את הערבים בעפר ● דנינו טען בחקירתו כי התנגד לרעיון זה וכלל לא ראה את שאירע

(ע). שופט בית הדין הצבאי ביפו אל"מ צבי גורפינקל הורה אתמול לעצור עד תום ההליכים המשפטיים את רס"ר שרלי דנינו וטוראי יאיר ניסימי, הנאשמים בפרשת כיסוי ארבעת הערבים מכפר סאלם בערימת עפר. הנאשם השלישי בפרשה, טוראי דוד סגרכמן שוחרר לפני ימים אחדים ממעצרו. התובע הסביר בבית הדין, כי אין הוא מבקש לעצור גם אותו עד תום ההליכים המשפטיים משום שחלקו בפרשה היה קטן יותר.

בנימוקיו לבקשה לעצור את רס"ר דנינו עד תום ההליכים המשפטיים ציין התובע, סגן אריה מוסקונה, כי בידיו עדויות של מספר חיילים שהיו נוכחים בעת האירוע במקום והעידו על מעורבותו הפעילה בו. לדבריו, העיד גם הנאשם ניסימי, שהיה נהגו של רס"ר דנינו, כי כאשר העלה הרעיון לשפוך עפר על מספר תושבים, חייך דנינו וגם משך כל האירוע המשיך להסתכל על הנעשה ולחייך.

הוא הביא גם את עדותו של סמל, שטען כי שמע את דנינו צועק לנהג הדחפור לא לכסות בעפר את ראשיהם של ארבעת תושבי כפר סאלם. חייל אחר שהיה במקום העיד כי שמע את דנינו נותן את ההוראה לנהג הדחפור לכסות את הערבים בעפר, אמר התובע.

לגבי טוראי ניסימי טען התובע, כי הודה בחקירתו שהיה נוכח במקום ואף דאג להרים את ראשם של 4 תושבי הכפר, כדי שיוכלו לנשום. לאחר מכן, טען התובע, כיוון ניסימי את הדחפור, כדי שלא ידרוס את הערבים, שהיו שכובים ופניהם מופנות אל הקרקע.

לדברי התובע, רס"ר דנינו הפליל בחקירתו את נהגו האישי, כשסיפר לחוקרים שניסימי פנה אליו ואמר לו כי ברצונו לכסות תושבים בעפר בעזרת הטרקטור. דנינו טען בחקירתו כי התנגד לרעיון זה וכלל לא ראה את שאירע.

"אמנם מדובר באירוע שבוצע לאחר התפרעויות בכפר, אולם עדיין חייב להיות גבול ממשי להתנהגות החיילים וגבול כזה חייב להיות מוכר להם היטב", סיכם התובע והוסיף כי מקרה זה הינו "פגיעה חמורה בשמו של הצבא ואין להשלים עם מקרי התעללות".

הסניגור: "האירוע נעשה לאחר התפרעות"

סניגורו של רס"ר דנינו, עו"ד ביני גרשוני, ביקש לשחרר את מרשו בטענה, כי רק לפני יומיים שוחררו באותו בית דין 4 החיילים, שצולמו כאשר הם מכים ערבים. "הם חשודים בעבירה חמורה בהרבה שלגביה קיימת עדות ראייה מסרט הטלוויזיה ובכל זאת שוחררו. אינני מבין מדוע כאן מבקשים מעצר" הוא טען.

לדעתו, אין להתעלם מהנסיבות שבהן האירוע נעשה: לאחר התפרעויות קשות בכפר, בהן גם נפצע חייל ממכת גרזן בפניו. בנוסף לכך הוא טען, כי נהג הדחפור עצמו, שנחקר במשטרה הצבאית, לא טען כי קיבל את ההוראה מדנינו.

הסניגורית של טוראי ניסימי, סגן איריס פאפו, טענה כי חלקו של מרשה באירוע הינו קטן ביותר ודרושה לשחררו. היא ציינה, כי הנאשם השלישי בפרשה זו שוחרר לפני ימים אחדים, וטענה כי "אין להפלות בין נאשמים באותה פרשה".

בהחלטתו לקבל את בקשת התביעה, ציין השופט גורפינקל, כי בית הדין הצבאי אינו פועל בחלל ריק. "הנאשמים פעלו כאנשי צבא, ואם עשו את המעשים המיוחסים להם, הרי שמעשים אלה עלולים להתפרש כמדיניות הצבא ולפגוע בשמו ובשם מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית. זו התמורה המיוחדת בפרשה זו", קבע השופט.

איפול על התייעצות בלשכת שריר: כיצד להתמודד עם מפירי סדר במזרח ירושלים

יוזרזו הליכי המשפט של מאות מפירי סדר ערבים במזרח העיר ● לא יונהגו תקנות הגנה לשעת־חירום המאפשרות הטלת עוצר לעיתים תכופות או החזקת עצורים מעבר ל־48 שעות

מאת נדב שרגאי וגדעון אלון סופרי "הארץ"

בהתייעצות שהתקיימה אתמול בלשכתו של שר המשפטים אברהם שריר, הוחלט על שורה של צעדים, שיאפשרו למערכת המשפטית ולכוחות הביטחון להתמודד ביתר־יעילות עם הפרות הסדר במזרח ירושלים.

על תוכן ההחלטות הוטל איפול, למעט הודעה רשמית שפירסם משרד המשפטים בזו הלשון: "בלשכת שר המשפטים התקיימה ישיבה, שדנה בהרחבה בהיבטים המשפטיים, הקשורים להתמודדות עם הפרות הסדר בירושלים. בישיבה השתתפו שר המשפטים, שר המשטרה חיים בר־לב, היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, מנכ"ל המשטרה דוד קראוס, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, מנכ"ל משרד המשפטים, פרקליט המדינה, מנכ"ל עיריית ירושלים, מנהל בתי המשפט אריה הגר, ומשפטנים בכירים של גורמים הנוגעים בדבר. במהלך הישיבה התקבלו החלטות בעניין יעול וזירוז ההליכים הקשורים בהערכות המשפטית בנושא. סוכם על המשך שיתוף הפעולה בין הגורמים המטפלים כדי למצוא תשובה מיידית לכל בעיה שתתעורר".

במהלך הישיבה שבה נפסלה האפשרות להנהיג בירושלים את תקנות ההגנה לשעת־חירום מימי המנדט הבריטי — תקנות שהיו מאפשרות למשטרה לנקוט צעדים המקובלים בגדה, כגון הטלת עוצר לעיתים תכופות, הכרזה על אזורים כשטח צבאי סגור, ובעיקר החזקת עצורים מעבר לפרק הזמן של 48 שעות, כפי שמתיר החוק הישראלי.

לעומת זאת הוחלט על זירוז הליכי המשפט של מאות עצורים ערבים, החשודים או נאשמים בהפרות הסדר במזרח־ירושלים באחרונה. בעניין זה, סוכם, יפעל מנהל בתי המשפט אריה הגר.

משטרת ירושלים עצרה עד כה למעלה מ־600 ערבים, בחשד שהשתתפו בהתפרעויות במזרח העיר. רבים מהם שוחררו, תנגד אחרים הוגשו כתבי־אישום. בשלב מסוים אף נשקלה האפשרות להקים עבור עצורים אלה מחנה מעצר נפרד, מאחר שבבית המעצר במגרש הרוסים לא היה מקום עבורם. גם הצעה זו נדחתה אתמול בישיבה בלשכת שריר.

רופאי קופ"ח הכריזו סכסוך עבודה

עקב סירוב מזכירי מרפאות להסיר שלטים לפיהם הם המנהלים האדמיניסטרטיביים במרפאות

מאת עדנה אריהוד סופרת "הארץ"

ארגון רופאי קופת־חולים הכללית הכריז אתמול על סכסוך עבודה, בטענה כי ההנהלה אינה מסוגלת לכפות מרותה על העובדים המינהליים בנושא מעמדו של הרופא כמנהל המרפאה.

אם הסכסוך לא יוישב — ישבתו בעוד שבועיים כל השירותים הרפואיים במרפאות הקהילה של קופ"ח.

העילה להכרזת סכסוך העבודה היא סירובם של מזכירי מרפאות להסיר שלטים הקובעים כי הם המנהלים האדמיניסטרטיביים במרפאות. הנהלת הקופה החלה באחרונה ליישם הסכם שנחתם עם הרופאים ב־1985, שלפיו ימונו כ־110 רופאים למנהלי מרפאות, לאחר שיוכשרו לכך. המזכירים, כתגובה, תלו שלטים ה"קובעים עובדות בשטח".

רשות השיפוט בהסתדרות הוציאה לבקשת הנהלת קופ"ח צו־ביניים נגד הרופאים, חייבה אותם לחזור לעבודה — ובמקביל הורתה למזכירי הסניפים להסיר השלטים. הרופאים שחזרו לעבודה, וגילו שמזכירי הסניפים לא מלאו מצידם אחר ההוראה, הכריזו על סכסוך העבודה.

משרד הבריאות חתם אתמול על הסכם עם חברה לחקר ביצועים שתבדוק נורמות, לקראת הנהגת שכר עידוד במעבדות בתי החולים הממשלתיים והמעבדות בריאות הציבור. שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, ציינה כי פתרון בעיית השכר של עובדי המעבדות טמון בשכר עידוד, שישפר התפוקה, בעיקר לאור העבודה שבשנים האחרונות גדלה התפוקה בשל האוטומציה שהוכנסה למעבדות.

עובדי מד"א לא יקבלו החודש שכרם

מאת עדנה אריהוד

700 עובדי מגן דוד אדום לא יקבלו החודש משכורות, בעקבות סירוב של משרד האוצר להסיר עיקול בסכום של 9 מליון שקלים על חלקו שהוטל על כספי מגן דוד אדום בגין חוב למס הכנסה. אין למד"א אפשרות לשלם משכורות.

ערך את העמוד: בועז שמירא

ראיתי שמעתי

הליכוד מתכנן מתקפת נגד של פרופסורים

המודעות, שקראו לוויתורים בשטחים, שעליהן חתמו 500 פרופסורים ואקדמאים, הביאו את תומכי הליכוד לארגן מבצע נגדי. קבוצה של פרופסורים ואקדמאים תומכי הליכוד עומדת לפתוח במסע הסברה ולהציף את העיתונים במודעות.

בראש המבצע עומדים הפרופסורים יוסף רבבי, אסא ליפשיץ וצבי איל. על המודעה שתתפרסם מחר יהיו חתומים 500 אקדמאים המחזקים את ידי כוחות צה"ל ותומכים בפעולתו נגד המרד הערבי. במודעה נאמר כי ההלקאה העצמית של חלק מתושבי מדינת ישראל מסכנת את כוח העמידה שלנו, מעודדת קיצונים ערביים ומונעת את התקרבות לשלום.

אילן שוחורי

יום הולדת ליצחק רבין

שר הביטחון יצחק רבין לא יכול היה שלשום לשכוח את יום הולדתו, שכן במרוצת היום הושמו לו "מארבים" במקומות שונים: כשהגיע לבית הספר לקצינים, למסדר הסיום, יצרו הצוערים בגופם את הספרות 66, כמניין שנותיו של השר, לקול תשואות הקהל ששותף בעניין.

עם שובו לתל אביב חיכו לו כל עובדי הלשכה להרמת כוסית בחדר העבודה, והעניקו לו שעון שולחן שקוף, כדי שגם המורחים יוכלו לראות את השעה.

בערב, אחרי ביקור בקונצרט של הפילהרמונית, הפתיעו אותו קרובים וידידים בביתו, שבאו על־פי הזמנה של אשתו, לאה.

החלו ההכנות לבחירות

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול הקצבה של 26.9 מיליון ש"ח לפעילותה של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה־12. ועדת הבחירות תחל בפעילותה בקומה החמישית של משכן הכנסת, חודשים אחדים לפני מועד הבחירות. בקרוב עומדת הוועדה לדון בהקצאת משאבים למפלגות לקראת הבחירות.

צבי זרחיה

חוסל משבר ה"וולבו"

הוחזרת מכונית ה"וולבו 740", על־ידי מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן אהרון, חיסלה את המשבר בעניין זה בין משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר. דובר האוצר מסר אתמול כי אי־ההבנה שהיתה במשרד ראש הממשלה ומינהל הרכב הממשלתי מצאה את פתרונה. הוא הביע צער על הפרסומים הלא־חיוביים והביע סיפוק שהפרשה חוסלה.

עתה, עם החזרת המכונית למינהל הרכב הממשלתי, כבר יש שרים שדורשים אותה לעצמם. לפי שעה עדיין לא ברור מי מהם יזכה ב"וולבו" הנכספת.

צבי זרחיה

אלן דלון מאוהב שוב

שחקן הקולנוע הצרפתי אלן דלון (52) מצא שוב אהבה וזהי אינגריד ואלה, צעירה בת 23 שאותה הוא משתף בסרטו החדש. האלה, ילידת גרמניה, בת לאב הונגרי ואם גרמניה, מתגוררת בשנים האחרונות בפאריס.

אלן דלון: אהבת "אביב־סתיו"

לדברי שבועון טלוויזיה צרפתי, לא התלהבה תחילה הצעירה מחיזורי השחקן, אך דעתה השתנתה אחרי כמה צילומי סצנות אהבה משותפות.

"אחרי רומי שניידר ומיריי דארק, עתה אני סוף סוף שב מאוהב", מצטט דלון.

הדוברת גם יועצת

דוברת משרד התיירות, דבורה גבאי, מונתה על־ידי שר המשפטים והתיירות, אברהם שריר, גם ליועצת לעניני תקשורת בשני המשרדים. לא מכבר דחתה גבאי הצעה של השר לשמש כדוברת משרד המשפטים במשרה מלאה. לתפקיד מונתה אסתר אשד.

ג. ארם

בעריכת עירית רוזנבלום

דיוקאקיס ובוש ניצחו בבחירות בוורמונט

מונטפלייה (ע"ד וע"צ). מושל מאסאצ'וסטס, מייקל דיוקאקיס, ניצח בשלושים קולות בבחירות המוקדמות של המפלגה הדמוקרטית במדינת ורמונט, וסגן הנשיא, ג'ורג' בוש, גבר ברוב נוח בבחירות של המפלגה הרפובליקאית.

המנהיג השחור, ג'סי ג'קסון, הפתיע כשזכה ב־32.8% מהקולות הדמוקרטיים — במדינה שבה כמעט אין תושבים שחורים.

בוש ודיוקאקיס ניצחו גם בשתי בחירות מוקדמות שנערכו קודם לכן באותו אזור של ניו־אינגלנד — בניו־המפשייר ובמיין.

רעידת אדמה של 3.7 בחיפה

(ע). רעש אדמה היה אתמול באזור חיפה. המכון הסייסמולוגי קבע כי הוא היה בעוצמה של 3.7 בסולם ריכטר. לא דווח על נזקים. רעידת האדמה הוגדרה כקלה. המוקד שלה היה כ־25 ק"מ ממערב לנהריה. אזרחים דיווחו כי חשו בתנודה של חפצים; רבים אחרים כלל לא הרגישו ברעש.

במלאת שש שנים לפטירת יקירנו
נחום הלר ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום ראשון 6.3.88 י"ז באדר תשמ"ח בשעה 16.00 בבית העלמין בקרית־שאול
נפגש ליד השער
המשפחה

יקירתנו
ז'ניה קרוטקוב
איננה עמנו עוד
הלוויה תתקיים ביום ששי, ט"ו אדר תשמ"ח 4/3/88 בשעה 11.00 בבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יצא מביתנו, רח' סוקולוב 28 תל־אביב בשעה 10.30
בנותיה: חנה ויגאל עזרוני, רמה וקובי עיני
נכדיה: אודי ורינה עזרוני, תמי ויורם ברקמן, עומר, אורי, מיכל, צחי והנינות

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי בע"מ
מתאבלת על מותו בטרם עת של
יוסף קניסבוך ז"ל
ומביעה תנחומים
למשפחה ולסניף בנק מזרחי הדר דפנה תל־אביב

לחנה עזרוני
אתך באבלך הכבד במות עליך
אמך ז"ל
אליאנס מפעלי צמיגים וגומי בע"מ
ההנהלה והעובדים

שיחת היום / גדעון אלון

עם: מאיר אינדור
על: התחזותו לקצין מילואים כדי לטמון פח לכתב הטלוויזיה איתן אורן

אני רואה בפרשה הזו מבחן לטלוויזיה

מה רצית להוכיח בהתחזותך כקצין מילואים המשרת בשטחים והמצאת סיפור דמיוני?

רציתי לראות כיצד סיעת רצ בכנסת מטפלת בסיפור, דמיוני בחלקו, שבו צעיר יהודי מקרית ארבע, שורק אבנים על ערבים, שוחרר בכח על־ידי מתנחל — אחרי שקצין משטרה עצר אותו.

מדוע עשית זאת?

שבוע קודם לכן, שמעתי שצלם של תחנה זרה שיחרר מידי קצין צה"ל צעיר ערבי שיידה אבנים וכלי התקשורת לא התייחסו לכך בכלל — למרות שהיה בכך משום סיוע לבריחה ממעצר חוקי. החלטתי לבנות סיפור עם אלמנטים דומים, המבוסס על ארוע שקרה, אולם במקום נער ערבי, "הלבשתי" על הסיפור מתנחל יהודי — ורציתי לראות כיצד סיעת רצ תטפל בכך.

מדוע פנית דווקא אל סיעת רצ?

כי ידעתי שאנשי רצ יהיו הראשונים שיצאו לגנות תופעה של שחרור מתנחל יהודי שורק אבנים על ערבים, אבל אז עדיין לא שיערתי שאעלה על סיפור הרבה יותר גדול.

איך הגעת לכתב הטלוויזיה איתן אורן?

מזכירת סיעת רצ בכנסת הפנתה אותי אליו. היא סיפרה לי שהוא עומד לצאת לשטח להכין כתבה יחד עם ח"כ רן כהן, ואף נתנה לי את מספר הטלפון שלו והודיעה לי על מועד יציאתם לשטח. התקשרתי אל אורן וקיימנו שיחה ארוכה, שמוכנה מוקלט אצלי. הוא סיפר לי שהוא שמוצניק, שהיה חבר בקיבוץ דיקים וחשוב להתריע בפני כל עם ישראל על המצב ולהראות את חיילי המילואים במצב הבלתי אפשרי שהפוליטיקאים דוחפים אותם אליו. לכן הוא רצה להיפגש אתי ועם חיילי מילואים נוספים, לצורך הכנת כתבה ל"מבט שני" או ל"יומן השבוע".

המסקנה שלך מהפרשה היא, כנראה, שהטלוויזיה איננה אובייקטיווית. כדי להגיע למסקנה זו לא היית זקוק להתחזות — הלא זמן רב אתם טוענים ש"הממשלה השמאלנית" השתלטה על רשות השידור.

כששמעתי שאורן מכין כתבה עם ח"כ רן כהן, זה הדליק אצלי נורה אדומה. ידעתי שהרוב המוחלט של כתבי הטלוויזיה הם בעלי השקפה שמאלנית. אבל לא תיארתי לעצמי ששיתוף הפעולה בין הכתבים לבין ח"כים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות, כל־כך עמוקים.

למה אתה חותר עכשיו — שיודחו את אורן מתפקידו?

אני רואה בפרשה הזו מבחן לטלוויזיה. אם ראשי הטלוויזיה יעברו עליה, זו תהיה הוכחה שהם מקבלים את ההתנהגות שלו כנורמה. אם יוקיעו את התופעה — זה יהיה בשבילי סימן שזו רק בעיה של הכתב הזה. לדעתי, מוכרחים לחקור את היקף התופעה.

בביקורת שלך ושל ח"כים מן הימין על אורן, אתם מכפישים את שמם של כל כתבי רשות השידור. האם אין שם, לדעתכם, כתבים אובייקטיוויים?

אני מאמין בהחלט שיש בטלוויזיה גם כמה כתבים הגונים, אובייקטיוויים וצדיקים. הייתי מוכן לנהוג כאברהם אבינו, שביקש להתפלל להצלת סדום גם עבור מתי־מעט הצדיקים — אבל קודם שיקיאו מתוכם את הרשעים.

האם מעשה ההתחזות שלך היה יוזמה שלך — או שעומדים מאחוריך גוש אמונים, התחיה או הליכוד?

מי שמכיר אותי, יודע שתמיד אני פועל על־פי יוזמות שלי, ורק לאחר מכן אני מצרף אנשים אחרים ליוזמותי.

מה תגובתך על האשמותיו של ח"כ רן כהן, הטוען שהסיפור שלך נשמע ואנגטונטילי ומאשים אותך בנסיון לשתול ידיעה מעלילה על צה"ל?

ח"כ כהן הוא שקרן עם רומנטיות הביטחון בגרונו הרב ההשמצה ביחד. אשמח מאד אם יגיש נגדי תביעה על הוצאת דיבה, כי אז כל האמת כולה תצא לאור.

(ראה גם עמוד 3)

בתגובה לצעדת "קו אדום" של יהודים וערבים ותחת הכותרת "די לצביעות"

מטה של הימין מתכנן צעדה אל קיבוצים שעל אדמות פליטי 48

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

בתגובה לצעדת "קו אדום" של יהודים וערבים מן הגליל לירושלים הודיע אתמול מטה מאוחד של כמה גופים מהימין, שבמרכזו גוש אמונים, על כוונתו לקיים את צעדת "די לצביעות".

דובר בשם המטה המאוחד, איש גוש אמונים נועם ארנון, מסר אמש כי בכוונת הארגונים מן הימין לצעוד ממחנות פליטים אל קיבוצים של השומר הצעיר היושבים על אדמות, שמהן גורשו הפליטים ב־1948. צעדה אחת תצא ממחנה הפליטים אל־עריב (שמצפון לחברון) אל קיבוץ בית גוברין.

ממחנה הפליטים דהיישה שליד בית לחם יצעדו אנשי הימין לקיבוץ הראל. מאום אל־פחם יצאו הצועדים לקיבוצים גבעת־עוז, מגידו והזורע. מסלול אחר יהיה מראש הנקרה — כדי לסמל את מחנות הפליטים של לבנון — אל קיבוצי הגליל המערבי (בבכרי, הזיו ואחרים). טרם נקבע מועד לקיום הצעדות.

נועם ארנון הסביר כי מטרת הצעדה היא להבהיר שגם לקיבוצי השומר הצעיר יש יד ביצירת בעיית הפליטים ו"מי שלא מאמין בזכותנו על הארץ, ראוי לו שיעשה צדק עם עצמו ויחזיר את הערבים לאדמותיהם".

הוא הוסיף כי בכוונת הצועדים להשמיע קלטות עם תפילות המואזין במסגרת "כאורח נוסטלגי". ארנון אמר כי הוא מקווה שארגוני הימין יזכו לסיקור תקשורתי הוגן כזה שהוקדש לצעדת "קו אדום".

"המפקדים הבכירים בשטחים ורוב החיילים — בעד הרחקת התקשורת"

— אומר מקור צבאי בכיר המשרת בשטחים

מאת ראובן פדהצור הסופר הצבאי של "הארץ"

"כל המפקדים הבכירים המשרתים בשטחים, ורוב החיילים מצדדים ברעיון לסגור את השטחים בפני התקשורת". כך אמר מקור צבאי בכיר המשרת בשטחים.

"הלוואי שניתן היה להגיע למצב שבו הפוליטיקאים יקבלו החלטה המאפשרת את סגירת השטחים לסיקור התקשורת. אם היתה מתקבלת עכשיו החלטה כזו — הייתי מקבל אותה בברכה".

לדבריו, התקשורת היא גורם היוצר אירועים, ולעיתים מסלים אותם. "המאזן בין הימצאות התקשורת בשטח, והיתרון שבהנחשפות אירועים כמו זה שאירע בשכם, לבין השפעת הסיקור, הוא שלילי באופן בולט". אין, להערכתו, בעיה טכנית לסגור בפועל את השטחים בפני התקשורת.

בתשובה לשאלה אם הוא, כמפקד בכיר, מוכן ליצור מצב שבו ישראל תוקש בעולם כולו כמשטר דרום אפריקה, שסגרה את שטחי המהומות לתקשורת — ענה המקור הבכיר: "היום אנו כבר במצב שלא צריך לחשוב כיצד רואים אותנו בעולם".

אל על

	מעמ' מינימום	מעמ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	2	5	גשם	−4	5
אתונה	7	13	מ"ח	7	12
בוקרשט	2	10	מ"ח	–	–
בריסל	1	4	גשם	−5	5
וינה	−2	3	שלג	−1	1
ז'נבה	3	7	מ"ח	−3	2
לונדון	1	5	מ"ח	1	8
ליסבון	6	12	גשם	6	14
מדריד	1	8	מ"ח	−1	12
ניו־יורק	2	6	גשם	1	4
פאריס	1	4	מ"ח	2	5
פרנקפורט	0	3	בהיר	–	–
ציריך	2	5	מ"ח	–	–
קהיר	12	24	מ"ח	18	27
קופנהאגן	2	4	גשם	−4	1
רומא	4	12	מ"ח	1	10
שטוקהולם	−3	−2	מ"ח	−6	−5

ELAL אל על

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-648775
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
ג.א.י. מחשבים — לאשר בדיעבד גלריה לאחסון בחנות למחשבים ברחוב יפו 77 חלקה 48 בגוש 10832, עיר. הבקשה כרוכה בהתקנת גלריה בחלל ובגובה השונה מהמותר על־פי תקנות התכנון והבניה. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הבניה על הבניה בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אינג' ... מהנדס העיר

מחצר ל־50 מכשירים
תחבורה!!!
12 תשלומים שקליים ללא ריבית
מערכת רב קווית
GMX616
רשת אופיס סנטר
סניף תל־אביב. טלפון: 03-5610425.
סניף ירושלים. טלפון: 02-233240 ,248730 ,248732.
סניף חיפה. טלפון: 04-258217 ,255157.
סניף העמקים: עפולה. טלפון: 06-597436 ,597140.

ללא תוספת מחיר!!
קבלת מודעות ללוח העיר והארץ
836204
835089
שירות מודעות אבל עד שעה 24.00
עם כרטיסי אשראי

פרס: ב־84 הודענו 17 פעם על הסכמתנו להנחת הצינור לעקבה

הסכמת ישראל להנחת הצינור חייבת היתה להישמר בסוד, מפני שדובר במדינת ערב, אמר שר החוץ; הוא סיפר כי העביר פתק בכתב ידו למזכיר המדינה באמצעות רפפורט, מאחר שהכיר איש זה והוא התארח בביתו של פרס ● "לא עשיתי זאת דרך ספסרי קרקעות בגדה"

באולם המליאה / עמוס בן־ורד

מסלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, דוחה האשמות בעניין צינור הנפט. "בשנת 1984 הודיעו נציגי הממשלה — או ממשלה של הליכוד, כלעדינו — 17 פעמים לארצות הברית על הסכמתה להנחת צינור כזה", אמר בהתייחסו לפרשת המיסמכים והאמריקאים על שוחד כביכול, שהוצע למפלגת העבודה תמורת הסכמת ישראל שלא להפריע להנחת צינור נפט מעירק לעקבה.

"ההודעה הראשונה היתה בשיחה בין משה ארנס לבין ג'ורג' שולץ, ב־5 ביוני 1984", הזכיר פרס, במסגרת תשובה על שאילתה בעל־פה של ח"כ יהושע מצא (ליכוד - חרות) — תוך שהוא דוחה מה שהוא מכנה "סיפור מלא שטויות ודמיון".

לגבי המיסמך, שפורסם כ"מיזכר סודי של ואלאך לארוחין מיז", אמר כי מדובר בדברים של אדם שהואשם כבר 17 פעם בדיבורים לא־אמיתיים. העובדה שאנשי הליכוד מנסים להאחז בו, הוסיף פרס, היא בושה וחרפה.

עוד אמר פרס, כי הסכמת ישראל להנחת הצינור חייבת היתה להישמר בסוד, מפני שדובר במדינת ערב. הוא סיפר כי העביר פתק בכתב ידו למזכיר המדינה ג'ורג' שולץ באמצעות רפפורט, מאחר שהכיר איש זה והוא התארח בביתו של פרס. "לא עשיתי זאת דרך ספסרי קרקעות בגדה", הוסיף — כשהוא רומז לקשריהם של ראשי הליכוד עם סוחר הקרקעות שמואל עינב.

פרס הוסיף, כי לא ואלאך ולא רפפורט דיברו בשמו. מכיוון שכל ממשלות ישראל, בלא יוצא מן הכלל, תמכו בפרוייקט הצינור, הרי רק "אדם בעל דמיון חולני צריך להציע כסף בשביל דבר כזה", אמר.

גם את הדברים שנכתבו על ידי ואלאך — כאילו אינטרס אמריקאי הוא להעביר את העליה מברית המועצות, כי זו תביא יותר אשכנזים לישראל ואלה יתמכו במערך — דוחה פרס כפרי דמיונו של מחבר התזכיר. "החלק התיאורי של התזכיר מעורר סלידה, והחלק העובדתי חסר שחר", סיכם את התייחסותו לתזכיר.

רבין: אי אפשר לסגור הגדה בפני התקשורת

אין אפשרות חוקית לסגור את שטחי יהודה שומרון ועזה בפני התקשורת לזמן ממושך, ולי השאירם פתוחים בפני אחרים, הסביר אתמול לכנסת שר הבטחון יצחק רבין, בעקבות הצעה לסדר היום שהעלתה ח"כ גאולה כהן (התחיה).

הדבר נבחן על־ידי בית הדין הגבוה לצדק בעת מיבצעי ימית, הזכיר רבין. אז נקבע, כי גם כאשר יוכרז שטח מסויים כשטח צבאי סגור — עקב פעולה צבאית המתקיימת באותו זמן — יש לתת עדיפות לתקשורת בכניסה אליו, ולו למספר מצומצם של אנשים או צוותים, שיעשו את העבודה עבור כולם, בשיטה המכונה "פול".

רבין הסביר, כי בעת ביצוע פעולה צבאית יכול כל קצין בצה"ל, אפילו זוטר, להכריז על איזור כלשהו כאיזור צבאי. גורם צבאי יכול לסגור שטח גם כאשר ישנו חשש שיקרה בו משהו. אולם אז — סגור השטח בפני הכל, פרט לתושבים ולמי שיש לו קשר ישיר לפעולה הצבאית. אין אפשרות להתיר את כניסתם של ידידי המתנחלים שם, למשל, ולמנוע אותה מצוותי טלוויזיה, אמר רבין.

אין ספק שיש בהופעת התקשורת גורם מלבה מהומות — והדבר הוכח לא אחת, ציין רבין, אבל הצבא קשור לחוק, ובנוסף לכך ישנם היבטים ציבוריים לבעייה — שלא במליאה המקום לפרט אותם.

גאולה כהן הזכירה את דברי פרס, שאמר כי אמריקה הפסידה את מערכת ויאטנם בבית, על מסכי הטלוויזיה. יש אותות מוסכמים בין מחוללי המהומות לבין הצוותים, אמרה. מקום בו בוער צמיג, למשל, הוא סימן למהומה קרובה. בפוקלנד וגם באיי גרנאדה, ציינה כהן, אסרו האמריקאים והאנגלים לצוותי הטלוויזיה שיישבו בשקט בבית עד גמר הפעולה. את הפקודות בשטח צריך לתת מפקד לחיילים, סיכמה, ולא כתב הטלוויזיה לצלמים.

יוסי שריד (רצ), טען שגאולה כהן רוצה לעשות, יחד עם הצבא, את כל מעשי התועבה — באין רואה ובאין מצלם. לצה"ל אין מה להסתיר, אמר, והוא מתנגד לסגירה. אפשר לגרש את המצלמות, אבל אי־אפשר לגרש את המציאות, הוסיף.

על־פי הצעת השר, יימשך הדיון בנושא בועדת החוץ והבטחון של הכנסת. קודם לכן, העבירה הכנסת לועדה גם הצעה של יגאל כהן (ליכוד־חרות), לתת לאנשי היישובים ביהודה שומרון ועזה סמכויות של אנשי משמר אזרחי.

רבין הסביר, כי התושבים מופעלים במסגרת ההגנה המרחבית, וזהי הפעלה יעילה יותר — באשר היא חובה, ואילו משמר אזרחי הוא זכות בלבד. המשמר האזרחי קיים בערים עורפיות ולא ביישובי עימות. הסביר, בהם נדרשים מאות אנשי צבא מדי לשמור על בטחון היישובים עצמם בגלל מיעוט תושבים.

לא יותר יבוא סיטוני של עובדים

"לא יעלה על הדעת להציף את המשק הישראלי באלפים רבים של עובדים זרים מארצות אירופה", אמר שר העבודה והרווחה משה קצב, בתשובה על שאילתה בעל־פה של ח"כ אורה נמיר (מערך) — שהתייחסה למצב עקב העדרם ממקומות העבודה של רבים מתושבי השטחים.

המשרד לא שינה את מדיניותו העקרונית — הרואה בעבודה קניין לישראלים בלבד, אמר קצב. רק בעלי מקצועות נדירים יורשו לבוא לישראל, ואת לזמן קצר, הוסיף.

הוא אמר כי בשבועות האחרונים נהוגה גמישות גדולה מעט יותר, אך בכך מתמצה השינוי. על שאלה נוספת של נמיר, בדבר המצאותם הבלתי חוקית של כ־10,000 עובדים זרים, אמר השר שהדבר נתון בידי משרד הפנים והמשטרה.

המתנחל הקליט את איתן אורן: "צריך להתריע לכל עם ישראל"

תושב קריית ארבע טמן לכתב הטלוויזיה מלכודת והבטיח לו עדות על אלימות במילואים תמורת הבטחות מצד הכתב, כי לא יאונה לו כל רע ● "אני רואה בזה שליחות... אני רוצה להראות אתכם במצב בלתי־אפשרי שהמדינאים דוחפים אתכם" ● הליכוד, התחיה והמפד"ל דורשים להשעות את הכתב מתפקידו

עדות וסיעות / דן מרגלית

סיעת הליכוד יזמה אתמול מהלך פרלמנטרי בלתי־שגרתי, כשכינסה ח"כים מסיעות התחיה והמפד"ל להאזין לקלטת השיחה בין כתב הטלוויזיה איתן אורן, לבין מאיר אינדור — האיש שגרר אותו לדרישה על הכנת כתבה כדבר התנהגות חיילי צה"ל בשטחים. בעקבות שידור הקלטת תבעו אתמול סיעות הליכוד, התחיה והמפד"ל, להשעות את אורן מתפקידו — עד לגמר החקירה ברשות השידור.

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) מסר כי איננו בא בטרוניה אל מחלקת החדשות של הטלוויזיה, שהתייצבה להגנת אורן — שכן לא כל העובדות היו לפניה. אבל עתה — עם השמעת הקלטת — הוא והח"כים חיים דרוקמן (מפד"ל) ואבנר שאקי (מפד"ל) סבורים כי אם תמשיך מחלקת החדשות לגונן על אורן, יש לנהל את הבירור גם עימה.

בפתח הישיבה מסר אינדור, מנוגי המתנחלים בקריית ארבע, שהיה איש מג"ב בקריית ארבע, סולק בגלל עבירות משמעת והיה פעיל בעזרה לאנשי ארגון המחתרת היהודי. הנרכה להימצא בכנסת, כי מנהילה ביקש לבדוק בכלל עניין אחר. בשיחה עם אמירה שגב, מזכירתו של ח"כ רן כהן מרצ, המליץ לפניה לפנות אל אורן, שתואר כאיש המקורב לחוגים אלה.

כשטילפן אינדור לאורן כבר מסרה לו שגב, לדבריו, על הפניה הצפויה. אינדור הציג עצמו כאיש מילואים שהיה עד להתנהגות אלימה כלפי ערבים. אך הופיע גם כמי שמהסס למסור מידע במהלך שירותו הצבאי. בינו לבין אורן התנהל דו־שיח שנועד להכין את הופעת צוות הטלוויזיה למקום שירותם של החיילים, באפשרות של השתתפות רן כהן.

אורן: "אני מבקש שאתה תאמר שאתה, ששירתת כחייל בצה"ל, לא העלית בחלומות הכי שחורים שלך שאתה, שחונכת בצה"ל — תיאלץ לרדוף אחרי ילדים, משהו כזה — אתה מבין... תשמע, דבר עם החבר'ה שלכם, ואני מבטיח לכם שלא יאונה לכם כל רע. (...) לאחר שתורידו את המדים, אנחנו נעשה מפגש, כאמור עם רן כהן, ואז מותר לכם לדבר אד משי, כשאתם לא במדים. אתה מבין אותי?"

לאחר שחזר כתב הטלוויזיה אורן על הבטחתו, כי לא יאונה להם כל רע, נשאר אינדור "ספקני": "ואיך אני יכול להיות בטוח?"

אורן: "אוקיי איך. תשאל את רן כהן עלי. תשאל את אמירה עלי. מה אני אגיד לך, אני רק יכול להבטיח לך, אתה רוצה חתימה שלי?"

אינדור: "מה, תסלח לי שאני שואל, מה הרקע שלך?"

אורן: "שמי איתן אורן".

אינדור: "את זה אני יודע".

אורן: "אני כתב חדשות בטלוויזיה".

אינדור: "לא, זאת אומרת, אתה".

אורן: "טוב, אם אתה מבטיח שזה יישאר בינינו".

אינדור: "כן".

אורן: "אני מוכן להגיד לך, אני שמעוניק (איש השומר הצעיר, ד.מ.) מקיבוץ לשעבר".

אינדור: "איזה קיבוץ?"

אורן: "זיקים, וזהו. זה אומר לך?"

לאחר שאורן חזר והזכיר כי רן כהן מכיר אותו, המשיך להתריע את אינדור, שהתוודה לחייל מילואים: "ראית 'מבט שני' שהיה לפני חודש, פרש על החינוך הערבי?... היו שם הרבה דברים קשים מאד, קשים מאד. תשמע, עשיתי הרבה כתבות. אני לא יודע אם ראית ביום רביעי שעבר על הפוגרום שעשו בשני כפרים ערביים — ועבר הכסליה — שעשו חיילי גולני... זו הכתבה שלי".

אינדור: "מה? ממש חבר'ה של גולני עשו שם פוגרום?"

אורן: "פוגרום, פוגרום משהו־משהו. ועוד השאירו כתובות על הקיר: 'גולני'".

בחלק האחרון של השיחה רמז אורן כי הוא רואה לעצמו תפקיד להתריע נגד מדיניות הממשלה בשטחים. הוא אומר: "אני רואה בזה שליחות. אני לא יודע איך אתה רואה את זה, אני חושב שצריך להתריע לכל עם ישראל. (...) אבל בכל זאת — אני רוצה להראות אתכם במצב בלתי־אפשרי שהמדינאים דוחפים אתכם, אתה מבין שלא לדבר על חיילי הסדיר, אבל אנשים יותר מיושבים — שהמדינאים דוחפים אתכם למצב בלתי־אפשרי, שאתם צריכים לרדוף אחרי ילדים קטנים, ולעיתים לאבד כל אחד את קו הסבלנות שלו, ומעמידים אתכם בפני מבחנים שבני אנוש לא צריכים לעמוד בהם".

ח"כ מיכאל איתן, שניהל את הישיבה, קבל על שאמצעי התקשורת האלקטרוניים נמנעים מסיקור תביעת הליכוד בפרשת רצ־אורן. הוא גם התייחס לאירוע שבו הגיעו אורן וח"כ כהן מרצ [illegible]. כהן טען שלשום במסיבת עיתונאים כי נקלעו במקרה לאותו מקום, אולם איתן סיפר כי בחקירה הפנימית ברשות השידור כבר הודה אורן כי נועדו מראש להיפגש שם.

בירור ברשות השידור בפרשה איתן אורן: הקלטת בושלה

מאת לילי גליל
סופרת "הארץ"

ועדת בירור מטעם רשות השידור תבדוק את תלונת ששת הח"כים מן הימין על שיתוף פעולה, כביכול, בין כתב הטלוויזיה, איתן אורן, וסיעת רצ. על כך הוחלט בבירור בלשכת המנכ"ל, בהשתתפות של הממונים הישירים של הכתב. בראש הועדה עומד הסמנכ"ל לתפקידים מיוחדים, נקדימון רוגל, ובין חבריה גם מי שהיה מנהל הרדיו, חגי פינסקר.

בבירור טען אורן כי הקלטת "בושלה" והוצגו ממנה קטעים, דבר שנשמע גם בהקלטה. עוד טען אורן, כי עבודתו ואמינותו חייבים להיבדק על פי התוצאות הנראות על המרקע בכתבותיו, ולא על פי תרגיל שבושל בניסיון להכשילו.

בשלב זה, הופסקה עבודתו של אורן על הכנת "מבט שני" בנושא האירועים בשטחים. כתבים במחלקת החדשות, אמרו אתמול ל"הארץ", כי לדעתם פועל ח"כ מיכאל איתן בעניין זה מסיבות אישיות. לפני חודשים אחדים הגיעו למערכת החדשות בטלוויזיה ידיעות על אי סדרים ופרשיות בישוב כוכב יאיר, שח"כ איתן הוא ממייסדיו. איתן עצמו, תואר במידע זה כקשור בפרשיות. איתן אורן החל בתחקיר בנושא, ואף קבע לצורך זה פגישות עם איתן. התחקיר הופסק והפגישות בוטלו, עקב אירועים אחרים.

במחלקת החדשות אומרים, כי סיפור זה, "הוא הניע את ח"כ איתן לפעול נגד איתן אורן".

בתגובה, אמר אתמול ח"כ איתן ל"הארץ", כי "זהו נסיון להסיט את הוויכוח מהעיקר" ("העי־מבה מלוכלכת"). לדבריו, לא היה לו מה לחשוש מאיתן אורן, לא היה טיפש לטפל בעניינו. איתן אמר כי מדובר בעניין עקרוני, ו"המלחמה תימשך".

כיוון קל למכשיר שמיעה

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, מתבוננת בנשיא ארצות הברית, רונלד רייגן, המכוון את עוצמת הקול במכשיר השמיעה העזר שבאוזנו. התמונה צולמה אתמול בבריסל, לפני שנפתחה ישיבת מנהיגי נאטו. מנהיגי 16 המדינות החברות בנאטו התכנסו לראשונה מזה שש שנים. (תצלום: איפי)

עצרת האו"ם לארה"ב: לא לסגירת משרד אש"ף באו"ם

רק ישראל הצביעה נגד 143 המדינות, שתמכו בקריאה ואפילו ארה"ב לא השתתפה בהצבעה

מרכז האו"ם (עי"ד וע"צ). העצרת הכללית של האו"ם קראה אתמול לארה"ב לבטל את דרישתה לסגירת נציגות אש"ף בניו יורק.

העצרת, שהתכנסה על פי דרישת מדינות ערב למושב שלא מן המניין לדיון בנושא, פנתה גם לבית המשפט הבין־לאומי לפסוק הלכה, אם חייבת ארה"ב להסכים לבוררות מחייבת בקשר עם מחלוקת זו.

המזכיר הכללי, שהסתמך זו הפעם הראשונה על הסכם משנת 1947 שבו נקבע כי מטה האו"ם יוקם בניו יורק, הצהיר כי קיימת מחלוקת ומינה בורר. ארה"ב התעלמה מפנייתו ולא מינתה נציג מטעמה.

ההחלטה לתבוע מארה"ב לבטל את כוונתה לסגור משרדי אש"ף בניו יורק אושרה ברוב של 143 קולות נגד קולה הבודד של ישראל. ארה"ב לא השתתפה בהצבעה.

נוסח ההחלטה זו קובע כי הנציגות הפלשתינית נהנית מאותה מידה של חסינות החלה על כל שאר הנציגויות הדיפלומטיות המאומנות ליד האו"ם. ההחלטה השניה פונה אל בית המשפט הבין־לאומי להביע דעה מייעצת על הפרשה כולה. ישראל וארה"ב לא השתתפו בהצבעה זאת.

נער ניסה להתאבד בקפיצה מגג מלון בטבריה

(ע). נער תושב טבריה ניסה אתמול להתאבד בקפיצה מגגו של מלון "נהר הירדן" בעיר.
כשעה וחצי נמשך הדו־שיח בין הצעיר, שישב על מעקה הקומה העשירית של המלון, לבין ראש מטה הסיור במשטרת טבריה, פקד מנחם חבר, עד שהנער השתכנע לעבור לצידו השני של המעקה ולרדת מהגג.

טעות שלנו

הפגנת הנשים אליה התייחס מאמר המערכת אתמול התרחשה בחברון ולא בשכם.

עורך את העמוד: יצחק לאור

REMINGTON

המכונה שמגלחת את אמריקה
עכשיו בישראל

"בוקר טוב" למיליוני גברים מתחיל בגילוח חלק ומהיר!
רמינגטון -
מכונת הגילוח המשוכללת,
הנמכרת ביותר באמריקה
מעכשיו בישראל.
לבחירתך, מגוון דגמים,
שמתוכם, תמצא את
הרמינגטון שלך.
רק רמינגטון מבטיחה לך
גילוח חלק ומהיר
ולא, כספך יוחזר.
(למעט רמינגטון דגם XLR. 300)

רמינגטון -
מכונות הגילוח
המובילות
בארה"ב

יבואנית ומפיצה הלטיס בע"מ.

רישבסקי מרילין דונר

صكنا من الاصل

صورة عن الأصل

חדשות חוץ

הסלמה במלחמת המפרץ

עיראק ירתה טילים על קום — איראן הפגיזה 6 ערים בעיראק

ההתקפה על קום, העיר הקדושה לשיעים, היא הראשונה מאז החלה המלחמה

בגדד (ע"צ וע"ר) ירי הטילים על בגדד וטהראן נמשך גם אתמול.

עיראק הודיעה אתמול גם שני טי־לים על קום, העיר הקדושה לשיעים באיראן.

רדיו טהראן אישר את התקפת הטילים על קום אבל אבל טען כי לא נגרמו אבידות בנפש.

היתה זו ההתקפה הראשונה על עיר זו מאז שהחלה מלחמת איראן־עיראק לפני שבע שנים.

הטילים ירדו על העיר הנמצאת במרחק של 150 ק"מ דרומית מערבית לטהראן בהפסקה של 90 דקות, בשעות הצהריים.

ירי הטילים על קום הזריז את מלחמת הערים בין שתי המדינות. התקפות זו שלושה ימים האחות את האחרת בטילים, בעיקר על ערי הבירה אבל גם על מרכזי אוכלוסייה אחרים.

קום היא מרכז לימודים למוסל־מים השיעים ומתגורר בה לעתים המנהיג הדתי האיראני האיאטוללה חומייני.

בינתיים הודיעה עיראק כי כוחו־תיה הנחיתו 19 טילים על טהראן מאז יום שני בערב. התקפות הקוד־מות על הבירה האיראנית בוצעו על ידי מטוסים.

שני הצדדים טוענים כי תקפו את ערי האויב כתגמול על תקיפת הערים שלהם.

דובר צבאי עיראקי מסר, כי טיל איראני פגע לפנות בוקר בעיר בגדד, שעות ספורות לאחר שעיראק ירתה שני טילים נוספים על טהראן. הטיל האיראני, השלישי שפגע בבגדד תוך 8 שעות, הרג ופצע מספר אורחים. בתים וחנויות ניזוקו.

רדיו טהראן מסר כי איראן תמשיך להפגיז בטילים ערים עיר־קיות — להוציא ארבע ערים שיעיות קדושות.

תותחים איראנים הפגיזו אתמול שש ערים עיראקיות, בהן גם בצרה, כתגמול על ירי הטילים העיראקיים. על כך מסרה סוכנות הידיעות האיראנית.

ביום רביעי נראה היה כי קשרי הטלקס והטלפון בין מדינות המפרץ הערביות לבין טהראן נותקו.

חומייני: האיראנים צוחקים

האייטוללה חומייני אמר אתמול, כי "האיראנים צוחקים מן הטילים העיראקים הנוחתים על טהראן".

"האנשים במערב והאויבים שלנו טועים כאשר הם חושבים שהאיר־אנים פוחדים מן הטילים", אמר חו־מייני בנאום ברדיו טהראן. "הם ירו את הטילים שלהם, הרגו אנשים ומי יודע מה עוד, אולם העם האיראני יושב חזק וצוחק מהם".

לפי הודעותיה של איראן, נהרגו עד כה לפחות 60 בני אדם ורבים אחרים נפצעו מאז החלו התקפות הטילים העיראקים על טהראן.

חומייני, שדיבר בפני קרובי האנשים שנהרגו, נפצעו או נלקחו בשבי במלחמת המפרץ עד כה, אמר: "הדבר החשוב הוא לשמור על האמונה ועל האמונות ואין זה חשוב אם אנו מותקפים על ידי טילים או דברים אחרים ולא חשוב אם אמריקה או הסובייטים יבואו".

חומייני אמר עוד כי איראן לא תשכח מי נתן לעיראק נשק ומי הורים לה כספים.

ארה"ב מגנה ההסלמה ב"מלחמת הערים"

ארה"ב גינתה אמש את חידוש "מלחמת הערים" בין איראן ועיראק, והגדירה כי "הסלמה חמורה" זו מב־ליטה את הצורך הדחוף בהחלטה של האו"ם בדבר הטלת אמברגו על משלוחי נשק לאיראן.

דוברת משרד החוץ האמריקאי, פיליס אוקלי, קראה למדינות החב־רות במועצת הביטחון לשקול ללא דיחוי החלטה כזו.

מועצת הביטחון קיימה ביום שלישי התייעצויות, והיו"ר התורן, נציג יוגוסלביה מסר הצהרה הקו־ראת לאיראן ולעיראק להפסיק מייד את ההתקפות ההדדיות.

הצעת החלטה על אמברגו נגד איראן משמשת נושא לדיונים בין 5 המדינות הקבועות במועצת הבטחון מראשית השנה. אולם בריה"מ וסין עדיין לא הביעו תמיכה בהחלטה כזו.

הולנד החרימה נשק כימי שנועד לאיראן

רוטרדאם (ע"צ וע"ר). שלטונות הולנד החרימו בשבת שעברה בנמל רוטרדאם שמונה מכולות ובהן נשק כימי או רכיבים של נשק זה, שמ־קורו בארה"ב, ונועד לאיראן.

על כך מסר אמש דובר של של־טונות המשפט ברוטרדאם. הנשק היה על סיפון של ספינה איראנית "איראן אראלאט", והחרמת המכו־לות נעשתה על־פי בקשת משרד המשפטים האמריקאי.

הספינה הגיעה לרוטרדאם מנמל אנטוורפן, בבלגיה.

הגברת בתצלום מימין היתה עד לאחרונה השוטר המצולם על אופנועה, משמאל. האוסטרלית, אנה ראסל נמנתה, לפני שעברה ניתוח לשינוי־מין, עם כוחות המשטרה באוסטרליה. ראסל, בגלגולו כגבר, היה נשוי ואב לשני ילדים. (תצלום: אי־פי)

"טריבונה לודו" על האנטישמיות ב־68: נעשו שגיאות מסויימות חמורות

ורשה (ע"ר). המפלגה הקומוניס־טית הפולנית הסירה מעצמה את האחריות למסע אנטישמי ב־1968, שגרם ליציאתם של 20,000 יהודים, אך הודתה כי "נעשו שגיאות מסוי־מות בעלות השלכות חמורות" לפולין.

מאמר גדול ביומון המפלגה "טריבונה לודו" ציין אתמול, כי "התסיסה הנרחבת" באותה תקופה גרמה אי צדק ליהודים רבים ופגעה בשמה הטוב של פולין בחו"ל.

המאמר, שתואר כהערכה מלאה רשמית ראשונה של האירועים, מתח רק ביקורת מעטה על המערכה, וציין כי זו נגרמה על ידי נסיבות חברתיות והיסטוריות ועל ידי יריבויות פוליטיות.

מתה אשת הרוצח וילהלם טל והוא שוחרר בערבות

דיסלדורף (ע"ר). קצין ס.ס. לשעבר שנידון למוות על רצח חמישה אסירים במחנה ריכוז, שוחרר בערבות, בעיקר משום שאשתו חולה מאד — מסרו שלשום דוברים של בית המשפט בדיסלדורף.

בית המשפט הגבוה בדיסל־דורף פסק, כי אפשר לשחרר בערבות את גוטפריד וייזה, שקיבל את הכינוי "וילהלם טל" בפי אסירי אושוויץ, משום שנהג לירות בכבבנות, אותן הציב על ראשי אסירים, עד להחלטת בית המשפט לגבי הערעור שהגיש.

וייזה הורשע בסוף ינואר בר־ציחתם ביריות של 5 אסירים כאשר היה שומר מטעם הס.ס. באושוויץ.

מצוד על ניאו־נאצים במערב גרמניה

שטוטגרט (ע"ר). משטרת מערב גרמניה עצרה חברי ארגונים ניאו־נאצים בפשיטות ב־61 ערים ברחבי גרמניה אתמול — מסר משרד התביעה בשטוטגרט.

לא נמסר כמה חשודים נעצרו אולם נודע כי המשטרה פשטה על מבנים החשודים כריכוזים ניאו־נאצים בשורה של מדינות מערב גרמניה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

מבצע פסח לזמן מוגבל

המחיר כולל הובלה לבית הלקוח

מליוני מקררים מדגם זה נמכרו עד היום בעולם

שיווק שרות ואחריות

גראסימוב על מהומות אזרביג'אן: "היו קרבנות; לא הרבה אבל כמה"

דובר משרד החוץ הסובייטי מסר כי העיר סומגייט שקטה אבל לא ידע להגיד אם העוצר הוסר ● מתנגד משטר ארמני במוסקווה 17 בני אדם נהרגו במהומות

מוסקווה (ע"ר). כמה אנשים נהרגו ביום ראשון במהומות האתניות שהתחוללו בין אזרבייג'נים לארמ־נים בעיר סומגייט באזרבייג'אן — אמר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי.

גנאדי גראסימוב, שהתייחס למ־הומות באזור קאווקז בין הים השחור לבין הים הכספי, אמר כי אין לו דיווח על מספר ההרוגים המדוייק. הוא אמר כי היו גם מספר פצועים. "היו שם כמה קורבנות. לא הרבה, אבל כמה", הוא אמר לכתב רויטר, בהוסיפו כי מתנהלת עכשיו באזור "חקירה פלילית" לנסיבות המ־הומות.

סומגייט היא העיר השניה בגו־דלה ברפובליקה האזרבייג'אנית הנו־בלת בארמניה הסובייטית באזור הבי־קאווקז. היא היתה המרכז של מעשי האלימות העצובים והאחרונים.

גראסימוב הביע תקווה, כי השל־טונות יגלו את האחראים למהומות ויעמידו אותם לדין.

עוד הוא מסר, כי העיר היתה שקטה אתמול אולם לא ידוע לו אם העוצר כבר הוסר.

סרגיי גריגוריאנטס, ממתנגדי המשטר במוסקווה, אמר קודם לכן כי 17 בני אדם נהרגו ו־70 נפצעו במהומות בסומגייט. לא הגיע שום אישור לסיכום אלה.

האיש שהוא ממוצא ארמני, אמר כי הוא מסתמך על דיווחים שהגיעו ממשפחות הנפגעים הארמניים.

מוסקווה (ע"ר). בבריה"מ הוקמה ועדה כדי לעזור לפליטים אזרביי־ג'אניים שנמלטו מבתיהם בארמניה במהלך ההפגנות של השבוע שעבר, לשוב לבתיהם. על כך מסרה תחנת שידור באזרבייג'אן.

רדיו באקו מסר אמש כי הפליטים שנמלטו לאזרבייג'אן, יבואו לגבול שבין שתי הרפובליקות ושם יתק־בלו על ידי נציגי רשות סובייטים וישובו לבתיהם בארמניה.

הרדיו מסר כי אין יודעים כמה אזרבייג'אנים נמלטו לארמניה בעק־בות הסכסוך בין שתי הר־פובליקות.

מוסקווה: אין כניסה לכתבים זרים לאזורי המהומות (באזרביג'אן)

"כניסת כתבים זרים תעודד קיצוניים להפגין למען התקשורת"

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב, דחה את כל בקשות הכתבים המערביים לבי־קור בנפת נגורני־קאראבאק, כדי לאמת את דיווחי טאס על "ניתוק המצב" בנפה.

הדובר אמר, כי ביקורם של כתבים יותר רק לאחר שלא תהיה סכנה שהביקור יעודד "אלמנטים קיצוניים" לערוך הפגנות — שמטרתן "הצגה" למען נציגי התקשורת. בנימוק זה, דחה גראסימוב גם בקשות להתיר ביקור בעיר סומגאיט — המרוחקת כ־150 קילומטר מבי־רת אזרבייג'אן, באקו.

מטוס סובייטי התרסק בסיביר: 20 נהרגו

מוסקווה (ע"ר). 20 איש נספו כאשר מטוס נוסעים סובייטי התר־סק בעיר־הנפט סורגוט שבמערב סיביר, מסר אתמול השבועון "חד־שות מוסקווה".

13 פצועים עדיין נמצאים במצב קריטי בעקבות ההתרסקות בשבת, מסר הרופא הראשי בבית החולים בבירת המחוז, טיומן.

השבועון מסר כי ועדה ממשלתית חוקרת את האסון, אך ציין כי אפשר היה להציל יותר אנשים לולא היו הכבאים בנמל התעופה של סורגוט מצויידים בציוד משוכלל יותר.

מובארק על מנחיתי המיגים:

הטייסים הלוביים יוכלו לראות עצמם במצרים כמו בארצם הם

קהיר (ע"צ ע"ר). שלטונות מצ־רים סירבו אתמול לפני הצהריים למסור פרטים על נחיתתם של ארבעה מטוסי מיג־23 לוביים בנמל תעופה מצרי.

העתונים אומנם הבליטו אתמול בבוקר את הידיעה, אך לא מסרו פרטים.

דובר הצבא הודיע, כי עד להודעה חדשה אין הוא יכול למסור פרטים כלשהם על נושא זה. צלמי העתונות גם לא הורשו לצלם את ארבעת מטוסי הקרב.

הנשיא מובארק אמר בשובו מסודן כי "מעיינים בבעיית ארבעת המטוסים".

הוא הוסיף, כי הטייסים הלוביים יכולים לראות את עצמם במצריים "כמו בארצם הם". עדיין אין יודעים אם הטייסים הלוביים ביקשו מקלט מדיני במצריים.

אשתקד נחתו שלושה כלי טיס לוביים אחרים במצריים, ושמונה אנשי צוות ביקשו מיקלט מדיני. קהיר החזירה כלי טיס אחד ללוב אך דרשה כי טריפולי תשחרר שלושה אזרחים מצריים העצורים בלוב, כתנאי להחזרת יתר כלי הטיס.

ארבעת המטוסים נחתו שלשום בבסיס חיל האוויר המצרי במרכז המערבי, לאחר שהגיעו בטיסה נמוכה, כנראה בניסיון להתחמק ממכשירי המכ"ם הלוביים, מסרו מקורות במשרד ההגנה המצרי.

נאצר הצעיר חוזר למצרים

כווית (ע"ר). בנו הבכור של נשיא מצרים גמאל עבד אל נאצר יגן על עצמו במצרים, במשפט שבו יואשם בסעיפי טרור, עליהם מוטל עונש מוות, אמר דוברו.

סוכנות הידיעות של כווית מסרה שלשום בלילה מבלגרד, מפי הדובר, כי חאלד עבד אל נאצר מכבד את מערכת המשפט המצרית. הדובר הבטיח כי במשפטו ייחשפו אמיתות שי־זעזעו את השלטון.

התובע הכללי של מצרים האשים בחודש שעבר את נאצר, 38, כי סייע בהקמה ובמימון של קבוצה ושמה "מהפיכת מצריים", שקיבלה עליה את האחריות להריגתם של שני דיפלומטים ישראליים ופציעתם של שני דיפלומטים אמריקאיים בקהיר מאז 1984.

חדש בסין: הפועל המחשמל

פקינג (ע"ר). פועל סיני החל לפתע להוציא זרמי חשמל מגופו, ואלה היו חזקים דיים כדי להנחית מכת חשמל על אשתו ולהפילה — מסרה סוכנות הי־דיעות הסינית שלשום.

הפועל קסו דיגה, 36, החל להרגיש "תחושות מוזרות" בת־חילת השנה.

בתחילת החודש שעבר הוא נגע בשערות אשתו, שקיבלה הלם חשמלי ונפלה ארצה, נאמר בידיעה. בידיעה נאמר גם, כי קסו חש זעזוע רב בעצמו בכל פעם שהוא נוגע במתכת.

הפועל המחשמל, מתגורר בעיר ארוחטי, בירת מחוז סיניאנג במערב סין.

הוא נבדק עתה על ידי קבוצת רופאים.

טיימס: לוב הותקפה כתגמול על חבלה סורית במערב ברלין

רייגן הורה להפציץ את לוב בעקבות הפיגוע בבאר לה בל במערב ברלין

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). נשיא ארה"ב, רונלד רייגן הורה להפציץ את לוב בעקבות הפיצוץ בדיסקוטק "לה בל" במערב־ברלין למרות שמ־אחורי החבלה עמדה שגרירות סוריה בעיר.

בכתבת תחקיר של "טיימס", המתבססת על חקירתם של הבלשים הגרמנים, שהסתייעו ב"סקוטלנד יארד", עולה כי כריסטינה אני־דריקיים, שנעצרה באחרונה בקשר לפרשה, היא יצאנית מוכרת להנדאוי, שנהגה לרכוש את הסם מאחיו האזי. אחיו של נזאר הינ־דאוי, שניסה לטמון פצצה במטוס "אל על" שעמד להמריא לישראל מלונדון באותה תקופה.

השגרירות הבריטית יעצה לגרמנים לבדוק אם גם האזי השתמש בנשים כדי להביא למעשי החבלה. האמנם התברר לאחר עריכת מסדר זיהוי, כי היצאנית והחברה הביאו תיק בדיס־קוטק, ועזבו אותו בליל הפיצוץ כעבור 20 דקות.

הבריטים מעלים את האפשרות ששתי הנשים היו תחת השפעת הסם בשעת המעשה, ולא היו ערות למתרחש.

40 נעצרו בפרשת עישון חשיש בבתי־ספר בתל־אביב

(ע). בניל יוסף (33) מעזה נעצר אתמול לחקירה ימים בבית־משפט השלום בתל־אביב, בחשד בהפצת סמים בכמה בתי־ספר בתל־אביב ובהרצליה, ובהדחת תלמידים לעישון חשיש.

נציג המשטרה מסר כי בפרשה זו נעצרו כ־40 חשודים, כרם תלמידים, בחשד של עישון סמים והודו בשימוש בהם. לטענתו, בידי המשטרה הודעות של כמה מהם, המקשרות את החשוד לפרשה, ולכן ביקש לעצרו ל־10 ימים.

סניגורו של יוסף טען כי בידיו נמצאים את ההוכחות כלפיו, ולחיפוש שערכה המשטרה בביתו לא נמצא דבר הקושר אותו לפרשה.

השופטת אסתר קובו ציינה כי יש לברר עניין זה עד תומו, הורתה למשטרה לערוך מסדר זיהוי לחשוד, והאריכה את מעצרו בחמישה ימים.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

זו לא תחפושת — זה השר

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, השתתף אתמול במסיבת פורים של עובדי משרד החינוך, במלון היאט ריג'נסי בירושלים. השר — שלא בא מחופש — הולל עם עובדי המשרד (תצלום: רוני נעמן)

פעמיים הושחת מטע אבוקדו של קיבוץ גבעת עוז

עקבות המשחיתים הובילו לג'נין

(ע). אלמונים הרסו פעמיים במטע האבוקדו של קיבוץ גבעת־עוז שבעמק יזרעאל, כרתו והשחיתו 42 עצים.

בסוף השבוע שעבר השתמשו המשחיתים במסור חשמלי, וכרתו 17 עצים, סמוך לשורשים. שלשום לפנות־בוקר, השחיתו כליל עוד 25 עצי אבוקדו.

מטע עצי האבוקדו בגבעת עוז מצוי מדרום־מזרח לגדר הקיבוץ, סמוך לקו הירוק. לדברי מרכז המשק, יעקב מלמד, הובילו עקבות מבצעי ההשחתה הראשונה למטע אל מעבר לקו הירוק, לכיוון ג'נין.

משטרת מרחב העמקים ערכה בשטח בדיקות בעזרת חוקרי המעבדה לזיהוי פלילי.

בקיבוץ מתייחסים בדאגה רבה להשחתת העצים, ומקפידים להדגיש ולציין את מערכת היחסים המצויינת השוררת בין הקיבוץ לבין שכניו הערבים מכפר זלפה ומכפר סאלם.

חולות נפש כלואות ב"נוה־תרצה" בבידוד — כמה מהן ניסו להתאבד

לשרות בתי הסוהר יש מחלקה פסיכיאטרית אך אין מאשפזים בה נשים • בתי החולים לחולי נפש דורשים סוהרת צמודה לכל אסירה • שירות בתי הסוהר: אין כוח אדם

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

גורמים בשרות בתי הסוהר הביעו חשש כי צפויה סכנה לחייהן של אסירות חולות נפש המוחזקות בכלא הנשים "נוה־תרצה", ברמלה.

האסירות שגורמים מקצועיים חיוו דעתם כי הן זקוקות לאשפוז ולטיפול מקצועי בבית חולים לחולי נפש, ממשיכות להיות מוחזקות בכלא בתנאי מאסר רגילים. כדי למנוע מהן לפגוע באסירות אחרות, הן מוחזקות בבידוד מוחלט ונשללות מהן הטבות מסויימות שיש לאסירות שאינן נתונות בבידוד.

האסירות חולות הנפש המוחזקות בתנאי הבידוד סובלות מתנאי מאסר קשים ביותר, שאינם מתאימים למצבן. התנאים האלה אף עלולים להחמיר את מחלת הנפש שלהן. לפחות שתיים מהאסירות חולות הנפש ניסו בתקופה האחרונה להתאבד, אחת מהן יותר מפעם אחת. הן ניצלו ברגע האחרון על ידי סוהרות.

לפחות חמש אסירות בנוה תרצה מוגדרות כחולות נפש. לשרות בתי הסוהר יש בעיה קשה באחזקתן של האסירות האלה בכלא הנשים. אך מצד שני מסרבים אחראים מבתי החולים לחולי נפש לקבל לרשותם ולאשפז אצלם את האסירות האלה, בגלל חשש שיברחו מבתי החולים או יפגעו בחולות אחרות. מדובר באסירות שהיו מאושפזות בעבר, לפני שנאסרו, תקופות ממושכות בבתי חולים לחולי נפש, ועתה יש צורך לאשפזן שוב.

לשרות בתי הסוהר יש מחלקה פסיכיאטרית בבית החולים המרכזי בכלא איילון ברמלה, שבה מוחזקים כמה עשרות אסירים חולי נפש. לעומת זאת, אין מחלקה לאסירות חולות נפש. לפני זמן מה אמנם יוחד מבנה בבית החולים לשמש אגף נפרד לאחזקת אסירות חולות נפש, אך הוא לא נפתח בגלל מחסור בתקציב. המתנו גיוס צוות מתאים ודרוש האגף.

בתי החולים דורשים שמירה

בתי החולים לחולי נפש ששרות בתי הסוהר מבקש לאשפז בהם אסירות חולות נפש דורשים שתוצב שמירה צמודה של סוהרת על כל אסירה בכל שעות היממה, בתוך מחלקת האשפוז. ברגע שאין סוהרת ליד האסירה היא נשלחת חזרה לכלא. כך קורה שאסירות שצריכות להיות מאושפזות במחלקות סגורות לחולי נפש מיטלטלות הלוך ושוב בין הכלא לבין בתי החולים הפסיכיאטריים ומרבית הזמן הן מוחזקות בתנאי בידוד בכלא. שרות בתי הסוהר אינו מוכן, וטוען כי אינו יכול, להצמיד באופן קבוע סוהרות לאסירות חולות נפש בבתי החולים.

דובר שרות בתי הסוהר סגן־גונדר ג'תי ססטר, אישר בתשובה לשאלת "הארץ", כי "קיימת בעיה שאינה ניתנת לפיתרון במצב הקיים". לדבריו, בתי החולים לחולי נפש דורשים שסוהרות ישגיחו על האסירות בעת אישפוזן, דבר שמהווה בעיה קשה לנוכח חוסר המיומנות של הסוהרות בטיפול בחולות נפש. כמו כן "יש קושי אישי רב בעצם נוכחותן של סוהרות בחדר שבו מוחזקים חולי נפש קשים (בבתי החולים)". עוד אומר הדובר, כי הוצאתן מהכלא של סוהרות לשמירה על אסירות בבתי חולים פסיכיאטריים גורמת למחסור בכוח אדם מיומן, הדרוש בכלא למילוי תפקידי ביטחון ממשיים.

רוב תלמידי ביה"ס הטכני של חיל האוויר מעדיפים מדי צבא מבגדים אזרחיים

מכבדים את המפקדים יותר מאשר את המורים; אחד התלמידים: הם דמויות לוחמות כמו בסרטים • מפקדים: הם נהנים להצדיע

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

רוב תלמידי בית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה מעדיפים ללבוש מדי צבא כבר בגיל 15, בהיכנסם לבית הספר — גם כשמאפשרים להם ללבוש בגדים אזרחיים.

כך מתברר מבדיקה, שערך בית הספר. המוסד שקל אפשרות לדחות את לבישת המדים לשלב מתקדם של הלימודים, כדי להימנע מהצורך להתאים את המדים לגופם הגדל של הילדים.

כך מסר אתמול מפקד הבסיס שבו נמצא בית הספר, אל"מ אילן משה, בעת סיור עיתונאים במקום.

הוא ציין כי לא זו בלבד שהתלמידים רוצים ללבוש מדים, אלא הם נהנים להצדיע למפקדים ולנהוג לפי כללי נימוס צבאיים. הוא טען כי העובדה שהם שוהים מגיל צעיר במסגרת צבאית, אינה פוגמת בחינוכם להומניים.

הוא מסר כי מאז 1982 הוכפל מספר התלמידים המבקשים להתקבל לבית הספר, בשל רמת הלימודים הגבוהה, שיעורי ההעשרה הניתנים בו, והמיומנות שרוכשים בו במקצועות טכניים, המסייעים להם להשתלב בצבא. רק מחצית הפונים — מתקבלים ללימודים.

עוד אמר כי השתלבותם של בוגרי בית הספר בצבא — קלה, משום שכבר בתקופת הלימודים התרגלו למדים ולמפקדים. הוא ציין כי התלמידים נוהגים להשיב לו ב"כן, המפקד" וב"לא המפקד", אף כי הוא, אישית, אינו אוהב זאת.

אחד התלמידים אמר כי הוא מכבד את מפקדיו יותר מאשר את מוריו האזרחיים, מפני שהם "דמויות לוחמות כמו בסרטים".

תלמיד אחר ציין: כשאני רואה את הדגל מתנופף, עוברת בי צמרמורת.

אף לא תלמיד אחד הגדיר עצמו שמאלני, והיחס לערביי ישראל ולערביי השטחים היה שלילי בלא אבחנה.

על פי הקלסתרון שהוקרן בתכנית "בשידור חוקר" בטלוויזיה:

4 נעצרו כחשודים בנסיון רצח; לכולם — גבה עקומה

(ע). ארבעה ערבים, החשודים בנסיון לרצוח את שני הנערים מרמת־השרון, הובאו אתמול לבית־משפט השלום בתל־אביב ונעצרו ל־48 שעות, כדי לאפשר למשטרה לערוך להם מסדר זיהוי. הם נעצרו בעקבות הקלסתרון שהוקרן בתכנית "בשידור חוקר" בטלוויזיה, המשותף לכולם: גבת עין אחת עקומה.

הארבעה: סלאם אבו־אבר (26) מכפר־קאסם, אסאד־שרים (37) מכפר ג'מרים, צאלח נאקר (27) מתל־כביר ונאפז אבו נור (20) מעזה, כפרו בחשדות נגדם וביקשו לשחררם במהירות האפשרית בנימוק שהם חפים מפשע.

שני הנערים מרמת השרון, יניב לוי ורועי הורוביץ, הותקפו בידי שני ערבים, בשעה שטיילו בפרדסים שליד היישוב. לאחר מאבק שבו נפצעו השניים מדקירות סכין, הצליח רועי הורוביץ להשתחרר מתוקפו ולברוח, ולאחר מכן הרפה התוקף מיניב לוי, וגם הוא נמלט.

השופטת אסתר קובו ציינה כי החלטתה מבוססת על הקשר של החשודים למקרה הוא מראם החיצוני בלבד. לכן הורתה למשטרה לערוך מסדר זיהוי, והאריכה לשם כך את מעצרם של הארבעה ב־48 שעות.

התפרעות בטייבה: תושבים התנגדו למעצר סוחר סמים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

תושבים בטייבה התפרעו אתמול, בנסותם למנוע מעצרו של תושב הכפר שנתפס על־ידי בלשי משטרת מרחב השרון, כשהוא סוחר בסמים, ומוכר שתי מנות הרואין לבלשי המשטרה.

אמש ערכו אנשי היחידה המרכזית של מרחב השרון מארב במרכז טייבה, בעקבות ידיעות על סחר בסמים המתנהל במקום. צעיר בן 20 נראה משוטט במקום בנסיבות מחשידות, ולאחר משא־ומתן עם אחד הבלשים, הוא מכר לו שתי מנות סם החשוד כהרואין. כשניסו שוטרים נוספים לעצרו, שלף הסוחר סכין, וניסה לפגוע בבלשים.

בתוך זמן קצר התקהלו במקום תושבים מהכפר, וניסו למנוע מעצר החשוד. תוך כדי פיזורם נפצע אחד השוטרים באורח קל, וטופל בבית החולים "מאיר" בכפר־סבא.

הרמטכ"ל, רב אלוף דן שומרון, ביקר אתמול בעיר עזה, ונפגש לשיחה עם חיילי הנח"ל. הרמטכ"ל עמד על חשיבות פעולת צה"ל על פי החוקים והנהלים. "צה"ל לא יפקיר את חייליו ואת מפקדיו ואלה יקבלו את מלוא הגיבוי בפעילותם בשטחי יו"ש ועזה. עם זאת, חיילים יועמדו לדין רק במקרים קיצוניים, בהם נעברה עבירה על הפקודות ועל הנהלים", אמר שומרון
(תצלום: יובל נבון — דובר צה"ל)

"פסה"ד נגד החברה להגנת הטבע — פגע גם ב'אבנר'"

מנכ"ל "אבנר": מאז פסק בית המשפט 8 מיליון דולר לצעיר שנפגע בטיול — הוגדלו הפיצויים גם לנפגעי תאונות דרכים

מאת אריה לביא

פסק הדין שנתן בית המשפט נגד החברה להגנת הטבע, גרם כבר לתאגיד הביטוח "אבנר". השופטים הולו באופן אוטומטי לפסוק פיצויים גבוהים יותר לנפגעים בביטוח רכב — אמר עוזי אבל, מנכ"ל תאגיד הביטוח אבנר, לביטוח רכב חובה.

פסק הדין קבע כי על החברה להגנת הטבע לשלם פיצויים של כ־8 מיליון דולר לצעיר שנפגע בטיול של החברה. הפגיעה לא היתה בתאונת־דרכים. אך לדברי מנכ"ל אבנר, היא השפיעה על השופטים לפסוק פיצויים גדולים יותר לנפגעים. הפיצויים שמשולמים כעת גבוהים לעיתים בעשרות אחוזים מאשר בעבר, כאשר בסך הכל היקף הפיצויים שאבנר משלם גבוהים ב־2 — 3 אחוזים.

מסיכומים כמעט סופיים של אבנר ל־1987 עולה שההפסד של החברה גדל לכ־15 מיליון שקל, וההפסד המצטבר הגיע ל־184 מיליון שקל. הפסדי החברה היו נגרמים מהצפוי מאחר שלאבנר היו רווחים מביטוחי־המשנה שלה. היא שילמה למבטחי המשנה 10 מיליון שקל, אך אלה העבירו לה השתתפות בפיצויים בסך 21 מיליון שקל.

תביעת אבנר מהמפקח על הביטוח לאשר העלאת תעריפים בשיעור של 24% טרם נענתה. בענף הביטוח חוששים מכך שהמפקח יתקשה להעביר בוועדת הכספים של הכנסת העלאת תעריפים כה גבוהה, במיוחד משום שבסוף 1987 כבר אישרו לחברות ייקור התעריפים בשיעור של 24%.

עכשיו אתם יכולים להרשות לעצמכם

WESTPOINT
מקרר היוקרה של קריסטל

עכשיו גם אתם יכולים למהר ולרכוש את מקרר היוקרה וסטפוינט CR260 נו־פרוסט. 168 ש"ח והמקרר בביתכם.

פעם בחיים יש הזדמנות כזאת. לרגל מבצע מיוחד לחג הפסח ולתקופה מוגבלת, מציעה לכם חבי "קריסטל" מקבוצת כלל, את המקרר הבינלאומי "וסטפוינט" (הידוע בעולם בכינוי מקרר לכל החיים) ב־13 תשלומים חודשיים שקליים שווים של 168 ש"ח, ללא ריבית וללא הצמדה. שלמו את התשלום הראשון והמקרר שמליונים בעולם בחרו בו, יגיע לביתכם.

המקרר העולמי עם הגב של קריסטל.

כל מוצר ש"קריסטל" מציעה לך עובר את בדיקות הקפדניות בנגב, וזאת — מעבר לבדיקות תקן ובדיקות הכרחיות אחרות. חבי "קריסטל" מקבוצת כלל מעניקה לכם באופן בלעדי 3 שנים אחריות מלאה על כל חלקי המקרר (שלא כמקובל בחברות אחרות).
אתם גם יכולים להיות בטוחים שבמקרים של תקלה כלשהיא, גם שנים אחרי גמר מועד האחריות, תעניק לכם

3
3 שנים אחריות
בלעדי · אחריות על כל חלקי המקרר למשך 3 שנים

שיטת Ⓣ טרופיקל המותאמת במיוחד לאקלים הישראלי ומומלצת ע"י הרשות להגנת הצרכן.

לא במקרה ממליצה הרשות להגנת הצרכן על המקררים מסוג וסטפוינט. מקרר וסטפוינט־נופרוסט, המסומן באות T, תוכנן במיוחד לפעולה באזור אקלים טרופי כמו בישראל והוא מצויד ביחידת קרור מוגברת. גם שכבת הבידוד התרמי בין דפנות המקרר טובה ויעילה יותר מאשר במקררים אחרים (מקררים מסוג "A"). שיטה חדשנית לניצול חום המדחס הופכת את מקרר וסטפוינט לעמיד לאורך שנים ארוכות, וחסכוני בצריכת חשמל.
מקרר וסטפוינט מיוצר מפלדה עבה במיוחד, צבוע בצבע אפוקסי חזק ביותר ויצוק מפוליאוריתן עבה בשיטה החדשנית ביותר בעולם.

חבי "קריסטל" את השרות היעיל והמהיר בישראל, שזוכה מדי שנה בשנה בתואר השרות הנבחר בכל סקרי דעת הקהל. כשאתם קונים את מקרר היוקרה וסטפוינט אתם קונים את המקרר הטוב ביותר, בתנאים הזדמנותיים ומחברה בעלת אמינות ושרות מהטובים בישראל.

אספקה מיידית עם התשלום הראשון

להשיג אצל סוחרים מורשים וברשתות השיווק.

פעול

קריסטל
מקבוצת כלל

صكنا من الاحل

هكذا عن الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל אדר

הסיכוי האחרון לחצי הגמר: ניצחון על טרייסר

מכבי במילאנו: לשחזר את 1987 או להתכונן ל־1989

גביע האלופות

מילאנו (שירות "ספורט הארץ"). מה יהיה קורטי יותר, הערב בטאלה לידו של מילאנו: העייפות של טרייסר המרוקנת או המורא השפוף והעצבים המתוחים של מכבי ת"א?

זו תהיה, כנראה, שאלת המפתח. מילאנו, אחרי הפסד בליגה לדייוארזה (97—105), במוקמת שלישית בבית הגמר ולמעשה כבר הבטיחה את מקומה בחצי הגמר בגאנט. שכן עליה לנצח רק באחד משלושת המישחקים שעוד נותרו לה — בשבוע הבא בבית מול אורתז הולשה, בברצלונה ושוב בבית עם אריס, שהוראי תבטיח עוד קודם לכן עלייתה.

כלומר, זו באמת ההזדמנות האחרונה של מכבי ת"א — ולמעשה חזרת ההיסטוריה על עצמה. שכן מצב העניינים הוא בדיוק כשהיה אשתקד. בשלב זהה, גם בעונת 1986/7 הביסה מילאנו את מכבי ביד אליהו (97—79), אך הפתעה בגומלין במילאנו לאחר שבפעם הראשונה בתולדותיה נחלה הפסד למכבי על אדמת איטליה (94—79). אחרי כן זכתה בכתר האירופי, כשגברה על מכבי בגמר 71—69.

השאלה הגדולה היא, איפוא, אם יצליח האלוף הישראלי לשחזר אותו הישג גדול, ובנגד כל הציפיות לחולל את הבלתי אפשרי ו... לנצח. ניצחון, אגב, אמנם ישפר את מצב העניינים מבחינת מכבי, אך אין בו כדי להבטיח עלייה לחצי הגמר, שהרי הדברים תלויים לא מעט במה שתעשה ברצלונה.

באילו תחזור למילאנו

במילים אחרות: בעלותם הערב לפארקט (21.30), צריכים המכבים לשנן את הקורות אותם ב־1987 — אחרת יהיה עליהם להתחיל בהכנות ל־1989. מול שלושת הגבוהים של מילאנו — מגנין הקשיש והזכור לטוב, בוב מקאדו האיום וריקי בראון שאינו זכור לטובה מן המישחק הראשון — יהיה על מכבי לתת פתרונות הולמים לשמירה האישית־לוחצת ולנחיתות הברורה בכדורים החוזרים. ביום כזה חייבים קלעי החוץ של מכבי, דורון ג'מצ'י ומוטי דניאל (שניהם הערב בחמישיה, יחד עם סימס, מגי ובארלו) להיות כשיאם על מנת לנטרל נחיתות זו.

סימס ינסה לשתק את הרכז המצויין מייק דאנטוני, קורין מגי את מגנין, ג'מצ'י ישמור על פרמייר ובארלו — אותו בארלו, שיתמודד לראשונה לעיני 6,000 אוהדיו באולם, שהיה לפנים מיגרשו הביתי האהוב — הוא יצטרך לעשות עבודה קשה כדי למנוע מריקי בראון לתפוס יום דוגמת זה שפקד אותו בתל־אביב.

שלא כהרגלו, באחרונה, יצא מכבי רק אתמול לאיטליה, ואחרי מנוחה קצרה במילאנו ערך אמש המאמן רלף קליין אימון יחיד לקראת כיו. במגמה להסתגל לאוירה ולאולם. הקהל האיטלקי הקנאי מפחיד את המכבים פחות מזה שהרעיש עולמות לפני שבוע בסלוניקי.

טרייסר תעלה עם דאנטוני, פרמייר, בראון, מקאדו ומגנין.

ישפטו: צ'ורקפק (בריה"מ) והית' (אנגליה). המשקיף: בוסקוב (בולגריה).

ברצלונה בבלגראד

המוליכה בבית־הגמר, פרטיזאן בלגראד, תארח הערב את ברצלונה ואילו אריס סלוניקי תתארח אצל קלן.

● אורתז גבריה אמש בביתה על דרבוס 112—100, עלתה למקום השישי והשוותה את מספר נקודותיה לזה של מכבי ת"א — 15.

שרון התפטר, מועמד לעוזר במכבי ת"א

מאת שאול לילוב
כתב "ספורט הארץ"

יאיר שרון, מאמן קבוצת הכדורסל של בית"ר ת"א, התפטר אתמול מתפקידו. עוד לפני מישחק ההפסד של בית"ר ת"א להפועל ירושלים ביום ב', שבו נוצחו התל־אביבים בהפרש גדול לדרגה הארצית, נפוצו שמועות על התפטרותו הצפויה והתמנותו כעוזר מאמן במכבי ת"א, במקומו של ברוס ויקטור.

וילי סימס (מימין) ומוטי דניאל (משמאל), המועמדים לפתוח הערב בחמישיה הראשונה של מכבי ת"א במילאנו, חוסמים את קארל גודפון מאליצור נתניה במישחק הליגה שהוכרע השבוע רק אחרי הארכה, 101—108 לזכות האלוף. (צילום: עודי קרן).

כל 18 שחקני הסגל מתאמנים במלבורן

בחום מתיש של 33 מעלות: גם אורי ותקווה מזיעים

אבל מיהיץ' יאפשר למלמיליאן להחליט, אם יהיה מסוגל לשחק נגד אוסטרליה ★ המתיחות פגה והאוירה בנבחרת שוב רגועה ומשוחררת ★ טאיוואן הביסה כצפוי בנקל את סמואה 5—0

קדם אולימפי

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" לאוסטרליה

מלבורן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בניגוד היום במשלחת הישראלית היה אתמול רופא הנבחרת ד"ר מרק ריזנבסקי, שניצב חייכני בשולי מישטח הדשא של אולימפיק פארק והנהה לראות את כל 18 שחקני הסגל משתתפים באימון שנערך אחר הצהריים בחום מתיש של 33 מעלות. מה שהעיק על השחקנים היה החום הבלתי נסבל, המהביל כמו תנור אפיה, ולא פציעות השחקנים.

הרופא הבטיח, כי יצליחו להעמיד את כל השחקנים כשירים לרשות המאמן מילינקו מיהיץ', וכפי שנראו הדברים אתמול במלבורן כנראה שהצליח במשימתו. גם שני הפצועים המפורסמים ביותר, אורי מלמיליאן ושלום תקווה — רצו, בעטו, נעו על המישטח והותירו רושם טוב, גם אם עדיין לא מושלם.

האם יוכל אורי לשחק ביום ראשון נגד האוסטרלים? מיהיץ' אמר בשיחת התידרוך היומית עם העיתונאים, המסקרים את המסע, כי הוא שמח שמלמיליאן שב מתאמן אחרי שבועיים. אבל לא ברור אם יוכל לשחק בנבחרת שלנו. "צריך לזכור שבטורניר הזה מוכים לנו חמישה מישחקים נתונים", אמר המאמן, ובכך רמז כי יצטרך לשנות את המערך הטאקטי למישחק עם האוסטרלים בגלל אי שיתופו של מלמיליאן. המאמן הבהיר, כי רק אורי יחליט אם הוא מסוגל לשחק. אם יאמר שאינו בטוח בכוחו — לא ישחק. אם יאמר שהוא יכול לשחק — ישתתף נגד האוסטרלים, למרות שלא התאמן שבועיים בגלל הפגיעה במישחק נגד אנגליה. סיפרתי למאמן, כי אורי אמר לי בשעות הבוקר: "אני עוד אפתיע את כולם". ועל כך ענה מיהיץ': "מצויין. זה מרמז שיש לאורי מוטיבציה. כבר שנה וחצי אני מחכה להפתעה טובה".

שום שחקן לא יוותר

בינתיים ירדה מן הפרק האפשרות, שמישהו משחקני הסגל הנוכחי יישלח ממלבורן הביתה, בעקבות כך ברור, כי יהודה עמר לא יוזעק מישראל. מיהיץ' לא הסתיר את דעתו, שדברים שאמר על שחקנים מסויימים דירבנו אותם למאמץ יתר ולהוכחת יכולתם. "עובדה שזה עזר לרפא אותם", אמר בהתייחסו לכמה ביטויים שאמר השבוע, שעוררו תסיסה במחנה הישראלי במלבורן וכמה שיחות טלפון נרגשות מראשי ההתאחדות בתל־אביב לאוסטרליה.

מיהיץ' אומר, כי הוא חש שהצוות השוהה כאן יותר רגוע, כי גישת השחקנים לאימונים טובה, וכי הנבחרת שלנו מוכנה תחרותית למיפגש עם האוסטרלים. הוא הדגיש, כי כבר החליט על ה־11 שיעלו בהרכב הפותח, אך בשלב זה לא הודיע על כך לשחקנים. כל אחד יכול לנחש, אמר מיהיץ', וציין כי לדעתו גם שחקניו כבר מנחשים באיזה הרכב תפתח הנבחרת. את ה־11 ימסור בשבת, יממה לפני המישחק עם האוסטרלים.

את היריב הגידילנדי יראה מיהיץ' ביום ראשון, כאשר יערוך מישחק מוקדם באולימפיק פארק נגד טאיוואן, שהבטיחה אתמול כצפוי את הצטרפותה לשלב הסופי של הטורניר, אחרי שהביסה בסידני 5—0 את סמואה החלשה. רק צופים מעטים מאד חזו במישחק הצד־דדי, בו היתה שליטת טאיוואן מוחלטת. שלושה מחמשת השערים הבקיע צ'יגג צ'אנג מאין. במהלך המישחק הורחקו שני שחקנים מנבחרת סמואה, מה שלפחות מעיד, כי רוח לחימה דווקא היתה להם.

אגב, התידרוך היומי עם מיהיץ' התנהל הפעם באווירה שופעת בדיחות ובמצב רוח מרומם, תחת אוזנם הקשובה ועינם הפקוחה של ראשי המשלחת חיים ציפר ואליעזר ריבלין, שביקשו בשעות הבוקר מנציגי התקשורת למנוע פירסומים מהמתרחש במחנה הישראלי.

בשעות לפני הצהריים נתבדר לראשי המשלחות, כי המישחקים ייערכו בלי נגינת ההמנונים. נאמר להם, כי הדבר נעשה בגלל מעמדה המיוחד של טאיוואן. ציפר וריבלין הביעו הסתייגות מוחלטת לרעיון נפל זה והודיעו, כי יעמדו על כך שלפני מישחקיה של ישראל ישמע ההימנון הלאומי.

מנסדורף — לסיבוב השלישי בקליפורניה אחרי 7—6, 7—6

טניס

אינדיאן וולס, קליפורניה (עי"ד וארי"פ). אלוף ישראל עמוס מנסדורף עלה כאן לסיבוב השלישי של הטורניר המקומי, כשניצח את האמריקאי דריק רוסטאניו בשני שוברי שיוויון 7—6 (7—2), 7—6 (7—5), לאחר מאבק קשה ביותר. עמוס מדורג 27 בעולם ורוסטאניו 62.

בטורניר מטעם שבועון החדשות "ניוזוויק", על פרסים בסך כולל של 702 אלף דולר, עלו לסיבוב השלישי גם האוסטרלי פט קאש, שניצח את הצרפתי תיירי טולאסן 6—3, 6—4 והגרמני בוריס בקר המדורג 3, שגבר על האמריקאי טים וילקיסון 6—3, 6—4.

מרנשטיין וציון עלו לרבע הגמר

בקעו מרנשטיין וחיים ציון עלו לשלב רבע הגמר בסבב פרטקל, הנערך במרכז הטניס ביפו. מרנשטיין גבר על קונטי מאיטליה 6—2, 6—1 וישחק הבוקר ב־11 נגד ציימר מגרמניה. חיים ציון גבר על טוטר מאוסטריה 6—0, 6—4 וישחק היום ב־1 בצהריים נגד מרקו מספרד.

בסבב פליפס לנשים, נוצחו הישראליות דליה קוריאט ויעל סגל [illegible]

הקשקשן

מאת יהושע שגיא

מלבורן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). זה לא יכול להיות אחרת. מיד עם הגיעו למלון, בו גם אני מתאכסן, אי אפשר היה שלא להרגיש בו. הרבה תנועה, לא מעט מהומה, כמו שאומרים אצלנו: האיש הזה עושה כל הזמן צילצולים.

עמדנו בלובי של מלון טרוד לודג', כאשר הבחנו לפתע בפרנק ארוק, מאמנה היוגוסלבי של נבחרת אוסטרליה שהגיעה אתמול למלבורן ומתאכסנת במלון זה. כן, ברצון, לעיתונות הישראלית הוא מוכן תמיד להתראיין. אנחנו תופסים פינה בחדר הקפה, שלושה עיתונאים ישראלים מול מאמן אוסטרלי אחד, והוא — במיטב סיגנונו הפרוע — חושף את עצמו פעם נוספת כפטפטן חסר מעצורים, קשקשן ללא שליטה, שחצן גדול וידען ביגוני בכדורגל.

יש בפיו תשובה לכל שאלה. האם זה פייר שישראל מקיימת את כל מישחקיה בחוץ ובכך נשללה ממנה זכות הביתיות? ארוק: האם זה בכלל פייר שהכניסו אתכם לבית האוקיאני? מדוע אנחנו צריכים לסבול אתכם? פיפ"א לא מצליחה להכניס את ישראל לאירופה או לאסיה, והיא שולחת אתכם לכאן להתמודד על הכרטיס שלנו לאולימפיאדה. פיפ"א איננה מוצאת מקום לטאיוואן באסיה ושולחת גם אותה אלינו. האם זה פייר?

שואלים אותו מה הוא יודע על ישראל. הכל, הוא משיב, ממש הכל. ואני גם משכנע את השחקנים שלי, שהם יודעים על ישראל יותר מכפי שיודע הבלאדי מאמן שלכם. תשאלו אותו, את המאמן שלכם, מדוע לא בא לרגל אחרי אוסטרליה. אני לא התעצלתי, נסעתי עד רמת־גן לראותכם נגד האנגלים, והוא אפילו לא בא לכאן. תגלו לי, אי אפשר ללמוד על קבוצה מצילומי טלוויזיה. כאן הוא נוטל מידי את פנקסי ועטי, ומצייר על גב אחד הדפים מערך בכדורגל, כדי להסביר כיצד הוא נראה במציאות וכיצד הוא עלול להיראות אחרת מעל מסך הטלוויזיה.

אני יודע עליכם הכל, הוא חוזר על דבריו, וזה יעזור לי להוביל ביום ראשון את הניצחון. האם הוא מוכן לנקוב בתוצאה? ודאי, מדוע לא, אוסטרליה תנצח 3—0. בנימה אחרת אמר באותו יום שאוסטרליה תנצח 2—0. הוא בטוח בכך. אין לו ספק בניצחון האוסטרלי, כיוון שלגבורתו יש יותר במטאליות קשתה. כי הגדרתו, להילחם על הניצחון ולהשיגו.

כשהוא נשאל כמה שחקנים נותרו בסגל שלו מהטורניר ב־1985, הוא מונה על אצבעות ידיו ואומר: שבעה. בדיוק כמספר השחקנים שנשארו לכם מהטורניר ההוא. אילו שבעה נשארו בסגל הישראלי, אנחנו שואלים אותו, והוא מתחיל למנות: אבי כהן, גוני גינצבורג, אורי מלמיליאן, משה סיני, אלי אוחנה, רוני רוזנטל ואבי כהן. אנחנו נושכים שפתיים ומנסים להשאיר על פנינו הבעה חד תומה.

גם ידענים מוגבלים קולטים מיד, שארוק מקשקש. אבי כהן הירושלמי לא היה בסגל של 1985, אוחנה וסיני לא הגיעו לכאן, גם רוזנטל וכהן המקומי טרם הגיעו. הבנו זה כזה והגיד כנו. אחר כך התווכחנו אם ארוק ניסה לעבוד גם עלינו, או שהוא פטפטן כל כך גדול, שאין לו שליטה מינימלית בחומר.

פרנק ארוק

הוא דיבר על מילינקו מיהיץ' בלעג מהול בבוז. אני מבין לו תבשיל כזה, שיאכל אותו כתנגן. אבל הוא ייתקע לו בגרון; זה מה שאני מבין לו אם היה עייף מדי לבוא אלינו. בשעות הערב אנו מספרים למילינקו מה אמר עליו עמיתו האוסטרלי. מיהיץ' שומע, שריר לא נע בפניו, אחר כך הוא אומר לאקונית: כל אחד והסיגנון שלו. הווה אומר: ארוק איננו הבעיה שלו. הוא איננו עונה לארוק, לא נגרר להשמצותיו, הוא בטוח שהשתיקה שלו מוציאה את ארוק מכליו ומלחיצה אותו. מיהיץ' מעצבן את ארוק בשתיקתו, מעיד מישהו ממקורביו.

פרנק ארוק הוא בעיני תופעה מאוסה, מאמן שאינו מכבד את יריבו, מאמן שאינו נותן כבוד למקצוע. כבר ראיתי, בעשרות שנות עבודתי כעיתונאי ספורט, מאמנים יהירים רבים, כלפי אף אחד מהם לא חשתי בוז וסלידה כמו כלפי ארוק. אני מאחל לו, ביום ראשון 0—0 בדקה ה־89, עם שער ניצחון ישראלי בדקה ה־90. רק כך אני בטוח, שהעיגוני שלו יהיה מושלם עד לשנייה האחרונה.

טניס שולחן

אנגליה זכתה בתואר הקבוצתי

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת אנגליה זכתה אמש בגביע בתואר הקבוצתי, באליפות הבינלאומית הפתוחה של ישראל בטניס שולחן בהיכל הספורט בראשון לציון. במישחק הגמר גברה אנגליה על הונגריה 3—1. בחצי הגמר ניצחה אנגליה את ישראל ב' 3—0 ובאותה תוצאה גברה הונגריה על ישראל א'.

בתחרות הנשים ניצחה בגמר הונגריה את רומניה 3—1.

במישחקי היחידים עלו שני ישראלים לרבע הגמר, מנחם שטיין וגיל ברכה. יוסי כהן נוצח על־ידי הרומני ראבי 1—3. שאר הישראלים נשרו בשלבים הראשונים.

בדקות 88 ו־90 צימצמה ריאל ל־2—3 במינכן

גלאזגו ריינג'רס נוצחה 0—2 בבוקארשט

גביע אירופה

מינכן (שירות "ספורט הארץ"). שני שערים חוץ מרהימים, שכבשה אמש ריאל מאדריד בדקות ה־88 וה־90, הותירו לה סיכוי סביר לגמול לבאיירן מינכן על ניצחונה אמש 2—3 במיפגש הראשון שהיה כאן בין שתי היריבות הוותיקות ברבע גמר גביע אירופה לאלופות.

באיירן נראתה צועדת בביטחה לניצחון מכריע, לעיני 70 אלף צופים, כאשר כבשה שלושה שערים רצופים תוך עשר דקות באיצטדיון האולימפי של מינכן: בדקה ה־40 על ידי הנס פליגלר, בדקה ה־46 על ידי נורברט אקר ובדקה ה־50 על ידי רולאנד וולפארת. אבל יתרון זה החזיק מעמד עד לדקה ה־88, כאשר אמיליו בוטראגניו צימצם ל־1—3 ולפני השריקה בדקה ה־90 הבקיע הוגו סאנצ'ס, המכסיקאי של ריאל, שער נוסף ובעל משמעות יתרה לזכות אלופי ספרד, שיארחו במארס ריד את מישחק הגומלין ב־16 במארס.

אבי לא שיחק בבוקארשט

אבי כהן לא שיחק אתמול בבוקארשט נגד האלופה הרומנית סטיאואה, שניצחה לעיני 30 אלף צופים את גלאזגו ריינג'רס 2—0 (1—0). אלי מקויסט, מלך השערים בסקוטלנד, שאמור היה להיעדר בשל פציעה, הופיע בכל 90 הדקות לאחר שהחלים במפתיע מניתוח שעבר לפני שבוע. כבר בדקה השניה כבש ויקטור פיצורקה את השער הראשון וסטפן יובאן הבקיע בדקה ה־66 בבעיטה חופשית מ־25 מטרים. שוער נבחרת אנגליה, כריס וודס, ביצע שלוש הצלות מרשימות במהלך המחצית הראשונה. למנהל שחקן ריינג'רס, גראהם סונס, נשלף הכרטיס הצהוב לאחר פגיעה בהאג'י לפני ההפסקה.

במישחק אחר בטורניר האלופות, לעיני 40 אלף צופים, סיימה בורדו בצרפת 1—1 עם איינדהובן מהולנד.

קבוצתו של ישראלי אחר, אלי אוחנה, השיגה ניצחון דחוק של 1—0 על יריבתה הסובייטית דינאמו מינסק בטורניר למחזיקות גביע. שער הניצחון הובקע בדקה ה־86 על־ידי פסקאל דהדילדה, לעיני 8,000 צופים בלבד. כברגאמו ניצחה אטאלאנטה מהליגה השניה באיטליה את ספורטינג ליסבון 2—0, משעריהם של אליג'יו ניקוליני (44) ואלדו קאנטארוטי (78). 25 אלף צופים חזו במישחק.

פ.ס.ו. ברוז', בה משחק רוני רוזנטל, כפתה באתונה תיקו 2—2 על פנאתינאיקוס, לעיני 75 אלף צופים בגביע אופ"א. היוונים הוליכו פעמיים בטרם הישוו הבלגים. דימיטריס סאראוואקוס היקנה יתרון ראשון בדקה ה־54, אולם הקפטן הבלגי יאן קולמאנס הישווה כעבור שלוש דקות. קוסטאס אנטוניו היקנה יתרון שני למקומיים בדקה ה־65, אבל מרק דה הריישה השווה בדקה ה־85. ברצלונה כפתה 0—0 על באייר לוורקוזן בגרמניה, ואילו קבוצה ספרדית אחרת, אספאניול ברצלונה, ניצחה בצ'כיה 2—0 את ויטקוביצ'ה.

ניצחון כפול לחיל האויר באליפות צה"ל

חיל האויר זכה בתואר הכפול באליפות צה"ל בכדורסל, שהסתיימה בחיפה. האוויראים ניצחו בגמר את פיקוד צפון 78—54 (36—32), ואילו בגמר לחיילות ניצחו האוויראיות את הנח"ל 65—32 (26—18).

הניחוש שלי

אמנון רז:

שמשון יאבד נקודה ראשונה

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא אמנון רז, מאמן נבחרת הנערים בכדורגל. בן 49, נשוי לבאה, אב לשלושה: דורית בת 24, דורון בן 19, עידו בן 7. מקורב להפועל כפר־סבא.

1.	שמשון — בית"ר ת"א	x
2.	מכ. חיפה — ב. ים	1
3.	מכבי פ"ת — חולון	2
4.	ה. פ"ת — ב. יהודה	1
5.	מ. נתניה — ה. ים	1
6.	באר־שבע — מכ. ת"א	1
7.	כפר־סבא — ה. חיפה	x
8.	הפ. ת"א — הפ. לוד	1
9.	ה. טירה — הכוח ר"ג	1
10.	רמת־עמידר — יבנה	2
11.	טבריה — הפ. כרמיאל	1
12.	ה. עכו — מכבי יפו	x
13.	יהוד — הפועל ר"ג	x
14.	שפיים — ב. נתניה	1

יצחק אופק ניחש בשבוע שעבר תוצאות שבעה מישחקים, מהם ארבעה בלאומית.

חלפה שנה לפטירתה של יקירתנו

עתליה רזין ז"ל

נעלה את זכרה, ביום ראשון י"ז באדר תשמ"ח 6.3.88 בשעה 14.30 בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד שער הכניסה

משפחות: ד"ר ב.צ. רזין
גבאי
פלדבוי

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו

גד פינשטיין ז"ל

נעלה לקברו, להתייחד עם זכרו, ביום ראשון י"ז באדר תשמ"ח (6.3.88) בשעה 15.30 בבית העלמין ברחובות

המשפחה

במלאת תשע שנים לפטירת יקירנו

אברהם וסרמן ז"ל

מנהל ביה"ס תיכון גאולה לשעבר

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

מחר יום ששי, ט"ז אדר, תשמ"ח 4.3.88 בשעה 12.00 בבית העלמין בקרית־שאול — נפגשים ליד השער.

שלמה קצ'רגינסקי
אהרון מיטל וכל המשפחה

לעו"ד משה שוב

משתתפים בצערך

שלייסנר בע"מ

למשפחת רוטנברג

השתתפותנו הכנה בצערכם על מות

אלי ז"ל

אליאנס מפעלי צמיגים וגומי בע"מ

למשפחת גלר

איתכם באבלכם הכבד בהילקח מכם יקירכם

יוסף גלר ז"ל

אליעזר טרנר ובני ביתו

למשפחת גלר

משתתפים בצערכם העמוק עם מותו של

יוסף גלר ז"ל

שלום לקס
וכל עובדי חב' גיריס בע"מ

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות צבוריות — מהנדס מחוז תל־אביב והמרכז
רחוב הרצל 180, תל־אביב, טלפון 835211

מכרז לניקוי מעבירי מים — מס' אב/תא/87/12

מע"צ — מהנדס מחוז תל־אביב והמרכז, מבקש בזה הצעות מחירים לניקוי מעבירי מים בשטח מחוז תל־אביב והמרכז, בתקופה: מ־1.4.1988 עד 31.3.1989.

טפסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי מע"צ — אצל אמרכל המחוז, בימים ובשעות העבודה הרגילים, לפי הכתובת דלעיל.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור הנקוב בגוף טופס המכרז, אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.

המועד האחרון להגשת ההצעות, יום ראשון ה־30.3.1988 — שעה 8.30 בבוקר, בחדר 146 אפסנאות ראשית מע"צ, קרית הממשלה — דרך שכם, בנין א', ירושלים.

אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כל שהיא.

מכרז שנתי 043/88/03

מכרז שנתי — לפסולת עץ וארגזים.
תאריכי סיור: 22, 23, 24 במרץ 1988, כמפורט בטפסי המכרז.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־28.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 044/88/03

מבשירים לעשיית פחזה, ומבשירים מסוג פחזה מוקם.
תאריכי סיור: 9, 10 במרץ 1988.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־21.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 045/88/03

רכב טנקים מסוג רנו 4, חלקם לפרוק
ניתן לקבת טפסי מכרז בימי הסיור, במגרש הרכב בדרך באר־יעקב צריפין.
ימי הסיור: 9, 10 במרץ 1988 בשעות 08.00—11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־14.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות המשרד הראשי ירושלים
מכריזים

מחלקת עבודות ציבוריות מבקשת בזה הצעות למכרז כדלהלן:

מכרז מספר א/170/87 — אספקת רכב קל עם הנע/מחלית למחוז הדרום

איזור אילת והערבה האיזור עזה לתקופה החל מ־1.4.88 עד 31.3.89.

טופסי מכרז זה, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל בימים ובשעות העבודה במשרדי מע"צ המפורטים להלן:

1. המשרד הראשי — יחידת ציוד ורכב, קרית הממשלה החדשה, דרך שכם (מאחורי המטה הארצי של המשטרה) ירושלים, בנין א' חדר מספר 11.
2. מהנדס מחוז הדרום — רחוב החלוץ 16, באר־שבע.

בצרוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף טופסי המכרז.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.

המועד האחרון להגשת ההצעות — הוא יום ראשון ה־20.3.88 בשעה 09.00 בבוקר.

אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כלשהיא.

רשות הדואר

מזמינים בזה הצעות לאספקת:

מכרז מס' 107/87 — **קלסר ממותג**

מכרז מס' 118/87 — **מתקן על בסיס UPS**

מכרז מס' 119/87 — **שלטי דגל**

מכרז מס' 120/87 **מגנים למלבן**

טפסי הצעה מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אפסנאות ומחסנים, רח' לינקולן 18 ת"א, טל' 5613193 בימים א'—ה' בשעות 8.00—13.00 חדר מס' 318.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 17.3.88 שעה 12.00 בצהריים.

רשות הדואר איננה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

הצעות במבורקים לא יתקבלו.

תחום רכש ואפסנאות

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות

1. מוזמנות בזה **הצעות מחיר להספקת המוצר ו/או השרותים** המפורטים כדלהלן:

א. מכרז מספר 158/87 — שקיקי תה.
ב. מכרז מספר 159/87 — מזרון פוליאוריתן עם ציפית שמשונית.
ג. מכרז מספר 161/87 — תמורות 2000 שקיות לפקדונות.

2. המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 17.3.88 שעה 12.00
3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות, בת"א־יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03־5124453, בימים א'־ה' 1400־0730 ו־1200־0730.

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף האפסנאות
מכרז מספר 162/87

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת המוצר ו/או השרותים המפורטים כדלהלן:

משרתת תקן מאייד + מדחסים + משאבות מים

2. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות בת"א־יפו, רחוק אמץ 4, טלפון: 03־5124453, בשעות המשרד המקובלות.
3. המועד האחרון, לקבלת ההצעות, הוא 24.3.88 שעה 12.00

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

משטרת ישראל
המטה הארצי/אגף אפסנאות

1. מוזמנות בזה הצעות מחיר להספקת המוצר ו/או השרותים המפורטים כדלהלן:

מכרז מספר 160/87 — לימוד נהיגה לשוטרים.

2. המועד האחרון, לקבלת ההצעות הוא 17.3.88 שעה 12.00
3. פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקת הרכישות והמכירות, בת"א־יפו, רח' אמץ 4, טלפון: 03־5124453, בימים א'־ה' 1400־0730 ו' 0730־1200.

ראש מחלקת הרכישות והמכירות

משרד הבטחון - חטיבת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי תשלום: 60% במזומנים, בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 7.3.88 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12 א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א'—ה' בשעות 08.30—12.30 בימי א' וג' גם בשעות 14.00—15.00.

מכרז מס' 039/88/03

מוצות פלדה, פח וצינורות פלדה, חוט פלדה, צנור נחושת, גלמים מפלדה, מרותכי קירור, מחרטות, כרסומות, מקדחות, משחזות, מרכבות, מכשירי קירור, מכונות לעץ, מכונות מסמרים, חלקי מכונות הדפסה, חלקי מכונות הגבהה, חלקי מכונות טקסטיל, חלקי מכשירים לביוב, משאבות, מזרונים למיטות, תמיכות ציפוי זהב, פרט מה אלומיניום, פסולת כבלי חשמל, תחיכות פלדות פחמן, ציוד צילום, ארגזי עץ, שקי אקרילי, ספי קרטון.

תאריכי סיור: 20, 22 במרץ 1988 כמפורט בטפסי המכרז. יש להרשם במשרדנו עד 17.3.88 בשעה 12.00.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־28.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 040

צמיגים, ציוד אלקטרוני, חלפי מיכמים, ציוד אישי + בגדי + הנעלה, פיקפר משומש מנוע בימקה, מנוע דיזל, בלוק מנוע מרביזם, ציוד ומכונות משרדיות, חלפי רכב מסוגים שונים.

ימי סיור: 13, 14, 15, 16, 17, 20 במרץ 1988, כמפורט בספרי המכרז.

למס' סד' 10 יש להרשם עד 17.3.88 בשעה 10.00.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־21.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 041/88/03

קנים שונים ומפולים, מנועים שונים, חלפי רכב מסוגים שונים, חלפי־טרקטור, חלפי ג.ב.סי., חלפי צב"ם, פריסקופים M17, חלפי שונים, חלפי טרקטור, חלפי מלגזות, חלפי צמ"ה, חלפים לצליחה, פסולת אבובים וצמיגים.

ימי סיור: 14, 22, 23, 24, 27 מרץ 1988. כמפורט בטופסי המכרז. יש להרשם עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־28.03.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 042/88/04

פסולת כבלים ופסולת מגנים, גרוטאות: מציוד חשמל/אלקטרוני/ציוד קשר/מחשבים, פסולת הרכילי ביחויים וקליעים, ארגזי תחמושת ומשטחי עץ.

ימי סיור: 27, 28, 29, 30 מרץ 1988. כמפורט בטופסי המכרז. יש להרשם עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב־04.04.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

בית החולים ברמאללה

(סוף מעמוד 1)

סיעתו – "המפלגה הסוציאליסטית הפרולטרית" – כבלו עצמם אתמול בשרשראות לעמוד החשמל בכניסה למחנה הפליטים אל-אמערי, כשבידיהם כרזות בנוסח "הפסיקו את ההרג" ו"כן להגדרה עצמית לפלשתינים".

כשעתיים וחצי נמשכה הפגנת המחאה של שלושת הפוליטיקאים האיטלקים, המבקרים באזור במסגרת סיור של התרשמות מהנעשה בשטחים והזדהות עם הפלשתינים. קציני צה"ל שהגיעו למקום ניסו לשכנעם להפסיק את הפעולה ומשלא הצליחו – הוזעקו למקום שוטרים מתחנת המשטרה ברמאללה. גם הם ניסו לשכנע את שלושת המפגינים האיטלקים לפתוח את מנעולי השרשראות; אך ראש המשלחת, חבר הפרלמנט מריו קפאנה, אמר לשוטרים שהמפתחות נמצאים בתוך מחנה הפליטים. בינתיים התפתחה במקום התקהלות של סקרנים, עיתונאים-זרים ועיתונאים. כאן החליטו קציני המשטרה לשים קץ להפגנת המחאה, ולעיני צלמים ועיתונאים ניתקו את השרשראות.

שלושת הפוליטיקאים האיטלקים נלקחו לתחנת המשטרה ברמאללה, ועימם ילד, תושב מחנה הפליטים אל-אמערי, שעבר לידם. לתחנת המשטרה הוזעק איש הקונסוליה האיטלקית בירושלים, שדאג לשחרורם, אלא שקפאנה סירב להשתחרר כל עוד לא ישוחרר גם הילד הפלשתיני. רק משגם הוא שוחרר – פנו אנשי הפרלמנט האיטלקים לדרכם.

חברי המשלחת הפרלמנטארית האיטלקית שוהים באיזור כבר כשבוע ימים. בתחילת השבוע כינסו מסיבת עיתונאים במזרח-ירושלים, שבה הביעו מחאה לנוכח המתרחש בשטחים.

אחד משלושת הפוליטיקאים האיטלקים לאחר שכבל עצמו לעמוד החשמל. (צילום: ירון קמינסקי, "חדשות")

לא נזהרים בשימוש בגז

מנהלי בית החולים הממשלתי ברמאללה מתרעמים על שחיילי צה"ל אינם נזהרים בשימוש בגז מדמיע בסביבת בית החולים, ועל שהם מנהלים מרדפים ומעצרי חשודים בבית החולים, המלווים לעיתים בירי גז מדמיע וסיור גופני בין כתלי המוסד הרפואי.

מנהל בית החולים, ד"ר עיסא סלטי, אמר אמש כי הוא ועמיתיו הביעו מחאה על כך באוזני ראש המינהל האזרחי ביו"ש כבר מספר פעמים באחרונה, אך תקריות כאלו נשנות.

אתמול חדרו אדי גז מדמיע לחדרי הטיפולים בבית החולים, כאשר חיילי צה"ל פיזרו הפגנה של תושבי מחנה הפליטים הסמוך, קאדורה. עקב זאת יצאו בבהלה עשרות חולים ואנשי צוות רפואי אל מחוץ לבית החולים, מאימת המחנק בתוך הבניין. כעשרים חולים, ביניהם זקנים, נראו מחוץ לבית החולים כשהם משתעלים, מכסים את פניהם בידיעות בד, ומצמידים בצלים לאפם כדי לשכך את השפעת הגז.

מנהל בית החולים סיפר כי שלשום ניהלו כמה חיילים מרדף אחרי ילד בן 8 במסדרונות בית החולים, ובמהלך זאת תקפו שני רופאים.

התקרית ליד בית החולים התפתחה כהפגנה ממושכת במחנה הפליטים הסמוך קאדורה, שהחלה בשעות הבוקר המוקדמות. תושבים מהמחנה חסמו את הכבישים במחסומי אבנים, והתעמתו עם חיילי צה"ל. נעצרו כמה מהמפגינים. תקרית זו היתה הבולטת בגדה המערבית אתמול. בדרך כלל שרר שקט, ולא נרשמו אירועים חריגים שכללו שימוש באש חיה. הפגנות בהיקף מצומצם ותקריות של ידויי אבנים והצבת מחסומים על הכבישים היו בכמה אתרים בגדה.

עוצר שורר עדיין במחנה הפליטים אל-עירוב שליד חברון, בכפר בני-נעים שבדרום הר חברון, והכפר עואבדה, צפונית מערבית לרמאללה. שם אירעה התקרית שבמהלכה ירו שני מתנחלים מהישוב הקרוב. נזהר צה"ל בשני תושבים ערביים. הכפרים קבטיה, תאבלה הצאלה נתונים בסגר. הדרך לכפר דיר עמאר, צפונית לרמאללה, סגורה אף היא במחסום של צה"ל. האזור הוכרז שטח צבאי סגור.

מתכונת מצומצמת בעזה

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר כי אתמול נמשכו הפרות הסדר בעזה, אך במתכונת מצומצמת. נרשמו מספר מקרים של ידויי אבנים והבערת צמיגים. שביתת המסחר הכללית נמשכת בכל הרצועה.

עד כה חזרו אלפי המחאות של סוחרים מהרצועה שקנו סחורות בישראל.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי
תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 3555 כיכר עירית ירושלים.
שינוי מס' 58/84 לתכנית המתאר המקומית לירושלים, ושינוי מס' 6/84 לתכנית מס' [illegible] 9 לעיר העתיקה וסביבתה.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי: ירושלים, מרכז העיר, שטח בין הרחובות: יפו, שבטי ישראל ומגרש הרוסים.
גוש 30036 חלקות: 1 ו-[illegible]
[illegible]
כל שטחי הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי ייעוד שטח מאזור מסחרי לשטח לפרט? אזרחי, ולשטח ציבורי פתוח מיוחד.
ב. שינוי ייעוד שטח פרטי פתוח לשטח לפרט? אזרחי ולמעבר להולכי רגל.
ג. שינוי ייעוד שטח לתכנון בעתיד לאזור מסחרי ולדרך ציבורית.
ד. שינוי ייעוד שטח מאזור מסחרי לדרך.
ה. התוויית דרכים חדשות, הרחבת דרכים קיימות או מאושרות, ביטול דרכים קיימות והתוויית מעברים ציבוריים להולכי רגל ורכב.
ו. קביעת מערכת כיכרות ושטחים פתוחים ציבוריים.
ז. קביעת הוראות לתכנון ובינוי לכיכר העירייה והבינייה.
ח. קביעת הוראות בינוי בניינים לשמור הבניינים להריסה.
ט. קביעת הוראות בינוי תכנון ושימוש בבניינים הקיימים המיועדים לשימור.
י. קביעת שטח שהתכנית אינה חלה עליו.
יא. ביטול המקורות? תכנית מס' 2174.
יב. איחוד וחלוקה חדשה.
הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3332 מיום 28.10.86, עמ' 97. השינוי האמור, בצורה שאושרה בוועדה המחוזית עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הוועדה המחוזית הנזכרת וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
במשרד סנטרס העיר, רח' הלל 23 ירושלים.
אלי סויסה
יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, ירושלים
כ"ג שבט תשמ"ח
10 פברואר 88

בול עץ על פסי הרכבת

(סוף מעמוד 1)

בשבוע שעבר הונח מחסום אבנים על מסילת הרכבת ליד המחצבה בבנימינה, ולפני חודש הושלכה אבן לעבר רכבת נוסעים באזור חדרה.

בגבעת [illegible] להצית סטייקיה
הצתה ארעה אתמול למסעדה-סטייקיה "הסייסים" בנתניה. לא היו נפגעים, ונגרם נזק קל בלבד.

על אחד השולחנות נרשם: "המליצו [illegible]".

אתמול, כשהגיעו בעלי הסטייקיה לעבודתם, הם גילו כי במקום ארעה פריצה, והתגלו שני מוקדי שריפה. במקום נמצאו מסליות ספוגות בנפט, שני מיכלים ריקים ותרסיס בצבע שחור, שבאמצעותו נכתבה הסיסמה. באגף פנימי במסעדה נשרף וילון, ובשאר המקומות שבהם שפכו האלמונים חומר דליק – לא היו סימני הצתה.

חשוד בכריתת עצי אלון

עצי אלון בני למעלה משישים שנה נכרתו אתמול בכפר ערה. בתחילה היה חשד כי את המעשה עשו יהודים כנקמה על ההפרעה בתחבורה הציבורית באזור בעת האחרונה; אולם מחקירת המשטרה התברר כי את המעשה עשה תושב הכפר, כנקמה על שמינהל מקרקעי ישראל "עיקל" חלק מרכושו בגין חוב. האיש נעצר, ולדברי המשטרה הודה במעשה.

מודה חשוד בזריקת אבנים

מורה בן 35 מהכפר ג'ת במשולש נעצר אתמול כחשוד בזריקת אבנים על אוטובוס. לפני יומיים נעצר גם נער בן 15 מטול-כרם, שהתארח אצל קרוביו בכפר ג'ת, בחשד שרגם את האוטובוס באבנים. חקירת המשטרה בפרשה נמשכת.

שמיר: לא לפני 29 ביולי

(סוף מעמוד 1)

המזכיר לשוב לישראל, ולקיים עמו פגישה נוספת למחרת בבוקר.

שמיר ציין בפני שרי הליכוד כי הדגיש בפני שולץ את דבקות הליכוד בהסכמי קמפ-דייוויד, ההתנגדות התקיפה לוועידה בינ"ל. רה"מ הבהיר גם כי אין מה לדבר על רצף מוכר בתאריך לתחילת מו"מ הקבע. עוד ציין כי הביע בפני שולץ הסכמה להסדר שהתגבש באוקטובר 1987, שלפיו יזמנו ראשי שתי המעצמות (ארה"ב ובריה"מ) את ראשי ישראל וירדן לפגישה פומבית, שבה יקראו המשתתפים לפתיחת מו"מ ישיר, וזו תהווה את ההשתתפות הבינ"ל, אותה דורש חוסיין.

דוד לוי תומך

משה קצב אמר כי יש לזכור שהסכם פרס-חוסיין בלונדון נערך ללא אישור ממשלת ישראל, "והוא שכונע אפשרות מהמלך להגמיש את עמדותיו".

דוד לוי, ששלשום תקף את שמיר ואת תפקוד הממשלה בעת ישיבת הקבינט, הביע אתמול תמיכה בעמדותיו של שמיר. לוי העלה תביעה נמרצת להחליט על הקדמת הבחירות, מאחר שהממשלה אינה מסוגלת לקבל כל הכרעה מדינית, ומאידך עומדת בפני יוזמה אמריקאית, שמקופלות בה כל הסכנות והאפשרויות – ועידה בינ"ל, קבלת עקרון הנסיגה מיהודה ושומרון כתנאי לפתיחת מו"מ לשלום, הכללת ערביי מזרח ירושלים במסגרת האוטונומיה, וקיום מו"מ נפרד בסוגייה הפלשתינאית, שיביא בהכרח להקמת מדינה פלשתינאית.

קודם ישיבת הקבינט נועד שמיר לשיחה עם קורפו, שניסה לברר אצלו, בעקבות פניית רפי אדרי, אם ניתן להגיע למועד מוסכם על מפלגת העבודה באשר להקדמת הבחירות. שר התחבורה אמר אמש כי העמדה הסופית של שרי הליכוד תיקבע רק ביום ראשון, לאחר הפגישות הנוספות עם שולץ ובעקבות הישיבה הנוספת של שרי הליכוד שתיוחד לנושא הקדמת הבחירות.

צמרת העבודה נגד

(סוף מעמוד 1)

הממשלה ולראשי הליכוד: "בליכוד טוענים כי הם בעד אחדות. לא ראיתי דבר יותר מפלג מאשר הליכוד". לדבריו, הליכוד מבקש להקדים את הבחירות כדי לבלום את תהליך השלום. "אני מתנגד בתוקף להקדים את הבחירות. אם כוונת ההקדמה זה רצח התהליך המדיני. יש לראות לאן יוביל התהליך, ואני מצדד בעד הבחירות אם יכשלו המגעים של שולץ ואז נלך לקבל את הכרעת העם. אני בעד ללכת ולבקש את הכרעת העם, אם יפסק התהליך המדיני. אך ללכת לבחירות ביולי אוגוסט כי אפשר להינצל מכמה אלף בוחרים, זה לא בא בחשבון. וזה עומד בניגוד להסכם של ממשלת האחדות. כך חושב הליכוד, ברגע שחושב לו שזה נוח, הוא יכול לצפצף על הכל".

פרס טען כי מעמדה הבינלאומי של מדינת ישראל מתמוטט, ואנו הולכים ומאבדים את תמיכותיהם של מדינות ידידותיות ובעיקר את תמיכת ארצות הברית. הוא תקף את הליכוד על הדברים שהשמיעו חבריו בוועדת החוץ והביטחון נגד האלוף מצנע. האשים את הליכוד בפוליטיזציה של צה"ל. יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אבא אבן, אמר, כי איש לא הסמיך את יצחק שמיר לתת תשובה שלילית לשולץ. אבן הגדיר כבורות את הדעה שהצעת מועצת הביטחון 242 במשמעותה "אף שעל".

בהחלטת הוועדה המדינית של העבודה הוגדר, כי מפלגת העבודה מתייחסת בחיוב ליוזמה שנקט מזכיר המדינה האמריקאי. "אנו בונים את הבנה והמסתמנת בדברי שמיר לראות בהקדמת הבחירות כתמריץ לבלום את תנופת השלום", נאמר בהחלטה.

ויצמן: הליכוד בפאניקה מהשלום

השר עזר ויצמן האשים אמש את ראשי הליכוד כי הם נכנסים לפאניקה כל פעם שקיימת הזדמנות להגיע לאפשרות של שלום באיזור.

השר גד יעקבי קרא אתמול בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות להקביל לבחירות תוך 45 יום מאחר שממשלת האחדות הלאומית תקועה ונמצאת במבוי סתום. לדבריו, הרוב המכריע במפלגת העבודה מצדד בהקדמת הבחירות. יעקבי אמר, כי מפלגת העבודה צריכה לחשוב מחדש על השותפים למו"מ המדיני. "בלי הפלשתינים לא ניתן יהיה להגיע למו"מ לשלום, ויש לשתף כל פלשתיני המוכן להודות בזכות קיומה של ישראל ומתנגד להשמדתה", אמר.

לוי: לתאם מועד הבחירות

על הכרזתו של שמעון פרס כי מגמת הליכוד בהקדמת הבחירות היא רצח התהליך המדיני, הגיב אמש בחריפות סגן ראש הממשלה השר דוד לוי: "פרס אינו יודע את נפשו, איש זה תבע ושלל את הקדמת הבחירות בשנה זו פעמים אין ספור. רק אתמול אמר בפומבי, כי אין כל סיכוי לשתי המפלגות להגיע ביניהן להסכמה באשר לתהליך המדיני, ואף ביקש כי מועד הבחירות יתואם בין שתי המפלגות הגדולות. קשה לרדוף אחר תהפוכות הגיונו של מר פרס. אבל ההגיון הבריא אומר כי ההכרעה בקלפי, לא רק שלא תרצח את תהליך השלום, אלא דווקא היא שתאפשר לממשלה אשר תיבחר, לדבר בקול אחד ולקבל ולגבש מדיניות אחת" אמר לוי.

עם זאת הדגיש, כי הוא מצדד להגיע להסכמה עם מפלגת העבודה, באשר לתאריך הקדמת הבחירות.

שולץ חוזר למזה"ת

(סוף מעמוד 1)

הזו התקבלה בעקבות התייעצות שקיים שולץ עם הנשיא רייגן בבריסל.

[illegible]

מחר בבוקר יציג שולץ בפגישתו עם ראש הממשלה יצחק שמיר ובה"ט ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס את הנוסח הכתוב של תוכנית יוזמת השלום האמריקאית.

עד כה, הסתפק שולץ בהצגת הקווים העיקריים של תוכניתו בעל-פה. בעקבות פגישתו בלונדון עם המלך חוסיין וההתייעצות שקיים עם הנשיא רייגן בבריסל, העלה שולץ על הכתב את כל פרטי תוכניתו המתבססת על שלושה שלבים:

- ● אירוע בינלאומי. באפריל או במאי, בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון ובן ישראל ומשלחת ירדנית-פלשתינית.
- ● מו"מ להסדרי ביניים, שיכלול מינהל עצמי לפלשתינים. המינהל יכונן לא יאוחר מאוקטובר, אחרי קיום בחירות למוסדות המינהל העצמי בספטמבר.
- ● מו"מ על הסדר הקבע ייפתח בדצמבר, הם ייכנסו לתוקפם בתום שלוש שנים.

השיחה עם חוסיין שכנעה
בבריסל מעריכים, כי היתה זו בעיקר השיחה שלשום עם המלך חוסיין ששכנעה את שולץ להמשיך במאמציו. המלך, על פי מקורות אמריקאים וערבים כאחד, לא חזר בו מן הסירובים שהשמיע בהזדמנויות אחרות בתקופה האחרונה בכל מה שקשור לשינויים במתכונת של ועידה בינלאומית, או משלחת משותפת ירדנית-פלשתינית. עם זאת, לא דחה על הסף נסיונות עתידיים של שולץ להגיע להידברות עם נציגים פלשתינים על בסיס שיאפשר שילוב נציגויות כאלה בכלל המגעים שבין הצדדים.

עפ"י דיווחים שהגיעו לירושלים על תוכן פגישת שולץ-חוסיין, עומד המלך חוסיין בתוקף על כך שהאירוע הבינלאומי יתקיים בהשתתפות כל חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון, עפ"י הזמנה שישגר אליהם מזכ"ל האו"ם. הוא מסתייג מתביעתו של שמיר לכך שרק שתי המעצמות הגדולות ישתתפו באירוע. כן תובע חוסיין זיקה ברורה בין הסדר הביניים לבין תחילת המו"מ על הסדרי הקבע, תוך הבטחה שהבסיס למו"מ תהיה החלטת מועצת הביטחון 242 הכוללת סעיף מפורש על פינוי שטחים תמורת שלום.

בבריסל אומרים, כי נראה, כי המלך נטה להסכים באורח עקרוני להערכות של שולץ בדבר הסכנה הנשקפת לירדן נוכח המשך המאורעות בשטחים וההתחזקות של מעמד אש"ף בשטחים.

על פי מקורות אחרים, בוחן שולץ אפשרות מפגש עם משלחת של אישים פלשתינים מחוץ לשטחים, אולי בקהיר. דוברים אמריקאים רשמיים סרבו אמש להגיב על השמועות וההערכות בעניין זה. שולץ עצמו נשאל אמש מיד לאחר הצהרת הנשיא רייגן אם בתוכניתו לפגוש נציגים פלשתינים משישוב הערב למזרח התיכון. מזכיר המדינה הגיב על השאלה בנענוע ראש ושוב נשאל אם כוונתו לומר שלא יפגוש אישים פלשתינאים – הסתובב על עקבותיו ויצא מן האולם.

גורמים מדיניים בירושלים העריכו אמש, כי שולץ יבהיר לשמיר שהוא מבקש לקבל ממנו תשובות מפורשות על המסמך שיוגש, במהלך ביקורו של ראש הממשלה בוואשינגטון, ב-16 במארס. כן ידווח שולץ לשמיר ולפרס על שיחתו עם המלך חוסיין בלונדון ועל השאלות שהציג חוסיין.

חוגים דיפלומטיים מעלים את האפשרות שמרגרט תאצ'ר מעורבת במהלך האחרון.

דיווח מפורט לרייגן

הנשיא רייגן אמר אתמול בבריסל, כי שולץ דיווח לו בפירוט על שליחותו עד כה, וכי יש טעם בהמשך המאמץ לקרב את עמדות הצדדים. לדברי הנשיא, הצדדים המעורבים רוצים שהשליחות תימשך. וארה"ב לא תחסוך מאמצים כדי לקדם אפשרות של פתרון לסכסוך.

"הוריתי למזכיר המדינה שולץ לשוב מחר למזרח התיכון" אמר רייגן לכתבים בבריסל, שם משתתפים הוא ושולץ בוועידת פיסגה של ברית נאט"ו. "המזכיר שולץ נתן לי תדרוך מלא על המו"מ שניהל ובזמן שכל המדינות באיזור מאמינות שיהיה זה מועיל שארה"ב תהיה מעורבת בתהליך זה" העיד רייגן. "לא נחסוך כל מאמץ בתהליך להסדר שלום כולל" הוסיף ואמר.

כשנשאל על ידי כתבים מה יכול שולץ להשיג על ידי שיבה למזרח התיכון, השיב רייגן: "הוא בא הנה באורח זמני כדי להשתתף במה שמתרחש כאן היום. עתה הוא חוזר".

רייגן ושולץ נפגשו בבריסל במהלך ועידת הפסגה של 16 מדינות הברית הצפון אטלנטית. הוועידה עסקה אתמול בשאלות פירוק הזיון, אך בשיחות בלתי רשמיות בשוליה נדון גם המצב במזרח התיכון.

על פי הערכות של עוזרי שר החוץ האמריקאי, יישאר שולץ במזרח התיכון ימים אחדים, ויגיש לצדדים הצעות מגובשות למימוש התהליך המדיני. אם לא יוכלו המנהיגים באיזור לתת תשובה מיידית להצעות אלה, ישוב שולץ לוואשינגטון וימתין שם לתגובתם של הגורמים המעורבים בסכסוך.

פגישה עם פלשתינים

בתום פגישותיו הנפרדות עם שמיר ופרס ייצא שולץ מחר בשעות הצהריים לקהיר, על מנת להיפגש עם הנשיא מובארק. נראה כי ייוועד גם עם משלחת פלשתינית, שחבריה נבחרו מתוך רשימה שהוכנה ע"י אש"ף. ייתכן שמקהיר ייצא שולץ לריאד וביום ראשון ישוב לוואשינגטון, כדי להיפגש עם שר החוץ של סין העומד לבקר בארה"ב.

במקביל לידיעות על הכנות לפגישה אפשרית בקהיר מחר בין מזכיר המדינה האמריקאי לבין משלחת פלשתינית המייצגת את אש"ף, תקפו אתמול עיתוני מצרים קשות את ישראל ואת ראש ממשלתה. עיתוני קהיר האשימו את יצחק שמיר באחריות "לכשלון שליחות שולץ עוד לפני שהחלה". לדבריהם, הגיב שמיר על היוזמה האמריקאית בשלושת הלאווים: לא לעקרון השלום תמורת האדמה, לא לוועידה בינלאומית, ולא למעבר מהאוטונומיה.

בתוך כך מסרו אתמול מקורות באש"ף, כי סגנו של ערפאת, סלאח חלף, עומד לבוא בימים הקרובים לדמשק, בראש משלחת של אש"ף, לשיחות פיוס עם סוריה. לדברי המקורות, הסיר הנשיא אסד את החרם על ערפאת. עניין זה התגלה במפגש החשאי שנערך בראשית השבוע בתוניס בין שר החוץ הסורי אל-שרע לבין ראש מחלקת החוץ באש"ף, פארוק קדומי, בתיווך נשיא אלג'יריה.

אחד מעוזריו של ערפאת מחמוד עבאס הודיע אתמול כי ערפאת עומד לבוא בקרוב למוסקווה. הוא הכחיש ידיעות כי ערפאת יבקר בקרוב ברבת-עמון וציין כי הדרישה בין עמאן לבין אש"ף לא הגיעה עדיין לרמה שתחייב ביקור כזה.

מחלוקת באש"ף בעניין המשלחת שתיפגש עם שולץ

מחלוקת קיימת בין המתונים ובעלי הקו הנוקשה במחנה הפלשתינים בקשר עם הרכבת משלחת שתיפגש עם שר החוץ האמריקאי.

אש"ף עומד על כך כי על מנהיגיו למנות כל משלחת שתיפגש עם שולץ, אך עד כה לא פורסמה רשימה סופית של נציגים.

"למה לנו לבזבז זמן בתמרון הנוטל כל משמעות מעשית?" שאל נאיף חוואתמה, מנהיג החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין בשיחה עם כתבים. חוואתמה טוען, כי שולץ דוחה מראש את התנאים של אש"ף.

"אש"ף מוכן להיפגש עם שולץ או עם נציגים של חמש המדינות המיוצגות דרך קבע במועצת הביטחון" אמר חוואתמה. הוא הוסיף וציין "הבעיה מתעוררת נוכח העובדה ששולץ מסרב להיפגש עם אש"ף ובמקום זאת הוא מעדיף להיפגש עם אישים בשטחים הכבושים".

חוסיין קיבל מסר מגורבצ'וב

חוסיין מלך ירדן קיבל ביום שלישי בערב בלונדון מסר מאת מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, באמצעות שגריר בריה"מ בבריטניה.

ברבת עמון נמסר, כי הפגישה בין חוסיין לבין השגריר ליאוניד זאמיאטין התנהלה במסגרת "התיאום בין ירדן ובריה"מ על בעיית המזרח התיכון ועל האמצעים להשכנת שלום צודק וכולל".

איגרות תודה

אתמול שיגר שולץ איגרות תודה נפרדות לראש הממשלה ולשר החוץ. באיגרתו לשמיר מודה שולץ על קבלת הפנים ומציין שהביקור סייע לו להבין טוב יותר את בעיותיה וצרכיה של ישראל. הוא הביע תקווה להמשך המאמץ המשותף למען השלום. איגרתו לפרס לבבית וחמה יותר בתוכנה. שולץ כותב בה, כי הוא אסיר תודה על החזון והיצירתיות המאפיינת את מעורבותו של פרס בתהליך המדיני.

משרד העבודה והרווחה
מרכז ההכוונה לערי הפיתוח
המועצה המקומית ערד

הזמנה אישית לערד

מבצע איכלוס בערד

המועצה המקומית - ערד ומרכז ההכוונה לערי הפיתוח עורכים מבצע איכלוס אשר מציע למשפחות המעוניינות לעבור לערד מגוון של אפשרויות תעסוקה במקצועות הבאים:

בתעשיה:
מהנדסי כימיה, מהנדסי מכונות, מהנדסי אלקטרוניקה, מהנדסי תעשיה וניהול, מהנדסים אחרים, כימאים וטכנאי כימיה
הנדסאים וטכנאים בחשמל ואלקטרוניקה, הנדסאים וטכנאי ייצור ומכונות, בוגרי בתי"ס מקצועיים בכל התחומים, עובדים בכל מקצועות הטקסטיל, עובדי ייצור בתעשיית האלקטרוניקה

במלונאות:
מנהלי מחלקות, פקידי קבלה ועובדי מינהל, שפים, טבחים, קונדיטורים, קצבים קפטנים ומלצרים, נהגי אוטובוס, שאר מקצועות המלונאות

בשרותים:
רופאי משפחה, [illegible], רוקחים, עובדי מעבדה, אחיות
פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, מורים, מדריכי נוער

דיור בתנאים נוחים - למשפחות ברכישה ובשכירות ולרווקים-ברכישה, עלפי הקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון

תנאים מיוחדים בתקופת המבצע.

בערד - מערכת חינוך מעולה, חיי קהילה ותרבות מגוונים, חברה צעירה ותוססת, איכות חיים וספורט.

בוא לפגוש את נציגי ערד והמפעלים בתל-אביב ביום ג' 8.3.88 משעה 10.00 עד 18.00 בבית בני ברית רח' קפלן 10.

סיור מאורגן למעוניינים.

יזמים ומשקיעים מוזמנים לפנות ליחידה הכלכלית במועצה המקומית ערד.

ערד - נוסחה להצלחה

ברכות לנשיא המדינה להבחרו לתקופת כהונה נוספת

לכבוד
נשיא מדינת ישראל
מר חיים הרצוג
ברכות חמות ולבביות
לרגל בחירתך לכהונה נוספת
אורט ישראל
וארגון אורט עולמי

ויצו בארץ ובעולם
מברכת את
נשיא מדינת ישראל
חיים הרצוג
על הבחרו לתקופת כהונה נוספת
ומאחלת לו הצלחה בהמשך תפקידו
רעיה יגלום, נשיאת ויצו העולמית; מיכל מודעי, יו"ר הנהלת ויצו העולמית; רות תקוע, יו"ר ויצו ישראל

מפלגת העבודה הישראלית
מברכת את
נשיא המדינה חיים הרצוג
בברכות מאליפות עם הבחרך ע"י
כנסת ישראל להמשך כהונתך הרמה
מפלגת העבודה המרכז

לנשיא המדינה
מר חיים הרצוג
איחולים להצלחה
בהמשך התפקיד
מאשה לובלסקי
ובית נעמת

למר חיים הרצוג ורעייתו
לרגל הבחרך לכהונה שניה כנשיא מדינת ישראל
שלוחה ברכתן של הרשויות המקומיות בישראל
דב תבורי
יו"ר מרכז השלטון המקומי בישראל
והנהלת המרכז

לנשיא המדינה
מר חיים הרצוג ורעייתו
ברכות נאמנות להמשך הכהונה הנעלה
לאחדות העם ולהרמת קרן ישראל
UJA
המגבית היהודית המאוחדת
המשרד הישראלי, ירושלים

صورة عن الأصل

هكذا عن الاصل

חדשות הכלכלה

ערב הגשת ההצעה של ריקליס וגנגר לרכוש את יתרת המניות:

שווי "חיפה כימיקלים" נאמד ב־150 מיליון ד'

מאת יונתן שרמן

שווי חברת "חיפה כימיקלים" הוערך ב־150 מיליון דולר — ערב הצעת הרכש לציבור.

הצע לציבור למכור את מניותיו לחברה האם של "חיפה כימיקלים" — "טרנס ריסורסס" בארה"ב.

החברה האמריקאית, שבשליטת אנשי העסקים משולם ריקליס ואריה גנגר, מחזיקה ב־93% מהון המניות של "חיפה כימיקלים", וב־96% מזכויות ההצבעה.

את שווי החברה העריכה חברת הייעוץ הכלכלי א. סברסקי, כדי לבחון את שער המניה המתאים לביצוע הצעת הרכש. הערכה זו גבוהה יחסית, מאחר שהיא כוללת, בין השאר, את הרווחיות הגבוהה של "חיפה כימיקלים". הרווח הבסיסי של החברה נקבע ל־15 מיליון דולר, לאחר הפרשה למיסים (כסכום רווחיה ב־1987), ותוך התחשבות בעובדה שהחברה שילמה לבעלי המניות שלה דיווידנדים ב־33 מיליון דולר בשנים שחלפו.

אריה גנגר

משולם ריקליס

הערכה זו מבוססת גם על ניצול מלא של מתקני הייצור של החברה, הפקת 250 אלף טונות חנקת אשלג בשנה — אף שבשנים קודמות לא היה ניצול מלא של מתקני הייצור. החברה לא הגיעה לתפוקה זו.

השווי נקבע גם בהתחשב בעובדה של"חיפה כימיקלים" שני מתחרים — בארה"ב וצ'ילה — אך זאת בלא התחשבות באפשרות של תחרות, וירידת מחירי חנקת האשלגן בעולם.

מרכיב נוסף שהביא להעלאת ערך החברה הוא השקעה במתקנים לאיחסון אמוניה, שיקטינו את עלויות החברה ב־2.5 מיליון דולר לשנה לערך.

רווחי "טבע" ב־87' — 16.2 מיליון ד'

המכירות גדלו ב־149 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

קבוצת "טבע" סיימה את 1987 ברווח נקי של 16.2 מיליון דולר, ומכירות של 149 מיליון דולר.

"טבע", העמצאת בשנה האחרונה בתנופת פיתוח, מאז רכשה בשיתוף עם החברה האמריקאית "גרייס" חברהרכות בארה"ב, הצליחה להגדיל את מכירותיה בתשעת החודשים האחרונים של '87 ב־10%, ל־114 מיליון דולר, ואת רווחיה ב־19% — ל־10.9 מיליון דולר, בהשוואה לתשעת החודשים האחרונים של '86.

"טבע" עברה השנה לשנה קלנדרית, ולכן הדו"חות הכספיים הם לתקופה של 9 חודשים, בין אפריל לדצמבר '87.

התוצאות של הרבעון השלישי מעידות על עליה ניכרת ברווחיות בתקופה זו. עקב שיעורי מס נמוכים, הרווחיה "טבע" ברבעון זה 5.3 מיליון דולר, בהשוואה לרווח של 2.8 מיליון דולר בכל אחד משני הרבעונים הקודמים.

"טבע" הצליחה להגדיל את הונה העצמי ב־56% במהלך '87, ל־90 מיליון דולר, בעיקר על־ידי גיוס ההון שהחברה ביצעה בספטמבר '87 — 28 מיליון דולר.

בנוסף לכך, רכשה "טבע" בתחילת השנה את חברת "מעבדות טרבנול", המייצרת תכשירים וציוד רפואי לבתי־חולים, זו תאוחד במאזן החברה השנה לראשונה. מכירות "מעבדות טרבנול" ב־87' הגיעו ל־18 מיליון דולר.

"טבע" היא יצרנית התרופות ומוצרי הפרמצבטיקה הגדולה בארץ. היא פועלת בחו"ל באמצעות שתי חברות־בנות מרכזיות בארה"ב ובהולנד.

מכונות וציוד לתחזוקה ונקיון

המבחר הגדול ביותר של:
★ מקרצפות בכל הגדלים
★ שואבי אבק
★ שואבי אבק/מים בכל הגדלים
★ מכונות משולבות לניקוי רצפות
★ מבחר מכונות לנקוי שטיחים
★ מכונות לטאטוא כבישים ומדרכות בכל הגדלים

מבחר גדול של ציוד עזר וחמרים לנקיון

מעבדה לתיקונים ושרות

מחצ
מיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירהי" בע"מ
חדר תצוגה מרכזי: תל־אביב: איזור התעשיה, רחוב 1274 מס 12 (כניסה מדרך פ"ת 62)
טל: 374113, 370121, 378473
חדרי תצוגה איזוריים:
ירושלים: טל: 242865
חיפה: טל. 674814
עפולה: טל. 595766

0.5 אחוז גידול בהכנסות המדינה בחודש שעבר לעומת פברואר אשתקד

האוצר: על אף הרפורמה במס — אגף מס הכנסה שומר על רמה גבוהה יחסית של הכנסות בזכות הגידול בשכר הריאלי, האצת הפעילות הכלכלית והתוצר העסקי, ומאמצי הגביה

מאת דן מגיר

הכנסות המדינה בפברואר 1988 הסתכמו ב־1.787 מיליארד ש"ח, עליה ריאלית של 0.5% לעומת החודש המקביל אשתקד. ב־11 החודשים שחלפו הסתכמו ההכנסות ב־18.9 מיליארד ש"ח — עליה ריאלית של 2.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות ממס ההכנסה הסתכמו בפברואר ב־980 מיליון ש"ח, יציבות ריאלית לעומת החודש המקביל אשתקד. בהודעת משרד האוצר נמסר, כי אגף מס ההכנסה שומר על רמה גבוהה יחסית של הכנסות, למרות הרפורמה במס על יחידים וחברות, בשל העליה המשמעותית בשכר הריאלי, הגידול בפעילות הכלכלית ובתוצר העסקי, ומאמצי הגביה של האגף.

הכנסות המדינה ממסי יבוא (מכס, היטל ומס קניה) הסתכמו בפברואר ב־269 מיליון ש"ח — רמה הדומה למקובל בחודשים האחרונים ועליה ריאלית משמעותית לעומת החודשים המקבילים אשתקד. הנתונים מבטאים התייצבות ברמה מתונה של יבוא מוצרי צריכה ומוצרי בני קיימא. עם זאת, הרמה עדיין גבוהה יחסית לחודשים המקבילים אשתקד.

הכנסות ממע"מ נטו הסתכמו בפברואר ב־390 מיליון ש"ח, ובכל התקופה אפריל־פברואר ב־3.3 מיליארד ש"ח — עליה ריאלית של 5.7% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות החודש החולף נמוכות יחסית משני טעמים: האחד — פברואר אינו חודש גביה ביחס לעוסקים הקטנים והבינוניים, והשני — ירידה ריאלית בהכנסות ממע"מ יצור מקומי בשיעור של כ־2%־3%, ירידה המבטאת האטה מסויימת בפעילות הכלכלית.

מבחינת הכנסות ממסים עקיפים, הכנסות חודש פברואר מבטאות המשך מגמה של הכנסות נמוכות ממס קניה מקומי, רמה נמוכה של הכנסות ממסי דלק ורמה רגילה של הכנסות ממסים על מט"ח ונסיעות, מס בולים ומס סיגריות.

הרפורמה במשק הדלק — נדחתה לתחילת אפריל

נידחו גם השיבושים בתחנות הדלק של "פז" שתוכננו ליום א'

מאת אריה לביא

משרד האנרגיה החליט לדחות את הפעלת הרפורמה במשק הדלק לתחילת אפריל. במשרד לא היו מוכנים להסביר את הסיבה לדחיה.

בעבר הודיע משרד האנרגיה כי הרפורמה תופעל, לפחות חלקית, החל מחודש ינואר. שר האנרגיה הודיע פעמים אחדות כי מנוי וגמור עימו להפעיל את הרפורמה מ־1 במארס.

במשרד הבחישו הודעה זו וציינו כי הכוונה היתה להפעיל את הרפורמה מ־21 במארס, אך "מטעמים של נוחיות הוחלט לדחות את ההפעלה לאפריל, כדי שזה יהיה בתחילת שנת הכספים", כלשון דובר המשרד, אבישי אמיר.

סופר "הארץ" מציין כי שנת הכספים מתחילה ביום ב־1 ינואר ולא ב־1 באפריל.

בוטלו השיבושים בפז

בעלי תחנות הדלק של חברת פז שעמדו לשבש ביום ראשון את אספקת הדלק חזרו בהם מכוונתם. הם מסרו שהם נענו בכך לבקשתו של מנכ"ל חברת פז כדי לאפשר לדון בתביעותם הנוגעות להסכמים בינם לבין חברת פז.

"הרשויות דורשות לייקר את הארנונה ברבע מיליארד ש"ח"

— אומרת לשכת ארגוני העצמאים, וקוראת לשר האוצר שלא לאשר ייקור ל־30 הרשויות שהיו להן עודפי תקציב ב־87'

מאת אבי גנאור

לשכת ארגוני העצמאים מעריכה, כי העלאת ארנונה כדרישת הרשויות המקומיות תעלה למשלם המיסים הישראלי כרבע מיליארד ש"ח.

לטענת הלשכה, העלאה זו בשיעור של 15% תחול על 2 מיליון תושבים ועסקים בישראל. הלשכה קוראת לשר האוצר משה ניסים שלא לאשר את ייקור הארנונה ל־30 הרשויות הבונות על פי נתוני משרד הפנים מעודפי תקציב מ־1987.

על פי נתוני הלשכה, משלמים תושבי פתח תקוה בממוצע את מיסי הארנונה הגבוהים ביותר עבור דירות מגורים: 8.8 ש"ח למ"ר בדירות בגדלים שבין 50־150 למ"ר. בחולון מגיע שיעור הארנונה לדירות בגדלים דומים ל־8.2 ש"ח למ"ר, בבני ברק 8 ש"ח למ"ר, בבת ים 7.5 ש"ח למ"ר ובהרצליה וכפ"ס 6.2 ש"ח למ"ר בלבד.

"אין תוקף להסכם הפוטר ממסים — בלי הגבלת זמן"

— כך פסק בית המשפט המחוזי בבאר שבע, וביטל הסכם בין העיריה לבין קופת חולים הפוטר את ביה"ח "סורוקה" מלשלם מיסים עירוניים ● השופט: הכל שווים לפני שלטונות המס"

מאת איתן רבין

בית המשפט המחוזי בבאר־שבע נתן אתמול פסקדין עקרוני המשדד את עיריית באר־שבע מהסכם שנחתם לפני 30 שנה בינה לבין קופת־חולים הכללית, ולפיו קופ"ח פטורה מלשלם מיסים עירוניים.

השופט המחוזי, אליעזר ריבלין, קבע בפסק הדין כי הסכם לפטור גוף ציבורי מתשלום מיסים בלא הגבלת זמן — סותר אינטרס שלטוני חיוני, וסתירה זו קבועה בעצם החוזה שנחתם.

בהסכם נאמר שאם תבנה הקופה בבאר־שבע בית־חולים שישרת את אוכלוסיית הנגב, היא יהיה פטור מתשלום מיסים — אולם לפני כמה שנים טענה העיריה שההסכם אינו תקף, משום שהאינטרס הציבורי השתנה. קופ"ח טענה כי ההסכם שנחתם ב־1956 מחייב.

בפסק הדין כתב השופט ריבלין כי "תשלום מיסים לעיריה משמש למימון שירותים ונתונים לכלל הציבור, ובמתן פטור לגוף מסויים יש משום פגיעה בכלל, כי הכל שווים לפני שלטונות המס".

מחירי האשראי בבנק לאומי

שיעורי ריבית מירביים ליום 3.3.88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית לקוחות מסחריים	ריבית חודשית לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת עסק" — צמודה למדד	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3–6 חודשים	1.25%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3–6 חודשים 7–12 חודשים	2.2% 2.4%	2.4% 2.6%

* עמלת הקצאה לתקופה עד 30.6.88 – 4.5%.

פרטים מלאים על מועדי פרעון הקרן והריבית וגובה סכומי האשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי-רווח יומי

קצב אישר ליבא 200 עובדי בנייה מחו"ל

מאת אריה לביא

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אישר למרכז הקבלנים לייבא עד 200 עובדים זרים.

האישור — על פי המלצותיו של דוד מנע, המנכ"ל החדש של שרות התעסוקה.

האישור ייתנן לחברות, שהגישו בקשותיהן במסגרת מרכז הקבלנים, על פי צרכי החברות. העובדים יועסקו באחריותן הישירה של החברות, כשחוזיון כולל פירוט האזורים שבהם יועסקו.

במקביל להבאת העובדים הזרים, יפעיל מרכז הקבלנים מטה לגיוסם המחודש לפעילות של גימלאים, שפרשו מענף הבניה. כמו כן יטפל המטה בגיוסם והכשרתם של חיילים משוחררים, שיבקשו לפנות לענף הבניה.

הסדר הטיפול במבוטחי "אושיות" אושר בבימ"ש

מאת אריה לביא

בית המשפט המחוזי בתל־אביב אישר אתמול הסדר המאפשר טיפול במבוטחי "אושיות" העסקת עובדיה. את ההצעה הגיש המפרק הזמני של "אושיות", ד"ר ליפא מאיר, והמפקח על הביטוח סמך עליה את ידיו. השופט יעקב לויט אישר את ההסדר, לאחר ששוכנע, כדבריו, שיש יתרון בנתינות זו למבוטחים".

על פי ההסדר, תממן חברת הביטוח "רותם" את המשך הטיפול השוטף בעניני מחזיקי הפוליסות שלה שהוציאה "אושיות". בתביעות, בשינוי הפוליסות ובגביית הפרמיות, יעסקו עובדי "אושיות", שחזרו לעבודה על־פי הסכם עם המפרק הזמני של החברה.

"רותם" מקציבה 2.25 מיליון שקל לכיסוי הפעלת מחלקת "אושיות" עד סוף יוני 88', והיא מתכוונת להשגת קבלנות.

אלכס פלה, מנכ"ל "רותם", הנמנית עם קבוצת הביטוח "הסנה", אמר שהחברה פועלת מתוך אחריות ציבורית, במטרה להמשיך ולתת טיפול יעיל ובזמן למחזיקי הפוליסות".

דוד מנע — מנכ"ל שרות התעסוקה

מאת יונתן שרמן

לאחר שנה שבה ניסה שר העבודה והרווחה, משה קצב, להדיח את מנכ"ל שירות התעסוקה, ברוך חקלאי, מתפקידו — עלה הדבר בידו, ואתמול מונה לתפקיד זה דוד מנע, לשעבר עוזרו של קצב.

הדחת חקלאי נמנעה עד כה עקב התנגדות המעורף למהלך זה, שהיתה, בין משום פגיעה בחקלאי, הידוע כאיש מפלגת העבודה. לחקלאי, שפרש מתפקידו אתמול, עדיין לא נקבע סופית תפקיד חדש, למרות שהוצע לו להמשיך בעבודתו במסגרת משרד העבודה.

מנע (35) הוא בוגר אוניברסיטת בר־אילן ביחסים בינלאומיים וקרימינולוגיה, ובוגר אוניברסיטת תל־אביב במשפטים.

ערך את העמוד: משה רייכמלר

"לוז" מקימה תחנת כוח סולארית באילת

מאת דן מגיר

חברת "לוז" העבירה תשלום ראשון לחברת החשמל להזמנת רכיבים להיבורה של תחנת כוח סולארית באילת לרשת החשמל הארצית. העלות הכוללת של ההתחנות הראשונה תסתכם ב־1.2 מיליון דולר.

הקמת התחנה ליד אילת תאפשר לחברה לשפר את רמת המחקר והפיתוח, ועקב כך להגדיל את הייצוא הישראלי לתחנות המוקמות בקליפורניה ובמקומות אחרים בעולם. "לוז" מתמחה בעיקר במחקר, בפיתוח ובייצור החלקים המתוחכמים של המערכות הסולאריות,והיא מייצאת בסדר־גודל של כ־100 מיליון דולר בשנה.

למרות המצב — המלון בטאבה מלא

מאת זוהר בלומנקרנץ

ביטולי הזמנות במלון "אביה סונסטה" בטאבה, בשל האירועים בשטחים, מתמלאים מיד בהזמנות של ישראלים. מנכ"ל המלון, עמי מירון, אמר אתמול כי התפוסה הממוצעת בחודשים ינואר — פברואר היתה 82%. לדבריו, כבר היום אין להשיג מקומות לסופי השבוע באפריל — מאי.

המלון בטאבה אמור להשלים עד פסח עוד שלב במערכת השיפוצים והשיפורים. בעבודות יושקעו 3 מיליון דולר. המלון מצייד את החדרים בטלוויזיות צבעוניות, תוצרת כחול לבן, ובאמצעות צלחות לקליטת לוויינים יהיה אפשר לקלוט שידורים כגון תחנות רשת "סי־אן־אן" מארה"ב, לוקסמבורג ודודן.

עוד טיסה שבועית של "אל־על" למינכן — מסוף החודש

מאת זוהר בלומנקרנץ

"אל על" תפעיל עוד טיסה סדירה שבועית אחת למערב גרמניה — מסוף החודש.

הטיסה הסדירה השבועית הנוספת תופעל למינכן החל מ־28 במארס, כדי לענות על הביקוש הגובר בתנועת הנוסעים בין שתי המדינות בעונות האביב והקיץ הקרובות.

פק"מ עולה

הפקדון היחיד שהריבית בו יכולה רק לעלות במשך שנה

אתה מתחיל ב־18.35% ריבית
בסכומים של מ־2,000 ש"ח - 100,000 ש"ח

אתה מתחיל ב־18.85% ריבית
בסכומים של מ־100,000 ש"ח ומעלה.

הפקדון הינו לתקופה של 3 חודשים ועד שנה.

■ הריבית מבוססת על תשואת המק"מ ל־3 חודשים (בסכומים של 100,000 ש"ח ומעלה הריבית מבוססת על תשואת המק"מ ל־3 חודשים + 0.5%).
■ הפקדון מתחדש מידי 3 חודשים עד למקסימום שנה.
■ אם הריבית תעלה בתום תקופת ההפקדה אתה נהנה מהעליה לתקופת החסכון הנוספת. אם הריבית תרד אתה נשאר בריבית הגבוהה יותר.

הריבית נכונות ליום הפרסום.
הבנק רשאי לשנות את תנאי התוכנית או להפסיקה בכל עת.
פרטים בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד.

בנק לאומי-רווח יומי

שיא ישראלי בהבאת מטענים מארה"ב לישראל!

"סאטין" - החברה היחידה המטיסה יום יום (14 טיסות בשבוע), מטענים בכל גודל בקונסולידציה אוירית מניו־יורק, שיקגו, ולוס אנג'לס לתל־אביב, בטיסה ישירה ללא החלפת מטוסים ושטעון באירופה. משלוח שהגיע למחסן "סאטין" בארה"ב אמש, כבר יהיה, קרוב לוודאי, בדרכו אליך היום. מידע מלא על פרטי המטען, גודלו, משקלו ומספרי "ברקוד" הניתנים לו כדי לזרז את תהליך שחרורו במכס עומד לרשותך כבר בבוקר המחרת במסוף המחשב במפעלך באמצעות הקשר עם "דפנה" או "שילוח" החברה המשלחת שלך, "און ליין" או בשיחת טלפון מקומית איתה.

זהו שיא במהירות, שיא ביעילות, שיא בנוחיות.

זאת ועוד: אצלנו ה"אקספרס" הוא ענין של יום יום.

המשלוח המהיר שלנו במחירים רגילים נחשב ל"אקספרס" בחברות אחרות ובתעריפים יקרים פי כמה.

יש לנו עוד הרבה לספר לך על יתרונות המשלוח באמצעות "סאטין". לפני שתתכנן את קבלת משלוחך הבאים מארה"ב פנה לאחד מנציגי "סאטין" בישראל לקבלת מידע - ותהיה שותף לשיא!

הארץ

יום ה', י"ד באדר תשמ"ח
3 במרס 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 641166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, ברוך לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

שולץ מול המקשיחים

גם אם יצליח ג'ורג' שולץ להיפגש בקהיר עם קבוצת פלשתינאים שיקבלו את ההיתר לכך מבנהיג אש"ף, אין להניח כי ישמע בפיהם נימות פשרניות יותר ממה שערפאת עצמו וכמה מיועציו הקרובים השמיעו במשך השבועיים האחרונים. אש"ף נעול על ועידה בינלאומית בחסות האו"ם — בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון. בוועידה כזאת יהיה ארגון זה מייצגם של הפלשתינאים, בנפרד או כחלק ממשלחת כלל־ערבית, אבל לא במסגרת משלחת משותפת עם ירדן. גם אם יעז פלשתינאי להיפגש עם מזכיר המדינה של ארצות־הברית, חזקה עליו שיעלה דרישות אלו.

בכלל, מתקבל הרושם כי נוכחות שולץ באזור חוללה תוצאה הפוכה מזו שאולי ציפה לה בלבו. אף אחד מכל הצדדים בסכסוך הערבי־הישראלי, לא מיתן את עמדתו במאמץ למצוא לשון משותפת עם האיש השני בחשיבותו בממשל של מעצמת־העל, אלא להיפך: דווקא משום שהמאמץ האמריקאי עשוי לקרב את שעת ההכרעה, התבצרו כולם בעמדות נוקשות.

לפני חודש וחצי התריע יצחק שמיר על מלך ירדן שטען כי ישראל אינה מכירה בהיבט הטריטוריאלי של הסכסוך. והנה שמיר פוסל בתכלית הפסילה את הנוסחה "שלום תמורת שטחים", ואין הוא רוצה לשמוע על ועידה בינלאומית, גם כששולץ מבטיח לו כי כל סמכות כפייה תישלל ממנה.

המלך האשמי תובע עתה כי אם ישראל וירדן לא יגיעו לידי הסכמה בוועידה הדו־צדדית, תהיה כל אחת מהשתיים רשאית לפנות למליאת הוועידה שתפסוק ביניהן; ושמעון פרס טוען כי בדרישה זו סוטה חוסיין מההסכם שחתם עמו בלונדון באפריל אשתקד. לפי אחת הידיעות, נכונה ירדן להשלים עם ייצוג עצמאי לפלשתינאים, ויש רגליים לסברה כי בית־עמון מסיקים מהמהומות המתמשכות בגדה המערבית וברצועת עזה כי מוטב לה לירדן שתתחשב היטב באש"ף, ברוח החלטת רבאט משנת 1974. וחוסיין הפרו־מערבי שוקד על טיפוח הקשר עם ברית־המועצות, שסוריה היא בת־חסותה.

אפשר לגרוס כי הגברת המעורבות האמריקאית, כפי שהתבטאה במסעו של מזכיר המדינה, חייבת היתה להקשיח את הגורמים האזוריים. טאקטיקה זו מתאימה לשלב הראשון, ומאי־הצלחתו של שלב זה אין ללמוד כי בשלב השני לא יתחוללו שינויים שיקרבו את ההזדמנות להשגת הסדר. יש משקיפים הסבורים כי לאמריקאים אין שום סיכוי לתווך בין שני המחנות המנוגדים באזור. אבל אין להקל ראש בעובדה שכל אחת מהמדינות הנוגעות בדבר, ובכללן סוריה, מעודדת את ארה"ב "להמשיך בעבודה". חוץ מהפלגים הקיצוניים ביותר של אש"ף, אין גורם שהיה רוצה לדחות לחלוטין את היד האמריקאית המושטת לעברו.

שולץ מקפיד בינתיים [illegible] כי הוא מתכוון "להציל" [illegible] שלו, ויתכן שהוא חש אכזבה אישית על רקע זה דווקא. [illegible] העיקרית המתעוררת עתה היא מה יעשה הממשל האמריקאי עתה, אחרי שמזכיר המדינה הפגין מעורבות אמריקאית אינטנסיבית כפי שהיינו עדים לה בימים האחרונים: קשה להניח שירשה להשקעה גדולה זו לרדת לטמיון. עליו להגביר את מאמציו כדי להביא, חרף כל הקשיים, תוצאה שיהיה אפשר להשוותה למה שנשיא אמריקאי אחר חולל לפני עשר שנים בקאמפ דייוויד. שובו של מזכיר המדינה לאזור מחזק את הסברה שאמנם זו כוונתו.

מקרה קאבטיה: לקחים מאוחרים

בכל התקוממות אזרחית, כפי שראינו בדוגמאות היסטוריות, מגיעה שעה שבה מתנהל מאבק עז בין השלטון למתקוממים על גורל משתפי הפעולה למיניהם

מאת זאב שיף

כל המומחים העוקבים אחרי המתרחש בשטחים מסכימים כי הלינץ' בקאבטיה של משתף פעולה עם ישראל, הוא האירוע החמור ביותר מאז החלה ההתקוממות הפלשתינית. החומרה נובעת לא רק מכך שהאיש, מוחמד אל עיאד, הוצא להורג, אלא שניתן היה לעשות יותר כדי להצילו. צה"ל הגיב בכבדות, כשהוא דבק בהוראת הקבע שלא להיכנס לכפרים בכוח קטן מדי ולא להתערב בכל הפגנה הנערכת בתוך כפר.

אין זו הפעם הראשונה שמתנכלים לפלשתינאים המוגדרים משתפי פעולה. עוד קודם לפרשת הרצח בקאבטיה היו אנשי ביטחון שהזהירו מפני אפשרות כזו ותבעו שכוחות הביטחון יגיבו ביתר מהירות ותקיפות במקרים כאלה.

במקרה קאבטיה היה זה לינץ' לאור היום. מעשה רצח ראשון של משתף פעולה, שהצליח במשך שעות להדוף את הצרים על ביתו אך צה"ל לא נחלץ להצילו.

הצד הוויזואלי היקנה למעשה מימד חריף. ההתפרעות על הבית ושריפתו, תליית משתף הפעולה על עמוד חשמל. על מנת לצמצם את הנזק, החרים צוות טלוויזיה של צוות אמריקאי (מקרה ראשון של החרמת סרט) כדי שלא יופץ בקרב האוכלוסיה, כפי שהפלשתינאים נוהגים לעשות בקטעי סרטים אחרים המועתקים בעת השידור.

תגובת זרועות הביטחון היתה קשה, אך לאחר מעשה. כאשר עמדו על חומרת המעשה, הרסו מיד שני בתים בכפר, בלא התהליך הפורמאלי הרגיל, ועצרו עשרות אנשים. הדבר לא מנע ממשתפי פעולה אחרים באזור להחזיר את הנשק שהחזיקו להגנתם. הם נענו ללחץ ונלקחו למסגד כדי להישבע על הקוראן בפני הקאדי שיחדלו משיתוף פעולה עם ישראל.

קריאה לעזרה

ככל שבודקים את הלינץ' בקאבטיה אי אפשר להימנע מהמסקנה, שניתן היה לעשות יותר כדי לחלץ את אל עיאד. יש הבטוחים שאפשר היה להצילו. כך או אחרת, לא נעשה דבר, אף על פי שכוח צה"ל נמצא לא הרחק מהכפר.

כמה עובדות שנויות במחלוקת. אך הכל מסכימים כי ידיעה ראשונה על כך שצרים על הבית הגיעה לגורמים ישראליים ב־12.40. לא היתה זו ידיעה סתמית על אירועים בתוך הכפר, כפי שניתן היה להבין מההודעה הרשמית, כמו שהיא באה מאשתו של ההרוג. אשתו קראה לעזרה; היא לא דיברה על הפגנה סתמית.

בצה"ל מסבירים כי לא הבינו את רצינות האירוע. רק ב־13.50, כאשר הגיעו מתוך הכפר פצועים מירויות, הבינו כי מתחולל שם אירוע רציני. בכל זאת לא מיהרו, משום שהיו שסברו כי מדובר בריב חמולות. הבדיקה מעלה כי ההמון השתלט על הבית ב־14.45. כלומר, היה זמן למכביר לפרוץ לכפר, ואולי אף לרכז כוח גדול יותר לצורך הפריצה.

ההסבר שניתן הוא שאילו היה כוח קטן מדי נכנס לכפר מול ההמון המשולהב, היו הדברים מסתיימים בהריגת רבים מהמפגינים. לא הכל מסכימים עם קביעה זו. ראשית, הכוח לא היה קטן כל כך — הוא מנה כמה עשרות חיילים (כ־30). שנית, במקרה זה היתה הצדקה לפתוח באש על אלה שהיו מתקשים לפרוץ לבית. היה זה עדיף מאשר שייראה כאילו הופקר האיש.

הלינץ' בקאבטיה עורר את שאלת משתפי הפעולה ביתר שאת. זוהי סוגיה מוכרת במצבים של התקוממות אזרחית, כפי שראינו בוויאטנם ובדרום אפריקה, והיא מעסיקה לבסוף מאוד הן את השלטון והן את המתקוממים.

לתרגל שיטות חילוץ

ארגוני חזית הסירוב, הרגילים בשיטת האדמה החרוכה, קוראים לראשי העיריות, לעובדי המינהל האזרחי ולראשי המועצות המקומיות להתפטר. הם סבורים כי התמוטטות כל המערכת תקדם את ההתקוממות. פתח נהוג זהירות רבה יותר.

הניסיון מלמד כי אי אפשר להעניק הגנה מלאה לכל מי שנחשב משתף פעולה. אך כדי להעניק הגנה שתהיה אפילו חלקית, על צה"ל להיערך טוב יותר, ובמהירות. זה הלקח מהלינץ' בקאבטיה.

על צה"ל לפעול גם במלחמת השטחים ביתר ניידות. לשם מה מצויים בידיו מסוקים וכלי רכב לאלפים? ידוע לכל כי זו השיטה לרכז במהירות כוח במקום רגיש. במקביל, יש לתרגל שיטות חילוץ שונות. אסור לאפשר לצד האחר לפעול בקלות בחסות החשיכה. לוחמת־הלילה חשובה מאוד גם בהתקוממות אזרחית, כפי שהוכיח עוד ויינגייט בעת המרד הערבי בשנות השלושים. ייתכן גם שצריך לשנות את הוראות הקבע האומרות מתי נכנסים לכפר במקרה של אירוע, אפילו כרוך הדבר בירי. במקום שצה"ל פועל עליו לפעול בנחישות ובתקיפות, לבל יאבד כליל את הרתעתו.

אין מנוס ממסקנה, שבמקום שהצד האחר מצליח לפגוע במשתפי פעולה, כמו בלינץ' בקאבטיה, מחייב הדבר ענישה תקיפה. בכל מלחמה רגילה מסיק צה"ל את לקחיו, נכונים או מוטעים, ומתכונן לבאות. בהתקוממות אזרחית לא היה לצה"ל כל ניסיון, וגם ממה שלמד מהפרות סדר קודמות לא הקפיד להפיק לקחים בצורה מסודרת. ולא העביר הלאה. שילמנו את מחיר הדבר בשלבים הראשונים להתקוממות, ובאחרונה בחוסר יכולתנו למנוע את הלינץ' בקאבטיה.

שרידי הלינץ' בקאבטיה: צה"ל לא נחלץ לעזור

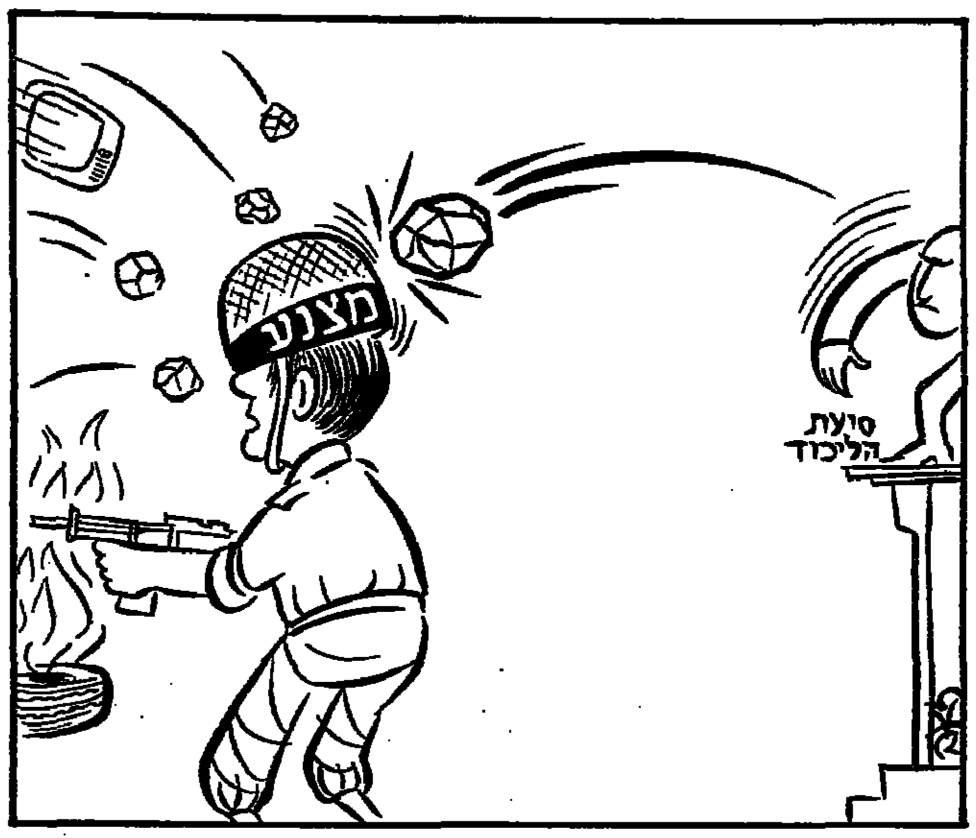

"התקשורת אשמה!"

הזעם הגדול נגד התקשורת נבע מכך שחלק גדול מהציבור ונבחריו אינו רוצה לדעת מה קורה באמת, קרוב מאד לביתו

מאת אמנון רובינשטיין

מקצה הארץ ועד קצה, מהרחוב ועד שולחן הממשלה, נוצר סוף־סוף כמעט־קונסנסוס: בכל אשמה התקשורת. לא ההתקוממות האלימה בשטחים, לא ההוראות הסותרות והמבולבלות שירדו על מערכת הביטחון, לא הקיפאון המדיני, לא הקובי־רות ולא המצב — לא אלה אחראים. רק הטלוויזיה אשמה. ככל שעולה מספר ההרוגים בשטחים, ככל שהעובדות מזעזעות יותר, כך גדלה התביעה לסגור את השטחים כולם בפני אמצעי התקשורת. אין ספק כי סיקור עיתונאי — בפרט סיקור טלוויזיוני — עלול להיות גורם משלהב ויוצר אירועים. לא פעם נוצרת הפגנה בשל הגעתה של המצלמה. אך זהו מחיר שמשלמת חברה פתוחה עבור חופש הידיעה העיתונאי. יתר על כן, מה שמתרחש בשטחים הוא כה רחב ועמוק בשנאתו לישראל עד כי במקרה זה, לטלוויזיה השפעה אפסית על האירועים ועצמתם. גם אם תסגור את כל השטחים בפני סיקור עיתונאי כלשהו, השנאה והאלימות לא ייעלמו — כשם שלא נעלמו במקומות שכמעט ואין בהם סיקור שוטף. למשטר הצרפתי לא הועילה לכל העובדה שלא היה כיסוי טלוויזיוני צמוד למרד באלג'יר. הדוגמאות שנותנים לנו חסידי ארץ ישראל השלמה, מלוחמת פולקלנד וגרנאדה, מצביעות על האבסורד שבטיעונם: אלה היו מבצעים צבאיים קצרים שהתנהלו מעבר לים, לא במסגרת "אנגליה השלמה", או ארה"ב גופא. הם התנהלו בלא שהאזרחים בצד השני היו מעורבים בהפגנות ובמהומות. אצלנו מדובר בהתרחשות יומיומית, בקרבנו, בתוך יהודה שהימין טוען שהיא חלק אינטגרלי של המדינה. אין מדובר כאן בפלישה או פעולה צבאית. אלא בפעולות שיטור נגד אוכלוסיה שובתת ומתמרדת. האנלוגיה המתאימה אינה פולקלנד אלא צפון אירלנד, ושם איש אינו מעלה על דעתו הצבת התקשורת מבלפסט ואיש אינו מאשימה באחריות למתרחש שם. יותר על כן, את איי גרנדה ופולקלנד אפשר היה לסגור בפני תקשורת לזמן קצר בלבד. את יהודה שומרון ועזה אין שום דרך לסגור. להיפך, התוצאה תהיה הברחת סרטי וידיאו שצולמו בחשאי ובמחתרת, ואלה יוצגו בתחנות הטלוויזיה בעולם, כאשר מתוספת לה הילה סנסציונית של הברחת סרט ממדינה המאבדת את סממניה הדמוקרטיים. את מה שמוסקווה איננה מצליחה למנוע מיריביה והמתמרדים באפגניסטן, לא תצליח ישראל למנוע מערביי השטחים.

האלי הגרוע מכל הוא שהזעם הגדול נגד התקשורת נבע מכך שחלק גדול מהציבור ונבחריו אינו רוצה לדעת מה קורה באמת, קרוב מאד לביתו. הבה ניקח את שני המקרים שעלו לכותרות: ניסיון הקבורה בחוואר, והכאת שני הערבים. בשני המקרים היו אלה אמצעי התקשורת, והם בלבד שדיווחו על המעשים המפירים והמזעזעים. מנכ"ל רשות השידור — השליט הבלעדי בתחנה הממלכתית — מצנזר את הקטע שצילם צוות הסי־בי־אס, קטע שראה אותו כל תושבי העולם כולו, מהטעם שהמעשים המצולמים הם "זוועה שהטלוויזיה אינה צריכה לשדרה". (הטענה עצמה אבסורדית לחלוטין, ומנעה מהישראלים להבין את עצמתה של התגובה הבינלאומית לשידור הכתבה).

אך על ההודעה הזו, שאלוף מבצע מוקיעה במילים כה חריפות, נודע לאלוף הפיקוד לא דרך צינורות הצבא אלא אך ורק באמצעות המרקע. והיום, כדי לעקור מהשורש תופעה כה חמורה — חמורה גם מבחינה משמעתית — משתמשים שלטונות הצבא בסרט שצולם בידי התקשורת השנואה, כמכשיר הסברה וחינוך לחיילים.

פורום המטכ"ל עצמו צפה בסרט כולו, התמונות שבו הוגדרו על־ידי המשתתפים כ"קשה מאוד". בעקבות הסרט דנו האלופים בהשפעת הפעילות בשטחים על חיילי צה"ל והגדירו מחדש את תפקיד הצבא בפיזור הפגנות.

האמת היא הפוכה: דווקא בימים קודרים אלה ממלאה התקשורת את התפקיד החיוני ביותר המוטל על העתונות בחברה דימוקרטית.

מי שצועק "טלוויזיה הוצצה!" אומר למעשה: לא אכפת לי שייעשו מעשי זוועה בלתי חוקיים, מחרידים ומזעזעים — העיקר שלא תראו לי ולעולם את מה שנעשה בשמי.

בסוגריים / פרופ' ברוך ברכה

אגדת המאה

בבריטניה מתקיימות בחירות מוקדמות כשלושה שבועות לאחר פיזור הפרלמנט. בישראל מספרים מפעם לפעם באגדת 100 הימים שבגינה לא ניתן לקיים בחירות מוקדמות זמן קצר לאחר קבלת החוק על פיזור הכנסת. סיפור הבאה קשור בסעיף 56 (א) לחוק הבחירות לכנסת, שלפיו עובדי מדינה, בכירים וקציני צה"ל חייבים להפסיק את שירותם מאה יום לפני הגשת רשימות המועמדים לאחת מרשימות המועמדים. בעניין מאת הימים אין כל קדושה. אין כל קושי מהמסוי — ואין כל מניעה קונסטיטוציונית — לקצר תקופה זו בחוק שבו מורים על פיזור הכנסת ועל עריכת בחירות מוקדמות. למשל, ניתן לקבוע באותו חוק שעל אותם עובדי מדינה וקציני צבא תחול הוראת סעיף 56 (ב) לחוק הבחירות, החלה כיום על עובדים וקצינים בדרגות נמוכות יותר, ושלפיה שירותם נפסק עם הגשת רשימות המועמדים לכנסת, קרי: 35 יום מתאריך הבחירות.

אין גם לקבל את טענת הקשיים המנהליים. כאמור, בבריטניה הגדולה מצליחים זה שנים רבות לארגן בחירות תוך זמן קצר ביותר. אין כל סיבה שוועדת הבחירות שלנו לא תוכל להתארגן לבחירות מוקדמות אם יינתן לה האות לכך ממליאת הכנסת.

בין יהודי אמריקה: תמונות מצב (ד')

איפה קל להיות יהודי

מאת יואב קרני

ניו־יורק

הרב אברהם יהושע השל, אולי התיאולוג הגדול ביותר שקם ליהודי אמריקה, היה אומר: יש שני סוגים של רבנים — יש רבנים, המוכנים להרוס את העם היהודי כולו, כדי לקיים סעיף אחד של שולחן ערוך; ויש רבנים המוכנים להרוס את כל השולחן ערוך, כדי להציל יהודי אחד.

הרב סימור סיגל, שמת בניו־יורק בשבוע שעבר, בגיל 61, היה מתלמידי השל והוא הטיפוס לקטגוריה השנייה. סיגל היה פוסק ההלכה הבולט ביותר בזרם הקונסרבטיבי, והוא ניצח על תהליך של התמורות בתנועה. בהשפעתו הוליכו הקונסרבטיבים להעניק שוויון זכויות מלא לנשים (תחילה במניין, ולבסוף גם ברבנות); בהשפעתו אין הקונסרבטיבים מבררים ממזרים; ובהשפעתו אין הם אוסרים על גרושות להינשא לכוהנים.

סימור סיגל היה איש מורכב, ולפעמים היה נדמה שנמוגו בו הפכים. כנגד הליבראליות שלו בענייני דת עמדה שמרנות מובהקת בעניינים פוליטיים וחברתיים. למרות מותו ניסו כמה מחבריו ליישב את הסתירה, ולטעון שהיתה לו מחויבות עמוקה לזכויות־הפרט: בחוקי דת התבטאה המחויבות הזו בהקלות, ובענייני חברה ומדינה היא התבטאה בהתנגדות נמרצת להתערבות הממשלה בחיי אזרחיה. בארה"ב, מניפי הדגל של המאבק ב"ממשלה הגדולה" עומדים בימין. הרב וולף קלמן, מן הדמויות הבולטות בתנועה הקונסרבטיבית, אמר, ש"סיגל היה ליבראל במסורת האירופית". צריך אולי להוסיף, שזו מסורת של המאה ה־19.

שטריימל כאבן־דומינו

40 שנה היה הרב סיגל קשור ב"סמינר התיאולוגי היהודי", בית המדרש של התנועה הקונסרבטיבית בניו־יורק. הקונסרבטיבים היו לפנים הזרם הגדול ביותר ביהדות אמריקה. במרוצת השנים דחקו אותם הרפורמים למקום השני, אבל מספר החברים בבתי כנסת קונסרבטיביים מוסיף להיות גדול במידה ניכרת מזה של בתי כנסת אורתודוקסיים. בישראל מכנים הקונסרבטיבים את עצמם "מסורתיים", אבל אנחנו נעדיף כאן את שמם האמריקאי.

לפי הרב קלמן, סיגל "רצה להגדיל תורה, ולהאדירה", אבל הוא גם "רצה שהתורה תהיה דבר חי". במבוא לספר־ההלכה החשוב ביותר שערך, "היהדות הקונסרבטיבית והחוק היהודי", העמיד הרב סיגל את הפילוסופיה שלו על היסוד הבא: "האיל והחוק היהודי הוא הביטוי של הברית בין עם ישראל לאלוהים, ומסורת־יסוד של התחייבות הברית היא פראקטיקה של צדק ושל חסד, אין אנחנו יכולים לקיים שום נורמה, אשר יש לה תוצאות לא־אתיות". לאתיקה היהודית קרא הרב סיגל את המושג "אגדה", והוא כתב איפוא, כי "כאשר אין ההלכה יכולה לבטא כהלכה את האגדה, עלינו לשנות אותה", באשר "כיום קיימים שיקולים אתיים מסוימים, שלא היו קיימים בזמנים קודמים".

מרכזיות בית הכנסת

התנועה הקונסרבטיבית בארה"ב, אומר הרב קלמן, "שרויה במלחמה פנימית גדולה. אגף אחד אומר, אין להתערב בהלכה, יש לקבל אותה בשלמותה, כי להשמטת יסוד יהיה אפקט של הוצאת אבן דומינו". את "המנטאליות" של השמרנים מתאר וולף קלמן בצורת הסיפור הבא, על נעוריו בעיר־הולדתו וילנה: "בווילנה נהגנו ללבוש שטריימל. סבתי היתה מוחרדת, שאם נסיר היום את השטריימל, הרי מחר נגלח את זקננו, מחרתיים נלבש לאקס, כעבור ימים ניכנס בקשרי עסקים עם לא־יהודים, ולבסוף נהיה גויים גמורים. לכן, היתה אומרת סבתא, שימרו את [illegible]" האגף השמרני אצל הקונסרבטיבים תופס את ההלכה באופן שבו תופסת אותה האורתודוקסיה. ההבדל המרכזי הוא האמונה הקונסרבטיבית במחקר הביקורתי של הטקסט הדתי. באמונה הזו כלשעצמה יש פוטנציאל של שינוי. אבל, לפי הרב קלמן, הרב סימור סיגל "היה חדשן, ואת מקומו יתפסו אנשים זהירים הרבה יותר".

לפסיקות של המועצות הרבניות בארה"ב אין בדרך כלל כוח של גזרה. בתי הכנסת נהנים ממידות גדולות של אוטונומיה ומוצע להסכמות עקרוניות, רבנים הם פוסקי הלכה בקהילותיהם. רבנים קונסרבטיביים למשל לא היו חייבים לציית לפסיקות הרוב בפורומים ההלכתיים של סימור סיגל. הוטלה עליהם, לעומת זאת, החובה לציית להחלטות המתקבלות פה אחד.

ישראלי, הגדל בדרך־כלל באווירה חילונית, יתקשה לתפוס את התפקיד המרכזי שיש לבתי־הכנסת במהלך היום־יומי של חיי היהודים באמריקה. משמעות בית הכנסת חורגת הרבה מן הפולחן הדתי, או מתפילת השבת. רב קהילתי באמריקה אינו רק המספק של צרכי־הדת, אלא הוא קרוב להיות "רועה", במובן הפרוטסטאנטי: הוא מחנך, הוא פסיכולוג־לעת־מצוא, והוא מצפון קולקטיבי של קהילתו.

ממילא, שאלות של פסקי־הלכה, או מידת הליבראליות והאי־ליבראליות של הזרמים היהודיים, אינן עניינים תיאולוגיים מופשטים. יש למשל מי שמאמינים, כי עתידה של האורתודוקסיה באמריקה תלוי הרבה במידת נכונותה לחרוג מן הגישה המסורתית בשאלות של זכויות הנשים. כאשר סלל הרב סיגל את הדרך לפני הסמכת נשים לרבנות, הוא אולי האריך את תוחלת החיים של התנועה הקונסרבטיבית.

ב־1974 כתב הרב סיגל דברים הצריכים אולי קריאה מחודשת, מפני שהם משקפים תחושה אצל יהודים לא מעטים בארה"ב. עניינה של התחושה הזו הוא יתרונם של חיים יהודיים באמריקה על פני חיים יהודיים בישראל. "אנחנו, תושבי ארה"ב", כתב סיגל, "נהנים מהכרה בפלורליזם הדתי שלנו. כאן אין רק דרך אחת להיות יהודי, ואין כל טיפוס אקסקלוסיבי לאמונה היהודית. ברוב הקהילות בארה"ב וקנדה יכול יהודי למצוא מקום המתאים פחות או יותר לרוחו. אמנם יש החושבים את זה לחולשה — אבל מי שמעמיקים בהערכת החיים הדתיים באמריקה יצטרכו להודות, כי הפלורליזם העשיר את רוח היהדות, ושיחרר כוחות של יצירה".

את ברכת הפלוראליזם היהודי בארה"ב השווה הרב סיגל עם תוצאות "המונופול האורתודוקסי בחיים הדתיים בישראל". "המונופול הזה", כתב, "הוליד את הדעה הרווחת בציבור הישראלי, כי בחיים הדתיים יש רק שתי אפשרויות — אורתודוקסיה או חילוניות. המצב הזה גרם לכך שמדינת ישראל היא המקום היחיד בעולם החופשי, שיש בו נטיה ניכרת של התנגדות ליהדות".

בעיני פוליטיקאים ישראליים היתה תחושתו של הרב סיגל מצטמצמת אל־נכון לוויכוח התקופתי על שינוי החוק "מיהו יהודי". זו טעות אופטית: מפי יהודים ברחבי ארה"ב אפשר לשמוע פעם אחר פעם את הדעה הקשה הזו, שבאמריקה קל להם יותר להיות יהודים על־פי דרכם.

דגש חזק / ישראל אלדד

הכל נפרם פה?

שר החינוך והתרבות אינו רואה מניעה שבבתי ספר ערביים ילמדו את האמנה הפלשתינית, זו מגילת המן הצרופה, אחת מדוגמאות רבות לטירוף חסר־האחריות

כשנכנס אדר, מרבין בשמחה. והנה, האיל ולא באה ספינת שבי־פלשתין לחופי ישראל, פותחה השמחה. ראשי "רוח" ישראלים ושופר בראשם ניצבו עלובים ומסובים, כאותו חתן שעמד ופרחים בידו, כשהכלה ברחה ממנו ברגע האחרון. לא ראיתי אף פעם את א. ב. יהושע, למשל, בא לקבל פניהם של שבי ציון מבלא ברית"מ, לא בהגיע "שצ'רנסקי", לא בגאולת אידה נודל. אבל לקבל את פני שבי־פלשתין — יבוא.

נפשו יצאה מכם כמובן, לא סתם, אלא כדי "להגיד להם" משהו. בוודאי דברים שמעולם לא שמענו. ובידיו ובידי חבריו זר פרחים לכלה המיוחלת: יהודה וש... סליחות "השטחים". אך הכלה איננה, וגיבורנו, הפרחים בידו, עדיין מחכה. אולי השדכן האמריקאי יביא את הכלה. הרי הוא מוכן.

ואם בחידוד רוחני אומלל המדובר, הנה עוד דוגמה: אשר עובדיה, ראש המכון האקדמאי הישראלי־מצרי בקהיר. בספר לכתבינו על פעילות המכון, כאשר הוא נשאל על אנשי רוח מצריים, כמובן, אך אלה הם נגד ההסכם עם ישראל. "כולם" הוא נשאל. "לא, אך המעטים האחרים מעזים להגיד זאת רק בפגישות אינטימיות".

מדוע כה רבים הסופרים הפרופסורים והאמנים (בקיצור אנשי "רוח") הנמנים עם השמאל ומפגינים והחוגים ל"שלום עכשיו" ולמדינה פלשתינית? אחת התשובות היא הרצון האמנציפציוני לנבוא חן בעיני העולם הנאור, "המתקדם", ולעתים קרובות זה כרוך בשנאה עצמית והתוקעת יהודים באותו הגויים. יש מי שרוצה לשחור את ביצתם של אלה בכינוי "חולי רוח". לא, הואיל שלא חולי רוח, אלא גולי רוח.

ההשוואה עם ונזה

גם לכך הגענו: לא עוד גויים שונאים, מתוסלי־סוציאליסטיקה, אלא מצביעים עלינו כעל "נאצים". כי מכאן בא ההוות? אולי ליבוביץ' היה הראשון שזרק כינוי זה על המדינה ועל הצבא. על סובול אין בה לדבר, הרי הוא מציג יהודים וישראלים כקלגסים נאציים על בימות גרמניה, ואף נבע — כעדות ויצטוט — לתביעותיהם של בימאים גרמנים לשנות את הטקסט של "גיטו" לכיוון יותר אנטישמי.

זה נעשה ממש אופנה ושגרה כאן אצל אנשי העט למיניהם. הנה עתונאית וסופרת משכלת כשולמית הראבן אומרת (בראיון ל"הארץ" מיום 18.2.88): "הדיונים עם הרבנים ואבי על טרנספר, משהו כדומה לוועידה ונזה". לא פחות ולא יותר. ההשוואה הזאת היא בגדר זוועה אינטלקטואלית ומוסרית. היא יודעת מה זה "ונזה" והיא חייבת לדעת מה זה "טרנספר" בכלל ובפי זאבי והחבריה בפרט.

עליה לדעת שאירופה הנאורה אירגנה טרנספר של מיליוני עקורים ואף תושבים, מטעמים הומאניים ולפתרון בעיות מיעוטים. עליה לזכור שמפלגת הלייבור הבריטית הציעה טרנספר של ערבים ממדינה יהודית, והטרנספר זה הגל גם היום הזה, למשל, והגלו ציונים "בוגדים" כרסוף וסבנקין. דרושה מידה רבה של רשעות וזדון — כי לא פליטת פה כאן — להעלות כה קשר לסכסוך שלנו כאן את הכינוי "ונזה" — שאחת המשמעויות שלו היא תכנית להשמדת 11 מליון יהודים של אירופה. אך על־פי כל חוקי הדימוקרטיה וחופש הדיבור, זה כנראה מותר.

ואם כך מה בלין על משורר כיהודה עמיחי האומר ("ירושלים" 26.2.88) כך: "כשיהיה שלום של אמת, לא יהיה איכפת לי לתת להם להניף דגלון מתורבן על המקדש שלהם שיתנופף בצד דגלון מתורבן של המקדש שלנו". אילו כתב זאת בשיר — מילא, ליצנציה פואטיקה. מה גם שהשיר המודרני אוהב פרוזה פשוטה. אבל זה נאמר בשיחה פשוטה. אתה מדבר על דגל ישראלי בלשון כזאת? ניחא. הכל מותר. אבל למה אתה מחלל קדשים של ערבים ומוסלמים? רק כדי להצדיק את ניבול הפה על דגלנו?

לימוד האמנה הפלשתינית

וכדי להרבות שמחה באדר זה, קם שר החינוך והתרבות בעצמו ולא בכבודו, בכינוס של מנהלי בתי־ספר לטכנולוגיה, והודיע במפורש, הדר בדר כמותה: "אין מניעה שבבתי הספר הערביים ילמדו את האמנה הפלשתינית, בתנאי שילמדו אותה בדרך הנכונה, תוך הדגשת הדברים השליליים".

זה לא נאמר בפורים, קוראי השפויים והמפוכחים. אמר זאת שר החינוך והתרבות בישראל ולישראל, ובטלוויזיה אומר מורה ערבי מבקעה אל־גרביה כי אכן הוא נוהג כך, על פי ההודעה מהשר. הוא עושה זאת במקביל להוראה של "מגילת העצמאות" (איזה איחוד, ואני כמוני רבים וחמימים ציפינו להשעיית מורה זה על־ידי משרד החינוך) ולפתע — הודעה שכזאת.

נדהמתי כל־כך שעטתי על "האמנה" לקרוא בה מחדש. שמא שכחתי? שמא לא הבנתי היטב את הדברים הזוועתיים, אולי הכוונה שבמדינת פלשתין המשוחררת יורשו להישאר רק בני הדת היהודית (שהרי אין עם יהודי) שהיו פה לפני 1917, שנת הפלישה הציונית. הרי פשוטה זו מגילת המן צרופה. האם עד כדי כך פיקפק השר נבון בשנאת ישראל בלבם של ילדי ערביי ישראל, שצריך להגיש להם לגיטימציה זו של "מיין קאמפף"?

חיכיתי שראש הממשלה יודיע מיד, כי שר החינוך יפוטר תוך 24 שעות על המעשה המחפיר. חיכיתי עד בוש. אני בוש במקומו זה של ראש ממשלת ישראל. גם כשהוא נתן בסוף של הענקת לגיטימציה לנציגות אש"ף (לסגירה, למשל) אין הוא רשאי לעבור בשתיקה על היתר ללמד את האמנה לילדים ערבים. האומנם מכך נפרם הכל? הממשלה, האחריות, השכל? עד דלא ידע? פורים של קבע? ושמא אפשר למצוא את הפתרון לטירוף חסר־אחריות זה בדברי השר נבון עצמו, בהפגשו עם תנועות הנוער ("הארץ" 29.2.88): "על תנועות הנוער להתרכז בחינוך לערכי הדימוקרטיה וליצירת אווירה חינוכית חברתית בין נוער ערבי ליהודי".

ומה טוב לכך יותר מהאמנה הפלשתינית? פורים שמח מאד על כולנו!

רהיטי דניש אינטריורס (ישראל) בע"מ

מכירת החיסול
נמשכת במחסני דניש
בקרית אריה
רח' אפעל 18 — פתח־תקוה
בסוף אתה מרוויח!

על החתום
משה דרוקר, עו"ד
מפרק זמני של דניש אינטריורס (ישראל) בע"מ

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

ללמוד מההונגרים

מילגות מצפות למי שמוכן ללמוד ואחר כך ללמד חינוך מוסיקלי בשיטת קודאי

אם אתה בעל רמה גבוהה ומוכחת (בהמלצות) של מוסיקליות, בעל כושר קולי נאות, יודע אנגלית ובעל נכונות ללמוד הונגרית; אם מצבך המשפחתי מאפשר היעדרות ממושכת מן הארץ, גילך עד 35 ואתה נכון לעמוד בתנאי המילגה המוצעת — אתה האיש שמחפשים במרכז המוסיקה בירושלים. אם תעבור את ועדת המיון, אתה עשוי להיות אחד מהשישה או השמונה שייצאו לשנה אקדמית להונגריה כדי ללמוד שם (וללמד אחר-כך כאן) את שיטת קודאי להוראת מוסיקה.

מדובר בפרויקט ניסויי, ששלבו הראשון (כלומר השתלמות ראשונה בהונגריה) הושלם והוא מיושם עתה בששה בתי ספר בארץ, במסגרת פרויקט ניסיוני. אפשר לראות איך מלמדים זאטוטים מוסיקה בשיטת קודאי בכמה בתי ספר בארץ: בכפר סבא (בשני בתי"ס), רמת גן, ישבנות, פרדה, מעברות ורמת הכובש. השבוע באו נציגי תקשורת לא מעטים וראו כיצד שרים ילדים קטנים בסדר מופתי ובמשמעת מרהיבה מנגינות פשוטות על-פי תווים, כשהם מסמנים תוך שירה בידיהם (ראה מסגרת).

כדי לעמוד על חשיבות הדבר יש לדעת מהי שיטת קודאי, וזוהי — כמו הצעת שולץ — חבילה שלמה שאי אפשר לקחת רק כמה ממרכיביה. יש להבין וליישם את כולה כדי להשיג תוצאות. חלקה מורכבת מכלים דידקטיים; תחילה ה"סולמיזציה", שבה ניתנת חשיבות רבה להברות מרווחים, ולאו דווקא שמות התווים הנכונים; קודינטה תהיה תמיד סולדה, גם אם הקודינטה הספציפית ששרים הילדים היא דווקא להרה. אחר כך סימני הידיים המלווים את התווים לפי גובהם (הילדים לומדים תשעה שמות לתווים, שהם שבעת צלילי הסולם וכן המהדיאו והסירבמול). ועוד דברים, שאילו הייתי עומד בתנאים ונוסע להשתלמות, הייתי מן הסתם יודע ומבין. אינני מתיימר.

חלקה החשוב יותר של השיטה הוא לימוד מוסיקה באמצעות שירה. כך חומר הלימוד מבוסס על מוסיקה המוכרת ומוחשת על-ידי הילדים. עבודתו הגדולה של זולטן קודאי — כי את הכלים הדידקטיים הוא שאל מאחרים — היתה איסוף וארגון מערכת הוראה, המבוססת על המוסיקה העממית ההונגרית ומלמדת את הילדים לשיר תחילה שירים פשוטים ואחר-כך שירים מורכבים ביותר. יישום שיטתו בהונגריה הוכיח לעולם ש"המוסיקה שייכת לכולם", ואין ילד שאינו יכול ללמוד לשיר. צריך רק להובילו בדרך הנכונה. הדרך הנכונה אינה דידקטיקה, אלא הבנת הבסיס התרבותי של השיטה, ומכאן שבכל ארץ עליה להתבסס על המוסיקה העממית והרקע התרבותי המקומיים.

אחד מחסידיה של השיטה בארה"ב הוא הכנר אייזיק שטרן. הוא עמד מאחורי תוכנית קודאי בארה"ב והתמיכות שהשיגה מגופים ציבוריים. בהיותו קשור במרכז למוסיקה בירושלים, שאותו הקים, מצא שטרן לנכון לערב בכך גם את המרכז, שהתמקד עד עתה בטיפוח הצטיינותם של יחידים באמצעות יחידת המחוננים שלו, או כיתת האמן שהוא מקיים. מטרתה של שיטת קודאי היא להעלות את הכרת המוסיקה של הכלל, ולא לטפח את היחיד הכשרוני. שטרן הביא לצורך זה את הפרופ' אלכסנדר רינגר, שיישם את השיטה בארצות הברית, תוך דגש על שילובה התרבותי במנטליות האמריקאית.

תחילה פנה המרכז באמצעות קרן רוטשילד (שעמדה מאחורי הקמתו) להונגריה, כדי ליצור קשר ראשוני. אז, עוד לפני המפנה ביחסים בין ישראל להונגריה, הגיעה תשובה במישרין לירושלים. הוחלה להתגבש תוכנית לשיגור תלמידים להונגריה. ההונגרים היו מוכנים לכך, תמורת מטבע חוץ. קבוצה ראשונה נסעה לסמסטר אחד, קיבלה הדרכה וחזרה. הדרכה התבצעה הן לפני היציאה והן לאחר שובה של הקבוצה, ואחת המומחיות לשיטה, אסיסטנטית של קודאי, הפרופ' ארסבט סגיי, מבקרת בארץ ומשמשת מדריכה למדריכים, לצדו של רינגר.

בתי הספר הפעלים עתה במסגרת הפרויקט מעסיקים את המורים שעברו השתלמות, ומדובר בשיטת לב גדולה יותר למוסיקה ממה שהיה נהוג עד כה: ארבעה שיעורים בני חצי שעה, לקבוצות של כ-20 ילדים בכל פעם. כאמור, הפרויקט ניסויי לעת עתה, והוא אינו חלק ממערכת החינוך. הוא זכה לברכתו של שר החינוך והתרבות יצחק נבון. דן עברון, העומד בראש המרכז למוסיקה, אומר: "כשיגיע הפרויקט לשלב היישום, אני מניח שהחינוך המוסיקלי במשרד החינוך יאמץ את הפרויקט בשמחה, כפי שעשה זאת השר".

כדי שהפרויקט אכן יוכל לצאת לפועל, הוא זקוק לנושאי-דגל שיכירו את הרעיון ויפיצו אותו. וכאן אין מדובר בהכרה שטחית, או שאלת חלקים מהשיטה, אלא כמעט במיסיונריות מתוך הכרת המורכבות. פרופ' רינגר כותב שניסיונות ליישום חלקי של השיטה הביאו לתוצאות רעות מאוד. לכן מחפשים עתה מילגאים חדשים, שייצאו להונגריה, ישובו משם עם הידע ויפיצו אותו כאן, ואולי ברבות הימים ידריכו את הממשיכים כאן בישראל.

מחכים לשטרן

יום ראשון היה יום גדול במערכת החינוך בכפר סבא: אייזיק שטרן בא לראות איך מיישמים בשני בתי ספר את שיטת קודאי. אומרים שמלבד הוראת המוסיקה, משיגה שיטה זו תוצאות מרהימות בהתפתחות הכללית של הילד, בהוראת המשמעת, בפיתוח הריכוז, בטיפוח המתקשים. יש לה חשיבות חינוכית כללית והחדרת מעבר להוראת השפה של המוסיקה.

תחילה היה אמור שטרן לראות איך מלמדים את השיטה בבית הספר הממלכתי-דתי "שילה" בגמר קורס ההדרכה הראשון בהונגריה. אחר כך היה אמור להגיע לבית ספר ע"ש גולדה מאיר כדי לראות איך מיישמת את השיטה עולה מהונגריה, שושנה ווסו.

בבית ספר ע"ש גולדה מאיר התכוננו לבואו של האורח רם-המעלה. אמנם לא ראיתי שסידרו את העצים בחצר, אבל הכינו שלטים שיסבירו לכולם מיהו האורח, וכיתה א' ישבה מוכנה. עיתונאים וצלמים שהם ספקניים מטבעם, והם גם הורים לילדים ומורגלים לשמוע ילדים צורחים ולא שרים ("שיעור לזמרה" הוא באופן מסורתי השיעור שבו מתפרעים), שמעו באוזניהם הנדהמות איך הילדים הקטנים שרו בריכוז מופתי את השיר על-פי תווים שהראתה להם מורתם, סימנו בידיהם את גובה הצליל והתחרו בקצב ובשקט בהצבעה על התווים ששרו.

אבל כל זה לא נעשה רק למען העיתונאים, אלא כדי ששטרן יראה וישבע נחת. גם העיתונאים הרי לא היו מטריחים עצמם לבית ספר עממי בכפר סבא אלמלא היו יודעים ש"שטרן בא". ובינתיים מגיע טלפון שהאורח מתאחר. משחררים את הילדים להתפרק קצת בחצר. המורה שושנה ווסו מסבירה לעיתונאים מהי השיטה.

בחוץ ממתינה המנהלת עם שני ילדים לאורח. יורד גשם ומגייסים מטריות כדי שלא יירטב. ראש העיר יצחק ולד מגיע. האורח מתאחר. אין מה לעשות: הוא התלהב ממה שהראו לו בבית ספר "שילה" והוא מתעכב שם. המנהלת אינה מניחה ליתר הילדים ללכת הביתה, כדי שלא ייתקל האורח בילדים ישראלים רצים כאי-הסדר המקובל. הכל אמור להיראות יפה.

לא נשארתי לרגע הגדול. על-פי מה שראיתי בעיתונים, הוא הגיע לבסוף. החזיק ילדים על ברכיו, ראה והתרשם. בלעדיו ספק אם היינו זוכים להכיר בכלל את השיטה על כל מרכבותה, מיושמת כפי שצריך. אבל אינני יודע מה חשבו ילדי בית ספר גולדה מאיר בכפר סבא שסידרו אותם בגללו על מוסיקה בכלל ועל שיטת קודאי בפרט. אינני בטוח שחשבו רק טובות.

אמנית בעלת שיעור-קומה

מאת אודי אפשטיין

התזמורת הקאמרית הישראלית בקונצרט המינויים מס' 4 עם הסולנים יארד ואן נס — מצו-סופרן, אליהו שולמן וזוהר בראודה — כנרות. ניצוח יואב תלמי. ביצירות של באך, דה-פאייה ושנברג.

האירוע האמנותי של קונצרט התזמורת הקאמרית היה הופעתה של הזמרת ההולנדית יארד ואן נס ב"שיר יונת היער" מתוך "שירי גורה" של שנברג, וגם ב"שבעה שירים ספרדיים עממיים" של דה פאייה. יארד ואן נס היא אמנית בעלת שיעור-קומה וזמרת בעלת קול מצו-סופרן עמוק וחם, הנשמע במלוא צליליות וההולות גם ברגיסטרים הגבוהים. בהבעה אינטנסיבית בקטעים הדרמטיים וגם בלידיים, ובכושר-עיצוב רב, הביאה לביטוי עז את התכנים הטראגיים של היצירה תוך העברת תחושתם הבלתי-אמצעית למאזינים. על אף עוצמת קולה הטמיעה התזמורת לא פעם את צליליה בנגינתה, וזו תופעה שמנצח רגיש אמור היה למנוע, ברִיסון עוצמת הכלים.

בשירים הספרדיים של דה פאייה העפילה הזמרת אל שיא טמפרמנטלי בעיקר בשני הקטעים האחרונים, "קאנציון" ו"פולו", שבהם לא ביישה את הטמפרמנט הספרדי, אחרי שהשירים הראשונים נשמעו מלוטשים היטב אך מאופקים במקצת.

את הקונצ'רטו לשני כינורות ברה מינור של באך ניגנו אליהו שולמן ודוד בראודה בברק צלילי רב, בקולות וירטואוזיות ובשטף טבעי בפרקים המהירים, ובזמרתיות פיוטית של כעין הואט "בל קאנטו" בפרק האטי.

נגינתה של סימפוניית "הפרידה" מאת היידן התנהלה בתנופה רבה, בדייקנות, אך בדלות-ניואנסים. הסתכמה במיכאניות חזורת מתוליף לאלגנטיות הזינגית של היצירה. אם בשעת כיבוי הנרות שבל עמודי התווים מתקשים הנגנים להיפרד מן הבימה ללא התקלויות רעשניות בריהוט, מוסיף חשיכה, מוטב אולי לוותר על האפקט הלא-דרקיזאולי הזה, שבהידרדרן של פיאות נוכריות ותפאורה טרקלינית ממילא אינו משחזר את האווירה האריסטוקרטית.

*

"פרו ארטה" בתיאטרון ירושלים

רביעיית "פרו ארטה" מלוצבורג ביצירות של מוצרט, בטהובן, ובריטן. בתיאטרון ירושלים.

את תוכניתה הקלסית — מוצרט ובטהובן — תיבלה רביעיית "פרו ארטה" האוסטרית ביצירה רנאית מן הקלסיקה של המוסיקה המודרנית: רביעיית המיתרים של אנטון ובריטן.

לרביעיית "פרו ארטה" צליל רך ומעוגל המגיע לאיזון ולמיזוג מופתיים של ארבעת הכלים, ללא התבלטויות-יתר ולא הריפיות, וידים או זוויות חדות אף בעוצמות המזוקקות. באופן כזה פתחה רביעיית המיתרים ברה מז'ור של מוצרט בינוחות שלווה, שהתפתחה לידי אמוציונליות רעננה, עירנית ומלאת חיים במהלך היצירה. משחק ה"קוד-תגר" של נושאים הנמסרים מכלי לכלי בעשה בחינניות ובמתייחסות הדדית קשובה.

רביעיית המיתרים של ובריטן הדי-ממטי, הקודר-אטונלי-עדיין, הביאה לגבינה רגישה להפליא, למן החרישיות הקיצונית הפותחת אל ההתרחשויות הנרגשות רבות-המעורבות ועד לרגיעה המסיימת.

ביצירה התובענית שבתוכנית הערב — רביעיית המיתרים אופ' 132 של בטהובן — מיצו חברי הרביעייה את כל מורכבויותיה בדיקנהבנה רבה. הפעמה האינטנסיבית של הפרק האטי הקרינה מרוחניותה על הפרקים המהירים שלפניה ולאחריה, שבנגינתם באה לביטוי הבעה דרמטית עזת-רושם אמנם, אך נטולת כל הפרזות תיאטרליות.

תיאטרון על חבל דק

התיאטרון לילדים ולנוער מציג "על חבל דק" מאת מתן חרר. תרגום ועיבוד: ליטל פרדת. בימוי: אתי רזניק. מוסיקה: יוסי מר חיים. תפאורה ותלבושות: טלי יצחקי. תאורה: ג'ודי קופרמן. תנועה: שרן לביא. משתתפים: אסנת עופר, אסי הנגבי, נעמן אהרוני, ויקטור עטר, ניצה הרנש ויעל דר.

זהו עוד סיפור חינוכי: הגיבורה התייתמה מאמה בגיל צעיר. והנה מביא אביה (שהיה עד כה אב ואם גם יחד) את אשתו החדשה הביתה. כל הפחדים מתעוררים, ולצד הגיבורה יש "קול", שהוא מין "אני אחר" שלה, וכן ליצן וגובה המחצינים את הרגשות המתרוצצים בקרבה. אין צורך לומר שבסופו של התהליך, אחרי סערות רגשיות, נמצאת הדרך להידברות בין האם החורגת לבת המתבגרת, והכל בא על מקומו בשלום.

האיל וזו ההצגה השנייה תוך זמן קצר על משפחה מורכבת שאני רואה בתיאטרון לילדים ולנוער (האחרת היא "ועכשיו כולם ביחד" — סדרה משפחתית ישראלית על משפחה שבה התחתנה אם גרושה עם אב אלמן), אני תוהה אם לא הגיע הזמן בתיאטרון החינוכי הזה להעלות מחזה על משפחה המורכבת מילד ושני הוריו המקוריים, שאף חיים באושר יחסי. אם יטענו כלפי שאז יחסר הקונפליקט, אפשר אולי לבנות עלילה שבה הילד יהיה בכל זאת לא-מאושר. למרות התא המשפחתי השלם.

המחזה נשאר עם מאפייניו האמריקאיים (בשמות ההורים, למשל, מקס ולוסי), אם כי זכה לגירסה עברית שוטפת. תכונותיו המעניינות הן ההוצאה הרגשות של הבת, על-ידי שלוש דמויות: גובה וליצן המייצגים את שני צדי האישיות ה"גלויים", וכן ה"קול", הסמוי כביכול, שתמיד מטיל ספק בכך שהקונפליקט הזוגי אכן יכול להיפתר. מבחינת הבולטות — כמו בהרבה מחזות הינרכיים — היא הדרמטיזציות של דמויות ההורים. אולי מנקודת מבט חינוכית נראה עדיף היה שהילד יראה שלא רק בתוכו מתרוצצים קולות שונים, אלא שגם מתרוצצים באותה מידה גם בתוך אישיות הוריו.

הבימאית אתי רזניק הגשימה את הכתוב במתח במידה מרבית של אמינות-בימתית, תוך יצירת יחסים נכונים בין הדמויות ודמות המציאות השונות, אלא שכל הישגיה — וכי מידה מסוימת הישגי השחקנים, כלומר אלה שהיו (כי המשחק לא התעלה בהצגה זו מעל למה שאפשר לצפות לו בתיאטרון סביר לנוער, השחקנים, בעיקר בתפקידי ההורים, לא הפיקו מן הדמויות יותר ממה שהיה בהן) — הושמו לאל בגלל טיפול לא מקצועי מבחינה טכנית.

ההצגה העלתה לפני מבקרי תיאטרון וקהל ילדים בבית עובדי העירייה בתל אביב. הבנתי מעושיה שהיא הועלתה פעמים רבות על בימות שונות ומשונות ברחבי הארץ. ייתכן שזה מאפייניו של תיאטרון זה, הרוצה להגיע לכל אולם ולכל קהל בארץ, אבל אין בכך כדי לתרץ שההצגה נראית ונשמעת מהוהה ומסורבלת.

אם ניקח לדוגמה את ה"קול", המלווה את הילדה ונשמע דרך מיקרופון, כדי להבדיל בינו לבין מעמד המציאות של הדמויות האחרות (והחלטה לא הכרחית, מבחינה תיאטרונית, אבל מתקבלת על הדעת), הרי לא ייתכן שבמשך כל ההצגה יעבור המיקרופון לסירוגין, לפעמים יקלוט את דברי הדמויות האחרות, לפעמים — רחשים מאחורי הקלעים, ורוב הזמן יגביר הפרעות טכניות. הדבר לא תוקן לאורך כל ההצגה. אדרבה, הוא הלך והחמיר.

אם זה אפקט חשוב, הרי אי אפשר לקיים את ההצגה כשהוא מפריע. אם אינו חשוב, אפשר לוותר עליו. כמות שהוא, הוא פגם והרגיז, אבל כנראה רק אותי, כי אנשי הצוות הטכני לא נראו מתרגשים ממנו.

דברים דומים אמורים במראה ההצגה: היא לא התאמה לבימה, ונראה היה בבירור שפריסי תפאורה לא ישבו במקומם. נראתה תנועה של השחקנים מאחורי הקלעים, וזה-דבר שאסור-שיקרה-בתיאטרון מקצועי המכבד את עצמו ואת צופיו. התחושה היתה שאולי גויסו להצגה כוחות אמנותיים, שעשו כמיטב יכולתם, אבל שלתיאטרון זה אין היכולת או האיכפתיות שתבטיח כי אכן ייראה כתיאטרון.

מדוע אני משחית מלים כה רבות על דבר שהוא כביכול משני להצגה עצמה? מביון שההצגה שראיתי לוקה ברישול מקצועי כה מרתיע, שגבר על כל ערכיה החינוכיים. ואם זה סוג התיאטרון שלאורו מתנך התיאטרון לילדים ולנוער, אוי הישגים החינוכיים החשובים בעיני כקליפת השום. עדיף לי שיעסוק פחות בצדדים החינוכיים של המחזה ויותר בהיבטים החינוכיים של עבודה תיאטרונית מקצועית.

המופלאים מזלצבורג

מאת יצחק ברום

קונצרט מס' 7 של החוג למוסיקה קאמרית בחיפה: רביעיית פרו ארטה: הילד הרצל — כינור, בריגיטה שמיר — כינור, פטר לגרשנר — ויולה וביבריה ליבקה — צ'לו. בתכנית מיצירות מוצרט, וולף ושוברט.

לא לעתים קרובות אנו זוכים להאזין לרביעייה כה מגובשת וכה משכנעת כרביעיית פרו ארטה מזלצבורג, שכל צליל המופק מכליהם אומר מקצועיות עילאית.

מעלותיהם הבולטות של ארבעת חברי הרביעייה האת הן העבודה הפיליגרנית על הפרט המוסיקלי. עיצוב הפראזה תוך הקפדה מירבית, התאמה מרהימה של ארטיקולציה, טמפו ודינמיקה, נקיון מופתי ללא רבב, הצללה ואיזון לאורך כל הדרך.

אך אותו הרגש המרשם כאופן כה בולט על הפרט המוסיקלי יצור לפעמים את התחושה של הזנחת הקווים הגדולים של הצורה הכללית. דבר זה אינו פגם אמנם בביצוע יצירתו של מוצרט (רביעייה ברה מז'ור, ק. 465), שהאמפקט הצורני שלה כה חזק, עד כי אין מבצעים שיוכלו — עם כל הרצון הרע שלהם — לפגום בבקיפות הצורה שלה. זה גם לא פגם ברושם הכללי של ביצוע הסרנדה האיטלקית מאת הוגו וולף, שהיא מעצם מהותה בעלת מבנה רפסודי. אך הביצוע של שני הפרקים הראשונים ברביעייה הגדולה מאת שוברט (סול מז'ור, אופ' 161) הותיר תחושה פרגמנטרית כלשהי.

בימים של מתח ועצבנות כמו אלה בהם אנו חיים, יש אולי משמעות מיוחדת לקטעי נגינה זכים כמו סיום הפרק השני של הרביעייה מאת מוצרט, בו הכניס אותנו הכנר לאווירה קסומה של עולם אחר, שהוא מעבר לכל גשמיות, או לצלילה הנפלאה של נגינת הצ'לו בפרק השני של הרביעייה של שוברט. רק שני אזכורים של קטעים רבים, שלא במהרה יישכחו מזכרונם של אלה שהאזינו לנגינת חברי הרביעייה.

*

סולן מבריק, תזמורת חיוורת

קונצרט למנויים מס' 6 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: נעם יוני. סולן: מלקולם מסיטר (אבוב). בתוכנית: מוצרט — סימפוניה ברה מג'ור (ק-385). באך — קונצ'רטו לאבוב, הומל — וריאציות אופ' 102 לאבוב ותזמורת, סטרווינסקי — מחולות קונצרטנטיים.

על דוכן המנצחים עמד הפעם נעם יוני, מנצח ישראלי צעיר, שנתמנה בעונה הנוכחית למנצח המשנה לתזמורת. אך את ההצגה גנב מלקולם מסיטר, האבובן האנגלי המרשים.

הקונצ'רטו לאבוב מאת באך, אותו הוא ביצע בחלק הראשון של התכנית, הוא שיחזור של שיחזור. היצירה הזאת מוכרת בגירסתה כקונצ'רטו לצ'מבלו בפה מינור, ואף זה כאמור אינו יצירה מקורית. אין גם בביטחון שבאך עצמו הוא המחבר לאור המקרים הרבים, בהם שאל יצירותיהם של אחרים, כדי לעבדן. מכל מקום — העיבוד לאבוב, אותו שמענו בקונצרט, הוא משכנע למדי ותואם את כלי הסולו הרבה יותר מאשר הצ'מבלו בעל הצליל ה"רוחי" שאינו מאפשר מתיחות קו מנגינתי רחב.

מלקולם מסיטר הוא אבובן מצוין, בעל טכניקה מרשימה ביותר ומוסיקליות מובהקת. הוא בחר להשמיע כיצירה נוספת את הווריאציות לאבוב מאת הומל, בהן היה יכול להפגין גם את כישרונותיו הווירטואוזיים.

בשתי היצירות האלה הצטמצם תפקידה של התזמורת לכדי ליווי חיוור למדי. חיוורון זה התבלט עוד יותר ביצירה שפתחה את התכנית, סימפוניית "הפנר" הידועה של מוצרט. רק שני הפרקים האמצעיים של היצירה זכו לביצוע, בו הצליחה המוסיקה לפרוש כנפיים. בעוד שהפרק הראשון הזכיר רפרודוקציה דוהה של תמונה זוהרת משלל צבעים, בעוד שבפרק האחרון לא יכלו הנגנים לעמוד בטמפו המהיר ושיטת ה"מגהיר" הגבה.

לסיום התכנית נוגנו המחולות הקונצרטנטיים מאת סטרווינסקי. מורגש שנעם יוני השקיע עבודה רבה בהכנת היצירה התובענית הזאת, אך התוצאה היתה שטוחה וחיוורת למדי אף פה, ולא הביאה לידי ביטוי את כל הצבעוניות ואת המרקם האנרגטי של המקצבים האופייניים לקומפוזיטור זה.

הנהלת המכס ומע"מ
מודיעה
כי מרכזיית הטלפונים
ברח' גרשון אגרון 32 ירושלים,
הוחלפה בחדשה.
החל מ-7.3.88 מספר הטלפון יהיה
02-703333
אנו מתנצלים מראש על שיבושים אפשריים בימים הראשונים של ההחלפה.

הצעת רכש

לבעלי המניות של גל תעשיות וייספילד בע"מ

(להלן — גל)

דלק השקעות ונכסים בע"מ (להלן-דלק) המחזיקה במועד פרסום הצעה זו ב-49.7% מההון בגל ו-49.4% מזכויות ההצבעה בגל (מספרים אלה יזוללו אם וכאשר ימומשו האופציות ויומרו האג"ח ההמירות שהונפקו ע"י גל באוגוסט 1987), מזמינה את בעלי המניות של גל (למעט החברה הישראלית לקופסאות פח בע"מ, אליזבט וייספילר, צבי וייספילר, מרים גבע, ערן גבע, סטפן (שלמה) וייספילר ורות וייספילר) להציע למכור לדלק מניות שבבעלותם לפי התנאים המפורשים בהזמנה זו כדלהלן:

1. המניות אליהן מתייחסת ההצעה עד -.70,000 ש"ח ע.נ. במניות רגילות בנות -.1 ש"ח, ועד -.250,000 ש"ח ע.נ. במניות רגילות בנות -.5 ש"ח, המהוות כולן יחד 8.33% מהון המניות של גל ו-6.31% מזכויות ההצבעה בגל (להלן-המניות), הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן-הבורסה).
2. המחיר שתשלם החברה עבור כל -.1 ש"ח ע.נ. במניות רגילות בנות -.1 ש"ח הוא 3.45 ש"ח (345%) ועבור כל -.5 ש"ח ע.נ. במניות רגילות בנות -.5 ש"ח 11 ש"ח (220%).
3. הזמנה זו תעמוד בתוקפה עד ליום 24 במרץ 1988 שעה 12.00 (להלן – מועד הפקיעה). דלק רשאית לדחות את מועד הפקיעה. אולם לא תהיה רשאית להקדימו.
4. המניות שתוצענה לדלק צריכות להיות חופשיות מכל שעבוד, עקול, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן וזאת ממועד הצעתן ועד להעברתן על שם דלק.
5. על כל בעל מניות המציע למכור לדלק את מניותיו, בהתאם לתנאי הזמנה זו, לקיים את התנאים המצטברים כמפורט להלן:
   - 5.1 ליתן לדלק בכל יום עסקים החל מיום 4 במרץ 1988 ועד למועד הפקיעה, הצעה בלתי חוזרת בכתב למכירת מניותיו (להלן – ההצעה) וזאת באמצעות בנק הפועלים בע"מ, המחלקה לניירות ערך רח' יהודה הלוי 62, תל-אביב (להלן-הבנק), ע"י כך שימסור ההצעה לבנק בעצמו או באמצעות כל חבר בורסה אחר.
   - 5.2 ההצעה תחתם על ידי בעל המניות באופן אישי, או תחתם בשמו ע"י חבר בורסה אשר הינו בעל יפוי כח לבצע פעולות בניירות ערך בשמו של אותו בעל מניות. הגשת הצעה ע"י חבר בורסה בשם לקוחו תחשב כהתחייבות מצדו להעביר לרוכשת את המניות, נשוא ההצעה כנגד קבלת התמורה כאמור בסעיף 8 להלן.
   - 5.3 הצעה שתגיע לדלק לאחר מועד הפקיעה לא תענה.
6. בעל מניות, אשר נתן הצעה בכתב לדלק כאמור בסעיף 5 לעיל, לא יוכל לחזור בו מהצעתו.
7. דלק מתחייבת לרכוש כל כמות מניות שתוצע לרכישה בהענות להצעה זו והעומדת בתנאים המפורטים לעיל, עד לכמות הנזכרת בסעיף 1 לעיל לגבי כל סוג של מניות, גם אם אין בכמות המוצעת כדי להוות את מלוא כמות המניות שרכישתן התבקשה כאמור. אם יוצעו לרכישה מניות מעל לכמות שהתבקשה לגבי כל סוג של מניות, תבוצע הרכישה לגבי אותו סוג באופן יחסי (פרו-ראטה) להצעות הרכישה מאותו סוג, שנתקבלו מכל מציע ומציע.
8. התשלום עבור המניות הנרכשות בהתאם לתנאי הזמנה זו, יעשה לאחר העברת המניות הנרכשות לדלק כשהן נקיות מכל שעבוד, עקול, חוב או זכויות צד שלישי כלשהן וזאת ביום 27.3.88.
9. התשלום למוכרי המניות יבוצע על ידי העברת תמורתן של המניות הנרכשות לחבר הבורסה באמצעותו נמסרה ההצעה (להלן-חבר הבורסה). דלק תצא ידי חובת התשלום עבור המניות, עם העברת התמורה לחבר הבורסה. אפשר שחבר הבורסה ינכה מהתמורה עמלה כמקובל אצלו.
10. למען הסר ספק מודגש כי העברת המניות לדלק היא תנאי מוקדם לתשלום התמורה עבור המניות על ידי דלק.
11. דלק תהיה זכאית לכל זכות או טובת הנאה בגין המניות החל ממועד מתן הצעת בעל המניות כאמור בסעיף 5 לעיל, לרבות דיבידנד, חלוקת מניות הטבה או הנפקת זכויות. אף אם התאריך הקובע את הזכאות לכך הוא לפני אותו מועד.
12. דלק רשאית להאריך את תקופת הצעת הרכש ובלבד שניתן על כך אישור הבורסה.
    הארכה דלק את מועד הפקיעה, יינתן לכך פרסום בשני עיתונים יומיים היוצאים בישראל, וההארכה תחול גם על מי שהגיש הצעתו לפני מועד פרסום ההארכה, ואולם הוא יהיה רשאי תוך 10 ימים ממועד פרסום ההארכה לבטל את הצעתו.
13. עד למועד הפקיעה לא תרכוש דלק מניות בהון גל, אלא רק בהתאם להצעת רכש זו.
14. הדין החל על הצעת רכש זו הינו הדין בישראל.
15. הבורסה אישרה הצעה זו. אין באישורה של הבורסה משום אימות הפרטים המובאים בהצעת הרכש, או אישור מהימנותה או שלמותה ואין באישור האמור משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מוצעת.
16. מובא בזאת לתשומת לב צבור בעלי המניות של גל כלהלן:
    - 16.1 הסדר הניהול כאמור בסעיף 6.2 (עמוד 58) לתשקיף מיום 13.8.87 ישאר בתוקפו וזאת כל עוד משפחת וייספילר תחזיק לפחות 18% מזכויות ההצבעה בגל [לפני דלול אם וכאשר ימומשו האופציות ויומרו האג"ח ההמירות שהונפקו בגל באוגוסט 1987 (להלן-הדלול)] או אחוז קטן יותר לאחר הדלול שיהיה שווה ל-18% לפני הדלול.
    - 16.2 אם הענות הצבור להצעה זו תהיה רחבה עשוי הדבר להביא לצמצום סחירות מניות גל בבורסה.

דלק השקעות ונכסים בע"מ

עזבון המנוח חיים רוזן ז"ל
הודעה לפי סעיף 88 לחוק הירושה תשכ"ה — 1965
מנהלי עזבון המנוח חיים רוזן ז"ל, ת.ז. 095799 שנפטר ביום 24.1.84 בניו יורק, ארה"ב ומענו האחרון היה ברחוב לוי אשכול 53, הרצליה פיתוח, מזמינים בזה כל נושה שיש לו תביעה נגד העזבון הנ"ל להודיע עליה בכתב תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו לפי המען:
יוסף הלוי, עו"ד — רחוב קרליבך 23, תל-אביב 67132
יוסף הלוי, עו"ד — אלפרד רוזן
מנהלי עזבון המנוח חיים רוזן ז"ל

קבלת מודעות
03-735588/9
גם במוצאי שבת עד חצות
אשראי עד 60 יום

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
מכון ר'קח לפיסיקה

הציבור מוזמן לטקס אזכרה ולהרצאות זכרון

לפרופ' סולי ג. כהן
ופרופ' שמעון עפר ז"ל

DR. C.J. BATTY
Rutherford Appleton Laboratory, U.K.

ירצה על הנושא:
PHYSICS WITH ANTIPROTONS

ביום שלישי, י"ט באדר תשמ"ח, 8 במרץ 1988, בשעה 3.15 אחה"צ
בבנין להוראת פיסיקה ע"ש מוריס וג'ורג' לוין, אולם מס' 8, קרית האוניברסיטה העברית, גבעת רם

האוניברסיטה העברית בירושלים

החטיבה להבדלי המינים בחברה ע"ש רוזיטה ואסטבן הרצג

מזמין את הציבור להרצאה על הנושא:

הטרדה מינית במקום העבודה

ההרצאה תינתן על ידי
ד"ר ניצה שפירא ליבאי

מנחה: **פרנסיס רדאי** הפקולטה למשפטים האוניברסיטה העברית

ההרצאה תתקיים ביום רביעי, 9.3.88, בשעה 20.30, במכון ון-ליר ירושלים

סידרת הרצאות זו בחסות מטיס אל נשים ארה"ב ישראל.

מכרזי השלטון המקומי
פרסום מס' 331/88
להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במחירים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	17/88	150	קבלת שרותי משאיות רכינות וציוד מכני עבור מחלקות העירייה	22.3.88	עידן מרדכי טל' 02-531282/3	ט. קולק
ע. ירושלים	18/88	90	קבלת שרותי סבלות (גלובלי) לכל מחלקות העירייה	22.3.88	עידן מרדכי טל' 02-531282/3	ט. קולק
ע. תל אביב	384/88	60	הקמת מיזוג אויר במינהל ההנדסה במתחם סקלס — במתחם ארכיון	17.3.88	שד' בן-גוריון 68 קומה 4	ש. להט
ע. חיפה	12/88	190	הצעת מקבלנים לביצוע תשתית לדרך גישה לאזור הדר הדום	15.3.88	מח' בניה, רח' ביאליק 3, חיפה	א. גוראל
ע. בת ים	16/88		מכירת רכב משאית וולבו דגם מ-86 ש.י. 72 טנדר 200 ש.י. 1972	17.3.88	אפרים מנס, העבודה 47 בת-ים	א. קינמון
ע. הרצליה	4/88	200	ביצוע עבודות שיפוצים בבי"ס תנכ"י הרצליה	6.4.88	מזכירות העיר, רח' הנדיב 2	א. לנדאו
ע. פתח-תקוה	6/88	300	איסוף ופנוי פסולת מרחובי העיר	20.3.88	מרכבתא 65 פתח-תקוה	ד. תבורי
ע. חולון	4/88	300	סלילת מדרכות ואספלט באזור התעשיה	15.3.88	בנין העיריה חדר מס' 802	ח. שרון
ע. טבריה	75/88	500	ביצוע בניית מקלט ציבורי בשיכון א' טבריה	29.3.88	מח' טכנית טל' 067-91911	י. ביבי
ע. נתניה	112/88	500	בניית 2 מסעדות ברח' דוד המלך נתניה	23.3.88	אגף הנדסה שד' וייצמן 4, נתניה	י. אלדאי
ע. נהריה	14/88	130	הפעלת חוף ים בנהריה	25.3.88	מח' טכנית טל' 04-922121	ת. לבב
ע. קרית גת	1/88	400	פיתוח אנדרטת התל (הארכת מועד)	7.3.88	מח' הנדסה טל' 051-874526	ז. בוים
ע. רעננה	6/88	300	מועדון קהילתי ברח' וייצמן	24.3.88	מח' טכנית טל' 052-23228	ב. הלפרוביץ
מ.מ. אור עקיבא	2/88	100	סלילת כבישים	11.3.88	מזכירות המועצה טל' 06-362756/7	ש. שבתאי
מ.א. בקעת בית שאן	2/88	500	בניית אולם ללימודי מחול ומלתחה ליד המועצה	14.3.88	אגף הפיתוח טל' 06-539866	י. שחר
מ.מ. בית דגן	1/88	300	גיקה מרטספלדור — רמז	18.3.88	מזכירות המועצה טל' 984215	א. דהן
מ.מ. מעלות-תרשיחא	2/88	200	עריכת ביטוחי המועצה	16.3.88	04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. מעלות-תרשיחא	6/88	50	מגרש קט רגל במעלות	10.3.88	מח' הנדסה טל' 04-975646	ש. בוחבוט
מ.מ. קציר	109/88	100	אחזקת גינות ציבוריות בקציר	16.3.88	מח' מוניציפלית טל' 06-961251	ש. ברילב
מ.א. הגליל התחתון	2/88		מכירת רכבים: סובארו 700 ש.י. 1985, סובארו 1600 ש.י. 80, סובארו 1600 ש.י. 77	11.3.88	רכז רכב טל' 06-767218	ב. נחושתקל
מ.מ. רכסים	2/88	50	ביטוחי המועצה (הארכת מועד)	10.3.88	מזכירות המועצה טל' 04-246035	ש. קוברית
מ.מ. רמת ישי	2/88	200	הקמת בית נוער	27.3.88	מזכירות המועצה טל' 04-831680	ד. מנצל
מ.מ. רמת ישי	3/88	150	החלפה והטמנת קווי מים	30.3.88	טל' 04-831680 מזכירות המועצה	ד. מנצל
מ.מ. בנימינה	1/88	25	מכירת דירות שירותים ותקשורתי מעיינות (נוסח: מאורר)	14.3.88	מזכירות המועצה טל' 063-86221	ש. בקיהלו

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.מ. פרדסיה	1/88		דרוש מזכיר/גזבר היקף משרה מלאה	20.3.88	מזכירות המועצה טל' 053-688144	י. ימיני
ע. גבעת עליה	2/88		דרוש מנהל/ת מגנגון ושכר	11.3.88	טל' 053-571888	מ. אריאב
ע. עכו			דרוש מנהל/ת מרכז יום וקשיש	11.3.88	מח' כ"א טל' 04-910251	א. ההקסטור
איגוד ערים לשירותי כבאות איזור השרון	1/88		קבלת הצעות לעריכת ביטוחי האיגוד לשנת 88-89	20.3.88	טל' 052-33225	ש. הכבל

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

תיירות השכר בגרמניה במיתון

מאת זוהר בלומנקרנץ

האטה עד עצירה כמעט מוחלטת של הזמנות לחבילות סיור לישראל בקיץ הקרוב. כמחצית הטיסות בוטלו החודש

פרנקפורט

האווירה בכינוס העיתונות בפרנקפורט שבגרמניה המערבית היתה בסוף השבוע "עכורה" ומתוחה במיוחד. עשרות העיתונאים והעורכים המקומיים שהתכנסו בבקשם התעניינו בלהט בשאלה, אם לקיים או לבטל סיור מתוכנן שנקבע להיערך באמצע אפריל בישראל. בשל האירועים המתמשכים בשטחים, רבים מתנגדים לקיומו של הביקור בארץ. היה נושא מרכזי אחר: הסיור בימים אלה של כהונות עלול להתפרש כמעין תמיכה בהזדהות עם מעשיה של הבריגדה ביהודה, שומרון ועזה.

"ביטולי ההזמנות לסיורים בישראל אינם נובעים עד היום מהשאלה הביטחונית של אבטחת שלומם של המשתתפים, אלא מכך שהחיילים יורים בילדים בשטחי", אמר יוהנס צורניק, מנכ"ל סיטונאית התיירות הראשונה בגודלה באזור ברקלין — "פניקס". "כמה קשורות אלי בטלפון נשים אשר כבר נרשמו לסיור מאורגן לישראל ואומרות לי לבטל את ההזמנה: כאמהות לילדים אין הן מוכנות לנסוע למדינה שבה מכים והורגים ילדים", הוסיף.

"ציבור הנוסעים אינו מפריד בין אילת לעזה. לגביו, התמונות המוקרנות מדי ערב בכל מרקע הטלוויזיה צובעות את המדינה כולה", אמרה איגנה פולמן, מנהלת מחלקת ישראל בסיטונאית התיירות "האצל", בעלת המקום הראשון בתנועת תיירות השכר ארצה באזור שטוטגרט.

התחלת עונת ההזמנות לחופשות האביב והקיץ מגרמניה המערבית לישראל נראתה מבטיחה במיוחד, אומר מנכ"ל סיטונאית התיירות "אוקיע פלוגרייזן", רוברט רוסקוף — הסוכן הראשי של מרכז ההזמנות של חברות תעופת השכר של ישראל, איר־סיאס, הממוקם בפרנקפורט. אולם אז, לקראת אמצע דצמבר החלו האירועים בשטחים. באותו שלב התקבלו במהירות רק פניות טלפוניות מצד מזמיני חבילות סיור, אשר התעניינו לדעת אם הנסיעה תהיה בטוחה. ככל שהלכו האירועים ונמשכו החלו פה ושם להגיע גם ביטולי הזמנות לחבילות סיור, כבר לעונת תיירות החורף הנוכחית. המכה הגדולה החלה כאשר התפרסמו ההפגנות במזרח ירושלים.

אולם הגרוע מכל הוא הדיווחים מצד כל סיטונאי התיירות בגרמניה שעמם שוחחתי, על האטה עד עצירה כמעט מוחלטת של הזמנות חדשות לחבילות סיור לעונת הקיץ הקרובה.

יעקיפו את טורקיה

צורניק, שמקום מושבו בבון, השלים התקנתן של שתי ברושורות פרסום לשני יעדים שונים: לישראל ולטורקיה. שתי הברושורות זהות במתכונתן, אלא שבברושורה על ישראל מחיר החבילה למשך שבועיים הוא 1,799 מארקים גרמניים ואילו בברושורה האחרת מחירה של חבילת הסיור, למשך שבוע, הוא 1,299 מארקים. "אני חושש כי למרות שחבילת הסיור לישראל זולה יותר יחסית למספר הימים, יהיו מי שיעדיפו בעונת הקיץ הקרובה לבקר בטורקיה", אמר.

הביטולים בטיסת השכר לישראל המתוכננת ל־18 במרס, הגיעו כבר לכדי 50 אחוזים מההזמנות. "מצבת ההזמנות לעונת תיירות השכר לישראל בקיץ הקרוב שונה לגמרי מזו שהיתה בשנה שעברה. אשתקד, בתקופה זו כבר מכרנו כ־40 אחוז מהיקף חבילות הסיור לישראל לקראת עונת הקיץ. היום מגיע היקף זה לכ־25 אחוז. אולם בשלב זה פסקו כמעט לגמרי ההזמנות לחבילות הסיור לקיץ".

ההזמנות שכבר התבצעו נעשו בשלב מוקדם של דצמבר־ינואר, לפני שהתגבר גודלם והיקפם של האירועים המתמשכים בישראל, אומרת נציגת חברת "האצל". לדברי מנכ"ל חברת "אוקיע פלוגרייזן", מורגשת האטה במיוחד בקרב בעלי משפחות, אשר התכוננו ככל הנראה לנסוע עם ילדיהם בעונת הקיץ לישראל.

גרמניה המערבית תפסה בשנה האחרונה את המקום הראשון בתנועת התיירות מאירופה לישראל. חברות תעופת השכר של ישראל, "ארקיע" ו"סאן דור", הטיסו בשנה שהסתיימה 56,400 נוסעים מגרמניה המערבית, מהם 27,100 נוסעים גרמניים ועוד 9,300 נוסעים ישראליים. מספרים אלה אמורים להוות כ־58 אחוז מהיקפה הכולל של תנועת השכר לישראל.

לדברי יו"ר ארגון חברות תעופת השכר של גרמניה המערבית, המאגד שש חברות תעופה, בני שילדרמן, תפסה ישראל בשנת 86' את המקום השביעי בין המדינות שאליהן הטיסו חברות תעופת השכר של גרמניה המערבית את מספר הנוסעים הגדול ביותר. היקף הנוסעים לישראל באותה שנה הסתכם ב־1.2 אחוז מהיקף תנועת תיירות השכר של חברות התעופה מגרמניה המערבית לחו"ל. במקום הראשון ניצבה ספרד עם 49.5 אחוז מהיקף תנועת תיירות השכר מגרמניה המערבית לחו"ל.

תגובת שרשרת

אולם לדברי שילדרמן, הסכנה הגדולה במצב הנוכחי היא בהיווצרות תגובת שרשרת של ביטולים ואיחודי טיסות, אשר יפגעו בטווח הארוך ביכולתן של חברות תעופת שכר מגרמניה להמשיך ולעבוד עם ישראל. לדברי מנכ"ל איר־סיאס, באותו אורמגר, מודעת החברה לבעיה שנוצרה ואף נוקטת צעדים להתמודד אתה. לדבריו, השיטה שלפיה פועל המרכז נועדה לענות על מצבי חירום כמו זה שנוצר עתה. על־פי שיטה זו, מוסט הסיכון הכלכלי מחברות התיירות המקומיות לחברות תעופת השכר של ישראל.

איר־סיאס מקצה מקומות לכל אחד משלושה עשר סיטונאי התיירות הגדולים בגרמניה המערבית, לפי גודלו וותקו. 28 יום לפני המועד המתוכנן לקיום טיסת השכר, מחזירה חברת התיירות המקומית למרכז ההזמנות את המקומות בטיסה שלא הצליחה למכור, וזו יכולה להעבירם לחברת נסיעות ותיירות אחרת. השיטה מאפשרת לעקוב בצורה שוטפת אחר מילוי טיסת השכר. לדברי סגן מנהל המרכז אלי אוחנה, בשלב זה לא התבטלו טיסות שכר מתוכננות לקיץ, ובמקרה הצורך אפשר יהיה לאחד טיסות.

נציג חברת "אל על" בגרמניה, שמואל פילובסקי, מודאג מהצפוי בתנועת התיירות מארץ זו לישראל בעונת הקיץ הקרובה. למרות זאת, מצבת ההזמנות לחודשים הקרובים מרס ואפריל מצביעה, לדבריו, שהם יהיו חודשי שיא בכל הנוגע לתנועת הנוסעים בחברה מגרמניה המערבית. נציג משרד התיירות בגרמניה המערבית, שבתאי שי, מודה כי בראשונה מתמודדת המערכת שהוא ניצב בראשה עם מצב חמור. להבדיל, אם בעבר היה מדובר באירועים חד־פעמיים הקשורים לטרור, כמו חטיפת "אכילה לאורו", שפגעו בתנועת התיירות לישראל, עכשיו מדובר באירועים מתמשכים בישראל, עם היבט מתמשך.

שבוע תיירות לישראל

לשכת התיירות הממשלתית של ישראל בפרנקפורט שינתה, לדבריו, את תדמית הפרסום בגרמניה על רקע האירועים האחרונים בשטחים. לא עוד מסע של מודעות תדמית בצבע המעודדות לבוא לחופשה בישראל, אלא מודעות בשחור לבן, על בסיס אורי, באמצעי התקשורת הכתובה, תוך הדגשתם של מחירי האירוח. לצד מאמץ זה נוקטת הלשכה בשיתוף עם גורמי תיירות אחרים מישראל, פעולות של הסברה ועידוד.

ב־1 במרס נפתח בשטוטגרט "שבוע תיירות לישראל" בהשתתפות, בעיצוב מיוחד, כ־400 גורמי תיירות מקומיים. ישראל משתתפת בירידי התיירות הבינלאומי הגדול "איר־טורבי", שיפתח ב־5 במרס בברלין. כן ייערכו כנסים ומפגשים באזוריה האחרים של גרמניה המערבית, בניסיון לשכנע את גורמי התיירות המקומיים להמשיך ולהיערך למען המשך תנועת תיירות לישראל.

המצב מבחינה זו לא יהיה קל, בייחוד לא עם הגרמנים, בעלי הרגישות הגבוהה לכל מה שקשור במדינת ישראל. האם יצליחו פעולות השכנוע, ההסברה, הפרסום, השיווק והעידוד להביאם לבוא לתייר בישראל? נתוני עונת תיירות הקיץ הקרובה יוכיחו זאת. רבים מבין גורמי התיירות בגרמניה המערבית, המקומיים והישראליים כאחד, משוכנעים כי כל עוד יש לאירועים בשטחים תהודה רבה באמצעי התקשורת, המשימה תהיה קשה ואולי גם בלתי אפשרית.

דין פרוטה / לאה פורת

מעשה בגרביים

כיצד קרה שגרביים נסעו ל"טיול" באנגליה וכשחזרו לארץ, מחירם כמעט הוכפל?

קשה להחליט אם זה סיפור מרגיז או משעשע, אבל ברור שזה סיפור עם מוסר השכל צרכני. בתחילת החודש, ביקר אורי אנגלסמן מרמת־גן בחנות "מרקס אנד ספנסר" של "המשביר לצרכן", בקניון איילון. הוא קנה שם שני זוגות גרביים כמעט זהים ורק כשהגיע לקופה, שם לב כי זוג אחד עולה 11.90 שקל והזוג האחר עולה 9.90 שקל. בבית החליט לבדוק את העניין בדיקה יסודית יותר ואז התברר לו להפתעתו כי הזוג היותר יקר מיוצר בארץ, ואילו הזוג הזול יותר מיוצר באנגליה.

אולי לא היה טורח לכתוב לנו בגלל הבדל של שני שקלים, אבל כעבור ימים אחדים, הזדמן לסניף של הקו־אופ והנה הוא רואה אותם הגרביים מתוצרת דלתא ב־6.20 שקלים, כלומר, כמעט מחצית המחיר ששילם במשביר לצרכן. השאלה ששאל עצמו הלקוח היתה: מדוע צריכים הצרכנים הישראלים לממן את הוצאות הטיול של גרבי דלתא לאנגליה ובחזרה? נשמע קצת כמו חלם, לא?

דיברתי עם מנהל השיווק המקומי של דלתא, אליצור אוריאל, ועם מנהל אגף המסחר של המשביר לצרכן, אליעזר קרמון. התבררו הדברים האלה: קניני המשביר לצרכן מבקרים שלוש־ארבע פעמים בשנה במרקס אנד ספנסר באנגליה ואת ההזמנות עושים מתוך מגוון שהרשת מציעה לקניינים. כאשר מתברר כי דגם מסוים הוא מתוצרת הארץ, מוסכם בין שתי הרשתות כי הדגם הזה יירכש בארץ, כדי לחסוך את דמי ההובלה והמכס. כפי שמסביר לי קרמון מהמשביר לצרכן, שיטת העבודה של מרקס אנד ספנסר היא להזמין ייצור של מוצרים מאותו דגם במדינות שונות. כך, לדוגמה, הם עשויים להזמין חזיות בגודל א' באוסטריה, בגודל ב' — באנגליה, ובגודל ג' — בישראל. עם הגרביים קרה דבר דומה: הם יוצרו בשמונה צבעים ומתוכם שישה צבעים יוצרו בבריטניה ושני צבעים יוצרו על־ידי דלתא ישראל. והנה, הפלא ופלא, האנגלים לא שמו לב כי חלק מהגרביים שהמשביר לצרכן הזמין מיוצרים בישראל. ברור שלאחר ההובלה והמכס, המחיר שלהם קפץ כמעט פי שניים.

מי שגילה את הפער במחירים היו הצרכנים. הנהלת המשביר הרגישה מאד שלא בנוח עם העניין ופנתה לדלתא, אלא שבדלתא אמרו כי לא יוכלו לעזור להם. אחרי ככלות הכל, לא הם מכרו את הגרביים למשביר, אלא מרקס אנד ספנסר. הנהלת המשביר החליטה שאין ברירה ועליה להוריד את מחירי הגרביים, הן אלה המיוצרים בארץ והן אלה המיוצרים באנגליה, ל־6.90 שקל (אז בקו־אופ זה יותר זול).

נותרה השאלה, מדוע מלכתחילה היה הבדל בין מחירי הגרביים הישראליים והאנגליים (והכוונה, הבדל של שני שקלים לזוג)? התשובה שהצלחתי לקבל מדובר המשביר: מפני שיש הבדל מועט במרכיבים של הגרביים — ביקרים יותר יש 65 אחוז צמר ו־35 אחוז פוליאמיד, ובזולים יותר, 62 אחוז צמר ו־38 אחוז פוליאמיד. קצת תמוה, בעיקר כשמתברר שהיום שני הסוגים נמכרים באותו מחיר (כלומר, אם עוד נשארו גרביים כאלה בחנות).

ועוד שאלה: האם זו הפעם הראשונה שקורה מקרה כזה במשביר לצרכן? לא, השיב קרמון. כבר היה סיפור כזה עם חזיות טריומף.

ומהו מוסר השכל?

א. גם האנגלים אינם מלאכים; ב. המשביר, לעומת זאת, ידע להפסיד בכבוד ועשה את הדבר הנכון מבחינת המסחר ההוגן; ג. תמיד לפני קנייה, כדאי לעשות בדיקה השוואתית, אפילו לפני קניית גרביים.

אגב, הקורא אנגלסמן מרמת־גן לא יוכל לקבל בחזרה את הפרש המחירים על הגרביים. כך קבעה הנהלת המשביר: מי שקנה במחיר הגבוה נאלץ להפסיד. נהנו מההוזלה רק הלקוחות שקנו לאחר־מכן.

מנוי ישיר בחו"ל

תלונות על המחירים הגבוהים של כתבי־עת מיובאים מחו"ל, הן שכיחות למדי. כיוון שהן נוגעות לקוראים רבים, הנה בירור של תלונה שנבדקה באחרונה.

הקורא אריה קלבר מרחובות, קנה אצל סטימצקי חוברת מסוימת העוסקת בתחום הצילום ושילם בעדה 15.50 שקל. בארץ המקור היא עולה רק 3.95 דולרים (כלומר, פחות משבעה שקלים). הכיצד?

תגובת חברת סטימצקי, שאליה נשלחה התלונה: מחיריהם של כתבי־עת מיובאים גבוהים בהרבה מאשר בארץ המקור, בכל העולם. הסיבה לכך היא שהיבואן צריך לשלם בעד ההובלה בדואר אוויר, עליו לשאת בהפסדים בשל עיתונים שאינם נמכרים, וכן לשלם היטל יבוא, היטל מט"ח ומע"מ. עוד טוענת חברת סטימצקי כי כתבי־עת אמריקאים נמכרים באירופה במחירים גבוהים יותר מאשר בישראל.

ביקשנו גם את תגובתו של הממונה על המחירים במשרד התעשייה והמסחר זאב גלמור. הממונה פנה את מנהל סטימצקי וקיבל ממנו אותה תשובה שקיבל הקורא, אבל מעניינת הסיפא של מכתבו: "... אנו מבררים אפשרות של הסדר עקרוני עם היבואן, שיבטיח רמת מחירים סבירה. יחד עם זאת, יש לציין כי לצרכן קיימת אלטרנטיבה, שהיא לרוב זולה יותר, והיא של מנוי ישיר לכתב העת".

בעניין המחירים הסבירים אין לנו תקוות רבות, אבל העיצה להזמין מנוי ישיר נראית לנו מאד.

כותונת הלילה הלכה לאיבוד

קורה לעתים שלאורח תלונה צודקת, אבל אפילו בית־משפט לא יוכל לעזור לו. כמו, למשל, המקרה של ב. מ. תושבת תל־אביב. היא התארחה יחד עם בעלה כמה ימים במלון רמדה רנסנס בירושלים. בשובה הביתה גילתה כי כותונת לילה יקרה (בערך של 120 שקל) נעלמה מחדרם. ב.מ. התלוננה על כך אצל הנהלת המלון, אך עד למועד שבו עזבה את המלון, הכותונת לא נמצאה. מכתבים ששלחה למנהל המלון בבקשה לפצותה, נענו בשלילה. אפשר להבין את מנהל המלון. באין הוכחה כי הכותונת היתה שם, על סמך מה יפצה אותה או יבקש פיצוי מחברת הביטוח? אם ינהג עם האורחת לפנים משורת הדין, כפי שמתבקש אולי, זה עשוי ליצור תקדים שלילי למלון.

ביקשנו את חוות דעתה של המועצה הישראלית לצרכנות. תשובת מנכ"ל המועצה, עדה לבנון, לא היתה מעודדת מבחינת הצרכן. תשובתה היתה כי לאחר שהנושא נבדק על כל היבטיו, הגיעה למסקנה שאין כל דרך לאלץ את המלון להחזיר את ערך הכותונת. הדרך היחידה שנותרה אפוא היא הדרך המשפטית, אומרת מנכ"ל המועצה. אבל הואיל ויהיה צורך בהוכחה שהכותונת אכן היתה במלון, כדאי לתלוננת לשקול היטב אם כדאי להגיש את התלונה.

זה מסוג הדברים שאפשר לקרוא להם חובות אבודים. נכון, זה מרגיז. אבל יש לכם איזה רעיון כיצד פותרים בעיה כזאת?

אוניברסיטת תל־אביב

הפקולטה למשפטים
שגרירות צרפת בישראל
ימי עיון
במסגרת הכנס הצרפתי־ישראלי למשפט חוקתי

יום א', 6 במרץ, 1988
מושב ראשון - 10.00
חדר הישיבות שליד לשכת הדיקאן

דברי פתיחה וברכה
פרופ' **אוריאל רייכמן**, דיקאן הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב

פרופ' **מישל טרופר**, פילוסופיה של המשפט, אוניברסיטת פריז
THE NEED FOR A WRITTEN CONSTITUTION

פרופ' **ברוך ברכה**, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב
THE EFFORTS TO ESTABLISH A CONSTITUTION FOR ISRAEL - HISTORICAL BACKGROUND

מושב שני - 14.30
חדר הישיבות שליד לשכת הדיקאן

פרופ' **פרנסואה לושר**, אוניברסיטת פריז לשעבר שופט ביהמ"ש העליון לחוקה, צרפת
PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND JUDICIAL REVIEW

פרופ' **יורם דינשטיין**, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב
HUMAN RIGHTS IN ISRAEL AND THE OCCUPIED TERRITORIES - THE INTERNATIONAL LAW PERSPECTIVE

מושב שלישי - 17.00
אולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנדר

דברי פתיחה
פרופ' **משה מני**, נשיא אוניברסיטת תל־אביב

השופט **רובר בדנטר** נשיא ביהמ"ש העליון לחוקה, צרפת
EVALUATION OF CONSTITUTIONAL JUDICIAL REVIEW: INTERNATIONAL PERSPECTIVES

השופט **מאיר שמגר**, נשיא ביהמ"ש העליון, ישראל
THE ISRAELI CONSTITUTIONAL CROSS-ROAD

יום ב', 7 במרץ, 1988
מושב רביעי - 10.00
חדר הישיבות שליד לשכת הדיקאן

מר **דידיה מוס**, המזכיר הכללי של העמותה הצרפתית למשפט חוקתי, מנכ"ל מיניסטריון התיאום בין הממשלה והפרלמנט
THE INTERRELATIONSHIP BETWEEN THE PRESIDENT, PRINE MINISTER AND PARLIAMENT

פרופ' **אוריאל רייכמן**, דיקאן הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב.
THE PARLIDENTIAL SYSTEM

דיון בהשתתפות:
מר **חיים צדוק**, שר המשפטים לשעבר

מושב חמישי - 14.30
חדר הישיבות שליד לשכת הדיקאן

פרופ' **אוליביה דוהמל**, משפט ומדע המדינה, אוניברסיטת פריז
ELECTION SYSTEMS

ד"ר **ברוך זיסר**, מדע המדינה, אוניברסיטת תל־אביב ובר־אילן
REFORMING THE ELECTION SYSTEM OF THE STATE OF ISRAEL

מושב נעילה - 17.00
אולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנדר

A CONSTITUTION FOR ISRAEL, PERSONAL PERSPECTIVES

פרופ' **יצחק זמיר**, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית, ירושלים

מר **סמואל פיזר**, פריז

ימי העיון יתקיימו בימים א', ב' 6-7 במרץ 1988, בפקולטה למשפטים, (בנין טרובוביץ) אוניברסיטת תל־אביב
(ההרצאות תנתנה בשפה האנגלית)
כניסה דרך שער רמניסיאנו (4)
— הציבור מוזמן —

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/696/88

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין **לבנית מעון יום בצפת מתרומות המגבית המאוחדת בקנדה והרחבת מעון יום בצפת מתרומות קרן ברכה**
2. הבנין המתוכנן הוא: בניה חדשה על שטח של כ־400 מ"ר ותוספת כ־100 במעון הקיים.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 6.3.88 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00 – 12.00 תמורת תשלום של ־.300 שקל חדש אשר לא יוחזרו
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 14.3.88. הפגישה בשעה 11.30 בבניסה לעיריית צפת.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 30.3.88 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט – 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מלחמות בסאפארי

עיריות תל־אביב ורמת־גן נאבקות זו בזו וגוררות את הסאפארי למבוי סתום

מאת חיים הנדוורקר

נדמה כי זמן רב מאוד לא זכה הסאפארי לתשומת לב כה רבה בעיריות תל־אביב ורמת־גן. בדרך כלל משמשים מרחבי הפארק הגדול בפאתי רמת־גן, בו יש כ־1500 בעלי חיים, בילוי לכמה מיליון ילדים והוריהם בשנה. עתה הפך גם זירה לפוליטיקאים.

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, וראש עיריית רמת־גן אורי עמית, נאבקים ביניהם מאבק של יוקרה שתכליתו לקבוע מי יהיה השליט בסאפארי. לרוע המזל, השליטה במקום מחולקת שווה בין שתי העיריות, כך שאין אפשרות להכריע.

עיקר של המאבק הוא מי יהיה המנכ"ל הבא של הסאפארי. עמית עומד על כך שיהיה זה תא"ל (מיל.) שלמה איליה, בעבר מתאם הפעולות בשטחים. להט דורש כי יקוים מכרז פתוח או לחילופין, כפי שהיה בעבר, כי גם איליה וגם מועמד אחר — אל"מ (מיל.) צוק בוסתן יעברו בחינות התאמה, במהלכם ייבחנו כישוריהם לתפקיד.

לכאורה ויכוח שולי. אלא שכל צד מבקש לכופף את ידו של הצד השני. אם בעבר, לפני שבע שנים, כשאוחד הסאפארי וגן החיות של תל־אביב היו היחסים בין שתי העיריות טובים והמקום התנהל ללא שערוריות, בעיקר על רקע הקשרים הטובים בין להט לראש העירייה הקודם של רמת־גן ישראל פלד, הרי בין אורי עמית ובין להט לא נוצרה הכימיה.

הכל החל כשנפטר לפני כמה חודשים צבי קירמאייר המנכ"ל הקודם. תפקיד ממלא המקום (ללא שכר) הוטל על פנחס להב, בעבר דובר צה"ל וכיום הממונה על רשות החברות העירוניות. היה זה דווקא להב שהציע את שמו של איליה לתפקיד. עמית שמח עימו, והרשם החליט כי הוא יהיה המנכ"ל הבא. אולם להט לא ויתר. הוא דרש לקיים מכרז פומבי לתפקיד. עמית התנגד. אחר הסכים להם להתפשר על קיום בחינות התאמה לאיליה ולבוסתן. עמית התנגד בטענה כי לא יעלה על הדעת לעשות בחינות פסיכוטכניות לקצין כה בכיר בצה"ל, וכי הדבר יבזה אותו. להט הציע ללכת לבורר כפי כתוב בהסכם בין שתי העיריות. עמית מתנגד.

ההחלטה בלתי חוקית

ראש עיריית רמת־גן החליט לא להשאיר את המצב בקיפאון ופיטר את להב מתפקידו. עמית משמש יו"ר הנהלת הסאפארי ולהט יו"ר הדירקטוריון, וזאת על־פי ההסכם בין שני הצדדים. עיריית תל־אביב טוענת כי החלטתו של עמית היא בלתי חוקית, משום שפיטורי מנכ"ל הם בסמכות הדירקטוריון בלבד, וכי לא היה בסמכות הנהלת הסאפארי לקבל החלטה כזו. יתר על כן, טוענת עיריית תל־אביב כי בישיבת ההנהלה גם לא היה קוורום, וזאת לאחר שנציגי העירייה נעדרו במתכוון מהישיבה.

עמית הצהיר כי למרות התנגדות, מעתה הוא יהפוך להיות יו"ר פעיל של הסאפארי ולהב לא ינהל עוד את המקום. עמדתו של עמית היא כי הסאפארי הינו בשטחה של רמת־גן, וכי הוא צריך להיות בעל הבית במקום. לדידה, עיריית תל־אביב עשתה עסק טוב מאוד בהשתתפותה בפרוייקט. מצד אחד היא מכרה את אדמות גן החיות לשעבר בתל־אביב לאיש העסקים שלמה אליהו, כדי שיקים עליו פרוייקט תמורת כסף טוב; את החיות העבירה לרמת־גן, ועתה היא מבקשת להיות השולטת כאן. עמית גם זועם על כוונתו של להט להעניק למנכ"ל שימונה משכורת ברמת המשכורות הנהוגה בחברות העירוניות, הגבוהה ממשכורות מנכ"לים של משרדי ממשלה. הוא טוען כי מתן משכורת כזו תשבש את כל מערכת השכר בעיריית רמת־גן, הכבולה במסגרות המקובלות, ותציג אותו בפני עובדיו כמי שאינו עושה די למענם.

עיריית תל־אביב מאיימת ללכת לערכאות, כדי לכפות על עמית בורר בסכסוך. עמית מתנגד לכל בורר בטענה כי אם המצב חמור עד כדי כך — מוטב להיפרד. מצידו, שעיריית תל־אביב תיקח את מאות בעלי החיים שהביאה לכאן ותשכן אותם היכן שתחפוץ ותניח לרמת־גן.

האמנם תפורק השותפות על גן החיות? בעיריית תל־אביב אומרים כי הם מוכנים לשקול את מכירת חלקה של העירייה לעיריית רמת־גן. אין זה הגיוני, אומרים התל־אביבים, לקבל בחזרה את החיות של גן החיות. לפני שבע שנים, כשאוחדו הסאפארי והמרכז הזאולוגי של תל־אביב, נבע הדבר מרצון לחסוך כסף. הכוונה היתה שהקמת גן חיות חדש שתוכנן לקום בפאתי פארק הירקון תעלה כסף רב. כך גם הוצאות על כוח אדם. במקביל, ניתן בסאפארי לאחד את גן החיות והסאפארי, להעניק לאורחים אפשרויות רבות יותר לצפייה בבעלי החיים. כשהוקם הסאפארי העבירה תל־אביב מלבד חיות המרכז הזאולוגי גם שני מיליון דולר, ובמשך השנים תרמה לתקציב השוטף של הסאפארי עוד כמיליון וחצי דולר.

מבחינת מערכת יחסי הציבור של עיריית תל־אביב תרם הסכסוך האחרון דווקא לה. אם בעבר לא ידעו רבים כי הסאפארי נמצא גם בבעלותה, הרי עתה יודעים זאת. אלא שגורמים בכירים בסאפארי אומרים לנו כי התמונה בפרשה הוא הנזק שעלול להיגרם לסאפארי, עקב הבעיות בניהולו שיצוצו עתה.

הארמנים תובעים אוטונומיה

שרות
DER SPIEGEL
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

האירועים בקאראבאח, איזור בעל רוב ארמני הכלול באזרבייג'אן, וההתעוררות באזורים נוספים, בעיקר בדרום ברית המועצות, הם מתוצאות הלוואי של הפרסטרויקה

באחורי פרואיד איריקיאן בן ה־39 יש כבר 17 שנות כלא, מחנה עבודה וגלות, מכיוון שבזמנו הפיץ עלונים שקראו למשאל־עם על עצמאות ארצו. בעיתוני ספקטרין נאמר: "הוא הסכיר שכל העם הארמני מוכה ונאבק תחת עול מוסקווה". איריקיאן ששוחרר וחזר מסיביר, ראה בשבוע שעבר מחלון דירתו התפרצות יוצאת דופן של תחושות לאומיות בבירת ארמניה ירוואן: המון אדם שלא נקרא בפקודת המפלגה, חוגג את איחודה מחדש של מולדתו הגזורה: "אומה אחת, רפובליקה אחת". איריקיאן טילפן לסניף של סוכנות איי־פי במוסקווה: "יש כאן כ־200 אלף אנשים, דבר כזה לא ראיתי אף פעם". גם סוכנות הידיעות טאס בישרה על "אסיפת המונים". קיצונים, לדבריה, "היו אחראים להפרת הסדר הציבורי", הם דרשו את שינוי הסטטוס־קוו הלאומי.

במשך כל השבוע יצאו מפגינים לרחובות. המשטרה תקפה, היו הרוגים, סיפרה סטודנטית, לכנוס הגיעו כמעט מיליון איש. כדבר הזה לא אירע במשך 70 שנה. אך בהודעת טא"ס מה־23 בפברואר לא דובר רק על מפירי סדר. הוועד המרכזי, נאמר בה, "סבור שהפעולות והדרישות שמטרתן לשנות את התשתיות הלאומיות והטריטוריאליות הנוכחיות, מנוגדות לאינטרסים של העמים באזרבייג'אן ובארמניה הסובייטית ופוגעות ביחסים בין שני העמים". הודעה כזו בוודאי לא יכולה היתה להרגיע את הרוחות.

עצב רגיש

הפרסטרויקה של גורבצ'וב העניקה למיעוטים הלאומיים באימפריה הרוסית רבת הלאומים פתח לדרישת שוויון זכויות עם העם הרוסי ושחרור מחסות מוסקווה. ב־1986 התקוממו הקזאחים באלמה־אטה נגד מזכיר מפלגה מקומי חדש — רוסי. ביוני 1987 התאספו מאות טטרים בכיכר האדומה במוסקווה. באוגוסט האחרון דרשו אלפים בשלוש הרפובליקות הבלטיות הבהרה בנסיבות ההיסטוריות — והיינו הסכם מולוטוב־ריבנטרופ — שבעטיין הם משתייכים כעת לברית המועצות.

ב־1 בנובמבר נערכו הפגנות לאומיות במינסק הביאלורוסית וכן ביאקוטסק הסיבירית. לאחר שיגור כוח משטרה נגד תהלוכה בקאונאס, התאספו ביום העצמאות, 15 בפברואר, בשש מאות כנסיות כמאה אלף ליטאים כדי להתפלל למען חופש לאומי ודתי. בשבוע שעבר הפגינו גם אלפים בטאלין שבאסטוניה.

אולם הרוחות הלאומיות המנשבות בקאווקאז נראות למוסקווה מסוכנות במיוחד. תערובת הלאומים בדרום, שהתגבשה ונכבשה סופית רק במאה השנה, נחשבת עצב רגיש. לדידו של הקרמלין, איבות לאומיות ומתיחויות סוררות מאפיינות את האזור. כאשר בלתי מרוצים וממורמרים מתאספים, מצלצל פעמון האזעקה בברית המועצות.

עם התמוטטות הקיסרות הצארית ב־1917, התנתקו שלושת העמים בקאווקאז — בגרוזיה, בארמניה ובאזרבייג'אן — מרוסיה והכריזו על עצמאותם. זמן קצר לפני מותו של לנין עלתה בו הכתו על דיכוי הרכים שעשה סטאלין, גרוזי בעצמו, במולדתו, כדי להשיבה לחיק ברית המועצות. חלק מארמניה סופח ב־1926 לאזרבייג'אן — האזור ההררי קאראבאח הכולל 126 אלף ארמנים ו־37 אלף אזרבייג'אנים.

השפה הארמנית אינה נחשבת אפילו שפה רשמית באזור אוטונומי זה, הרוצה לחזור למולדת.

כבר בשנות ה־60 חתם מרשל ברית המועצות איוואן בגראמיאן, כובש קניגסברג, על עצומה הקוראת להחזרת קאראבאח לארמניה. עם זאת, לא היו סיבות רבות להתלונן. ברפובליקה זו החיים היו קלים יותר מאשר ברפובליקות הסובייטיות האחרות. הארמנים נהגו מחירי תיהם הקטנות הצליחו להפיק מה שניתן מכריבות לבר של המנהל המקומי ומהדולרים של קרובים מחו"ל.

ביזוי האומה שפך מיכאל גורבצ'וב את זעמו על מזכיר המפלגה הארמנית קארן דמירצ'יאן, המחזיק בתפקידו זה 14 שנה, משום שהוא נהג כאילו הפרסטרויקה קיימת בארמניה זה מכבר, אף כי הרפובליקה "נשארה תקועה במסילת הברזל הישנה". גורבצ'וב דיבר על "פרוטקציה, שוחד, עסקי ספסרות". "פראוודה" נזף בנומנקלטורה הארמנית, ובכך, כפעם הראשונה, היתה הכוונה בבירור לשכבת המנהיגות.

דמירצ'יאן נשאר בתפקידו — זה היה הלקח שהפיקה מוסקווה מהתקוממות בקאזחסטאן. אבל במחתרת, הוא הודיע, נאספו חתימות לעצומות חשודות. באוקטובר התנגשו בכפר האזרבייג'אני צ'אדראחלו ארמנים ואזרבייג'אנים, ובעקבות זאת יצאו 1000 ארמנים לרחובות ירוואן. המשטרה פיזרה אותם. יום קודם לכן הפגינו בעיר 3000 איש חסידי שימור הסביבה. קואליציה הטומנת בחובה חומר־נפץ הלכה והסתמנה. האחרונים מחו נגד בית חרושת מקומי לגומי ונגד תחנת הכוח הגרעינית אוקטמבריאן המרוחקת 40 ק"מ מהעיר. כדי להרגיע את הרוחות הורו השלטונות על הקמת מפעל לייצור גומי סינתטי, חדש ומרוחק יותר, בכפר אבוביאן. את הבסלם תנועת המחאה.

עוד קודם לכן ב־8 בינואר, מספרים מקורות ארמניים, הגיעה למוסקווה משלחת של הסובייט המקומי מקאראבאח — המונה 110 ארמנים ו־30 אזרבייג'אנים — עם עצומה בחתימתם של 80 אלף איש. היא ביקשה להתקבל על־ידי ועדה שהוקמה כבר בינואר (שקומה) עדיין. לא אושר השמית, שמתפקידה לעסוק בענייני הלאומים בברית המועצות. ועדה זו, על־פי השמועה, חיברה והודיעה אזהרת לטיעון הארמני בנושא קאראבאח, אך הואיל ותפקידה היה מייעץ בלבד, היא לא יכלה להשפיע על הועד המרכזי.

החל מ־11 בפברואר, לדברי כתב טא"ס בבאקו, החלה הפצתם של עצומות ומכתבים גלויים במקומות ציבוריים בבירת קאראבאח, סטאפנקרט. ב־13 בפברואר אורגנה אסיפה מול בניין הוועד המחוזי של המפלגה. מאות ילדים הפסיקו ללכת לבית ספר. חלק מהסטודנטים גם הם לא הלכו לשיעורים. השמועות רבו. אסיפות נערכו גם ביישובים אחרים. לדברי מתנגדים כמו אלכסנדר אוגורודניקוב, העורך הראשי של "בולטין הקהילה הנוצרית", נערכה הפגנת תמיכה ב־15 בפברואר בירוואן.

אז הורו לפעולה חסידי שימור הסביבה. ב־17 בפברואר מנעו אלפי תושבים מפועלים את הכניסה לבית החרושת באבוביאן. רבים מהם צעדו למחרת עם עצומה מרחק 15 ק"מ לירוואן, שם הצטרפו אליהם מפגינים נוספים.

למחרת נשא גורבצ'וב בפני הועד המרכזי במוסקווה נאום שבו סטה מהנושא שעמד על סדר היום — רפורמה בבתי הספר. המזכיר הכללי, בעצמו יליד קאווקאז, אמר: "ברור שעדיין לא למדנו לגמרי להעריך נכונה את עמי ברית המועצות הקשורים בגורל היסטורי משותף... מדיניות הלאומים היא מרכיב יסודי ושאלת חיים בחברה שלנו. אני מאמין שעלינו להקדיש לבעיות אלה ישיבת מליאה של הוועד המרכזי".

שאלה פתוחה

בעוד מפגינים עולצים נהרו לרחובות קאראבאח, התאספו גם בירוואן, באורח ספונטאני, אלפים מול בנייני הממשלה, משרד המפלגה ומושב הסובייט העליון של ארמניה. הבוס המפלגתי דמירצ'יאן הבטיח בטלוויזיה וברדיו ירוואן שבעיית קאראבאח תיבדק, אך רק במישור העקרוני.

ממוסקווה הורדו לבוא לקאראבאח שני חברים ממלאי־מקום בפוליטביורו, ראש מחלקת כוח אדם בוועד המרכזי גיאורגי ראזומובסקי ופיוטר דאמיצ'אב, האיש השני במידרג של ברית המועצות, לשעבר ממונה על התעשייה הכימית ואחר כך שר התרבות. הם התכנסו עם הפונקציונרים המפלגתיים בסטפנקרט. בהצבעה, לדברי איריקיאן, היו 80% בעד החזרה לארמניה, 10% נגדה. אולם סוכנות טא"ס טענה כי "החברים קיבלו לגמרי ובמלואה את החלטת הוועד המרכזי".

וכאילו כדי להמחיש את רצינות דבריו, נבחרה מיד לוועד המרכזי נציגה של לאום שנרדף בידי סטאלין, האיכרה נטליה גלרט המשתייכת למיעוט הגרמני. המזכיר הכללי לימד את מאזיניו שתחושות לאומיות יכולות לפעמים להתבטא "בצורה מסולפת". אך עם זאת הן מהוות בעיה "אקוטית". הוא הוסיף שאין להכחיש כי "לכל עם וכל מדינה הזכות לקבל החלטות חברתיות ופוליטיות".

חירות זו נטלו לעצמם נציגי הסובייט המקומי בקאראבאח ב־20 בפברואר. הם התכנסו על דעת עצמם וקיבלו, נגד הולכת החברים האזרבייג'אנים, שאמרו כי המושב הוא בניגוד לתקנון, החלטה הדורשת בדיקה של שאלת החזרת האזור לארמניה. הנציגים הארמנים אמרו כי יש לבדוק את השאלה בהתאם לחוקה הסובייטית, המכירה בזכות ההגדרה העצמית של הרפובליקות. רשמית מכירה גם בזכותן להתנתק ממסגרתה של ברית המועצות. מזכיר המפלגה בקאראבאח בוריס קבורקוב התנגד להחלטה. אך היא פורסמה ב־21 בפברואר ברוסית ובארמנית בעיתון המקומי "סובייטסקי קאראבאח".

בעקבות השליחים ממוסקווה סמו עוד שני חברים ממלאי־מקום בפוליטביורו לירוואן, ראש הביטחון של הוועד המרכזי אנטולי לוקיאנוב ומנהיג הוועד המרכזי לענייני התעשייה הכבדה ולאדימיר דולגיך, שהופיע בפני ההמון. "אני חייל חזית ותיק ואיני נפחד ממפגינים", אמר. אלה כינה. עם זאת, את סירוב מזכירות הועד המרכזי במוסקווה להיענות לקריאתם הפרה של החוקה.

תיקון גבול ישמש ללא ספק תקדים. הליטאים כבר דורשים גבול מכס עם שאר חלקי ברית המועצות. הטטרים מקרים והגרמנים מאזור הוולגה רוצים לחזור לשטחיהם, ואפילו האזרבייג'אנים במובלעת נחיצ'אוואן דורשים לשוב לארמניה. מובלעת זו עוד מסבכת את המצב מבחינת השלטונות, מכיוון שהארמנים דורשים את השבתה. נחיצ'אוואן מהווה חלק מאזרבייג'אן, אבל מיקומה הגיאוגרפי עוד אבסורדי מזה של קאראבאח. היא דחוקה בין ארמניה לגבול איראן.

מכל מקום, בין אם פעל כאן החשש מתקדימים ובין אם לאו, החלטת הועד המרכזי נוטה לאשר, כי השלטון המודע כעת להיקף בעיית הלאומים, אולי מוכן להקלות במישור התרבותי או הלשוני אך אינו מוכן לוותר אף על שעל אחד מכוחו במישור הפוליטי. בסוף השבוע שעבר עוד התחדד המצב: מזכיר המפלגה בקאראבאח, קווארדקוב, פוטר, בתים עלו באש, אזרבייג'אנים תקפו מבניות ארמניות. בירוואן הופיעו צבועים ופנקים. מכל רחבי ארמניה באו המונים לעיר עם כרזות "קאראבאח — מבחן לפרסטרויקה". אמרה סטודנטית: "אף אחד לא ישן. אף אחד לא הולך לעבודה". גם הבטיח גורבצ'וב בטלוויזיה המקומית בנימה פייסנית, כי שאלת קאראבאח עדיין פתוחה.

מפת הארץ דליה אגוזי

מוכן להקל על אנשי המכירות שלך?

אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.

מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע

صكنا من الاهل

صكرا من الأصل

כלכלה ועסקים

הפתעות במוספי סוף השבוע

שיווק / אבי גנאור

כמה הפתעות בכל הקשור לחשיפה של הציבור למודעות פרסומת, היו במחקר שנערך באחרונה על־ידי מכון "טלסקר", לבקשת בנק לאומי.

הסקר שבוצע באמצעות פנייה טלפונית ל־503 מרואיינים מעל גיל 18, בדק את חשיפת הציבור למודעות הפרסומת במוספי סוף השבוע של ה־15 בינואר. המחקר גילה, כי 52% מהנשאלים קראו באותו סוף השבוע את מוסף "ידיעות אחרונות", 25% קראו את מוסף "מעריב", 9.2% קראו את מוסף "הארץ" ו־8.8% את מוסף "חדשות".

מסקנה מעניינת נוספת של הסקר היתה, שהשיעור הכללי מהקוראים הזוכרים את המודעות הוא נמוך, מתקרב בקושי ל־6%. על־פי הסקר, 5.4% מהנשאלים זכרו שראו במוספי סוף השבוע מודעות פרסומת של בנק לאומי, 3.6% מהנשאלים זכרו שראו מודעות של המשביר לצרכן, 3.4% זכרו שראו מודעות של כלי־בו שלום, 1 אחוז בלבד נחשף למודעות ה"נשיקלוה" של עלית, 0.6% מהנשאלים זכרו את המודעות של מקררי אמקור אקס־אל, ושיעור דומה זכר את המודעה של חברת הביטוח "מגדל", אף שזו פירסמה באותו השבוע "דאבל ספרד" במוסף "ידיעות אחרונות".

"לינדה אוואנס" הישראלית

שושלת חודרת גם לחדר המיטות

במשרד הפרסום של "ד"ר שפסקי־פרילינדר־רובר" המריצים את מסע הפרסום למוצרי "קינג קויל" של עמינח, מאמינים שמה שטוב לקרינגטון מסדרת ה־טלוויזיה "שושלת" יהיה טוב גם לישראלי הממוצע. הכוונה כמובן לקריסטל, בגילומה של השחקנית האמריקאית לינדה אוואנס.

את לינדה אוואנס האמיתית קשה ויקר להשיג. אז מה עושים? מחפשים תחליף בד־מותה של דורית ילניק, לשעבר מלכת היופי של ישראל, שנבחרה לכפילתה של "קריסטל". היא מגלמת את דמותה של קריסטל על מזרני עמינח בסט תצלומי מיטה שעוצבה כהעתק לזו שבחדר השינה של בני־הזוג קרינגטון.

תוצאות ל"תוצאות"

משרד הפרסום "תוצאות" מ־קבוצת אריאלי־תקשורת, בני־הלום של יעקב בלומנקרנץ ואד־נון ממן, קיבל באחרונה לידיו את הטיפול בתקציבי הפרסום של חברת אויס, דשנים ו־חומרים כימיים, ותפנוץ "הקר־המשפחתי" של תדיראן.

"תוצאות" שעם לקוחותיה מנפים גם: רשת שופרסל, דפי זהב, הב' רמט, ג'ונסון אנד ג'ונסון, שרותים, סלכום ועוד, קיבלה לשירותיה מנהל שיווק חדש, יובל שמיר, ששימש עד כה מנהל השיווק של חברות "תנובה" ו"כיפר".

יחסי ציבור אלקטרוניים

אנשי יחסי הציבור ששאבו עידוד מהצלחותיהם בהחדרת חומר מערכתי ותנונים יזומים לעיתונות ולמדיום האלקטרוני, החליטו לשכלל את השיטה ובמקום להציף את מערכות העיתונים במכתבים ובשיחות טלפון, הודיעו על הפעלת מערכת חדשה של "דואר אלק־טרוני" שהוצגה בימים אלה לני־סין בבית סוקולוב. המערכת תשמש אך ורק את חברי האיגוד הישראלי ליחסי ציבור. באמצע־ותה יוכלו החברים להעביר ביע־ילות הודעות ומידע למערכות העיתונים ולעיתונאים.

אדמון יפרסם את יצהר

משרד הפרסום של דוד ארמון זכה באחרונה בתקציב הפרסום החדש של מפעל השמנים יצהר. המשרד יהיה אחראי למסע הפרסום של החברה, שיכלול הפעם גם מוצר חדש של יצהר, שייצא בקרוב לשווקים ואשר זהותו נשמרת עדיין בסוד.

מפעל השמנים של יצהר הוא לקוח ותיק של ארמון, אלא שבשנים האחרונות שכרו בעליו רוקאם את שירותי הפרסום של משרדים אחרים ועבדו בין השאר עם משרדי הפרסום של דימר, צרפתי ו"אריק". עתה חוזר ארמון ליצהר.

את מסע הפרסום החדש של יצהר אבן ייצא לדרך והמוצר החדש־ייקלט, יעריכים בעני־שווי לארמון יהיה 400,000 דולר.

פרסום על כל גשר

בימים אלה הולכת תשלמת הקמתם של שלושה גשרים להולכי רגל. שניים על דרך חיפה – בין תוכנית ל' לדרייב סטור, וליד סמינר לוינסקי – והשלישי בין נווה אביבים לרמת אביב ג'.

עיריית תל אביב אישרה את הקמת הגשרים בגין ריבוי התאונות באזורים אלה, ואילו את עלות הקמתם יכסו ה־מפרסמים, ברכישת שטחי פר־סומת בהם. את הכנת מודעות הפרסומת תבצע חברת "פוסטר מדיה" ובזיכיון לזכירת הפרס־מות לשנה הראשונה זכה משרד הפרסום של "שמיר כהן" (יע־קובסון).

על כל גשר יוצבו שש מו־דעות פרסומת, במחיר של 5,000 דולר האחת למשך שבועיים. החבילה המוצעת תחייב את המפרסמים לרכוש שטחי פרסום למשך שלושה חודשים לפחות, ובכל חודש תועבר מודעת הפרסומת מגשר לגשר.

בשלב הראשון יופיעו על הגשרים מודעות הפרסומת של בעלי גלי, פלאפון, מילקי, מיס־לוסי, הבנק הבינלאומי הראשון וספרינג.

ממסר שומרת מקום טוב ל"פיברוניקס"

בימים אלה עובדים במשרד הפרסום ממסר על מסע פרסום חדש לחברת "פיברוניקס", זאת לקראת השתתפותה של החברה בתערוכת "הבונה" שתתקיים באמצע החודש. מסע הפרסום יכלול מודעות, פוסטרים ו־חוברות למוצר חדש ומהפכני של "פיברוניקס" – "פיינקס". הוא משמש במערכת תקשורת המעבירה נתונים במהירות ב־בוהה ולמרחקים שעד היום לא ניתנו להשגה.

ממסר זכה באחרונה גם בת־קציב הפרסום של חברת "ראש". הכרזהבת חדשה של אלרון המתמחה במערכות מומחה ל־תעשיית השירות. היא תפרסם גם את המוצצים החדשים של מפעל "שרוגטם", מפעל ה־מוצצים הגדול בישראל.

תוך חודשיים יוחל בהקמת מפעל חדש לייצור סיגריות

החברה הגרמנית שתקים את המפעל ביקשה לא לפרסם את שמה בגלל בעיית החרם הערבי. היא מתכוונת להשקיע 5.6 מיליוני דולר, מתוך מגמה להשתלט על פלח שוק של 6 עד 10 אחוזים משוק הסיגריות המקומי – בשלב ראשון

מאת יונתן שרמן

היוזמה להקמת מפעל סיגריות חדש בצפת נכנסה להילוך גבוה כאשר יזמי המפעל, מנהלי חברה גרמנית לייצור סיגריות, נפגשו ביום א' השבוע עם שר התעשייה אריאל שרון כדי לדון עמו בקבלת מעמד של מפעל מאושר.

בתום הפגישה אמר השר שרון, כי הוא מעניק את ברכתו להקמת המפעל החדש ותומך בהענקת מעמד של מפעל מאושר למפעל הסיגריות החדש.

אמיר היסטר, נציג החברה הגר־מנית בישראל, מסר ל"הארץ" כי בתוך תקופה קצרה יחסית, תוגש הבקשה הרשמית למרכז ההשקעות לקבלת אישור של מפעל מאושר, ועל־פי התכנון יוחל בהקמת המפעל בעוד כחודשיים, לאחר קבלת האישור.

היסטר ציין עוד, כי החברה הגרמנית כבר החלה בהכנת התש־תית המכאנית להקמת המפעל וצוות מקצועי של החברה שהה בצפת ובחן את תנאי הטמפרטורה והלחות, על־מנת להתאים את ציוד הייצור לתנאי האקלים במקום. להערכתו, מכונות הייצור יהיו מות־אמות ומוכנות להתקנה בעוד 8 חודשים.

החברה הגרמנית, שביקשה לא לפרסם את שמה בגלל בעיית החרם הערבי, מתכוונת להשקיע בהקמת המפעל החדש 5.6 מיליוני דולר, מתוך מגמה להשתלט על פלח שוק של 6 עד 10 אחוזים משוק הסיגר־יות המקומי בשלב ראשון.

יזמי המפעל מעריכים, כי ניתן יהיה לשנות את מערכת הטעמים של צרכני הסיגריות הישראלים, וזאת משום שהציבור הישראלי מבקש סוגי סיגריות חדשים ואילו ב"דובק" לא פיתחו בעת האחרונה סיגריות חדשות.

גל של ביטולי הנפקות עקב שוק חלש

השבוע בבורסה / אריה לביא

גל של ביטולי הנפקות אירע בי־מים האחרונים, עקב המשך הירידות בשוק זה, והחשש של החברות והחתמים הוא, שלא יהיה אפשר לגייס הון במחיר סביר. חלק מהחברות, שביטלו הנפקות הן חדשות ולחלקן כבר יש ניירות ערך סחירים בבורסה. חברות אלה יצטר־כו להכין תשקיפים חדשים, עם דו־חות כספיים מעודכנים, אם ירצו לנ־סות שוב לגייס הון.

שתי חברות, סוף וקינג, שעמדו לפרסם תשקיפים עד סוף פברואר המבוססים על דוחות יוני 1987, לא פירסמו את תשקיפיהן. חברות אחרות הודיעו על תוכניות לדחות גיוס הון, כמו אגן, מל"ל, דנבאר, חברת הבנייה המלונאות אילון, ורלתא. יצוין שרלתא ביטלה לפני כחודשיים תוכנית לגייס הון בבור־סה הלונדונית.

במקביל לאלה החליטו גם חמש חברות חדשות שעמדו להצטרף לבורסה על דחייה או ביטול של תו־כניתן לגייס הון: תעשיות צמר אוסטרליות, סמי בורקס (חברה זו מבקשת זה שנים אחדות לגייס הון, ללא הצלחה), מלי לייזרים, מרטכ־ניקה, אורט.

הבורסה נזפה בחברת יצהר

ביום האחרון של פברואר הגיעה לבורסה הודעה מטעם חברת יצהר ובה תמצית דיון שהיה במועצת המנהלים של החברה. החברה דיווחה על גידול של 20 אחוז במכירות, אומדנים לגבי המכירות בעתיד, תו־כניות עתידיות, הערכות שמאים על רכוש.

פרט אחד היה חסר: דיווח על הרווח. ההתייחסות היחידה לנושא "שולי" זה היתה במשפט הבא: טרם נמסרו סיכומים כספיים לשנה החולפת אולם ברור שהגדלת המח־זור תשפר את הרווחיות בשנה הנוכחית.

מתברר שהחברה הפסידה במהלך 1986 1.8 מיליון שקל ובמחצית הראשונה של 1987 גדל ההפסד היחסי והגיע ל־1.78 מיליון שקל. מה קרה במחצית השנייה של 1987 לא ידוע, אך מובעת תקווה לשיפור ברווחיות... הבורסה נזפה בחברה על שמסרה נתונים חלקיים.

פברואר קשה לקרנות הנאמנות

רק 48 מכלל 130 קרנות הנ־אמנות השיגו בחודש פברואר תשו־אה ריאלית חיובית, כלומר תשואה העולה על אחוז, שהוא עליית המדד המשוערת לחודש זה – קובעת בדיקה שעשתה חברת "מיטב".

הקרן הטובה ביותר השיגה תשו־אה של 2.8 אחוזים (אור של לאומי פיא), 4 קרנות השיגו מעל ל־2 אחוזים, 44 קרנות השיגו תשואה שבין אחוז לשניים.

לעומת זאת השיגו 24 קרנות תשואה שבין 0 לאחוז אחד, 58 קרנות לא חצו את קו האפס והניבו תשואות נומינליות שליליות

נמחקו הבקשות לפרק את החברות "אמקא" ו"חוסם"

מאת אריה לביא

בית המשפט המחוזי בתל אביב מחק את הבקשות שהוגשו לפרק את החברות חוסם ואמקא הנמצאות בשליטתו של איש העסקים גיל מורחי.

הבקשות הוגשו על־ידי חברת חן דיקו השקעות. חברה זו נתנה לשתי החברות הלוואות שלטענתה לא נפרעו. לאחר פרסום הבקשות פנתה חברת חן דיקו, באמצעות עו"ד צבי לאופר, לבית המשפט וביקשה למחוק את הבקשות, על רקע טענתו של מורחי שאין לבקשות שהוגשו כל הצדקה.

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב ד"ר אליהו וינוגרד נענה לבקשה ומחק את בקשות הפירוק.

"לוז תעשיות" עשתה את הצעד הראשון להקמת תחנת כוח סולרית

מאת יונתן שרמן

"לוז תעשיות" שילמה לחברת החשמל סכום של כ־400 אלף דולר בעבור חיבור אתר התחנה הסולרית באילת לרשת החשמל הארצית. תשלום זה הוא הראשון שמשולם לחברת החשמל על חשבון חיבור זה ויתרת התשלומים, בסכום של כ־800 אלף דולר, תשולם במהלך השנתיים הקרובות.

זה הצעד המעשי הראשון שעשתה "לוז" להקמת תחנת הכוח הסולרית באילת. החברה פועלת בימים אלה לגייס כספים להקמת תחנת הכוח. מדובר בסכום שבין 80 ל־90 מיליון דולר, שיגויסו על ידי החברה ממשקיעים פרטיים וישמשו להקמת תחנת כוח שהספקה כ־30 מגוואט. התחנה תוכל לספק את כל צרכי החשמל של העיר אילת במשך שעות היום.

"לוז תעשיות" כבר הגיעה להסכם עם חברת החשמל ולפיו היא תמכור לחברת החשמל את כמויות החשמל המיוצרות על־ידה.

שתי המלצות "חשב"

להלן שתי המלצות של כלכלני חשב – היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול.

הוזקת רכב: לעובדים המשתמשים ברכבם הפרטי לצרכי עבודה בפברואר – 0.67 ש"ח לק"מ בעבור מכונית טיפוסית בנפח מנוע של 1,300 סמ"ק, ו־0.71 ש"ח לק"מ בעבור מכונית בעלת נפח מנוע של 1,600 סמ"ק.

הוצאות אש"ל: בעבור מה שמוגדר על־ידי חשב "ארוחות עצמיות", בהתאם לתעריף הבא – 6.1 ש"ח לארוחת בוקר, 15 ש"ח לארוחת צהריים, 7.8 ש"ח לארוחת ערב, ובסה"כ 28.9 ש"ח ליום. בעבור הוצאות אש"ל של "מנהלים" במסעדה ברמה גבוהה, מציעים כלכלני חשב לשלם 26.3 ש"ח ליום.

הבורסה נקטה צעדים כדי למנוע ניגודי אינטרסים ב"דרפטון"

מאת יונתן שרמן

הבורסה לניירות ערך נקטה צע־דים מרחיקי לכת בניסיון למנוע ני־גודי אינטרסים בין חברת "דרפטון" לבין בעלי הצביות שלה. בין השאר נקבע, כי תוקם ועדת ביקורת שרוב חבריה הם נציגי ציבור, אשר תבחן את החברה בקשר לעיסקאות בין החברה ובין בעלי עניין בה.

החלטה זו התקבלה בעקבות מערכת הקשרים המסועפת שבין החברה, המייצרת כלי כתיבה, ובין חברת "קרביץ", שבעליה העיקרים, משפחת ארן, הם גם בעלי 65 אחו־זים ממניות "דרפטון" ערב ההנפקה (48.75 ממניות החברה לאחר ההנ־פקה).

"דרפטון" מכרה ב־'87 41 אחוזים ממכירותיה בארץ לרשת "קרביץ", או כ־26 אחוזים מכלל מכירותיה. רכישות אלה מהוות כ־15 אחוזים מרכישות רשת "קרביץ".

כן ערבים בעלי העניין של "דרפטון" לחלק מחובות החברה לבנקים. מדובר בחובות בסכום של כמיליון שקל. ערבות זו תקפה לאחר הנפקת המניות של החברה.

"דרפטון" ו"קרביץ" התגו ביניהן לפני כשמונה חודשים על הסכם הפצה, שאותו אמורה לאשר ועדת הביקורת.

"דרפטון" אמורה להירשם למסחר ברשימה המקבילה. מכירותיה במ־חצית הראשונה של השנה הגיעו ל־2.2 מיליוני שקל והרווח נטו ל־117 אלף שקל.

הבורסה אישרה שינוי התקנות ב"רוגוזין"

מאת יונתן שרמן

הבורסה אישרה את שינוי התקנות בחברת "רוגוזין". על־פי התקנה החדשה, מועצת המנהלים תהיה מוסמכת להחליט על מתן שכר מיוחד לחברי הדירקטוריון בגין עבודות שיבצעו בעבור החברה, בלא לכנס את האסיפה הכללית של החברה, כפי שהיה נהוג עד עתה.

עוזי נתנאל, מנכ"ל "רוגוזין", מסר ל"הארץ" כי שינוי תקנות זה נעשה כדי שהוא יוכל להשתמש בדירקטורים השונים בחברה לשם ביצוע עבודות נוספות בעבור החברה, מעבר למתבקש מהם כדירקטורים.

בזמנו ביקשה הבורסה הבהרות על שינוי תקנות אלה והסברי "רוגוזין", שנתקבלו בסוף שבוע שעבר, הניחו את דעתה.

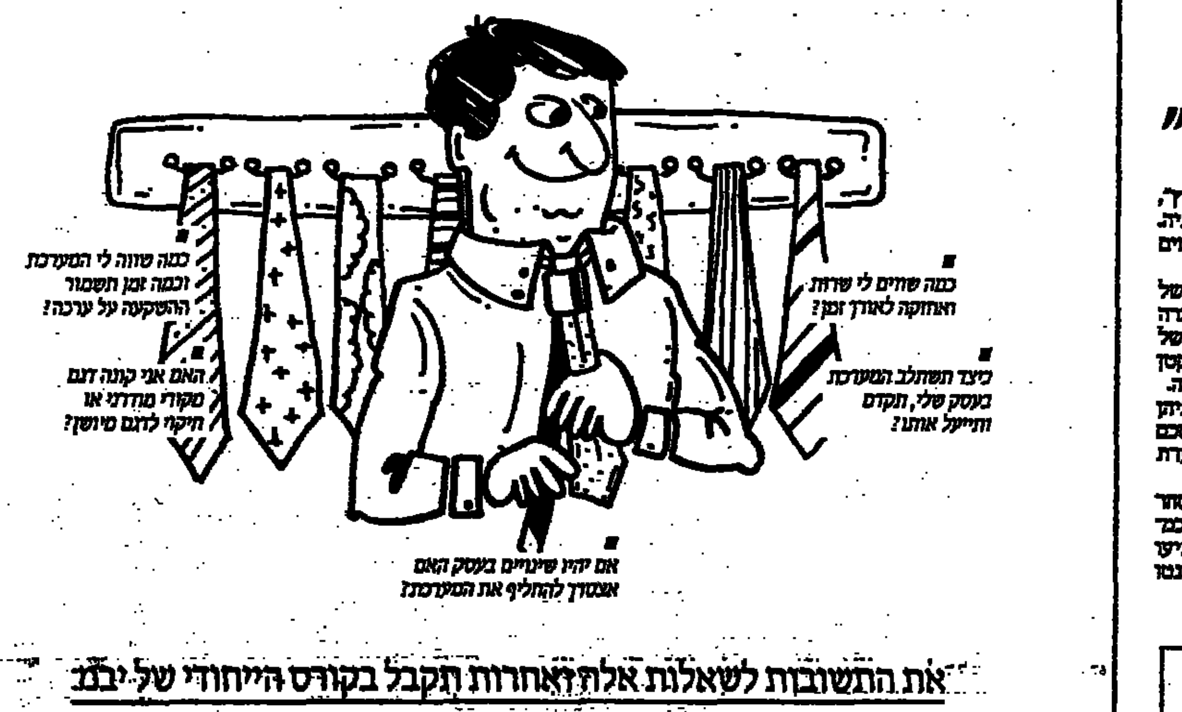

את התשובות לשאלות אלו ואחרות תקבל בקורס הייחודי של יבמ

קורס "יישומים עיסקיים מתקדמים"

עכשיו ללא תשלום לכל הרוכש

מערכת אישית יבמ/2

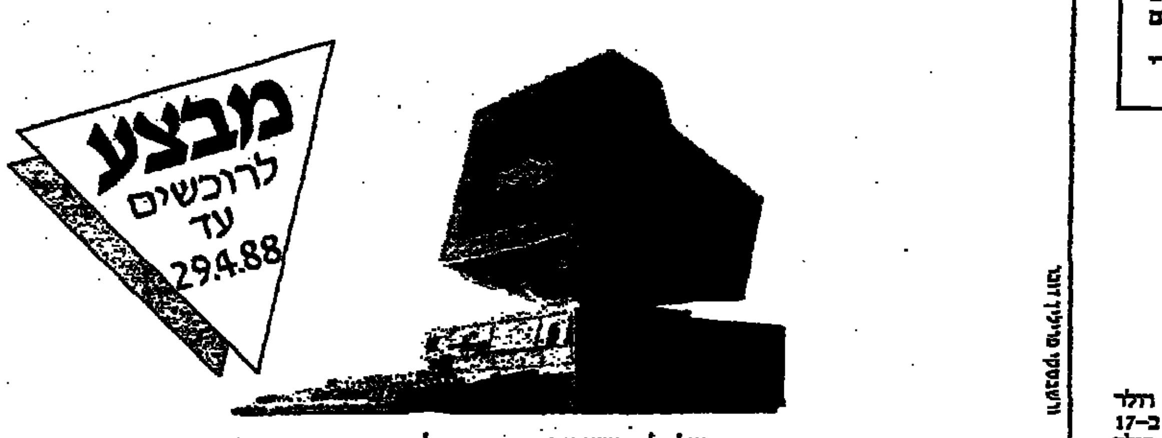

פרטים אצל כל המשווקים המורשים של יבמ:

אלדן 02-528211 • גטר 03-285282 • חיון 04-645522 • לרגו 03-285151 • לרגו־הראל 02-224818 • מאגרי איכות 03-7520499 • משוב 03-7511914, 057-78755, 02-234174, 04-381212 • קומפיוטרלנד 03-202525, 02-227381, 04-535616 • רשף 03-733225, 055-32996, 057-38775, 04-335572 • תכנות 03-7510914 • ערב קומפיוטר סיסטמס 02-952096 • ג'דעון (רמאללה) 02-952096.

יבמ IBM

"כימיקלים לישראל" צופה:

מכירות של יותר ממיליארד דולר ושיפור ברווחיות

מאת יונתן שרמן

"כימיקלים לישראל" צופה ש־השנה תעבור בראשונה את מחסום המכירות של מיליארד דולר ותשפר בצורה משמעותית את רווחיותה – נתונים אלו כלולים בתוכנית ה־עבודה של הקונצרן, שהוצגה בת־חילת השבוע בפני המנהלים הב־כירים של כי"ל.

על־פי תוכנית העבודה, יגדלו המכירות בשיעור קטן יחסית של כ־5 אחוזים, מ־989 מיליון דולר אשתקד לכ־1.03 מיליארד דולר השנה. יצוא הקונצרן יגדל ב־17 אחוזים ויגיע ל־520 מיליון דולר בהשוואה ליצוא של 445 מיליון דולר בשנת '87.

אבל השיפור המשמעותי ביותר יהיה בתחום הרווחיות. בשנת '86/7 היתה שחיקת רווחיות משמעותית והרווח של הקונצרן קטן ביותר מחצי ל־27 מיליון דולר. הרווח לתשעת החודשים האחרונים של '87 יהיה נמוך אף הוא, אך בשנת '88 צפוי שיפור ניכר ברווחיות, בגלל העלייה במחירי הדשנים הכי־מיקלים בעולם.

בתחום כוח האדם צפויה יציבות ומספר המועסקים יוותר ברמה של 6,500 איש לערך.

כי"ל מתכננת במרוצת שנת '88 השקעות של כ־100 מיליון דולר, רובן במפעלים באזור הנגב ובן בפי־תוח מוצרים חדשים.

בבנק הפועלים חוששים מהפרדת העסקים הצפויה במערכת הבנקאות

מאת סופר "הארץ"

מליאת הדירקטוריון של בנק הפועלים קיימה באחרונה דיון מקיף בנושא ההפרדה בין עסקים בבקאיים לבין עסקים לא פיננ־סיים. בדיון נבחנו השלכות שליליות העלולות להיווצר להפרדה כזו, הן על פעילותם של הבנקים בישראל והן על מעמדם בחו"ל.

נושאים אחרים שנדונו הם המלצות ועדת בייסקי, פעילות הבנק בחו"ל, תוכנית ביקורת שנתית ופעילות הבנק למניעת ניגודי אינטרסים בעסקי ניירות ערך וקופות גמל.

בסך הכל קיימו מועצת המנהלים של הבנק וועדותיה הקבועות 63 ישיבות במהלך 1987.

היצוא לטורקיה כמו בשנת 1986

היצוא הישראלי לטורקיה הגיע בשנת '87 לסכום של 33.8 מיליון דולר. כסכום היצוא מישראל למדינה זו בשנת '86. זאת בהשוואה ליבוא של 19.8 מיליון דולר מטורקיה בשנה שעברה. עיקר היבוא הישראלי מטורקיה היה זרעים, פירות יבשים וקטניות. היצוא הישרא־לי לטורקיה הוא ברובו כימיק־לים, פוספטים, מתכת ומוצרי חקלאות שונים.

יוסי פרי, הממונה על הסחר עם אירופה במשרד התעשייה, מסר כי כיום יש פתיחות רבה יותר בממשל הטורקי כלפי ישראל ובכלל זה נכונות לקיים יחסי סחר שלא היו בעבר.

העורך: נחמיה שטרסלר

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ 2.3.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.54	1.61	1.5722	1.5918	1.54	1.61	1.5712	1.5908	1.54	1.61	1.5717	1.5915	1.5815	0.0009
1 לישט"ש	2.73	2.85	2.7899	2.8246	2.74	2.87	2.7857	2.8205	2.74	2.87	2.7875	2.8226	2.8060	0.0059
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.9308	0.9425	0.92	0.96	0.9318	0.9434	0.91	0.96	0.9318	0.9435	0.9372	0.0018
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2753	0.2788	0.26	0.28	0.2747	0.2781	0.27	0.28	0.2749	0.2784	0.2768	0.0005
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8305	0.8409	0.81	0.85	0.8300	0.8404	0.81	0.85	0.8289	0.8393	0.8348	0.0016
1 פרנק שווייצרי	1.11	1.16	1.1288	1.1429	1.11	1.16	1.1255	1.1395	1.10	1.16	1.1268	1.1409	1.1341	0.0004
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2625	0.2658	0.25	0.27	0.2624	0.2657	0.25	0.27	0.2622	0.2655	0.2639	–
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2475	0.2506	0.24	0.25	0.2473	0.2504	0.24	0.26	0.2471	0.2503	0.2489	−0.0003
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2437	0.2467	0.24	0.25	0.2437	0.2467	0.23	0.25	0.2438	0.2468	0.2453	0.0004
1 מרק פיני	0.38	0.39	0.3852	0.3901	0.38	0.40	0.3850	0.3898	0.37	0.40	0.3850	0.3898	0.3876	0.0006
1 דולר קנדי	1.22	1.28	1.2503	1.2658	1.23	1.29	1.2507	1.2663	1.22	1.29	1.2503	1.2660	1.2587	0.0020
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1347	1.1488	1.09	1.18	1.1340	1.1482	1.10	1.18	1.1338	1.1480	1.1414	0.0060
1 ראנד דרא"פ	0.48	0.58	0.7455	0.7548	0.45	0.75	0.7445	0.7538	0.47	0.66	0.7441	0.7535	0.7493	−0.0021
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4460	0.4516	–	–	0.4450	0.4505	–	–	0.4454	0.4510	0.4484	0.0009
10 שילינג אוסטריים	1.30	1.36	1.3268	1.3433	1.30	1.36	1.3259	1.3425	1.30	1.36	1.3259	1.3426	1.3349	0.0029
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.30	1.2651	1.2809	1.24	1.32	1.2645	1.2803	1.24	1.33	1.2631	1.2790	1.2715	0.0025
100 ינים יפאניים	1.20	1.25	1.2232	1.2385	1.20	1.26	1.2213	1.2365	1.20	1.26	1.2240	1.2394	1.2305	0.0005

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם –
יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.

EL AL אל על

כוכב השומרון בע"מ ובכינוס נכסים
כוכב השומרון (משכנו) 1982 מניות בע"מ (בכינוס נכסים)

הודעה לנושים

ד"ר יעקב נאמן, עו"ד
כונס הנכסים, המנהל והמפרק הזמני של החברות

תודה
לחברה להגנת הטבע
עבור השיר לשרון
שמשון ריבלין, נהריה.

מתשבה קרימה בע"מ
יום עיון לדירקטורים ובעלי מניות בנושא המשכיות בעסקים
יום ה' 24.3.88
לפרטים: 052-572695, 052-522841

פקסימיליה MURATA
מורטה
מהירה
ביותר!
נציגים

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
נ. 176.ב.
אהרון פרלה – בל' ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

להשכרה
מבני תעשייה
בחולון
כח, טלפונים ומגרש גדול
03-9611903
02-341362 (בערב)

שערי המניות 2.3.88

שם הנייר	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ח	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	השינוי בשווי שוק
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
א.ה.ב ש	17800		30	+480	+2.5	+25
ישבנות 0.1	1885		852			-857
השקעות א 0.5	640		251			-251
כרמל בינלאומי 0.1	15225		66	+725	+5	+89
פיבי 0.5	7166		2747	+276	+4	+4458
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אדנים רג 100.0	106908		791	+270	+0.3	+421
אדנים ב 100.0	107950		5	+50	+0.1	+12
אדנים בב א	642500			+2500	+0.4	+5
אגוד 0.1	79550		100			-61
דיסקונט ב	137500		24	+2000	+1.5	+107
דיסקונט א	196850		245			-239
דיסקונט שה ב	16011	שב				
הפועלים ב	64150		355	+200	+0.3	+324
הפועלים ש	44350		54	+300	+0.7	+54
הפועלים בכב	91700			+200	+0.2	+9
המזרחי ש	72900		1096	+350	+0.5	+845
המזרחי ב	22345		133			-72
כללי א 1.0	184600		54			+28
כללי שה 2	8960		102	-10	-0.1	-102
בל"ל 0.1	46520		1717	+220	+0.5	+842
בל"ל 11	17190		86			+5
מימון ומסחר 1.0	61155		8	-300	-0.5	-8
מימון ומסחר 5.0	51200	שב				
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אדנים רג 100.0	151150		56			+31
אדנים ב 100.0	127000		7	-3330	-2.6	-8
אדנים בב א	779000			+8100	+1.1	+1
אגוד 1 שה	97950		24			+26
דיסקונט ב	161000	תב	1	-17145	-9.6	-2
דיסקונט א	168550		2	+500	+0.3	+48
בורסי ש	53450		99			-15
בורסי ב	34000		4	+1350	+2.6	+2
הפועלים ש	89000		170	+1100	+1.3	+169
הפועלים ב	89400		10	+600	+0.7	+86
בל"ל א	220650			+2500	+1.1	+100
בל"ל סמה	56000		287			+49
בנקים למשכנתאות						
טפחות 0.1	22200		10	+1045	+4.9	+27
ישראל מש ש	7000	תב	151	+450	+6.9	+155
ישראל מש ב	7000	תב	3	-702	-9.1	-3
כללי ש	5200		200	+100	+2	+270
כללי שה 1	4410		65			+235
מש.ישב ש	1850		900	+70	+4	+900
כללי ב ש	2900		450	+100	+3.5	+1146
עצמאות 0.1	16250		15	+200	+1.3	+15
טפחות 1.0	6060	תב	93	+300	+5.2	+467
טפחות מבוב ש	19600	תב	15	+1800	+10	+21
טפחות רג ש	20195		107	+500	+2.5	+107
טפחות שה 2	5695		2	+7	+0.1	+998
ישפר 1.0	2192		11			-11
ישפר 5.0	1645		500			-38
מוסדות מימון						
הלוואות מבוב א	580000		5			+6
הלוואות מבוב ב	210600		1			-1
לאומי תעש א ש	9900	בה	86	+350	+3.7	+186
מימון תעש מבב	128500			-1000	-0.8	-1
פת תעש בב 3	496000	שב				
פת תעש בב 33	287600	שב				
פת תעש בב 133	287600	שב				
פת תעש בב ד	288100		1			
פת תעש בב רד	68271	שב				
מימון ישראלים 5.0	1606	בה	2314	+70	+4.6	+2095
תיירות בב	231100					
כלל ליסינג 0.1א	20095		20	+900	+4.7	+30
כלל ליסינג 0.5ב	19200					-70
מימון אש	680		1315	+25	+3.8	+3145
ביטוח						
איילון	111		260	-2	-1.8	-260
איתן	118		700	+5	+4.1	+800
אררט 0.1	1350		571	+51	+3.9	+1642
אררט א 0.5	984		778			-742
בטוח משנה 0.1	318		1680			+320
בטוח משנה 0.5	168		1350	+2	+1.2	+750
ביטוח אש	206	שב				
ביטוח הש	102		14000			
הדר 1.0	121.5	תב	15630	+5	+4.7	+22130
הדר 5.0	95	תב	2486	+5	+6.2	+15450
הדר אש סר 2	86.5			+5	+5	+1300
הסנה 0.1	404	תב	150	+34	+9.2	+4721
הסנה 0.5	326		1237	+15	+4.8	+2320
הכשרה-הדאל 1.0	3680	תב	138	+180	+5.1	+895
הכשרה-הדאל 5.0	3370	תב	76	+200	+6.3	+84
מנורה 1.0	1050		150	+20	+2	+481
מנורה 5.0	881					
סהר 1 ש	294	תב	1000	+17	+6.4	+4070
סקורידם 0.1	780		604			-604
צור ש	235	תב	1580	+15	+5.9	+4580
ציון השקעות 1.0	2981	שב				
ציון השקעות 5.0	245		190	+52	+4.5	+181
מסחר						
אינטר גאסא 1 ש	725		1409	+34	+4.9	+2159
אינטר גאסא 5 ש	561		7132	+26	+4.9	+13525
כאר קרא 1.0	542		190			-190
כאר קרא אש	345	תב		+30	+9.5	+200
כלל אש 4	285	תב	33600	+22	+8.4	+80862
כלל אגח 2	134		17036	+4	+3.1	+71964
קריסטל 1.0	800	תב	700	+73	+10	+700
רפק 0.1	13100	תב	10	-1000	-7.1	-10
רפק 0.5	17000	שב				
שופרסל א 2.0	950	תב	1947	+85	+9.8	+11686
שופרסל אש	3500	בה	228	+40	+1.2	+548
שופרסל אגח	104		11795	+2	+2	+174825
שירותים						
אמונה	—			הפסקת מסחר		
מנות הספקה 0.1	590		300			-300
מנות הספקה 0.5	200		2500	+5	+2.6	+1968
קיור 0.1	643		124			-48
קיור 1.0	183		16850			-8664
מגשי עוזה 0.1	1035	בה	628	+60	+6.2	+1287
מגשי עוזה 0.5	850	תב	700	+40	+7.8	+715
מלונות ושירותי תיירות						
גלי זהר 1.0	—			הפסקת מסחר		
גלי זהר 5.0	—			הפסקת מסחר		
מלונות דן 1.0	1298	תב		+118	+10	+345
מלונות דן 5.0	867	שב				
חוף האלמוג 1.0	6090		15			-9
מלונות הירדן	2259		203			-205
0221010	203	תב	19212	+15	+8	+81053
0221117	120	תב	5567	+6	+5.3	+9717
מחשבים ושירותי מחשבים						
ת.ל.ד. 1.0	198	תב		+18	+10	+2080
ת.ל.ד. אש	56		33000			-2452
ת.ל.ד. אג"ח	97.5		23478			-23478
יענא 1.0	4257	תב	50	+387	+10	+203
בז.ל. 1.0	7100		40	+100	+1.4	+37
בז.ל. 5.0	1225		30	+20	+1.7	+30
ניקוב מחשבים 1	695		657			-657
ניקוב מחשב 5	240		1662			-2162
ניקוב אש סר 2	450		1374			-674
תים מחשבים 1.0	620		5000	-3	-0.5	-4919
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אש	—			הפסקת מסחר		
אזורים אגח	—			הפסקת מסחר		
אירון 1.0	120.5	בה	5000	+5	+0.4	+200
אל-רוב 1.0	290		500	+5	+1.8	+10253
אפריקה 0.1	33570		106	+1100	+3.2	+139
אפריקה אש	15000		61	+1000	+7.1	+70
ארים	868		2948	+9	+1.1	+473
ארזים 0.1	2160	תב	82	+120	+5.9	+682
ארזים 0.5	1779		100	+80	+4.7	+1000
ברנפין 1.0	2780	בה	50	+190	+7.3	+91
ברנפין 5.0	2115	שב				
תיבנר 1.0	4630		129			-74
דרעד 0.1	168	שב				
דרעד 0.5	122					
בריל 1.0	1627		1738	-60	-3.6	-1307
הכסלול 1.0	800		250	+27	+3.5	+487
הכסלול 5.0	485					-12
תלב 0.1	—			הפסקת מסחר		
תלב 0.5	—			הפסקת מסחר		
ירושלים אש	82	תב	10299	+5	+6.5	+21549
גבים 0.1	—			הפסקת מסחר		
גבים 0.5	—			הפסקת מסחר		
ישפרו 0.1	—			הפסקת מסחר		
ישראלום 1.0	1060	תב	867	+60	+6	+2467
ישרס 10.0	16550	תב	115	+1200	+7.8	+338
כפר פיתוח 1.0	5000		70			
לוויר 1.0	6230		41	+231	+3.9	+40
לוויר 5.0	1810	תב	15	+100	+6.9	+497
כ.ח.ב. 1.0	245		998	+8	+3.4	+9002
כ.ח.ב. אש 2	84	תב	7955	+5	+9.8	+10716
כ.ח.ב. אגח	117.5		25000	+5	+2.2	+58221
מגורי ביה 1.0	411		2047			-93
מישנאל 5.0	151		4111			-1369
מישנאל אש	148	תב	1915	+8	+5.7	+9515
מרב 5.0	1290		100			-22
לויסנט 1.0	323		565	-5	-1.5	-1032
לויסנט 5.0	119.5	בה	1825	+5	+1.5	+3775
ליפשיץ 1.0	241		2800			
ליפשיץ 5.0	124.5		8000	+6	+5.1	+6500
ליפשיץ אפ 1	90	תב	20000	+11	+13.9	+49935
ליפשיץ אגח	91.5		380	+5	+0.6	+11620
נאות אביב 0.5	2776	תב	458	+150	+5.7	+612
נכסי אחים	—			הפסקת מסחר		
סהר השקעות 1.0	600	שב	272	-1	-0.1	-272
סקוי 1.0	1247			הפסקת מסחר		
קווי וסלע סר 1 ש						
קיסריה 0.1	3028	שב	552	+44	+4.6	+2178
קיסריה 0.5	999	בה	1800	-2	-0.9	-4872
רוגובין 1.0	222					

שם הנייר	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ח	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	השינוי בשווי שוק
דסקו 5.0	137.5		2355			-2955
דסקו אש	610	שב				
דסקו אגח	121.5		2000			
חברה לירושלים	256		1635	+8	+5.2	+1615
חקלאות						
בשק הדר 0.1	2090		15			-15
בשק הדר 0.5	1750		110			-48
בגורן 0.1	4800		60	+105	+2.2	+243
בגורן אש	2192		80	+50	+2.3	+60
נכסי הדרים 1.0	1460		200	+66	+4.7	+500
פריאור 0.5	2005					
מזון וטבק						
דובק בב ש	2600	תב	21	+140	+5.7	+521
דובק בב ב	2660		200	+70	+2.7	+500
עלית 1.0	344		500	+10	+3	+500
עלית 5.0	289	שב				
עלית אגח	99		8025			
סבמ ביחה 1.0	27000		98	-1050	-3.7	-81
סבמ ביחה 5.0	18347		26			
יצהר 1.0	990	תב	300	+90	+10	+300
יצהר א 5.0	583	תב	300	+53	+10	+300
יצהר אש 2	232		182			
פרי 1.0	412	בב		-22	-5.1	-1112
פרי 5.0	299	קב		+12	+4.9	+1125
מטרוסם 1.0	—			הפסקת מסחר		
עסיס ב 0.5	277		4394	+1	+0.4	+33
אגבל שקל 1	1663	בה	110	-17	-1	-14
שמן נכב א	1330	תב	202	+112	+9.1	+248
טכסטיל והלבשה						
אתא בר 1 ש	285		2733			-630
אתא אש	139.5	שב				
אתא אגח	103.5		46926			
אופים 1.0	378	בה	50	-42	-10	-305
אופנת ברוך 1.0	266		780			-178
אופנת ברוך 5.0	207	שב				
אפ א	240			+11	+4.8	+200
ארגמן רג ש	8400		40			-20
דלתא-גליל 1.0	1150	תב	7870	+70	+6.6	+15095
דלתא-גליל א 5.0	915		747	+5	+0.6	+485
כיתנית מאוחד 1	1275	שב				
כיתנית מאוחד 5	530	שב				
רוגלס 1.0	310		1061			-400
רוגלס 5.0	212		450			-300
הדיגן 1.0	3775	שב				
דיקית 1.0	1350		500	+9	+0.7	+381
דיקית 5.0	1205		2760	+30	+2.6	+3760
דיקית אש	425		600			-750
כיתור	140		2000	-5	-1.8	-5070
כיתור אש	57		1500			
לודזיה 0.1	710		150			-150
לודזיה 0.4	413	תב	3000	+38	+10.1	+9900
ליבנה 1.0	170		165	+5	+3	+165
עיט 1.0	310		300	+9	+3	+300
עיט 5.0	150.5		500			-500
עיט אש	109		2500	+1	+0.9	+3060
עיט אגח	115	בה	9033	+0.5	+10.1	+24980
עמק מריבה 1 ש	164.5		2556			-4556
עמק אש	71		4490			-4490
פולגת א	—			הפסקת מסחר		
פלימן א 0.5	8550		90			-80
פרנץ	1100		200			-334
גיבור סבריני	5880		83	+7	+0.1	+3

שף נאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שם הנייר	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ח	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	השינוי בשווי שוק
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1	5170		50	+120	+2.4	+316
אורדן 0.5	4410					-1
אלקטרה 1.0	6495		35	+100	+1.6	+60
אלקטרה 5.0	4800	שב				
כבלים ש	254		700			-464
כבלים אש	77.5	תב	22700	+7	+9.9	+25470
כבלים אג"ח	91.5		4900			-1400
כבלים אגח	95		38094			
התכוף 1.0	475	שב				
התכוף 5.0	270		700	+10	+3.9	+700
התכוף אש	2200	תב	3	+401	+22.3	+607
דיקה 1.0	1980	שב				
דיקה 5.0	1201		40.8	+51	+4.4	+9.2
קוואמת מה 5.0	3095		186			-36
כבלי ציון 1.0	2150	תב	250	+105	+5.1	+670
כבלי ציון 5.0	1061	תב	1544	+60	+6	+6710
קרגל 1.0	225		1190	+5	+2.5	+147
קרגל 5.0	120	תב	5166	+5	+4.7	+1579
מפעלי צ	490		200		-0.7	-80
מפעלי 0.5	13050		12	-30	-0.4	-14
סקר פלדה 1.0	1715		525			-93
קרגוג 1.0	610		340			-340
קרגוג 5.0	355			+7	+2	+700
קליל 1.0	2385		1070	+100	+4.4	+2031
קליל 5.0	1910		600	+50	+2.7	+580
קליל אש	950	תב		+70	+8	+700
קליל אגח	118		3200	+1	+0.9	+28450
שלדות 5.0	4980	שב				
תעשיות לכיש 1.0	526		220			-35
תעשיות לכיש 5.0	322	בב		-17	-5	-408
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	267000		66	+8000	+3.1	+74
אלקו 0.1	9550		1	-1		-1
אלקו ש 0.25	3799	שב				
אלקו ב 0.25	3775	שב				
אלקטרה 0.1	—			הפסקת מסחר		
אלקטרה א 0.5	—			הפסקת מסחר		
5 אש	—			הפסקת מסחר		
5 אגח	—			הפסקת מסחר		
אורית 1.0	12000		20	+350	+3	+661
כלל אלקטרוניקה	530	תב	6918	+64	+13.7	+19861
כלל אלק אש'	96.5		7102	+2	+2.1	+72102
מעטרוניקס 1.0	938		780			-830
מעטרוניקס 5.0	746		400			-30
פיננגבר 1.0	370		1250	+14	+3.9	+4600
פיננגבר 5.0	310		2000	+15	+5.1	+4580
ציקלון 1.0	2000		120			
ציקלון 5.0	1287	תב	685	+87	+7.6	+345
קבוצת אלק' 1.	2758					-3
קבוצת אלק' 5.	2160	שב				
ת.א.ת. 1.0	740	בה	217	+40	+5.7	+777
ת.א.ת. 5.0	377		2260			
ורדה	670		5076	+28	+4.4	+7185
כלל תעש אלק'	1756		4014	+76	+4.5	+9247
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.	—			הפסקת מסחר		
א.ב. אש	—			הפסקת מסחר		
א.ב. אגח	—			הפסקת מסחר		
אקרשטיין 1.0	410	בה	900	+20	+5.1	+1589
אקרשטיין 5.0	266		1500			-1500
אקרשטיין אש'	320			+10	+3.2	+260
אקרשטיין אגח	124		2000			
אתים בלום	107.5	תב	19233	+5	+8.6	+35967
בלום אש	61	תב	8580	+5	+8.9	+32500
מודל השק בזעש	—			הפסקת מסחר		
מודל ולפסן 1	1715		14			-14
מודל ולפסן 5	1415		50	-15	-1.1	-50
נגב קרמיקה	265		13500			+560
נגב קרמיקה אש	141		5322	+6	+4.4	+5322
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	1410	תב	1800	+118	+8.5	+7296
אליאנס ב	803	בה	154	-80	-9.1	-296
גל תעשיות 1.0	345		1200	+15	+4.6	+1200
גל תעשיות 5.0	299			-1	-0.4	-500
גל אש	81		7000	-1	-1.2	-5563
גל אגח	95.5		5000	+5	+1.6	+20800
דשנים 0.1	4340		337			-302
דשנים 0.5	1600	תב	324	+100	+6.7	+206
חישה כמי 10.0	—			הפסקת מסחר		
ליבנקר 1.0	1820		40			-40
מקסימה 1.0	640					
מקסימה 5.0	445		102			-116
טמו 1.0	19400		10	+500	+2.7	+110
טמו 5.0	15400		70	+600	+4.1	+100
פריקלאס	530	תב	1233	+40	+8.2	+21798
פריקלאס אש'	154	תב	4720	+9	+7.2	+14048
קים בימיקל 1.0	4050			+150	+3.9	+100
קים אש	2129		100			-100
קים אגח	105	שב				
תיא 5.0	3620		135	+22	+0.6	+99
פוטומדים 10.0	53200	תב	142	+3000	+6	+244
עץ, נייר ודפוס						
כתר	135		6817			-2951
רשתן 1.0	5862	שב				
רשתן 5.0	3958	שב				
ח.ב.ו. 1.0	7842		205	-10	-0.1	-70
יאה 1.0	1781		600			+25
לבידי אשקלון 1	810	תב	2349	+54	+7.1	+3204
מלם ב 0.5	22700		10	+1000	+4.6	+19
קרגל	730		3000	+20	+2.8	+7345
קרגל אש'	405		6600	+25	+6.6	+7785
רים 0.1	368		2036			-2625
רים 0.4	170.5			+5	+2.1	+600
העל ב 0.2	14559		144	+400	+2.8	+526
תעשיות שונות						
אבירן 1.0	192		4282	+5	+2.7	+2742
אבירן 5.0	98		5100	+4	+4.3	+7290
חמישה יזר	1947	שב				
הנפולק 1.0	980	שב				
הנפולק 5.0	948	שב				
השקעות בתעשיה						
כור בב' ש	6400					-114
תעשיות אש	130		18025	+7	+5.7	+49575
תעשיות אגח	104		22980	+1	+1	+62020

שם הנייר	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ח	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	השינוי בשווי שוק
חברות השקעה						
אמפא ש	6060		31	+100	+1.7	+31
אמפא אפ'	2520		1556	+150	+6.3	+6663
אמפא אגח	99.5		15090	+3	+3.1	+69100
אלגד ש	865	תב	641	+75	+9.5	+3241
כהלת 1.0	990	שב				
כהלת אש	790	שב				
כהלת אגח	103.5		2000			+5000
דסכור 1.0	424		40	+1	+0.2	+10
דסכור 5.0	345	שב				
חברה לישראל 5.0	3040	תב	1426	+160	+5.6	+2213
השקעה 0.1	116000	שב				
השקעה 1.0 ש	20300		15	+700	+3.6	+25
אמבא א 0.5	19500	תב	42	+1800	+10	+35
דיסקונט השק אש	875		13346	+55	+6.7	+38804
דיסקונט השק אגח	105		5000	+2	+1.9	+77270
מזרח השק ש	26399	יב	80	+2100	+8.6	+206
נכסי השקעות 124	13482		11			-6
הדור 1.0	1605		115	+6	+5	+192
הדור 5.0	551	תב	423	+28	+5.4	+2398
יצא ש	12500	תב	66	+800	+6.8	+167
ירדן א 0.1	1102	תב	1	+60	+5.8	+204
כלל 50.0	950	תב	500	+50	+5.6	+2147
מטר 0.1	350		800			-150
מטר א 0.5	360	שב				
מטר אש	115	שב				
אגח 1	124		5850			-4000
מי השק ש	2350		1451			-568
מזה א 0.1	5643		1			-1
מזה 0.5	3701		4	+8	+0.2	+46
פזין ב 2.5	10550		468	+400	+4	+1060
קרדן 1.0	109.5		13020	+4	+3.8	+18601
קרדן 5.0	67		1000	+2	+3.1	+2500
קרדן אש	49.5		5000	+5	+1	+4300
קרדן אגח	103			+1	+1	+20000
פועלים השק ש	607	תב	4360	+32	+5.6	+7936
נסחרות במט"ח						
בית ם	265					

רשימה מקבילה

שם הנייר	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ח	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	השינוי בשווי שוק
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
הדאל 1.0	—			הפסקת מסחר		
יטכל	227		1245	+9	+4.1	+3085
קונטרטים 0.1	1187		300	+1	+0.1	+669
קונטרטים 0.5	261	שב				
קונטרטים אש	66	תב	985	+5	+8.2	+983
קופל 1.0	620		44	-16	-2.5	-44
תבל	205		1000	+10	+5.1	+2000
גני הדר	109	תב	12200	+6	+5.8	+13700
גני הדר אש 1	77	תב	925	+6	+8.5	+1075
הנקה הישראלית	58	תב	16744	+5	+9.4	+21250
כנס טר 1 ש	1422	תב	230.5	-75	-5	-30.5
איטק מחשבים	262		960	+12	+4.8	+919
דטה מיכון 1.0	3150	קב		+150	+5	+534
דטה אש'	650	שב				
כלל מחשבים 1.0	4560	בב		-240	-5	-58
משוב מחשבים 1.0	—			הפסקת מסחר		
רקפ	420		4150	+20	+5	+6595
נדל"ן בינוי חקלאות						
אורן 1.0	—			הפסקת מסחר		
אורן 5.0	—			הפסקת מסחר		
אבנים 1.0	516	תב		+34	+7.1	+100
בן-יקר בת 1.0	2300		15	-60	-2.5	-15
דוזקי 1.0	—			הפסקת מסחר		
דוזקי 5.0	—			הפסקת מסחר		
שד 5.0	1142	תב	681	+74	+6.9	+591
רסקו מבול	1395		1	-50	-3.5	-275
רסקו רג	1141		290	+1	+0.1	+39
שגוד 5.0	—			הפסקת מסחר		
שגוד אש	—			הפסקת מסחר		
אמגם	1209		750			
גולדפרוסט 1.0	749		24	-1	-0.1	-24
גולדפרוסט 5.0	361		2	-1	-0.3	-2
תעשייה						
יוניקו	232	בב	500	-24	-9.4	-500
מקס 0.1	2278	בב	112	+23	+1	+18
מקס 0.5	1071		300	+50	+4.9	+300
תעש הנדין 1.0	1851		125			
אופטגו 5.0	967	שב				
מודן 1.0	627	בב	100	+57	+10	+690
משאבות סלע	—			הפסקת מסחר		
מתכת מרום 1.0	76.5		4503	+2	+2.7	+12857
מתכת מרום אש	28.5		9000			+1000
אלקל	—			הפסקת מסחר		
אלקל אש 2	—			הפסקת מסחר		
בר-טק 1.0	3495		35			-3
בר-טק 5.0	1800		600			-80
פרוטוקומפ 1.0	4370		10	+70	+1.6	+10
פרוטוקומפ 5.0	976	בב		-51	-5	-1064
ת.ל.ב. 1.0	678					
ת.ל.ב. 5.0	341	בב		-18	-5	-294
אלרון-סק	150	שב				
דקסטר 1.0	8498	בה	60	+25	+1	+10
נקה כימיקל 1.0	3697	שב				
ת.נ.ל. 1.0	1414	מקק		+67	+5	+379
ת.נ.ל. 5.0	1604					-163
תוד א 5.0	5437					
אורדע פרינט	555		950			-520
סקובה 1.0	5320		120			-150
טלף	425	תב	500	+25	+6.3	+1150
פו תן	326			+3	+0.9	+500
מאור טכנולוגיה	117.5		3000			+1430
השקעה						
איגוד השקעה 0.1	39.1	בה	15000	+1	+8.6	+34833
איתם	234		500	+4	+1.7	+500
איתם אש	75	שב				
אמיר בב'	691		845	-2	-0.3	-345
אפיק 1.0	508		4457			-143
אפיק 5.0	252		4100			-3700
בנין ב' 5.0	—			הפסקת מסחר		
ישום השקעות	66.5	תב	3701	+5	+5.6	+8599
ישום אגח-אש	78	תב	9700	-7	-8.2	-22900
לבדיק 0.1	1675	קב		+80	+5	+401
לבדיק 0.5	328	קב		+16	+5.1	+299
עין השק ב 0.1	1803	בב		-95	-5	-91
עין השק ב 0.5	990	תב	1	+81	+8.9	+110
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	1869		120	+89	+5	+50
דלק נפט 5	821	תב	10	+43	+5.5	+2248
פז חיפושי נפט	17800		99			-60
יואל אש	76		14800	+3	+4.1	+48251
נ.נ.ב. 1.0	5359	תב	62	+200	+6.3	+258
נ.נ.ב. 5.0	1720	תב	436	+120	+7.5	+1324
פיאיל ב 0.5	5857		20			
נפטא ש	299		7786			-5094
יואל 5.0	288		4241	+8	+2.9	+4379

משתנים

בנק בינלאומי 05	6578	5848	5806	3.74	20
0763011	11567	7028	4.81		
הסנה ש	39523	157.5	155	4.3	6
0711010	5215	665	3.82		
כלל סחר	39049	364	359	3.41	11
שופרסל ב 10.0	6040	833	827	1.46	3
דלק ג ש	10801	1872	1853	2.02	13
אמריקה 1.0	1003	27072	26746	3.5	16
אמיום 1.0		754	754		
נכסים ובנין	4766	2255	2231	1.99	6
הכשרת הישוב		54260	54260		
0190010	9635	251	3.23		
כלל מלון	8998	567	566	2.16	3
עלית	459	11524	11552	2.25	2
שלגה ג 4		645	645		
קטטות מזן 1.0	1681	3255	3199	1.75	5
0080014	10314	1739	4.52		
אלרון 3.0	115	205412	202944	4	28
מבע ג ש		7048	7048		
ים המלח	39401	1864	1841	3.27	28
טורבים 10.0	50421	816	798	5.56	26
מפעלי ניר 10.0	93	234892	230331	3	17
כלל תעש' 1.0	207166	173.5	171.5	2.97	29
אדנים מזוח 2.0	7194	5642	5534	4.75	29
אלון ש	6237	737	712	2.79	6
חברה לישראל 1.0	7920	3300	3237	3.74	28
0690019	18760	598	5.87		
דיסקונט השק ש	22270	2075	2040	4.27	23
כלל 10.0	34400	997	983	4.51	25
0583013	11041	281	2.86		

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 2.3.1988, באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ליש"ט	$ ארצות הברית	1.7736/1.7743
ל-1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	1.6866/1.6871
"	פלורינים הולנדיים	1.8950/1.8960
"	פרנקים שוויצריים	1.3938/1.3948
"	פרנקים בלגיים	35.2700/35.2850
"	פרנקים צרפתיים	5.7140/5.7160
"	לירטות איטלקיות	1243.25/1244.25
"	ינים יפאניים	128.40/128.50
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.3329/1.3534

שער הזהב $ ארה"ב 431.55 לאונקיה (תהליך פיקסינג)

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	ליש"ט/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7701/1.7710	1.3872/1.3885	1.6815/1.6822
3 ח'	1.7623/1.7634	1.3761/1.3776	1.6720/1.6728
6 ח'	1.7513/1.7525	1.3619/1.3636	1.6583/1.6593

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / אריה לביא

המניות החלו לעלות

שבוע המסחר הקצר בבורסה (בשל פורים ובגלל השביתה בת יום אחד של עובדי הבורסה) הסתיים תוך עליות שערים ברוב ענפי הבורסה. עליות השערים הגיעו עד כחמישה אחוזים, חוץ ממקרים חריגים.

בבורסה סבורים שעליות השערים סבירות ומקורן בשחיקה המתמשכת בשערי המניות החופשיות, בעיקר בעשרות הימים האחרונים. עדיין לא השתנה המצב הבסיסי בשוק ההון, המושפע מאי-הוודאות המדינית, מהאירועים בשטחים ומסימני השאלה בדבר צעדים כלכליים אפשריים של הממשלה בעניין הפיחות.

המחזור בשוק המניות גדל במקצת והגיע ל-8.9 מיליוני שקל. הגידול במחזור מקורו במידה מסוימת בשינוי בכללי המסחר בשלב המרי"ק. שינויים אלה, שנכנסו אתמול לתוקפם, מאפשרים מתן פקודות בלתי-מוגבלות בשלב-מסחר זה. המחזור במרי"ק הגיע אתמול ל-1.85 מיליון שקל.

ביקושים גדולים למניות פ"בי.

ביקושים גדולים מהרגיל נרשמו למניות פ"בי. ולמניות הבנק הבינלאומי, כנראה על רקע פרסום התוצאות העסקיות של הבנק הבינלאומי, ביום ראשון הקרוב. הביקושים הגדולים למניות פ"בי. והבנק הבינלאומי, ערב פרסום התוצאות העסקיות, הם כבר בגדר מסורת, לנוכח שמועות על שיפור בתוצאות העסקיות. לא פעם נרשמות ירידות במניות אלו מיד לאחר פרסום התוצאות. אתמול כבר היה מי שהגדיר את המתרחש במניות אלה, ערב פרסום המאזן, כ"מדיין מרומה".

מדד		שינוי ב-%
מדד מניות כללי	94.45	1.17
כללי ללא בנקים	78.46	2.68
מדד אג"ח כללי	לא נמסר	
אג"ח צמוד מדד	לא נמסר	
אג"ח צמוד מט"ח	לא נמסר	

241 עלו 40 ירדו

מספר המניות שעלו הגיע אתמול ל-241. ב-73 מהם נרשמו עליות של יותר מחמישה אחוזים. במקביל, נרשמו ירידות ב-40 ניירות. בשישה מהם נרשמו מוכרים בלבד.

בשורה ארוכה של ניירות-ערך נרשמו עליות של עשרה אחוזים: לודזיה, יצהר, קריסטל, אמפא, יענ"א, מלונות דן, ספחות, מורגן, עיט, ות.י.ל.ן. האופציות של התכוף עלו ביותר מ-22 אחוז. אופציות ליפשיץ עלו ב-14 אחוז בקירוב, וכך גם האופציות של כלל אלקטרוניקה.

עליות שערים במניות ההסדר

במניות הבנקים היתה מגמה של עליות שערים. במניות שלא בהסדר נרשמו עליות. במניות ההסדר נרשמו בדרך-כלל עליות שבין חצי אחוז לאחוז. המחזור בבנקאיות התקרב לארבעה מיליוני שקל.

תשואה שנתית דולרית ב-%

	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
בל"ל 0.1	11.28	8.04
הפועלים ש	10.27	7.41
אי.די.בי. רג	10.93	7.33
דיסקונט א	10.45	6.90
המזרחי ש	10.30	6.95

מגמה מעורבת באיגרות החוב

בשוק הצמודים היתה מגמת המסחר מעורבת עם תנודות עד אחוז, חוץ מעליות עד שלושה אחוזים באיגרות הצמודות ב-80 אחוז למדד ובאגרות הנסחרות במט"ח. המחזור בשוק זה הגיע ל-7.6 מיליוני שקל.

עלייה חדה בפעילות במ.ק.מ.

בהיקף הפעילות במ.ק.מ. נרשמה אתמול עלייה חדה והמחזור הגיע ל-34 מיליון שקל.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
328	5	99.79	16.55
338	12	99.48	17.10
348	19	99.17	17.40
358	26	98.86	17.40
418	33	98.54	17.60
428	40	98.73	17.70
438	47	97.93	17.65
448	54	97.60	17.85
518	61	97.27	18.00
528	68	96.93	18.25
538	75	96.62	18.20
548	82	96.30	18.25
618	89	95.99	18.25
628	96	95.69	18.25
638	103	95.75	18.40
648	110	95.04	18.40
658	117	94.77	18.25
718	124	94.45	18.30
728	131	94.10	18.45

הודעות בורסה

● טבע — הרווח הנקי בתשעה חודשים (אפריל-דצמבר) הגיע ל-10.9 מיליון דולר.

● נכסי אחזים — הרווח הנקי ב-1987 הגיע ל-808 אלף שקל, לעומת 785 אלף שקל בשנה הקודמת.

● מדזול בטון — ההפסד הגיע ל-195 אלף שקל, בשנת 1987, לעומת רווח של 466 אלף שקל בשנה הקודמת.

● ישפרו — ב-1987 החברה הפסידה 1.2 מיליון שקל, לעומת 4.5 מיליוני שקל בשנה הקודמת.

● גב ים — הרווח הנקי גדל ל-5.1 מיליוני שקל לעומת 2.8 מיליוני שקל בשנה הקודמת.

● אמותא — ב-1987 הרווח הנקי ירד ל-425 אלף שקל, לעומת 610 אלף שקל בשנה הקודמת.

● משאבות סלע — ב-1987 הרווח הנקי ירד ל-61 אלף שקל, לעומת 233 אלף שקל בשנה הקודמת.

● בנין — הרווח הנקי של החברה נשאר יציב ב-1987 והגיע ל-375 אלף שקל, לעומת 377 אלף שקל בשנה הקודמת.

● חיפה כימיקלים — החברה האם טרנס ריסורס פירסמה הצעת רכש לציבור.

שקדיה
קב' גבע
ALMOND TREE
חבילות שי לפסח
מבחר מלהיב לכל תקציב
אזור המרכז — 03-347241/2
אזור הצפון — 531061, 531001-06
טלפן — ותעם במשרדך
בחירה של טעם טוב

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5187.58	5112.12	91.56	1.82
אבוקה	406.03	398.20	9.73	2.50
אגוז	265.38	260.31	0.44	0.17
אגם	102.84	100.85	-0.23	-0.23
אדיר	1734.27	1721.43	7.98	0.47
אדם	155.25	153.71	3.80	2.53
אופיר	163.44	162.32	0.19	0.12
אור	440.22	436.47	1.18	0.27
אורון	135.36	132.36	0.13	0.10
אורלי	291.98	289.82	0.56	0.19
אורן	809.06	793.39	5.55	0.70
אייל	5324.36	5220.55	32.58	0.63
איריס	5609.81	5489.17	17.10	0.31
איתן	785.73	770.23	4.95	0.65
אלון	647.39	634.16	1.34	0.21
אלמוג	688.47	675.06	1.96	0.29
אליסם	97.78	95.51	0.59	0.62
אביב	103.77	102.43	0.33	0.32
מניות	85.22	83.19	1.95	2.40
ארז	298.28	292.48	8.01	2.82
אש	131.17	128.31	3.11	2.48
אשל	188.61	184.92	0.35	0.19
אתגר	83.67	82.10	2.32	2.91
אתרוג	260.92	258.40	0.98	0.38
ברולה	155.45	153.98	3.17	2.10
ברוש	505.70	495.95	6.22	1.27
ברק	456.75	447.76	3.69	0.83
ברקת	324.14	321.80	0.95	0.30
גביש	1542.49	1531.71	11.86	0.78
גבע	115.64	113.94	0.32	0.28
גורן	453.24	451.32	2.55	-0.57
גיא	105.01	103.46	0.33	0.32
גיל	3228.33	3165.34	34.71	1.11
גלית	660.80	652.87	2.46	0.38
דובדבן	338.56	335.40	3.19	0.96
דוכיפת	497.93	488.22	5.71	1.18
דולב	253.11	247.89	0.60	0.24
דורון	1597.49	1568.40	3.55	0.23
דותן	274.75	269.81	0.61	0.23
דליה	575.29	565.22	1.27	0.23
דרור	320.79	314.89	6.08	1.97
דקל	341.15	334.69	7.67	2.35
הדס	375.68	374.09	4.19	1.13
הילה	410.53	408.68	2.03	0.50
ורד	554.56	545.12	0.39	0.07
זהבית	2067.06	2025.04	8.73	0.43
זוהר	110.71	109.07	0.14	0.13
זיו	136.48	134.45	0.24	0.18
זינוק	103.28	101.18	0.68	0.68
זמיר	426.71	418.42	9.97	2.44
חוחית	166.84	163.18	0.54	0.33
חליפין	146.40	145.99	0.60	0.41
חלמיש	216.89	215.42	-1.91	-0.88
חן	152.54	151.93	0.37	0.24
טופז	115.86	114.78	0.53	0.46
טל	6453.67	6369.90	10.73	0.17
יבול	465.87	456.90	2.37	0.52
יהלום	160.66	159.13	2.53	1.62
יסודות	349.98	346.86	4.66	1.36
יערה	455.52	446.81	1.52	0.34
כוכב	290.04	284.43	7.64	2.76
כחל	134.87	132.25	0.37	0.28
כלנית	629.44	618.37	1.27	0.21
כספית	270.27	268.31	1.29	0.48
כרמל	140.83	138.67	0.82	0.59
כתר	1221.07	1203.81	7.90	0.66
להב	4714.96	4623.05	39.28	0.86
למשקיע	130.41	128.86	0.27	0.21
לפיד	332.69	326.23	8.48	2.67
לקח	1940.29	1925.00	7.29	0.38
לשם	384.19	381.62	1.06	0.28
מבחר	1399.04	1372.26	2.59	0.19
מבטח	4039.72	4004.48	8.30	0.21
מגן	265.88	262.07	2.36	0.91
מגוון	3797.25	3763.65	13.21	0.35
מור	1584.02	1561.26	45.05	2.97
מורן	858.72	850.44	8.75	1.84
מטח	25324.81	24936.44	207.93	0.84
מיטר	1065.90	1045.53	2.70	0.26
מנוף	4544.84	4458.85	59.50	1.35
מעיין	772.58	758.12	-6.03	-0.79
מקשה	390.66	388.13	0.44	0.11
מכלול	93.11	92.31	1.82	2.01
מרווח	127.91	127.41	0.16	0.13
מרום	1389.77	1363.76	3.23	0.24
נגה	148.17	145.97	0.65	0.45
נטיף	263.18	261.47	5.43	2.12
נטע	452.36	445.65	6.12	1.39
נילי	130.18	128.27	2.47	1.96
סביון	631.91	620.64	1.82	0.29
סגולה	140.37	139.31	0.60	0.43
סלע	381.12	378.56	0.47	0.12
סנונית	548.34	537.63	1.36	0.25
סער	377.87	370.77	5.49	1.50
סביר	176.75	176.30	-1.43	-0.80
עדיף	357.65	351.00	5.68	1.64
עדית	733.92	728.87	9.44	1.31
עידן	494.04	486.72	1.65	0.34
עגור	115.22	114.19	-0.46	-0.40
ענת	2332.31	2314.36	23.18	1.01
עפרוני	512.50	502.48	1.51	0.30
ערמון	129.99	127.54	-0.04	-0.03
פזא	1575.89	1564.48	19.26	1.25
צבר	561.94	550.73	4.60	0.84
צופית	470.53	461.30	5.78	1.27
צוק	128.65	128.14	0.17	0.13
צמיר	1141.38	1132.33	4.17	0.37
צמיחה	517.08	509.49	3.76	0.74
צמרת	149.74	148.64	0.39	0.26
צרית	103.03	101.62	0.42	0.42
קלע	166.45	166.03	1.89	1.15
קשת	103.89	101.85	0.18	0.18
רונית	17434.35	17284.19	249.59	1.47
רימון	135.62	135.38	0.28	0.21
רקפת	837.34	823.90	-0.23	-0.03
רשף	430.36	421.53	4.06	0.97
שכים	462.02	453.14	1.94	0.43
שחם	353.59	350.49	1.80	0.52
שחף	103.99	101.96	0.19	0.19
שירה	443.25	439.94	3.35	0.77
שמיר	412.58	409.63	1.41	0.35
שנהב	668.80	659.21	13.81	2.14
שקד	665.52	652.72	16.91	2.66
שקמה	189.20	185.50	0.30	0.16
שרון	238.41	236.15	-3.15	-1.35
תדהר	492.47	490.02	7.45	1.54
תירוש	559.01	552.37	1.96	0.36
תנופה	103.38	102.58	0.45	0.44
תמר	255.21	250.25	0.18	0.07
תמרה	198.68	197.26	0.57	0.29
תרשיש	115.11	114.33	-0.77	-0.67
תשרי	540.03	535.62	2.38	0.45

שערי אגרות החוב

שגיא 4.25%

סדרה	שער	שינוי באח'
4101	412.4	+2.9
4102	165.6	+0.1
4103	159.1	+0.1
4104	154.2	+0.2
4301	154.2	+0.2
4302	146.7	+0.6
4303	145.7	+0.5
4304	143.6	+0.6
4105	129	+0.1
4106	125.3	--
4107	122	+0.1
4108	119.9	+0.1
4109	116.1	+0.1
4110	114.8	--
4201	143	+0.1
4204	137	+0.1
4205	134.5	+0.1
4206	131.9	+0.1
4207	131.6	+0.1
4208	129.9	+0.1
4209	127.1	--
4210	123.9	+0.1
4211	120.2	+0.1
4212	117.5	--
4213	114.8	+0.1

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	44825	-19
3602	41328	-18
3603	38458	-18
3604	34256	-298
3605	31269	-281
3606	29458	-273
3607	27300	-360
3608	25831	-351
3609	24600	-343
3610	22549	-156
3611	22018	-153
3612	21380	-154
3613	20094	+10
3614	19291	+9
3615	17812	+10
3616	16384	+8
3617	15301	+8
3618	14474	-95
3619	13305	+7
3620	12699	+147
3621	11947	-84
3622	10953	+5
3623	10446	+6
3624	9880	+5
3625	9023	+5
3626	8349	+4
3627	7697	-61
3628	7108	+4
3629	6662	+4
3630	6319	+34
3631	5808	+31
3632	5466	+33
3633	5165	+32
3634	4655	+138
3635	4488	+133
3636	4218	+23
3637	3962	+22
3638	3690	+21
3639	3379	+19
3640	2828	+54
3641	2452	+47
3642	2166	+18
3643	1880	+15
3644	1691	-5
3645	1526	-4

גליל 4.25%

סדרה	שער	שינוי
3701	1306	+9
3702	979.9	-0.6
3703	870.1	+0.5
3704	745.4	+0.4
3751	396.5	-2.2
3752	157.7	-1
3753	151.4	-0.9
3901	149.2	+1.7
3902	142.2	+1.6
3903	141.2	+1.6
3904	139	+1.6
3754	137.2	+0.1
3755	132.2	--
3756	131.4	+0.1
3757	128.9	--
3758	126.4	+0.2
3759	126.1	+0.3
3760	124.4	+0.3
3761	121.7	+0.8
3762	118.5	+0.2
3763	114.9	+0.2
3764	112.7	+0.1
3765	110	+0.1
3766	108.8	+0.1
3791	117.6	+1.7
3792	115.6	+1.8
3826	137.1	+0.1
3827	134.6	--
3828	133.7	--
3829	131.3	+0.1
3830	129.1	+0.1
3831	128.7	--
3832	127	--
3833	124.3	+0.1
3834	121.1	+0.1

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3523	159000	--
3524	158100	--
3525	155500	--
3526	156500	--
3527	153850	-5800
3528	149500	--
3529	148400	+200
3530	144700	+200
3531	146200	--
3532	140900	+200
3533	140600	+500
3534	135450	--
3535	132700	--
3536	132600	--
3537	132450	--
3538	124700	--
3539	125600	+500
3540	124700	--
3541	120500	+250
3542	122860	+2200
3543	115000	-500
3544	115000	--
3545	112100	+300
3546	113050	-350
3547	112200	+200
3548	112800	+400
3549	106000	-400
3550	106300	+300
3551	106954	--
3552	98578	--
3553	102180	--
3554	102680	+100
3555	102500	+100
3556	97700	+200
3557	97800	--
3558	97550	+100
3559	94000	+200
3560	88801	+100
3561	88410	+100
3571	87944	--
3572	88650	--
3573	88550	--
3574	81450	--
3575	83100	--
3576	80800	+400
3579	75900	--
3577	81200	+100
3578	75450	+200
3580	70000	+400
3581	64640	--
3582	59000	--
3583	54701	+300
3584	51805	+65
3585	49169	+60
3586	44961	+20
3588	46877	+23
3589	42805	+21
3587	47026	+23
3591	42908	+21
3592	42869	+21
3593	42811	+21
3590	43238	+1232
3595	41281	+1225
3594	41461	+916

5% מלווה פיתוח (בירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2004	167800	--
2005	158100	+400
2006	156250	+200
2007	154200	+200
2008	151200	-1200
2009	154050	--
2010	153650	--
2011	150880	--
2012	154000	+1800
2013	150700	-2500
2014	146500	-3500
2015	144918	-4482
2016	147370	--
2017	147450	+3000
2018	145850	+1200
2019	145818	+1600
2020	140579	--
2021	140083	--
2022	135700	--
2023	132000	-800
2024	122500	-2600
2025	122900	-1200
2026	123200	-1800
2027	118900	-1600
2028	121231	+3531
2029	112200	+200
2030	115900	--
2031	112450	+700
2032	110650	+1100
2033	106000	--
2034	104398	--
2035	97913	--
2036	98200	+200
2037	104238	--
2038	95800	--
2039	94629	+2753
2040	94245	+2745
2041	88900	--
2051	88580	+2580
2052	80715	+2351
2053	86029	+2586
2055	74000	--
2054	74236	-2296
2056	67105	-2075
2057	67415	-2085
2059	68558	--
2058	68575	+1997
2060	74890	+380
2061	51434	+16
2062	43343	-1258
2063	45333	+1331

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
יזר 5	107.4	-2

רמון

סדרה	שער	שינוי
7006	198.4	+5.6
7007	185.2	+2.3
7008	181.7	+2.2
7009	174	+1.2
7010	167.8	+4.5
7011	158.4	+4.2
7012	152.9	+4.1
7013	144.7	+4.2
7014	122.8	+0.4
7015	104.5	+2.2
7016	107.1	+2.4
7017	106.5	+2.5
7018	106.3	+2.5
7019	106.7	+2.5
7020	106.5	+2.5
7021	105.5	+2.4
7201	104.7	+2.7

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13776	+52
6102	8205	-53
6103	7529	-27
6104	6891	+7
6105	6537	+7
6106	6291	-56
6107	6047	-55
6108	4343	-21
6109	4128	-21
6110	4058	-20
6111	3455	+59
6112	3355	+58
6113	2251	-18
6151	868.8	-0.5
6152	832.9	-0.6
6153	719.2	+6.1
6154	706.7	+6.1
6155	456.1	+1.9
6156	373.6	+4.5
6157	278.4	+0.5
6158	263.3	+0.5
6159	221.5	-1.8
6160	207.1	-2.2
6161	199.8	-2.2
6162	180.9	-0.2
6163	167.8	-0.9
6164	161.4	-0.8
6165	155	+2
6166	147.7	+0.2
6167	144.1	+0.2
6168	141.6	+0.2
6169	133.4	+1.1
6170	123.1	-1.4
6171	88.5	-0.6
6172	87.3	-0.7
6801	94.9	+0.1

מט"ח 100%

סדרה	שער	שינוי
אל אס	1592	+2
אלביט	222.5	--
אלתא	1200	--
אלסינט	2517	+2
סאיטקס	1167	+12
תור 84	93.8	+2
תור 85	391	--
הב הים	256.8	--
דיס הש	190.7	--
כור	159.2	--
כלל	444	--
מצם ד	178.2	--
מצם מ	253.7	--
מצם י	282	--
דן	143.1	+0.1
טל בנ	187.9	--
תיעוש	256.8	+7

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	150.5	--
דיס הש	160.8	-1
כור	150.5	--
כלל	180.8	--
מב דיס	155.3	--
משא מז	149.7	--
משא מז	147.5	--
משא מז	134.1	-0.9
לאומי	141	-0.9

صكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מעצר רופאים והחוסן המוסרי

לפני כמה ימים נעצרו רופאים דרוזיים בחשד שטיפלו בפצועים שנפגעו במהלך המהומות במג'דל שאמס. העבירה שלכאורה נעברה היתה בכך שנתנו סיוע לנפגעים מבלי שדיווחו על כך למשטרה. אין לי כל ספק שהמעצר, שהוארך על־ידי שופט לשבעה ימים, היה כחוק, אך לעתים רצוי יותר להיות חכם מאשר צודק. אני חולק על התבונה שביסוד ההחלטה לעצור רופאים על כך שנתנו טיפול רפואי לפצועים. בלא להתייחס לעמדה פוליטית או גישה מדינית, ברגע שאדם פצוע, הוא ראוי לטיפול רפואי ואם אותם רופאים בני העדה הדרוזית סיפקו לאחיהם את הטיפול הזה, יבואו על הברכה.

השתלהבות יצרים והפגנות אלימות ראויות לגינוי כמו גם שימוש בכוח הזיג לדיכוין, אך עלינו לזכור שלטווח הארוך, דווקא מעשים כגון הפרעה למתן טיפול רפואי לפצועים, הם שפוגעים בחוסננו המוסרי, בתדמיתנו ההומאניטרית כלפי פנים וכלפי חוץ, ולצלקות שלא במהרה יגלידו.

ד"ר נעם גבריאלי (רופא)
חיפה

יותר כהנא מכהנא

תחת הכותרת: "יותר כהנא מכהנא" מצליח הד"ר רפאל איתן, הוא רפול, להביהו לנו בהתבטאויותיו המצמררות כי ניתן לאגוף את כהנא מימין בלי הרבה מאמץ. וכל מי שסבר כי יותר גרוע מכהנא לא יכול להיות, בא רפול ומוכיח שעוד יכול להיות. אבל יותר משמבהילות ההתבטאויות הללו (והן מבהילות מאוד), מעוררת דאגה ההיסטריה שאחזה את רפול, כפי שמעידה התבטאותו האחרונה שלו ("הארץ" 29.2).

לפי רפול, יכול להיות שעד נובמבר כבר לא תהיה מדינה, ואם לא "נטפל" בערבים כפי שהוא מציע — וכהנא הוא יונה צחורה לעומתו — אפשר להתחיל לארוז והאחרון יכבה את האור. קשה היה להאמין, ורפול, הלוחם האמיץ שמסכת חייו שזורה סיפורי גבורה עילאיים, שרק לפני ימים ניתק בעוז את האינפוזיה שאליה היה מחובר בבית החולים וחזר לשדה המערכה, רפול זה מאבד את עשתונותיו כאשר מדברים פוליטיקה?

מסתבר, אם כן, ששלוש שנים במחיצתה של גאולה כהן השפיעו בכל זאת אפילו על רפול החסין מרגשות. וגם הרמטכ"ל לשעבר נדבק בחיידק ההיסטריה שתחילה מפלגתו לשעבר, הרתה על רגלה כמקום אלקטורלי רב־עוצמה.

יואב סימון
ירושלים

נשיא על המגרש

התמונה הזאת שבה נראה נשיא המדינה מוקף בשחקני נבחרת הכדורגל בטרם צאתה למשחקי קדם הגביע באוקיאניה, מעוררת מידה רבה של גיחוך. מה ראה נשיא המדינה לפאר חבורת שחקנים אשר הוכיחו מעל לכל ספק את חדלונה ואת אפסותה העיתונות טרחה להבליט את הבקיאות הרבה והמרמזת שגילה כבוד הנשיא בענייני הכדורגל הישראלי במעמד המביך ההוא. אם כך, מותר להניח שהנשיא ידע על כישלונותיה הרצופים והעקביים של הנבחרת בזמן האחרון.

איזה מסר חינוכי הוא רוצה להעביר בכך לאזרחי המדינה? ואני לתומי חשבתי שרק חיילים מצטיינים וזוכי פרס ישראל זוכים לכבוד כזה.

לצערי הרב, מתעורר החשש שבמקום להעלות על נס את המכובד והנעלה בתוכנו, מנסה מר הרצוג להתאים את עצמו למשהו שהוא מתנה למכנה המשותף הנמוך ביותר. האם זהו בשורתו לעם בפתח כהונתו השנייה?

יצחק גרנר
ירושלים

הארץ ממליץ

מוריס (ת"א, חיפה) - אהבה הומוסקסואלית באנגליה בראשית המאה, מתוארת בחום ובנעימות ע"י הבימאי ג'ימס אייבורי ("אבק לוהט", "הבוסטונים", "זכרונות אהבה מפירנצה"), עפ"י ספרו של א. מ. פורסטר ("המעבר להודו").

עיניים שחורות (ת"א) - סיפור אהבה איטלקי ומריר המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב" אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב ע"י הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בכיכובו של מרצ'לו מסטרויאני, עם סילבנה מנגנו, אלנה ספונובה, ומארת קלה.

נערות עובדות (ת"א) - מין בעיסקה. מסוריה הוא נושא סרטה של ליזי בורדן, העוקב אחר יממה לא זוהרת ואף לא מרגשת בבית־בושת אמריקאי, במרכז מנהטן.

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) - שני מלאכים מובטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתעניינים לחיים כבני אדם. סרטו של וים וונדרס ("פריז טכסס").

תקווה ותהילה (ת"א, ירושלים) - מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האמרלד").

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה) - סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון, משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפריז") כהזדמנות לעסוק בחוסר האפשרות לשנות ולהשתנות.

ממפוסו (ת"א) - קומדיה יפנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

רחוב צ'רינג קרוס 84 (ת"א) - חליפת מכתבים בין מוכרת ניו־יורקית ובעלת חנות ספרים בלונדון יוצרת קירבה נדירה בין המכותבים. אן בנקרופט ואנתוני הופקינס מצטיינים.

סרטים מיוחדים

יהושע יהושע (ת"א, חיפה) - קומדיה מסורתית על מין חוזרת בתשובה, במנגנון של "קומיקס" ומרכים מצויירים למבוגרים.

מעקב צמוד (ת"א, ירושלים) - סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("רעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

סרטי בידור

חשוד (ת"א, חיפה, ירושלים) - מתח, דרמה של בית־משפט ופרשת שחיתות, בסרטו של פיטר ייטס ("בוליט", "המלביש"). עורכת־דין יפה ונדיבת לב (שר) מגינה על נאשם ברצח, ובעזרתו של אחד המושבעים (דניס קוויד) חושפת שחיתות בבית־המשפט.

התנגדות חכמי ישראל למעורבותו המדינית של מרדכי

מאת הרב שלמה גורן

מעמדו הממלכתי של מרדכי היהודי בחצר מלך אחשוורוש ופעילותו האינטנסיבית בשער המלך, לא היו לרוח כל חכמי ישראל חברי הסנהדרין. כפי שמצאנו בתלמוד במסכת מגילה (ט"ז ב') על הכתוב בסוף מגילת אסתר "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשוורוש וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו וכו'". לרוב אחיו — ולא לכל אחיו, מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין, לפי שבטל מדברי תורה ונכנס לשררה. גם לגבי מעורבותו הפוליטית להצלת העם מגזירת השמד, היתה לחכמי ישראל באותו דור עמדה שלילית. כפי שזה בא לביטוי בדבריו של רב יוסף, גדול האמוראים מהדור השלישי בבבל (מהמאה ה־4), באמרו: גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות. שבתחילה, בימי כורש, כשעלה זרובבל מן הגולה, נמנה מרדכי במקום החמישי בין גדולי ישראל (עזרא ב' א'). לאחר שנכנס לשררה בימי אחשוורוש, הורידוהו למקום השישי כבתוב בספר נחמיה (ז' ז').

גם התנגדותו של מרדכי בהמן עוברת תחת שבט הביקורת של חכמי ישראל. ביניהם היו שדרשו החרש והמסגר, שמילאו את מקומה של הסנהדרין. כבתוב בגלות ירושלים — "והחרש והמסגר אלף הכל גבורים עושי מלחמה" (מלכים ב' כ"ד), ושאלו בסדר עולם: "וכי מה גבורה בבני אדם המהלכין בגולה? ומה מלחמה עושין בני אדם האסורין באזיקים ונתונים בשלשלאות? אלא הכל גיבורי תורה. עושי מלחמה — שהיו נושאין ונותנין במלחמה של תורה". לדעת רבא במסכת מגילה (י"ב ב') מתרעמת כנסת ישראל על מרדכי היהודי ואומרת: ראו מה עשה לי יהודי ומה שילם לי ימיני. מה עשה לי יהודי, שלא הרג את שמעי בן גרא (כשקילל את דוד קללה נמרצת בברחו מפני אבשלום בנו), שאילו הרג דוד את שמעי בן גרא (סבו של מרדכי), לא היה נולד מרדכי שהתקנא בו המן וגרם צער לישראל.

האם היה צידוק לקריאת התיגר על המן

זהו תרעומת קשה של כנסת ישראל על מרדכי, בהאשימה אותו כי איש יהודי ואיש ימיני גרמו לה את הצער הזה של גזירת המן. כך גם משתמע מגירסת העין־יעקב במסכת מגילה ומפירוש רש"י שם. על־פי דרשה זו של רבא, עם ישראל לא ראה בעין יפה את התגרות מרדכי בהמן, אף על פי שעשה לו צלם על בגדיו. כפי שמצאנו במדרש אסתר רבה (ו' ו'): מה עשה המן? עשה לו צלם מרוקם על בגדיו ועל לבו, וכל מי שהיה משתחווה להמן היה משתחווה לעבודה זרה.

המהרש"א בחידושי האגדות שלו למסכת מגילה (י"ב א'), כותב על־פי שיטת בעלי התוספות שהצלם על בגדיו של המן לא נעשה אלא לכבודו, ולא חל עליו דין עבודה זרה, ומרדכי החליט בכל זאת לעבור על מצוות המלך ולא להשתחוות להמן, כבתוב, מרדכי לא יכרע ולא ישתחווה לו. אולם במסכת מגילה י"ט א' ובסנהדרין ס"א ב' מפורש כפי שכתב רש"י, שהמן עשה עצמו אלוה והלה על השתחוות זו הלכה של ייהרג ואל יעבור, כמו באיסור עבודה זרה. המדרש כנראה חולק על התלמוד וסובר שהמן לא עשה עצמו אלוה, אבל הצלם שעשה על בגדיו היה בו מניעתי עבודה זרה, בניגוד לשיטת המהרש"א.

שיטת רבא הנ"ל הדורשת את המקרא איש יהודי וכו' בתרעומת של כנסת ישראל על דוד שלא הרג את שמעי בן גרא, איננה חולקת על התלמוד, הסובר שההשתחוות להמן היתה בה משום עבודה זרה. אלא היא סיבות שמרדכי לא היה צריך לשבת בשער המלך, ולא להתערב בפוליטיקה של חצר המלך, כי גזירת אחשוורוש לכרוע ולהשתחוות להמן היתה מכוונת רק לעבדי המלך אשר בשער המלך ולא לעם מחוץ לארמון המלך, לא ליהודים ולא לפרסים. ואילו נמנע מרדכי מלהתערב באינטריגות של חצר המלוכה, לא היתה מתעוררת שנאת המן כלפי היהודים.

ממדרש אסתר פ"ז (ז') אנו למדים על לבטיו הקשים של מרדכי בעת שהחליט להפר את מצוות אחשוורוש. המדרש שואל: וכי קבורין היה מרדכי ועובר על גזירת המלך? אלא כשציווה אחשוורוש להשתחוות להמן, חקק עבודה זרה על לבו ונתכוון כדי שישתמשו לעבודה זרה. ומרדכי אומר לו: יש אדון המתגאה על כל גאים, ואיך אני מניחו ומשתחווה לעבודה זרה? ולפי שייחד שמו של הקב"ה נקרא יהודי. אל תקרא יהודי אלא יחידי.

נמצאנו למדים שמרדכי עמד יחיד ובודד במאבקו נגד המן. העם היהודי לא השתתף עמו במאבקו. במדרש שיר השירים רבה פ"ז נחלקו חכמי ישראל בשאלה אם מרדכי נאבק יחיד נגד המן או שגם רוב ישראל היו אתו. ר' ברכיה שאל, וכי מרדכי ואסתר יחידים היו? הרי רובם של אותו הדור צדיקים היו. ורבנין אומרים, עבדו ישראל עבודה זרה.

מרדכי ציפה לנס

על מחשבת דעתו של מרדכי בבדיקת הדבר אפשר ללמוד מכך, שאחרי שכבר נגזרה הגזירה ונתפרסמה בכל מדינות המלך אחשוורוש "להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד", קרע מרדכי את בגדיו, לובש שק ואפר, יוצא בתוך העיר וזועק זעקה גדולה ומרה. והרי כאשר הדבר היתה מונחת על צוארם של היהודים, מן ההיגיון היה להוריד פרופיל ולהימנע מלבוא אל שער המלך. אך מרדכי עשה ההיפך מזה.

כאשר צמו כל היהודים בשושן שלושה ימים ושלושה לילות כדי להעביר את רוע הגזירה, שוב אנו מוצאים את מרדכי יושב בשער המלך ומפגין את מרדו ואיבתו להמן. כבתוב על צאתו של המן ממשתה היין הראשון שערכה אסתר: "ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב. וכראות המן את מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה".

התגרות מכוונת זו הגבירה את זעמו של המן במידה כזאת, שלא יכול היה להשהות את נקמתו במרדכי עד ליום ההשמדה בי"ג לחודש אדר, אלא ביקש לפעול מיד. כפי שאמר לאוהביו ולזרש אשתו: "וכל זה איננו שווה לי בכל עת אשר אני רואה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך". כך נתקבלה ההחלטה "יעשו עץ גבוה חמישים אמה ובבוקר אמור למלך ויתלו את מרדכי עליו".

מה הביא את מרדכי בשעה הקריטית ביותר להפגין שוב את מרדו וכי לא מצא תואנה ביום השלישי לצום להימנע מעימות עם המן בשער המלך, כאשר חיי העם היהודי היו מוטלים על כפות המאזניים? התשובה לכך כפולה: (א) מרדכי היה בטוח בדעתו כי לפי ההלכה עליו למסור את נפשו ולא להשתחוות להמן. וכל שכן בשעת שמד, מצווים ליהרג על קידוש השם ולא לעבור על איסור כלשהו. (ב) מרדכי היה בטוח בנס שיתחולל, אם ידבק בצור התורה. ביטחון זה ביטא בתשובתו לאסתר לאחר שסירבה תחילה לבוא אל המלך שלא כדת, כבתוב: "ויאמר מרדכי להשיב אל אסתר אל תדמי בנפשך להימלט בית המלך מכל היהודים. כי אם החרש תחרישי בעת הזאת רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו" (אסתר ד' י"ג־י"ד).

בדידותם של מרדכי ואסתר במאבקם נמשכה גם לאחר ניצחונם, כאשר ביקשו להנציח את הנס לדורות ונתקלו בסירוב מצד חכמי ישראל. כפי שמצאנו בתלמוד ירושלמי, מסכת מגילה א' ה'. מה עשו מרדכי ואסתר? כתבו איגרת ושלחו לרבותינו: מקבלין אתם עליכם שני ימים הללו של פורים בכל שנה? ענו להם, לא דיינו הצרות הבאות עלינו, אלא שאתם רוצין להוסיף עלינו עוד צרתו של המן. חזרו וכתבו להם איגרת שנייה: אם מדבר זה אתם מתייראים, הרי היא כתובה ומעלה בארכיים (ארכיב) — "הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס". כך גם בבבלי שם (ז' א'). לא הועיל גם שכנוע זה, עד שהסכימו אתם מן השמים. כפי שמצאנו במסכת מכות כ"ג ב' ובירושלמי בשלהי מסכת ברכות: אמר ר' יהושע בן לוי: שלושה דברים גזרו בית דין של מטה והסכים בית דין של מעלה עמהם, ואלו הן: הרמה של ידיעה וכו' מגילת אסתר ושאילת שלום בשם.

גם אז המשיכו חכמי ישראל להתנגד לצירופה של מגילת אסתר לכתבי הקודש, משום שלא האמינו שאסתר נאמרה ונכתבה ברוח הקודש. רק לאחר שיבת ציון וחורבן ושלאחר כנסת גדולה בארץ ישראל, שכתבו את מגילת אסתר, וצירפוה לכתבי הקודש, והיא גם קיבלה עדיפות על ספרי הנביאים והכתובים. כפי שמצאנו בתלמוד ירושלמי מגילה א' ה': ר' יוחנן אמר, הנביאים והכתובים עתידין להיבטל וחמשת ספרי תורה אינן עתידין להיבטל. ר' שמעון בן לקיש אמר, אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין להיבטל. מגילת אסתר שנאמר "וזכרם לא יסוף מזרעם" (אסתר ט' כ"ח), והלכות, שנאמר "הליכות עולם לו" (חבקוק ג' ו').

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסתדרות רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל. 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803153
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03-433300
שח"ל - שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רופאות שיניים: ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531; מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898 מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד "שקט" - שירות רפואי לקט (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03-7549111 "שקט" מנוי 222
שלית — שירות רפואי לקט (חיפה) בימי חול בשעות 19-24 ימי שישי 14-24, בשבת 08-24 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות בר' כוכבא 49 טל: 03-284644 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית — שירות סיעודי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
ש"ל 7549111 אינטרנית 1580
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03-261115
חיפה 672222/3
נתניה 053-335316
באר־שבע 057-418111
כרמיאל וגליל מערבי 04-988410
כפר סבא 052-913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08-228858
מרכז מידע לקרובות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למכורי להימורים "מקלט"
א' דה 11.00—13.00
ב' דד 16.00—18.00
רח' בזוקר 13 תל־אביב
יד ביד - אגן הקשבה לילד ולהורים תל אביב - לילד" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732
ירושלים - 243558
חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00—20.00
הגליל המערבי - 04-922332
קו אליי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 16.00—20.00
ארגון לשירות אנוש — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03-5461722/8
שה"ל - שירותי היעוץ לגיל מוגבל לזולי לב (פרטי) 330848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל' 03-5461133, 08-550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וייעוץ לחולים. מידע טלפוני 24 שעות בטלפון: 290101, 283121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת"ר. 33602 ת"א
תורנות מוקדות בטלפון — דואר ת"א 239952, 246863, 611011
דואר ירושלים 226335
דואר חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב הקה — ילדים, פנימית, כירורגיית
ירושלים הדסה ע"כ — פנימית, כירורגית, נשים, עיניים, א.א.ג, שיניים — עזרה ראשונה (16־22)
הדסה ה"צ — אורתופדיה
ביקור חולים — ילדים

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בן יהודה בן יהודה 142 225535
בבלי פרומר: 1 טל בבלי 440 552
ירושלים אליסון ישעיהו 10 383753
חיפה סנטר פבור 27 664075
חולון קופ"ח מכבי שנקר 35 895571
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן רמת יצחק ש"י 96 777506
פתח תקוה כללית חיים עוזר 905271
נתניה גבע שער הגיא 14 22695
הקריות הרמן סמטת מרייצין 715136
חדרה הנסיא הנשיא 324281
רחובות מאוחדת בנימין 23 457991

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00
דמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' המשרד 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 עד כאן.
09.05 שעת כושר
09.15 פרפר נחמד. הדוד פורים
09.40 יום של כיף בגן העיר
10.00 פסטיבאל
11.00 פסטיבאל פורים
11.45 מצחה האגודים
14.00 עד כאן
14.05 בלי סודות
14.30 קשר משפחתי (ב)
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע. הרשם
15.55 40 עד כאן
16.00 זהו זה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) מאגמין למשפחה
19.00 (ע) מבט. עיתוני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 מבט לחדשות
20.30 תשדיר ספורט
22.10 תשדירי שירות
22.15 סי בגשל רז
23.00 מטלוק
23.45 הגיגה זמן לשון

ערוץ 2

18.30 שלושת הליצנים

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו (סדרה צרפתית)
18.30 סדרת טבע
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 קיט ואלי (קומי)
21.10 מרלות לעושר (קומדיה מוסיקאלית)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע
19.00 מסע ברומניה
19.50 סקירת חבביות
20.00 שלושת הליצנים
20.30 פעם אחת
21.30 פשורים

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי החוסבות (מצויר)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "זוית של דה"
18.00 פאנקי והבמסר (סדרה)
18.30 עובדות חיים (קומי)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 סקוקרך ונברת קינג
21.00 הדרך לשמים (דראמה)
22.00 השותפים (בלש)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
11.57 מיטב השיר
12.00 מן הסרטים
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מבקשים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא
17.30 קשת של צלילים
18.00 אנתולוגיה בצליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 אופרה. אתמבוך
23.00 דוד הזהב

רשת א'

15.05 מוזמר
16.05 ארץ לא נודעת

17.10 צבעי הקשת במקבץ־פורים
18.06 קריאות במגילת אסתר בנוסח יהודי המזרח של דור זה. מבית־כנסת בירושלים
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שירורים לעולים
22.05 ישו לי חלום

רשת ב'

06.10 קריאות במגילת אסתר בנוסח יהודי המזרח
07.00 הבוקר הזה
08.05 עושים עניין
09.05 מחזור הד כוש
13.05 בוזמי היום
14.06 לראות או לא לראות
14.30 בת צחוק. הדר הזמנר
15.05 ליצנים קטנים אנחנו
16.05 יומן בלבלה
16.30 על מספרים ואנשים
18.06 הלך ברוש. הזוגים

לפורים
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שרשים
22.05 הלילה החמישי
00.05 זמן חצות
00.15 להראות מחלום. שירים

רשת ג'

06.04 בוקר לאושר. ישן והטוב
07.07 שיר בבוקר בבוקר
08.05 קרובים
11.05 ביטל זה
14.06 בזמן אני שנה
16.05 הצגה יומית. עם יקום

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין. חדשות
07.05 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 אני פורים
11.05 נבון לעכשיו
13.05 הפסקת צהריים
13.55 40 לאחור
14.05 הגינה מס' 1
16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל
18.06 שעה קלה על לכלבה
18.45 חמש עשרה קמצות
19.05 יפה משודר
20.05 בבוקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרגש ועל הביצוע
23.05 עשרים וארבע
23.55 שיחת הצות
00.55 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
06.05 צלילי בוקר

קולנוע

תל־אביב

אורלי — זיוף משפטים 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — לילה מגיע 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — שגעון בחלל 9.30, 11.15
בן יהודה — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
גורדון — המעבר להודו 6.00, 9.00
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — דאן דה פלורט 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — מוריס 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — תקוה ותהילה 11.00, 13.45, 4.30, 7.15, 9.45
דקל — אליבר 11—4 חשוד 7.00, 9.30
דרייב אין — ריקוד מושחת 7.15, 9.30, פרט סקס 12.00
הוד — אורות הכרך 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע: בית ציוני אמריקה — רח' צ'רינג קרוס מס' 84 4.30, 7.30, 9.30
חן 1 — המצילים הקטנים 10.30, 12.30, 2.30 מעקב צמוד 5, 7.30, 9.50
חן 2 — שירת הדרום 10.30, 12.30, 2.30 משחק הלבבות 5, 7.25, 9.50
חן 3 — ברווז שווה מליון 10.30, 12.30, 2.30 אי אפשר לקנות אהבה 5, 7.25, 9.50
חן 4 — במבי 10.30, 12.30, 2.30 מלון הדר המיטות 7.30, 9.55
חן 5 — יום בבלכודת 7.25, 9.50
לימור — ללא מוצא 7.15, 9.30, שכרון תשוקה 12.00 חצות
לב 1 — נערות עובדות 2, 5, 8, 10.00
לב 2 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.30, 9.50
לב 3 — מגיל הנעורים 5.00, 7.30, ריקוד בושקה 2.00, 9.50
לב 4 — ממפוסו 3, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30
הספריה הישראלית — בלוז לזופט הגדול 10.00
מון — הכנת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
מאר — יופיו של החטא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — יהושע יהושע 12, 2, 4.30, 7.15, 9.30, זמר את שמי 11.30 בלילה
צפון המגדלים — מסנן 4.30—7, 9.30
שחף — עכבר הבאים 5.00, 7.15, 9.30
תכלת — קן הקוקיה 7.00, 9.30, מוטע הקולנוע של רוקי 12.00 חצות
תכלת — עשבי בר 5.00, 7.25, 9.45
פוקס (רמת־אביב) — לבמבה 8.00 פגישה עיוורת 10.00

נתניה

שרון — מרדף להוט 11—5 מעקב צמוד 7, 9.15
הוד — לא יכולה בלי זה 7.15, 9.30

נהריה

היכל התרבות—אבא גנוב 5, 7, 9.15

ירושלים

אדיסון — הפשיטה על הפשע 4.30, 7.00, 9.00
אור־גיל — מעקב צמוד 4.30 7.00 9.15
אורנע — גלגלי תהילה 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — אלדין ומנורת הקסמים 10.00 אי. טי. הנר מכוכב אחר 11.30, אלדין ומנורת הקסמים 2.30 מי הבעיה 8.00 — מרגנה 6.15, אני והחברה 8.00, חנות קטנה ומסריחה 10.00, המכשפות מאיסטוויק 12.00
בניר — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
כוכשל — דייבר 7.00, 9.00
רון — הכרך 4.30—7, 9.15
תיאטרון ירושלים — תקוה ותהילה

כפר סבא

עמנואל — זיווג משמים 7.15, 9.30
גת — חוזה עם גבוע 9.30
בית העם — דאן דה פלורט, הכוכב הפרדוכסאלי

ערן — אורות הכרך 9.15, 7.00 / 4.30, 9.30 הליך...
סבור — נערות עובדות 7.00, 9.15
סמבטק 1 — ניוונגתה 4.30, 7.00 מפגש הקולנוע 2.30
בלון 7.00 ודיוק קלושים של הביטלס 9.30
סינמטק 2 — הדייג לגיבור הכבוד 9.00

עפולה

משתרונ — יום בבלכודת 9.00
היכל התרבות — הפורצת מסן פרנציסקו 9.15

חולון

מכבי — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
רינה — האלמנה השחורה 7.15, 9.30
מגדל — שחיתות בכחול 7.15, 9.30
אימון — יופיו של החטא 7.15, 9.30

ראשל"צ

ג.ב. רון 1 — שמור הוקן 4.30, חיזור גורלי 7.00, 9.30
ג.ב. רון 2 — במבי 5.00, יהושע יהושע 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — דאן דה פלורט 7.00 מנון 9.30
הוד — מלון הדר המיטות 7.15, 9.15
חן — ריקוד מושחת 11, 4.30, 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — יום בבלכודת 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — ללא מוצא 5, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — ריקוד מושחת 7.00, 9.15
עמל — עכבר הבאים 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
היכל 2 — שגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
היכל 3 — פשיטה על הפשע 5.00, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — יהושע יהושע 4.30—7, 9.15
אורלי — שירת הדרום 11.00, 4.30
באר־ין 6.45, 9.00
בית העם — השומר מלוס אנג'לס 9.15
חן — מנגן 6.30, 9.00
סינמטק — מלחמה ואהבה 9.30
עצמון 1 — יהושע יהושע 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — שגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 3 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
קין אור המבחרים — יופיו של החטא 4.30, 7.00, 9.15, מבט פייסמן — חזבי בים בתאילנד 11.30 בלילה
ציון — עכבר הבאים 7.00, 9.15
רון — חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
רב גת 1 — המצילים הקטנים 10.30, 12.30, 2.30 4.30 חשוד 6.30, 9.00
רב גת 2 — ברווז שווה מליון 10.30, 12.50, 2.30 הקיסר האחרון 5.00, 8.15
אורות — ריקוד מושחת 7.00, 9.15
מבויק — שירת הדרום 11—5 לילה מגיע 7.00, 9.15
ממיר — גבי 7, 9.15
מופת — לא שם דין 7.30, 9.15 שרץ לי גן לי 10.00
מאר — מעקב צמוד 4.15, 6.45, 9.15
שבוש — מורים 6.45, 9.15
היכל — סמבת הקשים 7.00

הרצליה

דוד — הפשיטה על הפשע 7.15, 9.30
דן אבגריה — לה במבה 7.00, 9.30
מלון דניאל — מורים 6.45, 9.30
היכל — חיזור גורלי 4.30, 7, 9.30
תפארת — באר־ין 7.15, 9.15

רמת גן

אלמוג — חיזור גורלי 7.00, 9.30
אופיר — אורות הכרך 4.30, 7.00, 9.30
יליל — יופיו של החטא 7.15, 9.30
שבוש — יום בבלכודת 7.15, 9.30
רב גן 1 — המצילים הקטנים 10.30, 12.30, 2.30—5 הקיסר האחרון 6.30
רב גן 2 — במבי 10.30, 12.30, 2.30—5 ריקוד מושחת 7.30, 9.50
רב גן 3 — קרוקודיל דנדי 10.30, 12.50, 2.30—5 אי אפשר לקנות אהבה 7.25, 9.55
רב גן 4 — ברווז שווה מליון 10.30, 12.50, 2.30, 5.00 ללא מוצא 7.25, 9.55
אלמוג — מעקב צמוד 7.45, 9.55

חדרה

חדרה — ריקוד מושחת 5, 7, 9.15
זוהר — ללא מוצא 7.00, 9.15

רמת־השרון

כוכב — ילדי הבים 11.00, 4.15, לה במבה 7.00, האלמנה השחורה 9.30

ערן — ...
אמבטיה — מעקב צמוד 7.25, 9.45

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי בית שאן
הודעה בדבר הפקדה שינוי תכנית מתאר
[illegible]
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי חדרים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
[illegible]
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

דער יידישער טעאטער אין ישראל
שווער צו זיין א ייד
קשה להיות יהודי
עיבוד ובימוי ישראל בקר
יום ה' 3.3 שעה 20:30 – בית יד לבנים, ת"א
יום ב' 7.3 שעה 20:30 – אודיטוריום, חיפה
יום ג' 8.3 שעה 20:30 – מופת רמת־גן
יום ד' 9.3 שעה 20:30 – בית יד לבנים תל אביב
יום ה' 10.3 שעה 20:30 – אולם נעמן, ראשל"צ
מוצ"ש 12.3 שעה 20.00 – בית יד לבנים ת"א
מספר הצגות מוגבל

אוניברסיטת תל־אביב
האקדמיה הישראלית למוסיקה בתל־אביב ע"ש שמואל רובין
אזכרה וקונצרט
לזכרה של
פרופ' אילונה פהרר ז"ל
ביום א', 6.3.88, בשעה 20.30, באולם פססליכט, בנין מקסיקו, אוניברסיטת תל־אביב
מוקירי זכרה מוזמנים

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 3.3
התיאטרון הבימה:
בית ספר לנשים: 20.30
בורקן: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
פולמוס – בצוותא
נוצות – בתיאטרון חיפה

מגדלי אילת
עכשיו במבצע חסר תקדים:
דירת 2 חדרים 3,000 $ במזומן, והיתרה 36 × 1,925 $ (כולל ריבית).
דירת 3 חדרים 4,500 $ במזומן, והיתרה 36 × 2,885 $ (כולל ריבית).
נותרו 41 דירות מתוך 144.
רוגדיא בנין והשקעות בע"מ
לקבלת פרטים ומכירה:
חיפה: 04-531001 ת"א: 03-216106 אילת: 059-76210 059-73541

תיאטרון מאולם אחר

אודיטוריום דהול
חג המחזה המקורי
לוח הצגות
מוצ"ש — 5.3 — ערב פתיחה — "יום השמחה" — בביצוע סדנת תיאטרון שכונת התקווה בשיתוף התיאטרון הקאמרי
יום א' 6.3 — "שעורי הדלקה" — תיאטרון גוה צדק
יום ב' 7.3 — "אחד מאלפי" — תיאטרון בית לסין
יום ג' 8.3 — "מי והיה" — התיאטרון הירושלמי
יום ד' 9.3 — "דובלי מחיר" — התיאטרון הקאמרי
יום ה' 10.3 — "ערב צייחוד" — תיאטרון באר־שבע
מוצ"ש — 12.3 — ערב סיום — "שמה המלך ושמעי הסנדלר" — בביצוע סדנת תיאטרון שכונת התקווה ילדים בשיתוף התיאטרון הקאמרי
* תחילת ההצגות 20.30
הסעה חינם לדהול וחזרה
הסעה 1 * שעה לפני ההצגה * בכבר מלכי ישראל ליד קו 10
הסעה 2 * 50 ד' לפני ההצגה * בדיזנגוף 97 ליד קו 5
הסעה 3 * 40 ד' לפני ההצגה * מול הספיל ליד הבימה ליד קו 5
הסעה 4 * 35 ד' לפני ההצגה * בתחנה המרכזית ליד תנליל פינת סלומון
* למנויים ברכב פרטי בכניסה לאולם קבוצה 12 קבוצת חניה.
המרכז לאמנויות הבמה
בית דני, סמטת כביר, שכונת התקווה,
תל־אביב 61190 טל. 382580, 03-372860
שירה • מאיר • שוב־עמי • שקולניק

Vocalisa 88
ANCIENT ACCO
קולות בין החומות
עכו העתיקה
משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ולאמנות
עיריית עכו
החברה לפיתוח עכו העתיקה
אודיטוריום ע"ש וולפסון
משרד התיירות
משרד הקליטה
קולות בין החומות — עכו — ווקאליזה 88
מרתון מוסיקה באולמות האבירים ובחאן אל עומדאן, בשעות 12.00—24.00
חוה"מ פסח תשמ"ח, 3, 4, 5, 6 לאפריל 1988
מנהל מוסיקלי: יוסי זייפרט
בהשתתפות: **אורחים מחו"ל:** מקהלת סט. יעקובי (גרמניה), המקהלה הקאמרית מאינסברוק (אוסטריה), מקהלת קפריס (הולנד), מקהלת "התקווה הטובה" (דרום אפריקה), מקהלת פוליפוניק מרוויו (איטליה), תזמורת סימפונית (גרמניה), תזמורת קאמרית (ישראל+פרנקפורט), ששת הצ'לינדרים (גרמניה), המשיית קנטקלרו (ונצואלה) ניגל רוג'רס (אנגליה), פאול גרהרדט אדם (גרמניה), ליאונרד מרוז' (פולין).
מקהלות: רינת, קאמרן, האיחוד, הקבה"א, הקאמרית טבעון, העפרוני, נווה־שיר, בנות העמקים, הגליל המערבי, אשכול, הרשומרון, מורן.
הרכבים קאמריים: מירה זכאי ויונתן זאק, קנטילנה, שמינית ווקאל, חמישית טרובדור, "הקול מן הלב", מרדס ויונדי, אדם (זמרה) אבנר אתי (אבוב) ומיכאל מלצר (חליל) בקנטטות של באך, תיאטרון אופרה ישראלי, רוי כרמינס ותזמורת ג'אז, רקדני הבארוק, חמישיית המתכת ירושלים, רביעיית המתכת הקיבוצית.
לילות ענק בחאן אל עומדאן: האורטוריה "שמשון". "קולות המדבר" – אמנים עולים מבר־יה"מ. הנחיה ודברי קישור ד"ר דן רונן. ערב מקהלות מרכאי "לראות את הקולות" – בהשתתפות 1000 זמרים ולהקת מחול אילנה כליף. מחווה מיוחדת לחתני פרס ישראל – שושנה דמארי ושרה ארגוב, עם משה אורמן, טל אמיר ובועז שרעבי בהנחיית אהוד מנור.
כרטיסים במשרד גרבר, שד' הנשיא 129 חיפה טלפונים 384777, 04-384222 ובכל משרדי הכרטיסים בארץ. פרטים נוספים בטלפון 04-919418.
האירוע מתקיים בסיוע: החברה למתנ"סים, ההסתדרות – מ.פ. עכו, מ.א. מטה־אשר.